

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Cyprii, Protonotarii Constantinopolitani, Chronicon Ecclesiae Graecae

Philippus <Cyprius>

Franeqverae, 1679

urn:nbn:de:hbz:466:1-10949

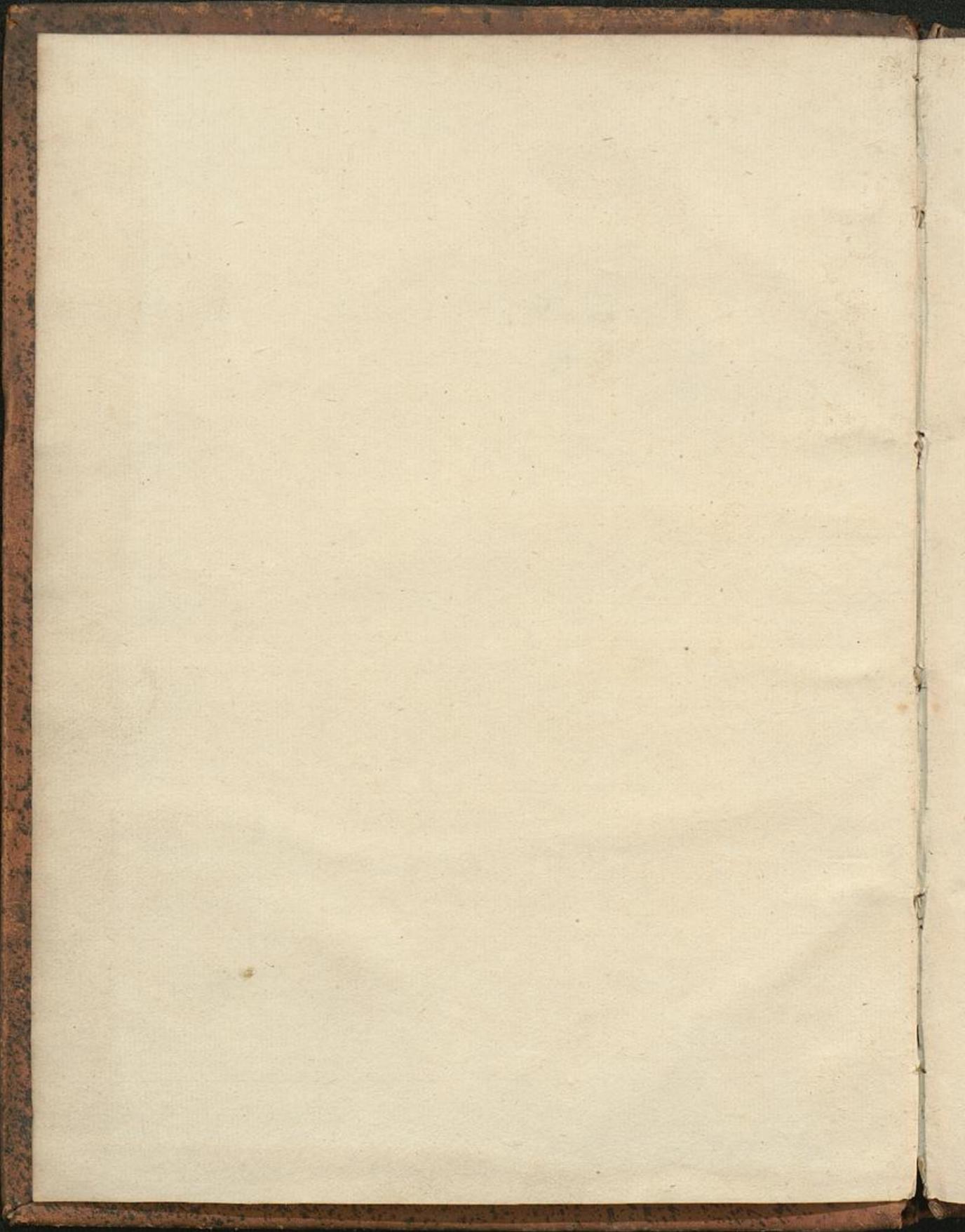

7

N III. 23.

~~33~~

Th. 4887.

PHILIPPI EPistolae

CHAROLAM

ECCLIAE GRACIAE

IN

PROVINCIIS

FRANCO

FRANCO

STATE HOLLANDIAE

FRANCO

PHILIPPI CYPRII,
Protonotarii Constantinopolitani,
CHRONICON
ECCLESIAE GRÆCÆ.

NICOLAUS BLANCARDUS
e manuscripto Byzantino primus vulgavit, & Latine reddidit.

Accedit ejusdem cura

CHRISTOPHORI ANGELI
DE
STATU HODIERNORUM
Græcorum Enchiridion, emendatum,

Cum translatione

GEORGII FELAVII

*Ex legatoelmi Principis Ferdinandi Episcopi
Pab. et Mon.*

Collegii Societatis J. Pab. 1683.

FRANEQUERÆ,

Ex officina JOHANNIS GYSELAER, Illustrum
Frisiæ Ordinum & eorundem Academiae Typographi ordinarii. MDCLXXIX.

REVERENDISSIMO PATRI
212110
C H R O N I C A
FERRISSI
NICOLAUS BEANCAARDUS
DE GERATIA
TERIENSIS
PER CHRISTOPHORUM ANSELMUM
MONTANO LIBRO BARONI DE
STATU HODIERINORUM
BURSTEN
EGREGE
GEORGII FELAVII
TERRARUM
PATRONO
COLLEGIUM
LEIDENSIS
ET CHRISTOPHORUM ANSELMUM
L M O D O
ARCE SIBARDEA
MDCLXXIX
Ex officio JOHANNIS GYSELAE
Libri Ordinis et ordinem Academicum Typographicam 1679

REVERENDISSIMO. CÆL-
SISSIMO. QVE. PRINCIPI.

AC. DOMINO.

FERDINANDO.

DEI. GRATIA. EPISCOPO. MONAS-
TERIENSI. SACRI, ROMANI. IM-
PERII. PRINCIPI. COMITI. PYR-
MONTANO. LIBERO. BARONI. DE.
FURSTENBERG. VIRO. ARTIBUS.
EGREGIIS. ET. PARI. FAMA. LI-
TERARUM. AC. LITERATORUM.
PATRONO. INCOMPARABILI. NI-
COLAUS. BLANCARDUS. BELGA.
LEIDENSIS. PHILIPPUM. CYPRIUM.
ET. CHRISTOPHORUM. ANGELUM.
L. M. Q. D. D. D. FRANEKERAE. EX.
ARCE. SIARDAEA. ANNO. SALVTIS.
MDCLXXIX. IDIB. FEBRUARII.

* 2

ΦΙΛΙΠ-

REV. ERZ. EPISCOP. C. C. L.

SSIMO. PRINCIPALI

Ac. de. m. i. c. e.

FERDINAND O.

DEL GRATIA. EPISCOPO. MONAS.

TERIENSIS SACRA. ROMANA. IM.

PERII PRINCIPALI COMITI. EYR.

MONTANO. LIBERO. BARONI. DE.

FURSTENBERG. VIRO. ARTIBUS

EGREGIUS. ET. PARI. FAM. EL.

TERAKUM. AC. LITERATORUM.

PATRONO. INCOMPARABILI. IN.

COLAUS. BLANCARDUS. BEGG.

LEIDENSIS. PHILIPPUM. CYPRIUM.

ET. CHRISTOPHORUM. ANGELUM.

J. M. O. D. D. D. FRANKENRAE. EX.

ARCE. SIARDAEA. ANNO. SALVTIS.

MDCCLXXIX. IDIB. FEBRUARII.

PHALIP. *

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΥΠΡΙΟΥ,

του Πρωτοπρωτοεπίτου της μεγάλης εκκλη-
σίας, βιβλιαρίδιον, εν ᾧ περιέχεται
ὁ κατάλογος τῶν Πατριαρχῶν τῆς
Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οἱ ὑπ'
αὐτῶν διατελοῦντες θρόνοι τῶν
Ἀρχιερέων, οἱ πάλαι καὶ νῦν
ἐργασθεῖς ἐκ διαφόρων
χειρικῶν βιβλίων
ὅσοι σώζονται.

Α

πρῶτος ὁ μέγας ἀπόστολος **ΑΝΔΡΕΑΣ**,
κηρύξας τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ἐν
τῷ Βυζαντίῳ, χειροτονεῖ ἐπίσκοπον
τῆ αὐτῆς πόλεως πῶν **ΣΤΑΧΥΝ**, οὗ
μέμνηται ὁ ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Ῥω-
μαίους ἐπιστολῇ, ὅς τις ἔζησεν ἐν τῇ
ἐπισκοπῇ ἔτη 15.

Β

Γ

καὶ μετ' αὐτὸν **ΟΝΗΣΙΜΟΣ**, ὃς **Φιλήμονος** οἰκέτης, ἔτη
14. Μετὰ τοῦτον

Δ

Ὁ **ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ** ἔτη 11.

Ε

Ὁ **ΠΔΟΥΤΑΡΧΟΣ** ἔτη 15

Σ

Ὁ **ΣΕΔΕΚΙΩΝ** ἔτη 9.

Ζ

Ὁ **ΔΙΟΓΕΝΗΣ** ἔτη 16.

Η

Ὁ **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ** ἔτη 7.

Θ

Ὁ **ΦΗΛΙΞ** ἔτη 6.

Α

Ὁ **ΛΟΗ-**

- Ι Ο ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ ἔτη Δ.
 ΙΑ Ο ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ἔτη ΙΖ.
 ΙΒ Ο ΕΥΖΩΙΟΣ ἔτη Ι.
 ΙΓ Ο ΔΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ἔτη ΙΑ, καὶ μῆνας 5.
 ΙΔ Ο ΑΛΤΗΡΙΟΣ ἔτη ΙΓ, καὶ μῆνας 5.
 ΙΕ Ο ΠΕΡΤΗΝΑΞ ὑπαπυκῶς συκλήτης,
 ἔτη ΙΘ.
 ΙϚ Ο ΛΗΜΠΙΑΝΟΣ ἔτη ΙΑ.
 Ιϛ Ο ΜΑΡΚΟΣ ἔτη ΙΓ.
 ΙΗ Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ἔτη ΙϚ.
 ΙΘ Ο ΚΗΣΤΗΝΟΣ, ὅς τις ἔκτισε τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Εὐφη-
 μίας, ἐν τῷ περὶ μαρτυρησάσης τότε, καὶ λεγόμενον
 Γκιουλτζαμή, ἔτη Ζ.
 Κ ΤΑΡΑΤΟΣ ὁ Κιπίτης, ἔτη ΛΕ μῆνας 5.
 ΚΑ ΔΟΜΕΤΙΟΣ ὁ ἀδελφὸς Πρόβου Βασιλέως, ἔτη ΚΔ,
 μῆνας 5.
 ΚΒ ΠΡΟΒΟΣ ὁ υἱὸς τῆς αὐτῆς Δομετίου.

Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐπίσκοποι τῆς Βυζαντίου, περὶ τῆς ὀνομαθῆαι
 Κωνσταντινούπολιν· πρὶν τούτου τῆς Βυζαντίου εἰς ὄνο-
 μα τῆς μεγαλοπόλεως, καὶ οἱ ἐπίσκοποι εἰς τὸ πατρι-
 αρχικὸν ὄνομα ἐβλήθησαν. καὶ πρῶτον.

- Α ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ ὁ ἀδελφὸς τῆς αὐτῆς Πρόβου υἱὸς Δομετίου,
 ὅς ἐπὶ τῆς μεγάλου Κωνσταντινου γέγονε πᾶρ αὐτῆς πατρι-
 ἀρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἔζησε πατριάρχης ἔτη Ι.
 Β ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ὅστις τῆς βασιλείας τῆς αὐτῆς μεγάλου
 Κωνσταντινου, ἔτη ΚΓ.
 Γ ΠΑΥΛΟΣ ὁ ὁμολογητὴς ἔτη Ι. ἐξέβληθη πρὸς τῆς Ἀρει-
 ανῶν, ἐπελεύτησεν ἐν ὁμολογίᾳ, ἀποπνιγὴς καὶ τῆς ὁ-
 μοφορέου αὐτῆς ἐνδον τῆς Θυσιασθείου.

ΕΥ-

- Α ΕΥΣΕΒΙΟΣ ο Αρειανός, πρώτον Βηρυού, εἶτα Νικομηδείας, ὕστερον Κωνσταντινουπόλεως, ἔτη ΙΒ.
- Ε ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ πρεσβύτερος τῆ αὐτῆ ἐκκλησίας, πνευματομάχος, ἔζησε ἔτη ΙΒ.
- ς ΕΥΔΟΣΙΟΣ ο Αρειανός, Γερμανικείας, ἔτη Η.
- Ζ ΔΗΜΟΦΙΛΟΣ ο Αρειανός ἔτη ΙΑ, μῆνας Ε.
- Η ΕΥΑΓΓΡΙΟΣ ὀρθόδοξος ἔτη Δ, ἐξωρισθεὶς ὑπὸ Οὐάλεντος.
- Θ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ο μέγας θεολόγος ἔτη ΙΒ.
- Ι ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ο αξιωματικῶς ἐπὶ Ἀρκαδίου ἔ βασιλέως, ὑπὸ ἑκατὸν πενήκοντα ἀγίων πατέρων, ἅμα καὶ βαπτίζεται καὶ χειροτονεῖται, ἔτη Ις μῆνας ς.
- ΙΑ Ο μέγας ΙΟΑΝΝΗΣ ο χρυσοστόμος ἔτη Ε, μῆνας ς.
- ΙΒ ΑΡΣΑΚΙΟΣ πρεσβύτερος, ἀδελφὸς Νεκταρίου, ἔτη Β.
- ΙΓ ΑΤΤΙΚΟΣ πρεσβύτερος, ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἔτη Κ.
- ΙΔ ΣΙΣΙΝΝΙΟΣ ἐτ. Α, μῆνας Ι.
- ΙΕ ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΣ ἔτη Β, μῆνας Ε.
- Ις ΝΕΣΤΟΡΙΟΣ ο ἀνθρωπολάτρης ἔτη Γ, μῆνας Β.
- ΙΖ ΠΡΟΚΛΟΣ ἔτη ΙΒ.
- ΙΗ ΦΛΑΒΙΑΝΟΣ ἔτη Β, μῆνας ς, ἐκβληθεὶς ὑπὸ Διοσκόρου.
- ΙΘ ΑΝΑΤΟΛΙΟΣ πρεσβύτερος ὑποκρισιάρχος Ἀλεξανδρείας, ἐπὶ Μαρκιανῶ καὶ Λέοντος τοῦ μεγάλου, ἔτη Η μῆνας Η.
- Κ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ πρεσβύτερος ἔτη ΙΓ μῆνας Β. ἀπελθὼν χάριν προσκωήσεως εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐν τῷ ἐπιναστραφιῶν, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ.
- ΚΑ ΦΛΑΒΗΤΑΣ ἐπὶ Ζήνωνος, μῆνας Γ ἡμέρας Ζ.
- ΚΒ ΑΚΑΚΙΟΣ ἀιρετικὸς ἐπὶ Ἀναστασίου, ἔτη ΙΖ μῆνας Θ.
- ΚΓ ΕΥΦΗΜΙΟΣ πτωχοτρόφος Νεαπόλεως, ἔτη Ις μῆνας Ζ, ἐκβληθεὶς ὑπὸ Ἀναστασίου.

- Κ Δ ΜΑΚΕΔΟΝΙΟΣ ἐκβληθεὶς καὶ αὐτὸς.
 Κ Ε ΤΙΜΟΘΕΟΣ πρεσβύτερος, καὶ σκευοφύλαξ, Ἰπὶ Ἀνα-
 στασίας καὶ Ἰουστίνου, ἔτη 5 καὶ μῆνας 5.
 Κ Ϛ ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ Καππαδόκης, Ἰπὶ Ἰουστίνου, ἔτη * μῶνας *
 Κ Ζ ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ἔτη κ μῆνας 1.
 Κ Η ΑΝΘΙΜΟΣ Τραπεζοῦτης μῆνας Δ. οὗτος καθρέθη ὑπὸ
 τῆς Ἐ Σεβήρου στυδῶν.
 Κ Θ ΜΗΝΑΣ ὁ ξενόδοχος ἔτη 15 μῆνας 5.
 Λ ΕΥΤΥΧΙΟΣ πρεσβύτερος, καὶ μοναχὸς ἔ ἐν Ἀμασειά μο-
 νασθεῖς, ἔτη 1B μῆνας Ε. ἐξεβλήθη ὑπὸ Ἰουστιανῶ τῷ
 τριακωσῶ ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
 Λ Α ΙΩΑΝΝΗΣ πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, ὁ δὲ ἀποχολασκῶν,
 Ἰπὶ Ἰουστίνου υἱῶ Ἐ Ἰουστιανῶ, καὶ Ἰπὶ Τιβερείου, ἔτη
 1B καὶ μῆνας 5.
 Λ Β ΕΥΤΥΧΙΟΣ πάλιν ἀποκατέστη ὁ πρῶτος Ἰπὶ Ἐ αὐτοῦ Τι-
 βερείου, ἔτη Δ Ἐ μῆνας 5.
 Λ Γ ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ νησευῆς, Ἰπὶ Μαυρικίου, ἔτη 1Γ μῆνας Β.
 Λ Δ ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Ἰπὶ τῶ αὐτοῦ Μαυρικίου, καὶ φωνῶ πῦ τυ-
 ράνου, οἰκονόμος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἔτη Γ μῆνας Β.
 Λ Ε ΣΕΡΓΙΟΣ Διάκονος, Ἰπὶ Ἡρακλείου πῦ βασιλέως, ἔτη
 Κ Η μῆνας Θ.
 Λ Ϛ ΠΥΡΡΟΣ ἡγεμὸν Χρυσόπολεως ἔτη Β, μῆνας Θ, ἡμέρας
 Θ, φρονηθεὶς εὐσεως παρετήσατο.
 Λ Ζ ΠΑΥΛΟΣ πρεσβύτερος, καὶ οἰκονόμος τῆς αὐτῆς ἐκκλη-
 σίας, Ἰπὶ Ἡρακλείου βασιλέως, ἔτη 1B.
 Λ Η ΠΥΡΡΟΣ πάλιν ἀποκατέστη, μῆνας Δ.
 Λ Θ ΠΕΤΡΟΣ Διάκονος καὶ οἰκονόμος, Ἰπὶ Κωνσταντίνου ἐγγόνου
 18 Ἡρακλείου, ἔτη 1B μῆνας Δ.
 Μ ΘΩΜΑΣ Διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ, ἔτη * μῆνας *.
 Μ Α ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Διάκονος, καὶ σκευοφύλαξ, Ἰπὶ τῶ
 αὐτοῦ Κωνσταντίνου, ἔτη Β μῆνας Γ. καὶ ἐξεβλήθη.

Γ Ε Ω Ρ

- ΜΒ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κύριος πρεσβύτερος σύγγελλος σκευοφύλαξ σοφώτατος, Ἰπὶ τῆ αὐτῆ Κωνσταντῶ, καὶ Ἰπὶ Κωνσταντίνῃ τῆ ἡγῆ Κωνσταντῶ τῆ πογωνάτου, ἔτη Γ μῆνας Γ.
- ΜΓ ΘΕΟΔΩΡΟΣ πάλιν ὁ πρεσβύτερος σύγγελλος καὶ σκευοφύλαξ, ἔτη Β, ἔξεβλήθη.
- ΜΔ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ὁ αὐτὸς Ἰπὶ τῆ αὐτῆ πογωνάτου ἀποκατέστη, ἀρχιεραθῆσιν ὡς ἀληθινὸς πατριάρχης ἔτη Α μῆνας Ι.
- ΜΕ ΠΑΥΛΟΣ ὁ ἀπὸ λαϊκῶν πρωτοσηκρήτης, Ἰπὶ τῆ αὐτῆ πογωνάτου, ἔτη 5 μῆνας Η.
- ΜΣ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ βλαχερωνῶν, ἐπὶ Ἰουστινιανῆ ἡγῆ πογωνάτου τῆ ῥινοτμήτου ἔτη ΙΒ.
- ΜΖ ΚΥΡΟΣ πρεσβύτερος ὁ ἀπὸ Ἀμάστρητος, ἐπὶ Ἰουστινιανῆ καὶ φιλιππικῶν, ἔτη 5. καὶ ἔξεβλήθη.
- ΜΗ ΙΩΑΝΝΗΣ Διάκονος καὶ πρωτοσηκρήτης, καὶ χαρτοφύλαξ τῆ ὀικονομείας, ἐπὶ τῆ αὐτῆ φιλιππικῆ, καὶ Ἀρμενίας τῆ μετονομαθέντος Ἀναστασίου, ἔτη Γ.
- ΜΘ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ἐπίσκοπος Κυζίκου πρότερον, ἐπὶ βασιλέων Ἀναστασίου, καὶ Θεοδοσίου, καὶ Λέοντος, ἔτη ΙΕ. ἔξεβλήθη ἐπὶ τῆ ἀσεβοῦς Λέοντος.
- Ν ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ πρεσβύτερος καὶ σύγγελλος ὁ δουραεθῆς, ἐπὶ τῆ αὐτῆ Λέοντος, καὶ Κωνσταντίνῃ τῆ Καβαλλίνῃ, ἔτη ΚΔ.
- ΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ μοναχὸς, ἐπίσκοπος Ἐσσυλαίου, ὁ ἀποκεφαλιοθεῖς Ἰπὶ Κωνσταντίνῃ καὶ καβαλλίνῃ, ἔτη ΙΒ.
- ΝΒ ΝΙΚΗΤΑΣ ἐπιερχόμενος, ἐπὶ Ἐ αὐτῆ Κωνσταντίνῃ, καὶ ἐπὶ Ἐ ἡγῆ αὐτῆ Λέοντος Ἐ ἐκ τῆς Χαζάρῃς, ἔτη ΙΓ μῆνας Δ.

- ΝΒ** ΠΑΥΛΟΣ διάκονος, ὁ Κύπριος, καὶ ἐλεήμων ὁ νέος, ἵππὸς
 τῆς αὐτῆς Λέοντος, καὶ ἵππὸς Κωνσταντίνου, καὶ Εἰρήνης τῆς
 αὐτοῦ μητέρος, ἔτη Ε μῆνας 5.
- ΝΓ** ΤΑΡΑΣΙΟΣ, ὁ ἀπὸ ἀσηκρητῶν, ὁ ἔξαρχος τῆς ἐβδόμης
 σινωδου, ἵππὸς τῆς αὐτῆς βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης,
 καὶ ἵππὸς Νικηφόρου τοῦ ἀπὸ γρικῶν, ἀρχιερατεύσας ἔτη
 ΚΑ μῆνας Β.
- ΝΔ** ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ὁ ἀπὸ ἀσηκρητῶν γρόμμου μοναχὸς ἵππὸς τῆς
 αὐτῆς βασιλέων, Νικηφόρου, καὶ ἵππὸς Στρουακίου, καὶ ἵππὸς
 Μιχαήλ, καὶ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ἀρχιερατεύσας ἔτη
 Θ, ἐξεβλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος τοῦ δυσσεβοῦς.
- ΝΕ** ΘΕΟΔΩΤΟΣ ὁ Μελισσιώδης, ὁ καὶ Κασσιπηῶν, εἰκονομά-
 χος, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος ἔτη 5.
- Νς** ΘΕΟΔΩΡΟΣ ὁ τοῦ Σπαθαροκανδιδάτου υἱὸς, ἐπὶ Θωμᾶ
 τοῦ τερζάνου, καὶ Μιχαήλ τοῦ Τραυλοῦ, ἔτη Β.
- ΝΖ** ΑΝΤΩΝΙΟΣ ἐπίσκοπος τοῦ Συλαίου, ὁ καὶ Κασσιματῆς,
 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος, καὶ ἐπὶ Μιχαήλ τοῦ Τραυ-
 λοῦ, καὶ ἐπὶ Θεοφίλου, ἔτη ΙΓ.
- ΝΗ** ΙΩΑΝΝΗΣ, ὁ καὶ Ἰαννῆς, εἰκονομάχος, ἐπὶ Θεοφίλου, καὶ
 ἐπὶ Θεοδώρου καὶ Μιχαήλ, ἔτη ΙΓ.
- ΝΘ** ΜΕΘΟΔΙΟΣ ἱερομόναχος, ἐπίσκοπος Κυζίκου, ἐπὶ τῆς αὐ-
 τῆς βασιλέων Θεοδώρου καὶ Μιχαήλ, ἔτη Δ μῆνας Β.
- Ζ** ΙΓΝΑΤΙΟΣ ὁ ἀγιότατος, ἐπὶ τῆς αὐτῆς βασιλέων, ἔτη Δ
 μῆνας Β.
- ΞΑ** ΦΩΤΙΟΣ ὁ ἀπὸ ἀσηκρητῶν, πρωτοσπαθάριος, ἐπὶ
 Μιχαήλ καὶ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνου, ἔτη Θ.
- ΞΒ** ΙΓΝΑΤΙΟΣ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Μακεδόνου ἔτη ΙΑ.
- ΞΓ** ΦΩΤΙΟΣ πάλιν ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοσόφου, ἔτη ΙΗ.
- ΞΔ** ΣΤΕΦΑΝΟΣ ἀδελφὸς Λέοντος, ἔτη Γ.
- ΞΕ** ΑΝΤΩΝΙΟΣ ὁ Καύλας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος, ἔτη Β.
- Ξς** ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ ἀπὸ μουσικῶν, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος, ἔτη
 *, καὶ κατεβίβασθη.

- ΕΖ ΕΥΘΥΜΙΟΣ ὁ ἀπὸ συγγέλλων, ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ἔτη Ε μῆ-
νας 5.
- ΞΗ ΝΙΚΟΛΑΟΣ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κωνσταν-
τίνου, καὶ Ρωμανοῦ τοῦ Λακαπλῶου ἔτη ΙΓ.
- ΞΘ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ὁ Ἀμασίας, ἐπὶ τῷ Ρωμανοῦ αὐτῷ, ἔτη
Β μῆνας ΙΑ.
- Ο ΤΡΥΦΩΝ μοναχὸς ἐπὶ Ρωμανῷ ἀρχιεραπίστας ἐπὶ χρόνῳ
ρητῶ, μέχρις ἂν Θεοφύλακτος ὁ υἱὸς τῷ βασιλέως, Φθάν-
σας εἰς μέτρον ἡλικίας, ἔτη Γ.
- ΟΑ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΣ ὁ υἱὸς τῷ Λακαπλῶου, ἐπὶ Κωνσταντί-
νου τῷ Πορφυρογενήτου, καὶ ἐπὶ αὐτῷ ἔτι Δακαπηνῷ, ἔτη ΚΓ
ἡμέρας ΚΕ.
- ΟΒ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΣ ἐπὶ τῷ αὐτῷ Κωνσταντίνου, καὶ Νικηφόρου
Φωκά, ἐπὶ ἡμέρας ΛΕ τῷ ἀναγορεύσεως Ἰωάννου τῷ Τζι-
μισκῇ, ἔτη ΙΔ καὶ μῆνας Ε.
- ΟΓ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ὁ Σκαμανδρινὸς, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Τζιμισκῇ,
ἔτη *.
- ΟΔ ΑΝΤΩΝΙΟΣ μοναχὸς ὁ Στουδίτης, ἔτη Δ.
- ΟΕ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ὁ Χρυσόβεργης, ἔτη ΙΒ μῆνας Η.
- ΟΣ ΣΙΣΙΝΝΙΟΣ ὁ μάγιστρος, ἔτη Γ.
- ΟΖ ΣΕΡΓΙΟΣ ἡγούμενος, ἔτη Κ.
- ΟΗ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ἔτη Δ.
- ΟΘ ΑΛΕΞΙΟΣ ὁ ἐκκλησιάρχης τῷ μονῆς τῷ Στουδίου, ἐπὶ τῷ
αὐτῶν βασιλέων, ἔτι τῷ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου
μόνε καὶ Ρωμανῷ Ἀργυροπούλῃ, καὶ Μιχαὴλ τῷ Πα-
φλαγόνῃ, καὶ Μιχαὴλ τῷ Καλαφάτου, καὶ Κωνσταν-
τίνῃ μονομάχου τοῦ κτίσαντος τὴν νῆαν μονὴν εἰς τὴν
Χίον ἔτη ΙΗ.
- ΜΙΧΑΗΛ ὁ Κηρουλάριος, ἐπὶ τῷ αὐτῷ Κωνσταντίνου ἔτι
Μονομάχου, καὶ ἐπὶ Θεοδώρου τῷ Πορφυρογενήτου, καὶ
Μιχαὴλ γέροντος, καὶ ἐπὶ τῷ Κομνηνοῦ κυρίου Ἰσαακίου,
ἔτη ΙΕ. ΚΩΝ

- ΗΒ** ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ Λειχούδης, Ἰπὶ τῆ αὐτῆ Ἰσακίου,
 Ἐ Κωνσταντίνου τοῦ Δουκᾶ, ἔτη Δ μῆνας 5.
- ΠΓ** ΙΟΑΝΝΗΣ ὁ Ξιφιλίνος, Ἰπὶ τῆ αὐτῆ Κωνσταντίνου, Ἰπὶ
 τῆ κυρίας Εὐδοκείας, καὶ Ρωμανοῦ τῆ Διογένους, καὶ
 Μιχαήλ τοῦ Δουκᾶ, ἔτη ΙΓ μῆνας 5.
- ΠΔ** ΚΟΣΜΑΣ ὁ ἱεροσολυμίτης, Ἰπὶ τοῦ αὐτοῦ Μιχαήλ, καὶ
 Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου, καὶ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ,
 ἔτη Ε μῆνας 0.
- ΠΕ** ΕΥΣΡΑΤΙΟΣ Ἰπὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξίου, ἔτη Γ.
- Πς** ΝΙΚΟΛΑΟΣ μοναχὸς, ὁ γραμματικὸς, Ἰπὶ τοῦ αὐτοῦ
 Ἀλεξίου, ἔτη ΚΖ.
- Πζ** ΙΟΑΝΝΗΣ ὁ ἱερομνήμων τοῦ Χαλκηδόνος, Ἰπὶ τοῦ αὐτοῦ
 Ἀλεξίου τῆ Κομνηνοῦ, καὶ Ἰωάννου τῆ Πορφυρογενήτης
 ἔτη ΚΓ.
- Πη** ΛΕΩΝ ὁ Στυπώης, Ἰπὶ τοῦ αὐτοῦ Πορφυρογενήτου, ἔτη
 Η μῆνας Η.
- Πθ** ΜΙΧΑΗΛ μοναχὸς ὁ ἀσκητὴς ὁ ἀπὸ Ὁξείας, ὁ λογιόμενος
 Κουρακεύας, ἐπὶ Μανῆλ Κομνηνῆ ἔ Πορφυρογενήτης,
 ἔτη Β μῆνας Η.
- ζ** ΚΩΣΜΑΣ ὁ Ἀπικὸς μῆνας Ι ἐξεβλήθη καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
 χρεύσασαι μῆνας δέκα.
- ζΑ** ΝΙΚΟΛΑΟΣ Νεζάλων, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, ἔτη
 Δ μῆνας Δ. Ἐ παρετήσατο, ἔκ τῆ συμπεσόντων σκανδάλων
 τῆ ἐκκλησίας.
- ζΒ** ΘΕΟΔΩΤΟΣ μοναχὸς, ἠγούγενος τῆ ἀγίας Ἀναστασίας,
 ἐπὶ Μανῆλ ἔ Κομνηνῆ, ἔτη Γ.
- ζΓ** ΝΕΟΦΥΤΟΣ ἐγκλειστος ἀπὸ τῆ Εὐεργέτιδος.
- ζΔ** ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ διάκονος, καὶ σακελλίης, ὁ Χλια-
 ρηνός.
- ζΕ** ΛΟΥΚΑΣ ὁ Χρυσόβεργης, ἔτη *.
- ζς** ΜΙΧΑΗΛ διάκονος, ὁ ἐπὶ τῆς σακελλίης, ἠγαν σακελλίης,
 ὑπαὶ.

- ὑπαὶ τῶν φιλοσόφων, ἔτη Η.

ΖΖ ΧΑΡΙΤΩΝ μοναχὸς τῆς μητῆς τῆς Μαργαρίτων, μῆ-
νας ΙΑ.
- ΖΗ ΘΕΟΔΩΣΙΟΣ ὁ μοναχὸς, ὁ ἀσκητὴς τῆς βουῆς τῆς ἀ-
γίας Αὐξεντίου, ἔτη Γ, καὶ παρετήσατο
- ΖΘ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ὁ Καματηρὸς, καρποφύλαξ, ἔτη Β μῆ-
νας ς. καὶ καθρέθη.
- Ρ ΝΙΚΗΤΑΣ ὁ Μοιωθάνης, μέγας σκευοφύλαξ, ἔτη ς
μῆνας ς, καὶ παρετήσατο.
- ΡΑ ΔΕΟΝΤΙΟΣ διάκονος τῆς ἐκκλησίας, ἡγμονεύων τῶν μθ-
ναχῶν τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς ἀγίας Δοκτοῦλων, καὶ τῶν βουῶν τῆς
ἀγίας Αὐξεντίας, μῆνας Ζ, ἔ παρετήσατο.
- ΡΒ Καὶ μετ' αὐτὸν ἐμετατέθη ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων κύριος
ΔΟΣΙΘΕΟΣ ὁκονομία τῆς βασιλείας Ἰσακίης τῆς
Ἀγγέλης, συνευδοκησάσης καὶ τῆς σωθῆς, ἔτη Γ. καὶ
καπιβιάθη.
- ΡΓ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ζιφιλίνος, ὁ μέγας σκευοφύλαξ, ἔτη ς
μῆνας Ι, ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο καὶ μὴ παρόντος τοῦ
βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου ἀδελφοῦ Ἰσακίης, ἐχίρευεν ὁ
θρόνος μῆνας Β.
- ΡΔ Μετὰ ταῦτα ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ Καματηρὸς, Ἰππὶ τῆς αὐτῆς
Ἀλεξίας, ἔτη Ε μῆνας Η ἡμέρας Ζ, μέχρι τῆς ἀλώσεως
Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων, καὶ μετὰ τῶν ἄ-
λωσιν τῆς μεγαλοπόλεως ἔζησεν ἔτη Β μῆνας Β ἡμέ-
ρας ΙΔ.

Γέγονε δὲ ἡ ἀλωσις τῆς μεγαλοπόλεως ἐν ἔτει ςΨ ΙΒ Ἰνδικ-
ταίνος Ζ Ἀπειρίλιος ΙΓ. θανόντος δὲ τῆς πατριάρχης ἐν
τῷ Διδυμοπύχῳ, ἐχίρευσε ὁ θρόνος ἐτὸς ἐν μῆνας Ι.
εἶτα ἐγένετο πατριάρχης
- ΡΕ Ὁ μέγας σκευοφύλαξ, ΜΙΧΑΗΛ ὁ Σαυριανὸς, πρῶ-
τος ἐληθείς παρὰ τῆς βασιλείας Λασκάρη, ἐκάθησε εἰς τὴν
Β Νί.

- Νίκαιαν ἔτη Ε, καὶ ἐπελεύτησε· δόποδημοῦντ[Ⓞ] δὲ τῆ
 Βασιλείας εἰς τὸ Θερακίσιον, ἐχήρευσε ὁ θρόν[Ⓞ] μῆνας
 Ι, ἡμέρας ΙΕ.
- ΡΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ὁ Κουπῆς, ὁ εἰρηνικὸς χαρτοφύλαξ, ἔ
 ὑπάτος τ[Ⓞ] Φιλοσόφων, ἔτ[Ⓞ] Α μῶνας Δ ἡμέρας Γ, ἔ
 ἐπελεύτησε.
- ΡΖ ΜΑΞΙΜΟΣ ὁ ἠγούμεν[Ⓞ] τ[Ⓞ] μονῆς τ[Ⓞ] ἀκοιμητῶν, μῆ-
 νας Η.
- ΡΗ ΜΙΧΑΗΛ ὁ Χαρλιπόπουλ[Ⓞ], ἔτη Ε μῶνας 5.
- ΡΘ ΜΕΘΟΔΙΟΣ ἔτ[Ⓞ] ἐν.
- Ρ ΜΑΝΟΥΗΛ πάλιν ἔτη ΙΔ.
- ΡΙ ΑΡΣΕΝΙΟΣ ὁ Ἀντιρειαῖος ἔτη Δ. ἐφ' οὗ ἐλυτρώθη ἡ
 πόλις ἐκ τῶν Λατίνων καὶ διὰ τὸ ἐλέγξας τ[Ⓞ] Βασιλέα,
 ἐξεβλήθη.
- ΡΙΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ὁ πρῶτον Εφῆσου, ἔτη Β.
- ΡΙΒ ΑΡΣΕΝΙΟΣ πάλιν ἔτ[Ⓞ] Α, καὶ ἐξεβλήθη δεύ-
 προν.
- ΡΙΓ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ἀδελμανουπόλεως, ἔτ[Ⓞ] Α. καὶ ἐξε-
 βλήθη.
- ΡΙΔ ΙΩΣΗΦ ὁ τῆ Γαλησίᾳ ἠγούμεν[Ⓞ], θαυμαστὸς τ[Ⓞ] βίον, καὶ
 ὁμολογητὴς, ἔτ[Ⓞ] Α.
- ΡΙΕ ΙΩΑΝΝΗΣ Βέκος Λατινόφρων ἔτ[Ⓞ] Α, καὶ ἐξε-
 βλήθη.
- ΡΙΣ ΙΩΣΗΦ πάλιν ἀνεκλήθη, καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωάννη
 τ[Ⓞ] Παλαιολόγου, ἐν Φλωρεντία, διὰ τὴν ὀργὴν σύ-
 τιστον, καὶ ἐκεῖ ἐκοιμήθη, ἔτ[Ⓞ] Α καὶ μῆνας 5.
- ΡΙΖ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ὃς ἐξεβλήθη, ἔτ[Ⓞ] Α καὶ μῆνας 5.
- ΡΙΗ ΛΘΑΝΑΣΙΟΣ ἔτη Δ, καὶ ἐξεβλήθη.
- ΡΙΘ ΙΩΑΝΝΗΣ μοναχὸς ἔτη Δ, καὶ ἐξεβλήθη.
- ΡΙΚ ΛΘΑΝΑΣΙΟΣ πάλιν ἀνεκλήθη, ποιήσας ἔτη 5 μῆ-
 νας 5.

ΡΚΑ ΝΙΦΩΝ μοναχός ἔτη Δ, κ' ἐξεβλήθη.
 ΡΚΒ ΗΣΑΙΑΣ ὁ ἀγορήτης. ὕπνῳ πατριαρχεῖοντις Ἰπὶ τῆ
 βασιλείας Κωνσταντίνου κ' Ἰωάννου τ' Παλαιολόγων ἐγα-
 των, ἔγινε ἡ ἄλωσις τῆ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ
 σουλτάν Μεχεμέτη, κ' κατέκοψεν πάντας τὰς χριστιανὰς
 κ' τὸ βασιλεῖα κ' τὸ πατριάρχην, κ' ἔμεινεν ἡ ἐκκλησία
 κηρεύουσα, ἕως οὗ νῶσι θεία προεβήθασε ὁ ῥηθῆς
 σουλτάνῳ παρακλήσει τ' αὐτῷ ὑπηκόων χριστιανῶν
 νόμιμον πατριάρχην.

Οἱ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως πατριαρχοῦσαντες.

A

Ρῶτῳ θεόθεν ἐκλήθη ὁ σφώτατος ΓΕΩΡ-
 ΓΙΟΣ ὁ Σχολάριῳ, εἰς οὗ ὁ Σουλ-
 τάν Μεχεμέτ τὴν πατριαρχικὴν πατρι-
 εῖζαν ἤτοι τὸ δεκανίκιον, κ' τὸ καπά-
 σιον ἰδίᾳ χειρὶ δέδωκε, καὶ τῶν εἰ-
 πι ἄλλο χάρισμα οἱ τ' Ῥωμαίων βασιλεῖς πῆς πατριαρχ-
 χαις ἐδώρησαντο, ταῦτα καὶ κἄνῳ τῆ τῶ ἀσμένως ἀπέ-
 δωκε· κυβερνήσει δὲ τὴν ἐκκλησίαν τῆ Χριστ' ἔτη Ε μῆνας
 5. κ' ὑστερον παραιτήσατο.

B

ΗΣΙΑΔΩΡΟΣ Παννονικός, ἀνὴρ ἀγιότατῳ, *** καὶ ἐκρί-
 μῆθη.

Γ

ΙΩΑΣΑΦ Κώκκας, οὗ ἕνῳ ὁ σουλτάνῳ, ἀπὸ τὸ
 μὴ συγχωρῆσαι τῶ πρωτοβεσιαρίῳ τ' παρὰ νόμον γάμον,
 ἀπέκοψε τὴν πρίνα καὶ τ' πώγωνα.

Δ

ΜΑΡΚΟΣ ὁ Ζυλοκαράβης, σφώτατος, κ' ἐξεβλήθη
 παρὰ τῆ κλήρε.

E

ΣΥΜΕΩΝ ὁ Τραπεζουῶπις, ἕς ἕς κακῶ τῆς σιμονίας
 Β 2 ἀρ-

ἀρχὴν εἰργάσατο, ἔδωκε τῷ βασιλεῖ δέδωκε τὰ πα-
τριαρχεῦσαι, ἔχθρα φερόμεν ὁ πρὸς τὸν εὐλοκαράβην. Ἐ-
νεκα τὸ τῆς σκανδάλων ἐξωρίσθη ὑπὸ τῆς μητροῦ τῆς
Σελταίνης.

Δ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ φιλιωπαπόλεως, προσεθεῖς ἔπερ-
α χίλια φλωρία τὰ δῶρα τῆς εὐλοκαράβης, ἔποιήσας
τέτους δύο χιλιάδας, ἐπατριαρχευσεν ἔτη Η, καὶ πα-
ρετήσατο.

Ζ ΜΑΡΚΟΣ ὁ εὐγνικὸς, ὃς ἦν σοκοφανθηεὶς, πως κῶ πε-
ριτμημένῳ, καὶ γυμνώσας ἑαυτὸν ὑπὲρ συνόδου, καὶ δόπο-
δείξας τῷ περὶ τοῦ ὀφθαλμοφανεσάτιω ἀλήθειαν,
καὶ ἀφώρισας τοὺς σοκοφάντας, παρετήθη τῆς ἀξιώματι,
καὶ πάλιν ΣΥΜΕΩΝ ἀνεκλήθη, ἔπατριαρχευσας ἔτη
Γ ἐξεβλήθη τελείως.

Η ΡΑΦΑΗΛ Σέρβῳ, καὶ ἀλλόγλωσσος, μέθυστος ὑπὲρ
μέτρον, ὃς ἦν πέντε χιλιάδας χρυσίνους ἠύξησεν τὸ
βασιλικὸν δαίρημα, τὰ ἀρπάσας τὰ πατριαρχικὰ ἀξιώ-
ματις, ὑπερὸν ἢ, τὰ ὑποχθέντα μὴ ἔχοντες δόποδῶνας
ἐβλήθη εἰς φυλακὴν. ὅθεν καὶ τὸ κοινὸν ἀπέδωκε χρεὸς
καὶ ἀνόμιμον ὄφλημα.

Οἱ ἀνωθεν ὀκλῶ ἐχρημάτισαν πατριαρχαὶ
ἐν τῷ καιρῷ τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτάν
Μεχεμέτ, ὃς ἦν ζήσας ἔτη ΝΒ ἐτελεύ-
τησε ἐν τῷ καιρῷ τῆς κάτωθεν πατριαρχ-
ου κυρίου Μαξίμου, ἔμετ' αὐτὸν ἐβα-
σίλευσε ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σουλτάν Μπαγια-
αζήτης.

- Θ** ΜΑΞΙΜΟΣ ὁ σφώταπς ποτε μέγας ἐκκλησιάρχης, οἷ
 τῷ ρίνα ὁ Σουλτάνος ἐρχισε. αὐτὸς γὰρ τῷ ἔργῳ συμ-
 βόλῃ ἐξήγησιν ἐγραψε, δόποδὸς αὐτῷ τῷ Σουλτάνῳ. αὐτὸς
 εἶη τῷ ἑσπῶ ἄφορισμοῦ πρεσβυτέρωσαν διδεδυμένην
 ἑσπῶ ἑπατριάρχου κυρίῃ Γεναδίε, διὰ τῆς κῆ
 ἀγία εὐχῶν, προσάξει ἑ βασιλέως, δέλυσι. ἔτο γὰρ ὁ
 βασιλεὺς, ἵνα τῷ τῷ χριστιανῶν δοκιμάσει πῶσιν, ἐπε-
 σαξεν
- Ι** ΝΙΦΩΝ Θεσσαλονίκης λογιώτατος, καὶ πάνυ διδακτικώ-
 τατῶ. οὐ ἔν τῷ καιρὸν ἀπέθανε Συμῶν ὁ πατριάρχης,
 καταλιπὼν πολλῶν εἶον, καὶ συγγενεῖς. ἔτε αὐτὸς ὁ
 Νίφων ἑαυτὸν ἀναδείξει βουλόμενῶ, καὶ τοὺς μαρτυ-
 ρας περὶ τούτου προσάξας τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐυρῶν αὐ-
 τοὺς ὁ Σουλτάνῶ μὴ τῷ ἀλήθειαν λέγοντες, αὐτὸν π
 τὸν πατριάρχην καὶ τοὺς τέτου ψευδομαρτυρίας ἐξορία
 δεινῇ καθυπέβαλεν, καὶ τῷ θρόνῳ δηλαδὴ ὁ Σουλτάν
 Μπαγιαζήτης ἐξώρισεν, καὶ πάλιν τῷ ΔΙΟΝΥ-
 ΣΙΟΝ ἀνεκαλέσθη. ὅστις πρὸς μείνας ἐν τῷ πατρι-
 αρχίῳ ἔτη Β καὶ μῆνας 5, πάλιν παρετήσθη.
- ΙΑ** ΜΑΞΙΜΟΣ ὁ Σερίων, πρὸς μείνας ἔτη 5, καὶ διὰ τῷ
 αὐτῷ κακῷ ἑ ὀνόματι φήμῳ ἐξωρίθη, καὶ ἀνεκλή-
 θη δεύτερον ὁ κύρ ΝΙΦΩΝ. καὶ πατριαρχεύσας ἔτ
 Α, πάλιν ἐξωρίθη.
- ΙΒ** ΙΩΑΚΕΙΜ ὁ Δράμας, ἀνὴρ ἐνάρετῶ, ἔσπε ἑσπῶ ἑ
 Σουλτάνῳ ἐξώθη, διὰ τὸ προσάξει αὐτὸν τῷ ἑ χρι-
 στικέρμα ἐκκλησίαν ἐγράσειδαι.
- ΙΓ** ΠΑΧΩΜΙΟΣ Ζυχνῶν, ἑ μὴ χροῖον ἑνα τῷ αὐτῷ πατρι-
 αρχίας ἑδωκε τὸ πῖλ ὁ Σουλτάν Μπαγιαζήτης, καὶ ἑ-
 στερον ἐξωρίθη πρὸς ἑ Σουλτάν Σελήμ, καὶ ἀνεκλήθη
 δεύτερον ὁ ΙΩΑΚΕΙΜ.
- ΙΔ** ΘΕΟΔΗΠΤΟΣ Ἰωαννίνων, ζῖσας ἔτη Β ἑ μῆνας 5 ἀ-
 πέθανε,

πέθανε, διὰ πολλῶν ἐμεγάλων σκανδάλων, τῷ καιρῷ
 ἔσχατων σελειμάνη.

1 E ΙΕΡΕΜΙΑΣ ὁ Σοφίας, ἀγαθὸς ἀνὴρ, ὅς τις χάριν ἔ-
 ἔσχε ἀγία τέφρα προσκινήσεως πορευθεὶς, οἱ κληρικοὶ τῆ
 συνήθει αὐτῶν κακίᾳ χρώμενοι, προσθέντες πεντακοσίους
 χρυσίνους ἔβαπλικῆ χαρσίζης, ἐξώσαν αὐτὸν, καὶ ἀνε-
 βίβασαν

15 ΙΩΑΝΝΗΚΙΟΝ Σωζοπόλεως, ὃν οἱ ἀγνότατοι τρεῖς
 πατριάρχαι μὲν καὶ αὐτὸς ἔκυρα Ἱερεμίας, λειτουργήσαντες ἐν
 τῇ ἔσχατῃ ἐκκλησίᾳ, ἐκαθήσαν, ἔαναθεμάπι-
 σαν αὐτὸν τε ὡς ἐπιβάτην, ἔπαρονόμως, ἔτους σιωπε-
 γείραντος ἔομογνωμήσαντες αὐτῷ ἔκοινωνήσαντες. ὕσε-
 ρον δ' αὐθις λαὸς ἐξοσεράκισαν τῆτον, καὶ πάλιν ὁ κύ-
 ρος ΙΕΡΕΜΙΑΣ τὸν αὐτῷ θρόνον κανονικῶς ἀπέλα-
 βεν· τότε ἐλύτρωσε ἔτας τῶν χριστιανῶν ἐκκλησίας, ἔ-
 ἐν Κωνσταντινουπόλει. δείξας ἐμμαρτύρας, ὡς ἡ πόλις
 οὐ βία ἀλλ' εἰρηνικῶς παρεδόθη οὐτῷ καὶ τῷ τῆ στυ-
 ρονικήτῃ μοναστηρίῳ, τῷ ἐν τῷ Ἄθωι ὅρει εὐελοσκο-
 μένῳ ἀνεκαίνησεν. κακείσε παρετήσας, καὶ μεγαλοσχη-
 μήσας ἐπέλευτήσεν.

1 Z ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ὁ Νικομηδείας, εἰς οὗ τὸν καιρὸν οἱ ἐκ
 τῆς Ἄγερ φθονήσαντες κατεβίβασαν ἐκ τῆς πατριαρχικῆς
 ἐκκλησίας τῆς Παμμακαριστοῦ, τὸ σημεῖον τῆ στυρῆ.
 οὐτῷ πατριαρχεύσας εἰρηνικῶς, ἀπέθανε ἐν Κυρίῳ.

1 H ΙΟΑΣΑΦ ὁ Ἀδριανουπόλεως, ὅς τις διὰ τὸ οἰκοδομή-
 σαι δύο τῶν παλατίων, ἐν τῷ πατριαρχείῳ ἐκάλεν ὑπερ-
 ἠφανον. καὶ καθήσαντες ἐξοσεράκισαν ἔπατριαρχικῶς
 αἰζιώματος.

1 Θ ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ ὁ Καισαρείας καὶ Καππαδοκίας, οὗ τὸν
 καιρὸν ἐτελεύτησε ὁ σελτῶν σουλειμάνης, καὶ ἐβασίλευ-
 σε οὐκ οὐκ αὐτοῦ σουλτῶν σελήμης, πατριαρχεύσας ἐτη
 πικ-

- παραιτήσαι συνέσει Ἐ Καισακζηνῶ.
- Κ** ΙΕΡΕΜΙΑΣ ὁ Λαρίωσις, ποιήσας ἔτη Ι ἐξεβλήθη καὶ ἀνεκλήθη πάλιν ὁ ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ, καὶ μετὰ μῆνας Θ ἐπλεύτησε, καὶ πάλιν ἀντεισέχθη ὁ Ἰερεμίας.
- ΚΑ** ΠΑΧΩΜΙΟΣ Λέσβιος, ὁ καὶ μπατίσιος, ἐπιβατικῶς ἐξωρίσας τὸν κύρον Ἰερεμίαν εἰς Ῥόδον, ἐπατριαρχευσεν ὃν οἱ ἀγνότατοι πατριάρχαι, Ἀλεξανδρείας κύρ Σίλβερ, Ἐ Ἀνποχείας κύρ Ἰωακείμ, σιωδικῶς καθήραυτες, καὶ ἀναθηματίσαντες, Ἐ θρόνον κακῶς ἐξοσρακισαν.
- ΚΒ** ΘΕΟΔΗΠΤΟΣ ὁ Φιλιππωπόλεως, δυναστικῶς ἐπέβη πῦ θρόνον ὄνπερ ὁ ἐν ιεροδιακόνοις σφώτατ κύρ Νικηφόρ, καὶ μέγας πρῶτοςύγγελος διώξας, πάλιν τρίτον ὁ κύρ ΙΕΡΕΜΙΑΣ ἀνεκλήθη, Ἐ καλῶς ποιμάνας ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ.
- ΚΓ** ΜΑΤΘΑΙΟΣ Ἰωαννῶν, ποιήσας ἡμέρας ΙΖ, Ἐ παρητησάμενος ἀπῆλθε εἰς τῷ ἀγιονύμῳ ὄρει πῦ Ἀθωνῶ.
- ΚΔ** ΓΑΒΡΙΗΛ ὁ Θεσσαλονίκης, θεοσεβῆς Ἐ ἐνάρετος, πατριαρχεύσας μῆνας Ε ἐτελεύτησε.
- ΚΕ** ΘΕΟΦΑΝΗΣ ὁ Ἀθηνῶν, ποιήσας μῆνας Ζ, ἐπλεύτησε.
- Κς** ΜΕΛΕΤΙΟΣ ὁ Ἀλεξανδρείας, ὁ Πηγαίς, ὁ λοιπὸν θεοσώστου νήσῃ Κρήτης ἐπίσηρητης Ἐ θρόνον γενόμενος, μετ' χρόνον ἕνα ἀνεκλήθη δεύτερον ὁ κύρ ΜΑΤΘΑΙΟΣ, καὶ πατριαρχεύσας ἔτη Δ ἐξεβλήθη καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ ἀγιονύμῳ ὄρει τῶ Ἀθωνῶ καὶ μεγαλοσχημῶσι ἐκείσε προσέμεινε.
- ΚΖ** ΝΕΟΦΥΤΟΣ ὁ Ἀθηνῶν, πατριαρχεύσας χρόνον Α, ἐξωρίσθη παρὰ τῶ Σελτῶν Μεχεμετ, καὶ ἀνεκλήθη πα-

λιν ὁ κύριος **ΜΑΤΘΑΙΟΣ** τὸ τρίτον, καὶ ζήσας ἡμέρας
* ἐπελεύθησε.

ΚΗ **ΓΡΑΦΑΝΑ** ὁ Μεθύμνης, εἰς οὗ τὸν καιρὸν ἐπελεύθησεν ὁ Σουλ-
τὰν Μεχεμέτης, καὶ ἐβασίλευσε ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σαλτὰν
Ἀχμέτης, τῷ τ' σωτηρίας ἔτη **ΑΧΒ**, ποιήσας ἔτη **Β**
καὶ μῆνας **ς** τότε ἦλθεν καὶ ἐκ τῶ ἀγίου ὄρους τῷ Ἀθω-
ν **ο** κύριος **ΝΕΟΦΥΤΟΣ**, καὶ πάλιν τὸν θρόνον ἀπέ-
λαβε, μῆνας ἐν αὐτῷ ἔτη **Β**, εἶτα εἰς Ῥόδον παρὰ τῷ
Σαλτὰν ἐξωρίσθη, καὶ ἐκάθισε ἐπιπραπικῶς ὁ Ἀλεξανδρεί-
ας κύριος **ΚΥΡΙΑΛΟΣ** ὁ Λακάρης, ὁ Κρής, ἕως οὗ ἡ
συνόδ **ο** ἐχειροτόνησε νόμιμον πατριάρχην

ΚΘ **ΤΙΜΟΘΕΟΝ** τῶ παλαιῶν Πατρῶν, ὅστις πατριαρχεύσας
ἔτη **Η**, ἔ ἐν τῇ αἰσθνεῖα αὐτοῦ, Διὰ θανατηφόρον πότιν
ἄς λέγασιν, τὸ κοινὸν χρέ **ο** παρέδωκεν. οὗ πν **ο** τὸν καιρὸν
Σαλτὰν Ἀχμέτης ἐπελεύθησε, καὶ ἐβασίλευσε ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ Σουλτὰν **Μεσαφάς**.

Λ **ΚΥΡΙΑΛΟΣ** ὁ σφώτατος Ἀλεξανδρείας, ὁ Λακάρης, ἀ-
νεδιβάσθη παρὰ τῶ συνόδ **ο** εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον καὶ τὸ
ΑΧΚΑ ἔτ **ο** τὸ σωτήριον, Νοεμβρίῳ **Β** καὶ μετ' ἡμέρας
Α ἐξωρίσθη εἰς Ῥόδον παρὰ τῷ Σαλτὰν Ὀσμάνη, καὶ τῷ

ΛΑ αὐτῷ εἰσέχθη ὁ μονόφθαλμος Ἀμασείας **ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ**,

καὶ ποιήσας μῆνας **Γ** ἐξωρίσθη, καὶ γεγονός ὁ Ἀδριανῶπο-
ΛΒ λεως κύριος **ΑΝΘΥΜΟΣ**, καὶ μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς ἐξώ-
ρισθη τῷ πατριαρχείῳ, καὶ εἰς τὸ τῷ Ἀθων **ο** ἀγίου ὄρους
ἐν τῇ τ' ἀγίας Λαυραῖς βασιλικωτάτῃ μονῇ ἐπέ-
μενε. καὶ πάλιν ἀνεκλήθη δεύτερον ὁ κύριος **ΚΥΡΙΑΛΟΣ**,

καὶ κυβερνήσας ἔτη **Η** εἰρηνικῶς, πάλιν ὑπὸ τῷ Σαλτὰν
ΛΓ Μουράτ ἐξωρίσθη εἰς Τένεδον. ἔ αὐτῷ αὐτῷ εἰσέχθη ὁ Θε-
σσαλονίκης κύριος **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ** ὁ Πατριάρχ **ο** Κρής.
καὶ μετ' ὀλίγας ἐξεβλήθη. καὶ πάλιν τρίτον ἀνεκλήθη ὁ κύ-
ριος **ΚΥΡΙΑΛΟΣ**, ἔ κυβερνήσας ἔτος **Α**. ὑπὸ σαυερ-
γίας

γίας ἔκαστος ἐκ Βερόοιας Κυρίλλου, πάλιν ἐξωρίσθη εἰς
 Ρόδον. μετὰ ταῦτα πατριαρχεύσας νομίμως καὶ κανονικῶς
 ὁ Ἡρακλείας κῦρⓄ ΝΕΟΦΥΤΟΣ, ὁ ἔκαστος κυροῦ Κυ-
 ρίλλου μαθητὴς καὶ ὑπόθετος, ἐλυτρώσθη τὸ Ρ' δὲ ἐξω-
 ρίας τὸ πατέρα, διδάσκαλον καὶ εὐσεβήτην αὐτῷ, λέγων
 ὅτι τὸ σφωτάτην Κυρίλλον. καὶ φθάσας εἰς Βασιλεύσας,
 δέδωκεν ἐκαστίως τὴν παρέτησιν αὐτῷ τῷ κῦρῳ Νεοφύτῳ.
 ὅς μὴ θυνάμενⓄ κυβερνήσαι εἰς τὰς τὰ πατριαρχείας
 συγχύσεις, καὶ μεγάλας ταραχὰς ἐπιφέρειν, διὰ τὸ
 εἶναι αὐτὸν πρῶτον καὶ ὑσυχικώτατον, παρητήσθη καὶ
 πάλιν ἀνεκλήθη πέμπτον ὁ κῦρⓄ ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ, καὶ
 πατριαρχεύσας ἐτⓄ Α καὶ μῆνας Ε, διὰ συνεργίας
 ἔκαστος Βερόοιας Κυρίλλου, καὶ σωδρομῆ Μεθημαίων τι-
 νῶν, ἐθανατώθη ὡρῆς τὴ βασιλείας ἐπιτροπεύοντος Μι-
 σαῖ μωπαῖ (ὅτι ὁ βασιλεὺς Σελτῶν Μωραῖτης τότε τὴν
 Βαβυλῶνα αὐτοπροσώπως ἐπολέμει) καὶ οὕτως ἐπα-
 τριάρχησεν αὐτὸς ὁ παμμίαιρⓄ πατροφονεὺς ἐκ Βε-
 ροοίας ἐτⓄ Α καὶ μῆνας Ζ. ἀλλὰ τὸ ἔξῃ θεὸς ἐκδικῶν ὄμμα
 οὐκ εἶασε αὐτὸν ἀτιμώρητον. ἀλλ' ἐμπνεύσας θεία παρο-
 τρυσία τοὺς τὴ ἀρχιερέων πρῶτους, αἰαφορῶν τῶ
 βασιλεῖ Σελτῶν Μωραῖτ, ἐπαναστασασαίμεν μετὰ θελάμ-
 βων καὶ τροπαίων τὴ Βαβυλωνιακῆς νίκης, δέδωκε καὶ τὴ
 ἀδικίας, καὶ ἀκορέσου ἀρπαγῆς αὐτῷ. ἵσθη αὐτὸν εἰς
 Ἀφρικὴν τὴ βαρβαρείας ἐξώρισε. ἔθεν καὶ τὴν δικαί-
 αν ἀμοιβῆν, διὰ πικρῆ περισήκοντⓄ αὐτῷ θανάτῳ,
 ὡρῆς θεὸς ἀπέλαβεν. Ἐ τότε σωμαθροιδέντες οἱ τὴ ἀρ-
 χιερεῖς, κληρικοὶ, καὶ πᾶς τὴ χριστιανῶν ὁ λαὸς, μετὰ
 βίας ἐπεισαν τὸν Ἀδριανῶν ὀλέως κύριον ΠΑΡ-
 ΘΕΝΙΟΝ (τὸν πρότερον χημαπίσαντα καὶ Ἀγγελά-
 λου) ἔἰδέχθη τὸ πατριάρχικὸν ἀξίωμα ἰῶ ΑΧΛⓄ τῆς
 κοινῆς σωτηρίας ἔτει, Ἰβλῆ Δ.

ΤίτⓄ τῶν ἐν τῷ Βυζαντίῳ καὶ βασιλεύσας ἀρχιεραπυσταίτων.

C

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΝΕΑ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ

Βασιλέως, ὅς τις τὰς τῶν Κωνσταντινυπό-
 λεως μητροπόλεις, ἄλλας μὲν μικρῶν ἀνε-
 βίβασεν, ἄλλας δὲ πάλιν εἰς μικροτέ-
 ρους τῶν θρόνων κατεβίβασε, ὡς ἐνταῦθα
 αὐτὰς σημειώνομεν.

Α	ἡ Καισάρεια καὶ Καππαδοκία.		
Β	ἡ Ἐφέσος.		
Γ	ἡ Ηρόκλεια.		
Δ	ἡ Ἄγκυρα.		
Ε	ἡ Κίζικος.		
ς	ἡ Νικομήδεια.		
Ζ	αἱ Σάρδεις.		
Η	ἡ Νίκαια.		
Θ	ἡ Χαλκηδών.		
Ι	ἡ Φιλαδέλφεια· αὕτη ἐκατίβη ἀπὸ θρόνου ς.		
ΙΑ	ἡ Θεσσαλονίκη θρόνος	Ις, καὶ ἐπιμήθη εἰς	ΙΑ
ΙΒ	ἡ Ἀδριανέωπολις θρόνος	Μ, καὶ ἐπιμήθη εἰς	ΙΒ
ΙΓ	ἡ Σίδη ἑὺ θρόνος	Ι, καὶ ἐκατίβη εἰς	ΙΓ
	ταύτης τὸ θρόνον ὁ βασιλεὺς ὑστερον δέδωκε τῷ Μο- νεμβασίᾳ, ἃ πῦ ἐπέχεεν τὸν τύπον ἔμακαερ- ωτάτης Ἱεροσολύμων, ὡς λαμβάνει τὸ χρυσό- βουλλον, ὅπερ νῦν ἐν Μονεμβασίᾳ εὐρίσκειται.		
ΙΔ	ἡ Σεβάστεια ἑὺ θρόνος	ΙΑ, καὶ ἐκατίβη εἰς	ΙΔ
ΙΕ	ἡ Ἀμάσεια ἦν θρόνος	ΙΒ, καὶ ἐκατίβη εἰς	ΙΕ
Ις	ἡ Μελιτήνη ἑὺ θρόνος	ΙΓ, καὶ ἐκατίβη εἰς	Ις
ΙΖ	ἡ Τύανα ἑὺ θρόνος	ΙΔ, καὶ ἐκατίβη εἰς	ΙΖ
ΙΗ	ἡ Γάγγρα ἑὺ θρόνος	ΙΕ, καὶ ἐκατίβη εἰς	ΙΗ

ἡ Ποιν

ΙΘ	ἡ Ποντηράκλεια, οὗσα ἐπισκοπὴ τῆς Κλαυδίουπόλεως· ἔτι τῶν ἔθνων ἐρεμωθεῖσα, ἐπιμήθη εἰς μητρόπολιν. καὶ ἡ θρόνον	ΙΖ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΙΘ
Κ	ἡ Προῦσα ἡ θρόνον	Ρ, καὶ ἀνέθη εἰς	Κ
ΚΑ	αἱ Πηγαὶ ἡ θρόνον	Σ, καὶ ἐπιμήθη εἰς	ΚΑ
ΚΒ	ἡ Πέρραμα ἡ θρόνον	ΙΖ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΒ
ΚΓ	ἡ Νεοκαισάρεια ἡ θρόνον	ΙΗ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΓ
ΚΔ	ἡ Πεσσινούς ἡ θρόνον	ΙΘ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΔ
ΚΕ	τὰ Μύρα ἡ θρόνον	Κ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΕ
Κς	ἡ Σιανρόπολις ἡ θρόνον	ΚΑ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	Κς
ΚΖ	ἡ Λαοδικαία ἡ θρόνον	ΚΒ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΖ
ΚΗ	τὰ Σύναδα ἡ θρόνον	ΚΓ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΗ
ΚΘ	τὸ Ἰκόνιον ἡ θρόνον	ΚΔ, καὶ ἐκαπέθη εἰς	ΚΘ
Λ	ἡ Βέρροια ἡ Ἔφεσσαλονίκης ἐπισκοπὴ, καὶ ἐπιμήθη εἰς μητρόπολιν εἰς θρόνον		Λ
ΛΑ	ἡ Πισιδία ἡ θρόνον	ΚΕ, καὶ γέγονεν	ΛΑ
ΛΒ	τὸ Σύλαιον ἡ θρόνον	Κς, καὶ γέγονεν	ΛΒ
ΛΓ	ἡ Κόρινθος ἡ θρόνον	ΚΖ, καὶ γέγονεν	ΛΓ
ΛΔ	ἡ Μοιμεβάσια, οὗσα ἐπισκοπὴ τῆς Κορίνθου, καὶ ἐπιμήθη εἰς μητρόπολιν ἐν τῷ Ἰπύ Σίδης, ὡς τὰ χρυσοῦλλα Διαλαμβάνουσι. ἔτι ἐπέχει ἔτι τὸν τόπον τῆς Ἱεροσολύμων· ἔτι παταγιότατον, ὡς ἔτι τὸν οἰκουμένικὸν πατριάρχην, οἱ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτῆς εὐερισκόμενοι ἐκείσε πάντες καλεῖται, ἔξω ἢ τῆς αὐτῆς διοικήσεως ὡς οὐδαμῶς· ἔτι Ἰνδικπᾶνας ἐν πῖς γράμμασιν ἐγχαρῆται.		

Εἰς δὲ τῶν μεγάλων νομίμων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, εὐρηται οὕτως. Διὰ τῆς Κορίνθου, ὁ Μοιμεβασίας ὅς καὶ ἔξαρχος λέγεται τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἔχει καὶ τὸ τῆς Σίδης, ὡς καὶ τὸν Θεσσαλονίκης, ἔτι ἐξῆς τῆς προνομίας αὐτῆς.

Λ Ε	αἱ Ἀθῶναι ἡ	ΚΗ, καὶ ἐκατέβη	ΛΕ
Λ Ϛ	ἡ Μωκησός ἡ	ΚΘ, καὶ γέγονεν	Λ Ϛ
Λ Ζ	ἡ Κρήτη ἡ	Λ, καὶ ἐκατέβη	Λ Ζ
Λ Η	ἡ Καλάστρια ἡ	ΛΑ, καὶ γέγονεν	Λ Η
Λ Θ	αἱ παλαιαὶ Παῖσαι	ΛΒ, καὶ ὑπεβιβάσθησαν	Λ Θ
Μ	ἡ Τραπίζους ἡ	ΛΓ, καὶ γέγονεν	Μ
Μ Α	ἡ Λάρισσα ἡ	ΛΔ, καὶ γέγονεν	Μ Α
Μ Β	ἡ Ναύπακτος ἡ	ΛΕ, καὶ γέγονεν	Μ Β
Μ Γ	ἡ Φιλιππούπολις ἡ	Λ Ϛ, καὶ γέγονεν	Μ Γ
Μ Δ	ἡ Τραϊανούπολις, ἡτοι τὸ Διδυμότειχον	Λ Ζ, καὶ γέγονεν	Μ Δ
Μ Ε	ἡ Ρόδος ἡ θρόνον	Λ Η καὶ γέγονεν	Μ Ε
Μ Ϛ	αἱ Σέρραι ἡ θρόνον	Ν Η, καὶ γέγονεν	Μ Ϛ
Μ Ζ	οἱ Φίλιπποι ἡ	Λ Θ, καὶ γέγονεν	Μ Ζ
Μ Η	ἡ Χερσούπολις ἡ ἡτοι ἡ Καβάλλα, καὶ νῦν ἔγινε ἑξαρχία.	Ο Ζ, καὶ γέγονεν	Μ Η
Μ Θ	ἡ Γεράπολις ἡ	Μ Α, καὶ γέγονεν	Μ Θ
Ν	τὸ Δυρράχιον ἡ	Μ Β, καὶ γέγονεν	Ν
Ν Α	ἡ Σμύρνη ἡ	Μ Γ, καὶ γέγονεν	Ν Α
Ν Β	ἡ Μιτυλήνη ἡ	Μ Θ, καὶ γέγονεν	Ν Β
Ν Γ	τὰ Γωάννηνα, ὅταν ἐπισκοπῇ ἡ Ναυπάκτου ὑποκείμενα, ἐμνήθησαν εἰς μητρόπολιν εἰς θρόνον Ν Γ, καὶ πολλῶν ἄλλων πμῶν ἠξιώθησαν διὰ βασιλικῆς χρυσοσύλλας, ὑπὸ ἡ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ἀνδρονίκου ἡ Παλαιολόγου.		
Ν Δ	τὸ Διδυμότειχον ἐπισκοπῇ ἡ ἡ Τραϊανούπολεως, ἐμνήθη εἰς μητρόπολιν εἰς θρόνον		Ν Δ
Ν Ε	ὁ Μελένικος ἐμνήθη εἰς μητρόπολιν. λέγεται δὲ πινὲς ὅτι ὑπῆρχε ἐπισκοπῇ ἡ Σέρρων, καὶ ἐμνήθη εἰς		Ν Ε
Ν Ϛ	ἡ Πάρος καὶ ἡ Ἀζία ἠνώθησαν ἐν ἑπι σφμα, καὶ ἐμνήθη εἰς		Ν Ϛ ἡ Κα-

NZ	ἡ Καπὴν ἡ	ΜΔ	ἡ γέγονεν	NZ
NH	τὸ Ἀμόριον ἡ	ΜΕ	ἡ γέγονεν	NH
ΝΘ	ἡ Κάμαχος	Μς	ἡ γέγονεν	ΝΘ
Ξ	τὸ Κόρυαιον	ΜΖ	ἡ γέγονεν	Ξ
ΞΑ	ἡ ἀγία Σεβηριανή	ΜΗ	ἡ γέγονεν	ΞΑ
ΞΒ	αἱ νέαι Πάτραι	Ν	ἡ γέγονασι	ΞΒ
ΞΓ	ἡ Ἀπείρας	ΝΑ	ἡ ἐτιμήθη εἰς	ΞΓ
ΞΔ	ἡ Ἀμαθρις	ΝΒ	ἡ γέγονεν	ΞΔ
ΞΕ	αἱ Χῶναι	ΝΓ	ἡ γέγονασι	ΞΕ
Ξς	ἡ Ὑδρούς	ΝΔ	ἡ γέγονε	Ξς
ΞΖ	ἡ Κελεσηνή	ΝΕ	ἡ γέγονε	ΞΖ
ΞΗ	ἡ Κολώνδα	Νς	ἡ γέγονε	ΞΗ
ΞΘ	αἱ Θῆβαι	ΝΖ	ἡ γέγονασι	ΞΘ
Ο	ἡ Πομπηίουπόλις	ΝΗ	ἡ γέγονε	Ο
ΟΑ	ἡ Ρώσια	Ξ	ἡ γέγονε	ΟΑ
ΟΒ	ἡ Ἀλανεία	ΞΑ	ἡ γέγονε	ΟΒ
ΟΓ	ἡ Αἴν	ΞΒ	ἡ γέγονε	ΟΓ
ΟΔ	τὰ Φάροισα διὰ δὲ χειριστικῶς ἐτιμήθη εἰς μετρόπολιν, εἰς θρόνον νῦν δὲ ἐστὶ ἐξαρρία.			ΟΔ
ΟΕ	ἡ Τιβηριέπολις, ἡ νῦν Βάρνα,	ΞΓ	ἡ γέγονε	ΟΕ
Ος	τὰ Εὐχαίτα ἡ	ΞΔ	ἡ γέγονεν	Ος
ΟΖ	ἡ Κερασούς ἡ ἡ αὐτὴ ἐξαρρία.	ΞΕ	ἡ γέγονε	ΟΖ
ΟΗ	ἡ Ναυαίλια ἡ	Ξς	ἡ γέγονε	ΟΗ
ΟΘ	ἡ Γερμανία ἡ	ΞΖ	ἡ ἐγένε	ΟΘ
Π	τὰ Μάδυτα ἡ	ΞΗ	ἡ ἐγένε	Π
ΠΑ	ἡ Ἀπάμεια ἡ δὲ χειριστικῶς, καὶ ἐγένετο μητρόπολις εἰς θρόνον			ΠΑ
ΠΒ	ἡ Λιτῶν, ἡ τις λέγεται Λίτσαδα, εἰς τὰς τρεῖς μεγάλης			ΠΒ

	Ῥώπικε, γέγονε μητρόπολις, εἰς θρόνον ἐπιμήθη	ΠΒ	
	Ἰππὶ τῷ ἀρχιεπίσκοπῳ Γλυκέως κυρίως Ἰω- άννης, καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλέως [Ἀνδρονίκου,] ἐν ἔτει 5 ω.		
ΠΓ	ὁ Καυκάικε λω̄	ΞΘ καὶ γέγονε	ΠΓ
ΠΔ	ἡ Βιδώνη, ἣτις καὶ νῦν Βοδενά λέγεται, ἀπὸ ἐπισκο- πῆς Βουλγαρίας ἐπιμήθη εἰς μητρόπολιν, εἰς θρό- νον		ΠΔ
Πς	ἡ Γόθια, ἀρχιεπισκοπῆ οὔσα, ἐπιμήθη εἰς μητρόπολιν, εἰς θρόνον		Πς
ΠΖ	τὸ Βασιλαιον ἀπὸ	Ο καὶ γέγονε	ΠΖ
ΠΗ	ἡ Ναζιανζός λω̄	ΟΒ καὶ ἐγλύετο	ΠΗ
ΠΘ	τὰ Κέρκυρα λω̄	ΟΓ καὶ ἐγινε	ΠΘ
ς	ἡ Ἄβυδον λω̄	ΟΔ καὶ γέγονε	ς
ςΑ	ἡ Μέθυμνα λω̄	ΟΕ καὶ ἐγινεν	ςΑ
ςΒ	ἡ Χριστιανούπολις λω̄	Ος καὶ ἐγλύετο	ςΒ
ςΓ	τὸ Ῥέσιον λω̄	ΟΖ καὶ ἐγινε	ςΓ
ςΔ	ἡ Λακεδαιμόνια λω̄	ΟΗ καὶ ἐγινεν	ςΔ
ςΒ	ἡ Παροναξία λω̄	ΟΘ καὶ ἐγλύετο	ςΕ
ςς	ἡ Ἀττάλεια νῦν ἡ ἑξαρχία.	Π καὶ ἐγινε	ςς
ςΖ	ἡ Ζηκχία, ἀρχιεπισκοπῆ οὔσα, ἐπιμήθη εἰς μητρόπολιν, εἰς θρόνον		ςΖ
ςΗ	Βόασρον λω̄	ΠΒ καὶ ἐγινε	ςΗ
ςΘ	ἡ Σαγδαία λω̄ ὡς καὶ Φούλλα		ςΘ
Ρ	ἡ Μεσημβρία	ΠΓ καὶ ἐγλύετο	Ρ
ΡΑ	ἡ Ἀρκαδιούπολις λω̄	ΠΔ καὶ ἐγινε	ΡΑ
ΡΒ	ἡ Σηλυμβρία λω̄	ΠΕ καὶ ἐγινε	ΡΒ
ΡΓ	Ὁ ἑκατοσός		ΡΓ
ΡΔ	Καὶ ἑκατοσός		ΡΔ
ΡΕ	ὁ Ἄργον λω̄	ΠΗ καὶ ἐγλύετο	ΡΕ
			ἡ Δρύ-

Ρ Ϛ ἡ Δρύσα λω̄
 Ο ἑκατὸν ἐπτά
 Καὶ ἑκατὸν ὀκτώ
 Ρ Θ ΕὐρεπⓄ λω̄
 Ϛ Α καὶ γέγοιε
 Ϛ Β καὶ ἔγινε

Ρ Ϛ
 Ρ Ζ
 Ρ Η
 Ρ Θ

Αὗτοι εἰσὶν αἱ τὲ θρόνοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως πάσαι μητροπόλεις· δηλοῦσι αἱ προγεγραμμένα ἐν τῇ πρὸς τοῖς ἑκατὸν σὺζον) ὃ σήμερον μερικαί.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ,
 αἵ τιναι ἕκαστος τῶν μητροπόλεων ὑποκέ-
 κληνται, ὅσαι σώζονται νῦν ἐν μέ-
 ρους. ἐν τούτων αἱ πλείσαι ἠφανίσθη-
 σαν.

Α ΤΗ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ
 (ἰσοκέκλι) Α Νόσσης. Β ὁ Ἱ Βασιλικῶν Θεσμῶν.
 Γ ὁ Γαμβλιανῶν. Δ Κυσιάνης. Ε ὁ Ἰ Λοισῶν. Ϛ ὁ Σε-
 βερίαδⓄ. Ζ Ἀργείας. Η ὁ τῶν Αἰπολίων.

Β ΤΗ ΕΦΕΣΩ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ Α ὁ Ἀπάτων, καὶ ἐπι-
 μήθη εἰς μητρόπολιν παρὰ Ἱ Βασιλέως κυρῆ Ἰσακίῃς
 Ἱ Ἀγγέλις. Β ὁ Τραλλέων. Γ ὁ Μαγνησίας πρὸς τὸν
 Μάϊανδρον. Δ ὁ Εἰλέας. Ε ὁ Ἀτραμυτινῆς. Ϛ ὁ Ἀόσθ.
 Ζ ὁ Γαργάρων. Η ὁ Μασαύρας. Θ ὁ Κολώνης. Ι ὁ
 Βελούλων. ΙΑ ὁ Πιτάμνης. ΙΒ ὁ Σμύρνης, καὶ νῦν εἰς
 μητροπόλιν ἐπιμήθη. ΙΓ ὁ Αὐρηλιανώλεως. ΙΔ ὁ
 Νύσσης. ΙΕ ὁ Μασχανώμης. ΙϚ ὁ Μητροπόλεως. ΙΖ
 ὁ Καρέτων. ΙΗ ὁ Ἀθνάτων. ΙΘ ὁ Περγάμης. Κ ὁ Ἀ-
 νέων. ΚΑ ὁ Προίνης. ΚΒ ὁ Ἀρκαδικωσίλεως. ΚΓ ὁ
 Νέας Αὐλῆς. ΚΔ ὁ Διὸς Ἰερῆ. ΚΕ ὁ Αὐγαζων. ὁ Σι-
 ῶν. ΚΖ ὁ ΚολοφῶνⓄ. ΚΗ ὁ Δεβέδης. ΚΘ ὁ Τέης. Λ
 ὁ Ἀρ-

ὁ Ἐρυθραῖς. ΛΑ ὁ Ἀνιάδης. ΛΒ ὁ Θεοδώρου πόλεως ἦτοι Πεπερίνεως. ΛΓ ὁ Κάμης. ΛΔ ὁ Παλαιουπόλεως.

Γ ΤΗ ΗΡΑΚΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ Α ὁ Θεοδώρου πόλεως. Β ὁ Γαιδεῖα καὶ Πανίου αὐται ἐνώθησαν μιὰ Ἰπτικωή. Γ ὁ Χερσονήσα. Δ ὁ Καλλιουπόλεως καὶ Μαδήτων. Ε ὁ Χαερμαπόλεως. ς ὁ Χαλκίδος. Ζ ὁ Δασοῖς Η ὁ Παμφίλου. Θ ὁ Μηδίας ἐπιμήθη εἰς μητροπόλιν. Ι Λυζίκης. ΙΑ ὁ Σερεντίων Ἐτυραλῶς. ΙΒ ὁ Μέτρων καὶ Ἀθήρων.

Δ ΤΗ ΑΓΚΥΡΑ ΤΗΣ ΓΑΛΑΤΙΑΣ Α ὁ Ταβείας. Β ὁ Ἡλίας πόλεως ἦτοι Βασιλαῖς. Γ ὁ Ἀσπίν. Δ ὁ Μυρινοχί πόλεως ἦτοι Σταυρῆ. Ε ὁ Μείζης. ς ὁ Κινέως. Ζ ὁ Ἀναστασια πόλεως. Η ὁ Καλούμνης.

Ε ΤΗ ΚΥΖΙΚΩ ΤΗΣ ΒΛΛΗΣ ΠΟΝΤΟΥ Α ὁ Ποιμανίς. Β ὁ Ὠκίης. Γ ὁ Βάρεως. Δ ὁ Ἀρχιανθηρῶν ἦτοι Ἀχυραούεως. Ε ὁ Λαμψάκης. ς ὁ Ἀβύδου. Ζ ὁ Δαρδάνης. Η ὁ Ἡλίας. Θ ὁ Τρωάδος. Ι ὁ Πιονίας. ΙΑ ὁ Λιτουπόλεως. ΙΒ ὁ τοῦ ἀγίου Κορηλίας.

Ϛ ΤΗ ΣΑΡΔΕΩΝ ΤΗΣ ΛΥΔΙΑΣ Α ὁ Φιλαδελφίας, ἦτις εἰς μητροπόλιν ἐπιμήθη. Β ὁ Τελιπόλεως. Γ ὁ Θυαπιρῶν. Δ Σετῶν ἦτοι ὁ Μαγιδίας. Ε ὁ Μαιληπόλεως ἦτοι ὁ Περικώπης. ς ὁ Γάρδος. Ζ ὁ Τράλων. Η ὁ Σάλων. Θ ὁ Σιλανδοῦ. Ι ὁ Μαιονίας ἦτοι Οΐφικίς. ΙΑ ὁ Ἀπόλλων. ΙΒ ὁ Ἱερῶν ἦτοι ὁ Ἀεπῶν. ΙΓ ὁ Σερκανίδης ἦτοι τῆ Μύρων. ΙΔ ὁ Μουστίνης ἦτοι ὁ Ὑρτακώμεως. ΙΕ ὁ Καιρασῆ ἦτοι ὁ Διπάρων. ΙϚ ὁ Ἀπολλωνιάδ. ΙΖ ὁ Δαλδιων ἦτοι Γαλέων. ΙΗ ὁ Ἀπάλιας. ΙΘ ὁ Βαγῆς. Κ ὁ Γαυδίας ἦτοι Τρακελέων. ΚΑ ὁ Φλαυδέων. ΚΒ ὁ Γεροκαισαρείας. ΚΓ ὁ Καιρασέων. ΚΔ ὁ Γαβάλων. ΚΕ ὁ Ἐρμοκαπηλείας.

ΤΗ

- Ζ** ΤΗ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ Α ὁ Πρω-
 σης ἦτοι Θεσπύλεως, ἥ τις καὶ νῦν εἰς μητρόπολιν πέτιμηται.
 Β ὁ Πραμινέτης. Γ ὁ Ἐλενεπόλεως. Δ ὁ Βασιλειεπόλεως.
 Ε ὁ Δασκυλίας. ς ὁ Ἀπλωνιάδης. Ζ ὁ Νεοκαισαρεί-
 ας, ἥ τις καὶ εἰς μητρόπολιν πέτιμηται. Η ὁ Ἀδραναῆς. Θ
 ὁ Καισαρείας τ' Βιθυνίας. Ι ὁ Γάλλος ἠπὶ Λόφον. ΙΑ
 ὁ Διαφυσίας. ΙΒ ὁ Ἀρείσης.
- Η** ΤΗ ΝΙΚΑΙΑ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ Α ὁ Μοδρινῆς ἦτοι
 Μεληῆς. Β ὁ Λινηῆς. Γ ὁ Γορδοσέβαν. Δ ὁ Νεμερικῆς.
 Ε ὁ Ταείνης. ς ὁ Ἀμαξιμμιανῶν.
- Θ** ΤΗ ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ ΤΗΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ Θρόν[⊙] ὑπο-
 κείμεν[⊙] οὗ ἐστὶ.
- Ι** ΤΗ ΣΙΔΗ ΤΗΣ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ Α ὁ Ἀπένδης. Β
 ὁ Κοπίνης. Γ ὁ Ἐταίνης. Δ ὁ Οὔρμνης. Ε ὁ Κάσων.
 ς ὁ Σεμαίων. Ζ ὁ Καρχαλίων. Η ὁ Καρμυσίς. Θ ὁ
 Σινεδρών. Ι ὁ Μυλωνῆς, ἠπὶ ὁ Ἰασηνιαεπόλεως. ΙΑ ὁ
 Μάνδων. ΙΒ ὁ Μυλισίνδης. ΙΓ ὁ Ἰσφον. ΙΔ ὁ Λύρβης.
 ΙΕ ὁ Κολοβεργασῆ. Ις ὁ Μοναύσων.
- ΙΑ** ΤΗ ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΑΣ ὁ Σεβα-
 σταπόλεως. Β ὁ Νικηπόλεως. Γ ὁ Σάλων. Δ ὁ Μερίαςης.
- ΙΒ** ΤΗ ΑΜΑΣΕΙΑ ΕΛΕΝΟΠΟΝΤΟΥ Α ὁ Ἀμινσῆς
 Β ὁ Σινώπης. Γ ὁ Ἰβόρων. Δ ὁ Ἀνδράτων. Ε ὁ Σα-
 λίχης ἠπὶ Λεονίεπόλεως.
- ΙΓ** ΤΗ ΣΥΡΑΚΟΥΣΗ ΤΗΣ ΣΙΚΕΛΙΑΣ Α ὁ Ταυ-
 ροιδίης. Β ὁ Μεσσήνης. Γ ὁ Ἀκρόγαν[⊙]. Δ ὁ Ἀκρονίς.
 Ε ὁ Λιλυθαίης. ς ὁ Ἐδρεπάνης. Ζ ὁ τ' Πανόρμης. Η
 ὁ τ' Θερμῶν. Θ ὁ Ἐκεφαλοιδίης. Ι ὁ Ἀλέσης. ΙΑ ὁ
 Τρυδερείης. ΙΒ ὁ Μελίτης. ΙΓ ὁ Λιπύρας.
- ΙΔ** ΤΗ ΤΥΑΝΩΝ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ Α ὁ Κυβίσης. Β
 ὁ Φαυσινεπόλεως. Γ ὁ Σιασίμων.
- ΙΕ** ΤΗ ΓΑΓΓΡΑ ΤΗΣ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ Α ὁ Γουπίλεως. Β ὁ
 Φαυσινεπόλεως. Γ ὁ Σιασίμων.

- Ι5** ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΘΕΤΤΑΛΙΑΣ Α ὁ Κύρρα. Β ὁ Βερροίας, καὶ νῦν μητρόπολις ὑπάρχει. Γ ὁ Δαργουβιτίας. Δ ὁ Σερβίων. Ε ὁ Κασσινδρείας, ἣτις εἰς ἀρχιεπισκοπιῶν ἐπιμήθη. ς ὁ Κάμπανίας ἣτις Καστρίκ. Ζ ὁ Πέτρας. Η ὁ Ἐρκούλων ἣτις Ἀρδαμερίκ. Θ ὁ Γέροισσὶ καὶ ἀγίς ὄρους. Ι ὁ Πολιανῆς. ΙΑ ὁ Πλαταιμῶν.
- ΙΖ** ΤΗ ΚΛΑΥΔΙΟΥΠΟΛΕΙ Α ὁ Νορτιάδ. Β ὁ Ἡρακλείας. Γ ὁ Πόνος. Δ ὁ Πρασιάδ. Ε ὁ Τίς. ς ὁ Κραπίας. Ζ Ἀδριανουπόλεως, νῦν δὲ εἰς μητρόπολιν πετμήται.
- ΙΗ** ΤΗ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑ ΠΟΝΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΝΙΑΚΟΥ Α ὁ Κερασσιῶν, ἣτις εἰς μητρόπολιν πετμήται, νῦν δὲ ἐξαρχία. Β ὁ Ἔπολεμωνία. Γ ὁ Κομάνων. Δ ὁ Ἀλίαρ. Ε ὁ Ριζαίς, καὶ ἔτι ἐξαρχία. ς ὁ Κηήκκ. Ζ, ὁ Εὐνίκκ. Η ὁ Ἀρδαόσης. Θ ὁ Μαρτυραπόλεως. Ι ὁ Ὑψηλός.
- ΙΘ** ΤΗ ΠΙΣΙΝΟΥΝΤΙ ΤΗΣ ΓΑΛΑΤΙΑΣ Α ὁ Μασσιύρα. Β ὁ Ἀραξίης. Δ ὁ Ποδοαλείας. Δ ὁ Ροκαίνδα. Ε ὁ Σωδήμων. ς ὁ Σικώμων ἣτις Ἰ Αζίας. Ζ ὁ Ξάνθκ. Η ὁ Κεῶν. Θ ὁ Ἀγαρρασῆ. Ι ὁ Ἀγιοθέλων. ΙΑ ὁ Μαρμιανῆς. ΙΒ ὁ Τλῶν. ΙΓ ὁ Κανδίτων. ΙΔ ὁ Οἰνιάδων. ΙΕ ὁ Μάικρης. νῦν δὲ ἐξαρχία ἰῶ. Ις ὁ Φιλήτων. ΙΖ ὁ Φοινίκων. ΙΗ ὁ Πρωίης. ΙΘ ὁ Βαργύλων. Κ ὁ Πατάρων. ΚΑ ὁ Κόμβων. ΚΒ ὁ Χώμαλ. ΚΓ ὁ Φέλλκ. ΚΔ ὁ Κορυδαίων. ΚΕ ὁ Λαμύρας. Κς ὁ Πλευήφων. ΚΖ ὁ Τεργάσκ. ΚΗ ὁ Εὐδοκιάδ. ΚΘ ὁ Νήσκ. Λ ὁ Παλιωλῶν. ΛΑ ὁ Μηλώτων. ΛΒ ὁ Κανδῶν. ΛΓ ὁ Λιβίοςκ.
- Κ** ΤΗ ΣΤΑΥΡΟΠΟΛΕΙ ΚΑΡΙΑΣ Α ὁ Ληβύρας. Β ὁ Ἡρακλείας Σαλτακῆ. Γ ὁ Ἀπολλωνιάδ. Δ ὁ Ἡρακλείας Λακήμων. Ε ὁ Ταβῶν. ς ὁ Ἀέρων. Ζ ὁ ἘΜαλάνδρκ. Η ὁ Ταπάζων. Θ ὁ Νεαπόλεως. Ι ὁ Ὀρροσιάδ. ΙΑ ὁ Ἀναπαρτήης. ΙΒ ὁ Στρατονικίας. ΙΓ ὁ Ἀλίνδων. ΙΔ ὁ Μυλάσων. ΙΕ ὁ Μείζων ἣτις Ἀμύζων. Ις ὁ Γάσσκ. ΙΖ ὁ Βαργελίς. ΙΗ ὁ Ἀλικαρνασῆ. ΙΘ ὁ Λαρυμῶν. Κ ὁ Κνί=

κνίδας, καὶ ὁ Μιῶδης. κβ ὁ ἔξ Ἰέρῃ. κγ ὁ Κινδράμων. κδ ὁ Κερσίμων.

κα ΤΗ ΛΑΟΔΙΚΕΙΑ ΦΡΥΓΙΑΣ ΚΑΠΑΤΙΑΝΗΣ Α Τραπυζοπόλεως. Β ὁ Αμωνίας. Γ ὁ Σεβασείας. Δ ὁ Χαίρεπάπων. Ε ὁ Απειάς. ς ὁ Πελλῶν. Ζ ὁ Εὐμυρίας. Η ὁ Σελβαίης. Θ ὁ Ποιμνίης Θηρωῶν. Ι ὁ Τραϊανεπόλεως. ΙΑ ὁ Ταναοῦ. ΙΒ ὁ Λουῶδαν. ΙΓ ὁ Κηδίας. ΙΔ ὁ Ὠράκων. ΙΕ ὁ Ὠρίων. Ις ὁ Ἐλούζης. ΙΖ ὁ Σωάης. ΙΗ ὁ Θαμψιςπόλεως. ΙΘ ὁ Διοκλείας. Κ ὁ Αρσιείας. ΚΑ ὁ Οἰκοκώμης ἢ τῆς Ἰεστυωνεπόλεως.

κβ ΤΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΔΩΝ ΦΡΥΓΙΑΣ ΣΑΛΟΥΤΑΡΙΑΣ Α ὁ Δορυλαίης. Β ὁ Μαγδανίης. Γ ὁ Ὑψοῦς. Δ ὁ Ἀκρονίης. Ε ὁ Προμισῶν. ς ὁ Μηρῶν. Ζ ὁ Σιβίνδης. Η ὁ Φωτίας. Θ ὁ Συραπόλεως. Ι ὁ Εὐκαρπίας. ΙΑ ὁ Δουσιὰδ[Ⓞ]. ΙΒ ὁ Αὐγαστοπόλεως. ΙΓ ὁ Βρυζῶν. ΙΔ ὁ Ἰέρῃ. ΙΕ ὁ Λυκαίων[Ⓞ]. Ις ὁ Λύτρων. ΙΖ ὁ Βασίνδων. ΙΗ ὁ Σλεκπείης. ΙΘ ὁ Γορδοχενίης. Κ ὁ Καμαρῶν. ΚΑ ὁ Καβαρῶν. ΚΒ ὁ Λαφινωδῶν. ΚΓ ὁ Κλήρων.

κγ ΤΩ ΙΚΟΝΙΩ ΛΥΚΑΟΝΙΑΣ Α ὁ Λύτρων. Β ὁ Βασίνδων. Γ ὁ Ἀμβλάδων. Δ ὁ Μανιάδων. Ε ὁ Ψηβήλων. ς ὁ Μανιάδων Σασβάτρων. Ζ ὁ Καίνης. Η ὁ Εὐδοκιάδ[Ⓞ]. Θ ὁ Πύργων. Ι ὁ Λαράδων. ΙΑ ὁ Λίτρων. ΙΒ ὁ Πασίλων. ΙΓ ὁ Τιβαπίδων. ΙΔ ὁ Βαράτων. ΙΕ ὁ Πέρτων.

κα ΤΗ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ ΠΙΣΙΔΙΑΣ Α ὁ Σαγαλαοῦ. Β ὁ Σωζοπόλεως. Γ ὁ Ἀπαμείας τῆς Κυβίσης. Δ ὁ Τυρθείης. Ε ὁ Βαρέων. ς ὁ Ἀδριανεπόλεως, ἢ τῆς εἰς μητροπόλιν ἐπιμήτη. Ζ ὁ Λυμνῶν. Η ὁ Λαοδικείας τῆς κενταυρῆς. Θ ὁ Σελδουκείας. Ι ὁ τῆς Σηδηρῶν ἢ τῆς Ἀρῶν. ΙΑ ὁ Ἀτάδων. ΙΒ ὁ Ζαρζήλων. ΙΓ ὁ Τιμαμβελαδῶν. ΙΔ ὁ Τιμανδῶν. ΙΕ ὁ Καναῖης. Ις ὁ Μαλεῶν ἢ τῆς Λαδικείας. ΙΖ ὁ Συναίδων. ΙΗ ὁ Τιπασῶν. ΙΘ ὁ Μητροπόλεως. Κ ὁ Πάπων. ΚΑ ὁ Παρλαῶν. ΚΒ ὁ ἔξ Βινδαίης.

- ΚΕ** ΤΗ ΠΕΡΓΗ ΤΗΣ ΠΑΜΦΥΛΙΑΣ Α ὁ Ἀ' Παλείας. Β ὁ Μαρύδας. Γ ὁ Εὐδοκιάδης. Δ ὁ Τελμισός. Ε ὁ Ἰόνδης. ς ὁ Μαξιμίνου πόλις. Ζ ὁ Λαυλίαν. Η ὁ Παλιμπόλις ἢ ἡ Ἀ' Λορῆ. Θ ὁ Κρημνῶν. Ι ὁ Βρυδάλαν. ΙΑ ὁ Τιλτηρίσκι. ΙΒ ὁ Ἀδείας Γαναύρων. ΙΓ ὁ Ἀ' εἰσοσῶ. ΙΔ ὁ Πύργων. ΙΕ ὁ Ἀ' δ' εἰσωνῆς. Ις ὁ Σαυθίδα. ΙΖ ὁ Βάροσις. ΙΗ ὁ Περβαίρων. ἢ ἡ Ἀ' Παλεία γίγνετο μητρόπολις ἐν ἔτει δ' από Ἀδὰμ ςφςβ ω' ςβ ς βασιλείας κυρίως Ἀ' λείας, ἐπὶ Εὐσεβίου ς ἀγιοπάτη πατριάρχου.
- Κς** ΤΗ ΚΟΡΙΝΘΩ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α ὁ ς Δαμαλῶ. Β ὁ ς Ἀ' εἰσωνῆς. Γ ὁ Μοναβασίας, ἢ τις εἰς μητρόπολιν ἐπιμήτη. Δ ὁ Κεφαλονίας. Ε ὁ Ζακύνθου αἱ ἴναι δύο ἐπισκοπαὶ ω' ςβ ς πατριάρχου κυρίως Κυρίως Λουκκείως εἰς μίαν ἐνάθησαν, καὶ ἀρχιεπισκοπὴ ἐπιμήτη τῆς κείρας ς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς κυρίως Νικηφόρου Μεσσηνίας ς ἐκ Κεφαλονίας. ς ὁ Ζημειανός. Ζ ὁ Μάινος. Η ὁ Ἀ' εἰσωνῆς, καὶ γίγνετο μητρόπολις ἐπὶ τ' βασιλείας ς εὐσεβίου βασιλείας κυρίως Ἰωαννῆς ς Ἀ' εἰσωνῆς, ἐν ἔτει δ' από Ἀδὰμ ςφςζ.
- ΚΖ** ΤΗ ΑΘΗΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α ὁ Εὐερίτης, καὶ γίγνετο μητρόπολις. Β ὁ Δικυλείας. Γ ὁ Κορωνείας. Δ ὁ Ἀνδρου, καὶ ἐπιμήτη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν παρὰ ς πατριάρχου κυρίως Κυρίως Λουκκείως. Ε ὁ Ὠρεῖας. ς ὁ Σκύρου. Ζ ὁ Καρύστου. Η ὁ Πορθμῶ. Θ ὁ Ἀ' υλῶν. Ι ὁ Σύρου.
- ΚΗ** ΤΗ ΜΩΚΗΣΩ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΣ Α ὁ Ναζιανζῶ. Β ὁ Κολωνείας. Γ ὁ Παργασῶ. Δ ὁ Διάρων. Ε ὁ Μακρόνης.
- ΚΘ** ΤΗ ΝΗΣΩ ΚΡΗΤΗ Α ὁ Γορτυνίας. Β ὁ Κνωσῶ. Γ ὁ Ἀ' εἰσωνῆς. Δ ὁ Χερρόνησος. Ε ὁ Αὐλοποταμίας. ς ὁ ς Ἀ' εἰσωνῆς. Ζ ὁ Λαίμπος. Η ὁ Κυδωνίας. Θ ὁ Ἰερός. Ι ὁ Πέτρας. ΙΑ ὁ Σιπτίας. ΙΒ ὁ Κιστίων.
- Λ** ΤΩ ΡΗΓΩ ΚΑΛΑΒΡΙΑΣ Α ὁ Βιζάνης. Β ὁ Ταυρενῆς. Γ ὁ Λοκείδης. Δ ὁ Ρασσάνης. Ε ὁ Σουλαινῶν. ς ὁ Γεωργίας. Ζ ὁ Ἀ' εἰσωνῆς. Η ὁ Κροτωνῆς. Θ ὁ Καντανταίας. Ι ὁ Νικαίτων. ΙΑ ὁ Μοστανῶν. ΙΒ ὁ Νεοκίτρης. ΙΓ ὁ Κασσάνης.
- ΛΑ** ΤΑΙΣ ΠΑΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α ὁ Λακκοδαίμωνίας ἐπιμήτη ἢ μητρόπολις, ω' ςβ ς βασιλείας κυρίως Ἀ' λείας, ἐπὶ ς πατριάρχου κυρίως Εὐσταθίου, ἐν ἔτει ςφς. Β ὁ Μορῶνης. Γ ὁ Κορώνης. Δ ὁ Αἰλούς. Ε Βολαίνης. ς ὁ Ἀ' μινελίς.
- ΛΒ** ΤΗ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙ ΤΗΣ ΛΑΣΙΚΗΣ Α ὁ Κυρίων. Β ὁ Χαμῆτης. Γ ὁ Χαλχαικῶν. Δ ὁ Παίτις. Ε ὁ Κερμαίων. ς ὁ Ἀ' εἰσωνῆς. Ζ ὁ Βιζάνης. Η ὁ Σακίβη. Θ τὸ Χαβιτζιζῶν. Ι ὁ Χερσίτζιζῶν. ΙΑ ὁ Ὀλυπῶν. ΙΒ ὁ Φασιανῶν. ΙΓ τὸ Σερμῆτζιζῶν. ΙΔ ὁ Ἀ' υλῶν. ΙΕ ὁ Ζεσσάνων.
- ΛΓ** ΤΗ ΛΑΡΙΣΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α ὁ Δημητριάδης. Β ὁ Φεστίλης, καὶ ἐξουχία ἐπὶ. Γ ὁ Θαννακῶν. Δ ὁ Ζηλῶν. Ε ὁ Ἐξῆς. ς ὁ Λοιδελκῶν. Ζ ὁ Τελῶν ἢ νομὴ τῆς μητρόπολις. Η ὁ Ἐγγίνας. Θ ὁ Κολιδῶν. Ι ὁ Σαζῶν. ΙΑ ὁ Βεπείνης. ΙΒ ὁ Κατωκλιανῶν. ΙΓ ὁ Γαρδικῶν. ΙΔ ὁ Λεπίνας. ΙΕ ὁ Χαρμακῶν. Ις ὁ Περιστῶν.
- ΛΔ** ΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΩ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ, τὸ καὶ λεγόμενον Τόρονον, Α ὁ Βονδίτης. Β ὁ Ἀ' εἰσωνῆς. Γ ὁ Ἀ' γγελίας, καὶ ἢ εἰς μητρόπολιν ἐπιμήτη. Δ ὁ Ρηγῶν. Ε ὁ Ἰωαννῶν. ς ὁ Ὀφίτης. Ζ ὁ Βελῶν. Η ὁ Δρυμνῶν. Θ ὁ Βοδροντῶν. Ι ὁ Χειμῶν. Σάξωναι ἢ ἐκ τῶν μισσηνῶν ἐπισκοπαὶ τ' σήμερον. Οἱ ἀποσταθέντες ἐκ τ' Ρωμαϊκῆς διοικήσεως, ἐνδὲ πλουῦτες ὑπὸ τ' Θεόφρονος Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Θεσσαλονίκης, ὁ Κορίνθου, ὁ Ἀθηνῶν, ὁ Πατρῶν, καὶ αἱ ἐπισκοπαὶ αὐτῶν.

Τέλος, καὶ τῶ Θεῷ δόξα.

PHILIPPI CYPRII,

Magnæ Ecclesiæ Protonota-

rii, Libellus, qui continet catalo-
gum Patriarcharum Constantino-
polis; & sedes summorum Sacer-
dotum, quæ sub iis olim fuere,
hodieque permanent: ex
variis libris Chronicis
qui extant collectus.

Primus magnus Apostolus
ANDREAS, quum ver-
bum veritatis apud By-
zantium, prædicasset,
STACHYN, cujus me-
minit Apostolus in epistola
ad Romanos, ejusdem
urbis Episcopum consti-
tuit, qui in Episcopatu
vixit annos xvi.

- III** Et post ipsum **ONESIMVS**, Philemonis ser-
vus, annos xiv. Post hunc
IV **POLYCARPUS** annos xviii.
V **PLVTARCHUS** annos xvi.
VI **SEDECIAS** annos ix.
VII **DIOGENES** annos xv.
VIII **ELEVThERIUS** annos vii.
IX **FELIX** annos v.

A

ATHE,

- X** **ATHENOGENES** annos IV.
XI **POLYCARPUS** annos XVII.
XII **EVZOIUS** annos XVI.
XIII **LAVRENTIUS** annos XI, & menses VI.
XIV **ALYPIUS** annos XIII, & menses VI.
XV **PERTINAX** senator, consulatu functus,
 annos XIX.
XVI **LEMPIANUS** annos XI.
XVII **MARCUS** annos XIII.
XVIII **CYRIACUS** annos XVI.
XIX **CESTENUS**, qui templum Sanctæ Euphemie
 condidit, in Petrio sub id tempus martyrium
 passæ, nunc vero dictum Gciultzame,
 annos VII.
XX **TARATUS** Citites annos xxxv, menses VI.
XXI **DOMITIUS**, frater Probi Imperatoris, an-
 nos xxxiv, menses VI.
XXII **PROBUS**, ejusdem Domitii filius.

Hi sunt Episcopi Byzantii, prius quam Constan-
 tinopolis diceretur: sed ubi Magnæ Urbis no-
 mine donata est, etiam Episcopi Patriarcha-
 rum titulo honorati fuere. Eorum primus

- I** **METROPHANES**, ejusdem Probi (filius is
 fuit Domitii) frater: qui ætate Magni Con-
 stantini creatus ab eo Patriarcha Constantinopo-
 lis, in Patriarchatu vixit annos x.
II **ALEXANDER**, imperante eodem Constan-
 tino Magno, annos xxiii.
III **PAULUS CONFESSOR** annos x. Hic ab
 Arianis sede sua depulsus, diem obiit in confessi-
 one, cum ipso humerali intra altare strangulatus.

E U.

- IV **EUSEBIUS** Arianæ factionis, primum Beryti antistes, dein Nicomediæ, postea Constantino- polis, annos XII.
- V **MACEDONIUS**, Presbyter ejusdem Eccle- siæ, cui ab oppugnando Spiritu Pneumatomachi cognomen erat, vixit annos XII.
- VI **EVDOXIUS** Arianarum partium, Germani- ciæ episcopus, annos VIII.
- VII **DEMOPHILUS** Arianus, annos XI, menses V.
- VIII **EVAGRIUS**, vir sanæ fidei, annos IV, à Va- lente in exilium actus.
- IX **GREGORIUS Magnus**, Theologus, annos XII.
- X **NECTARIUS**, qui cum dignacione sub Arcadio Imperatore, à centum & quinquaginta Sanctis Patribus simul baptizatur ac consecratur, annos XVI, menses VI.
- XI **Magnus JOANNES CHRYSOSTOMUS** annos V, menses VI.
- XII **ARSACIUS** Presbyter, Nectarii frater, annos II.
- XIII **ATTICUS** Presbyter, sub Theodosio Juniore, annos XX.
- XIV **SISINNIUS** annum I, menses X.
- XV **MAXIMIANUS** annos II, menses V.
- XVI **NESTORIUS** Homicola annos III, menses II.
- XVII **PROCLUS** annos XII.
- XVIII **FLAVIANUS** annos II, menses VI, à Dio- scuro expulsus.
- XIX **ANATOLIUS** Presbyter, Apocrisiarius Alex- andriæ, sub Marciano & Leone Magno, annos VIII, menses VIII.

- XX** **GENNADIUS** Presbyter annos XIII, menses
II. Is adorandi gratia Hierosolymam profectus,
quum reverteretur, in Cypro insula placide
quievit.
- XXI** **FLABITAS** sub Zenone, menses III, dies VII.
- XXII** **ACACIVS** hæreticus, sub Anastasio, annos
XVII, menses IX.
- XXIII** **EVPHEMIUS** Curator mendicorum Neapo-
lis, annos XVI, menses VII, ab Anastasio ex-
pulsus.
- XXIV** **MACEDONIUS**, qui similiter eiectus est.
- XXV** **TIMOTHEUS** Presbyter, & Sceuophylax
seu vasorum Ecclesiæ custos, sub Anastasio &
Iustino, annos VI & menses VI.
- XXVI** **JOANNES** Cappadox, sub Iustino, annos*
mens.*.
- XXVII** **EPIPHANIUS** annos XX, menses X.
- XXVIII** **ANTHIMUS** Trapezuntius, menses IV. Huic à
concilio, quod Severi causa coactum, dignitas
adempta est.
- XXIX** **MENAS** Xenodochus, seu hospitii peregrino-
rum præfectus, annos XVI, menses VI.
- XXX** **EVTYCHIUS** Presbyter, & monachus Amasææ
urbis monasterii, annos XII, menses V, à Justi-
niano, trigesimo imperii anno, expulsus est.
- XXXI** **JOANNES** Presbyter Antiochiæ, Scholasticus
seu Advocatus, sub Iustino Justiniani filio, &
sub Tiberio, annos XII, & menses VI.
- XXXII** **EVTYCHIUS**, eodem Tiberio imperante in
pristinam dignitatem restitutus, annos IV,
menses VI.

- XXXIII JOANNES Jejunator, sub Mauricio, annos
xiii, menses v.
- XXXIV CYRIACUS, sub eodem Mauricio, & Phoca
tyranno, Oeconomus magnæ ecclesiæ, annos
iii, menses ii.
- XXXV SERGIUS Diaconus, sub Heraclio Impera-
tore, annos xxviii, menses ix.
- XXXVI PYRRHUS antistes Chrysopolitanus, annos
ii, menses ix, dies ix, orta seditione ab-
dicatus est.
- XXXVII PAVLUS Presbyter, & ipsius Ecclesiæ Oecono-
mus, sub Heraclio Imperatore, annos xii.
- XXXVIII PYRRHVS iterum restitutus, menses iv.
- XXXIX PETRUS Diaconus & Oeconomus, sub Const-
antino Heraclii nepote, annos xii, menses iv.
- XL THOMAS Diaconus & Chartophylax, an-
nos*, menses*.
- XLI CONSTANTINUS Diaconus & Sceuophy-
lax, sub eodem Constantino, annos ii, men-
ses iii. & expulsus est.
- XLII GEORGIUS Cyprius Presbyter, Syngellus
& Sceuophylax sapientissimus, sub Constante,
& Constantino Pogonato Constantis filio, an-
nos iii, menses iii.
- XLIII THEODORUS Presbyter, Syngellus & Sceu-
ophylax, post annos ii ejectus est.
- XLIV THEODORUS iterum, in dignitatem sub
eodem Pogonato restitutus, summo sacerdo-
tio ut legitimus Patriarcha functus est annum
i, menses x.
- XLV PAVLUS laicus, Primus à secretis, eodem Po-
gona-

- gonato imperante, annos VI, menses VIII.
- XLVI **CALLINICUS** Presbyter & Sceuophylax Blachernarum, sub Iustiniano Rhinotmeto Pogonati filio, annos XII.
- XLVII **CYRUS** Presbyter Amastrianus, sub Iustiniano & Philippico, sede sua, quam annos VI tenuerat, pulsus est.
- XLVIII **JOANNES** Diaconus, Primus à secretis, & Chartophylax œconomeii, sub eodem Philippico, & Artemio, qui & Anastasius dictus, annos III.
- XLIX **GERMANUS**, antea Cyzici Episcopus, sub Anastasio, Theodosio, ac Leone Imperatoribus, annos XV, à Leone impio expulsus est.
- L **ANASTASIUS** Presbyter & Syngellus impius, sub eodem Leone, & Constantino Caballino, annos XXIV.
- LI **CONSTANTINUS** Monachus, Sylæi Episcopus, cui, imperante Constantino Caballino, caput resectum, annos XII.
- LII **NICETAS** eunuchus, sub eodem Constantino, eiusque filio Leone ex Chazara suscepto, annos XIII, menses IV.
- LIII **PAVLUS** diaconus Cyprius, & clemens juvenis, sub eodem Leone, & Constantino ejusdemque matre Irene, annos V, menses VI.
- LIV **TARASIUS** Secretarius, Synodi septimæ Exarchus, sub iisdem Imperatoribus, Constantino & Irene, ac sub Nicephoro Præfecto ararii generalis, summo sacerdotio functus est annos XXI, menses II.

- LIV** NICEPHORVS è Secretario factus monachus, quum sub iisdem Imperatoribus, Nicephoro, Stauracio, Michaelē & Leone Armenio, præfuiſſet annos 1x, ab eodem Leone impio eiectus eſt.
- LVI** THEODOTVS Meliffenus, qui & Caſſiteras dictus eſt, Iconomachus, ſub eodem Leone annos vi.
- LVII** THEODORVS Spatharocandidati filius, ſub Thoma tyranno, & Michaelē Balbo, annos 11.
- LVIII** ANTONIVS Sylæi Epifcopus, cognomento Caſſimatas, ſub eodem Leone, Michaelē Traulo, & Theophilo, annos x111.
- LIX** JOANNES, qui etiam Jannes dictus eſt, Iconomachus, ſub Theophilo, Theodora & Michaelē, annos x111.
- LX** METHODIVS Hieromonachus five facerdos, Cyzici Epifcopus, ſub Theodora & Michaelē iisdem Imp. annos 4, meſes 11.
- LXI** IGNATIVS vir ſanctiſſimus, iisdem Imperatoribus, annos 4, meſes 11.
- LXII** PHOTIVS à ſecretis, Protoſpatharius, ſub Michaelē & Baſilio Macedone, annos 1x.
- LXIII** IGNATIVS iterum, ſub eodem Macedone, annos xi.
- LXIV** PHOTIVS iterum, ſub Leone Philoſopho, annos xv111.
- LXV** STEPHANVS frater Leonis, annos 111.
- LXVI** ANTONIVS Cauleas, ſub eodem Leone, annos 11.
- LXVII** NICOLAVS Myſticus five ſenator ſecretioris con-

- consilii, sub eodem Leone, annos *, & sede sua depulsus est.
- LXVIII **E VTHYMIVS** Syngellus, imperante Alexandro, annos v, menses vi.
- LXIX **NICOLAVS** Siterum in dignitatem restitutus sub Alexandro, Constantino, & Romano Lacapeno, annos xiii.
- LXX **STEPHANVS** Amasenus, sub eodem Romano, annos ii, menses xi.
- LXXI **TRYPHON** monachus Romano imperante præfuit ad certum tempus, dum Theopylactus Imperatoris filius ad justam ætatem perveniret, annos videlicet iii.
- LXXII **THEOPHYLACTVS** Lacapeni filius, sub Constantino Porphyrogenito, & ipso Lacapeno, annos xxiii, dies xxv.
- LXXIII **POLYEVCTVS** sub eodem Constantino, & Nicephoro Phoca, post Joannis Zimisca proclamationem dies trigintaquinque, annos xiv, menses v.
- LXXIV **BASILIVS** Scamandrenus, eodem Zimisca Imp. annos*.
- LXXV **ANTONIVS** monachus Studites, annos iv.
- LXXVI **NICOLAVS** Chrysoberges, annos xii, menses viii.
- LXXVII **SISINNIVS** Magister, annos iii.
- LXXVIII **SERGIVS** Præfectus monasterii, annos xx.
- LXXIX **EVSTATHIVS** annos iv.
- LXXX **ALEXIVS** Ecclesiarcha monasterii Studiani, sub iisdem Imperatoribus, & sub imperio solius Constantini, Romani Argyropoli, Michaelis Paphlago-

- gonis, Michaelis Calaphati, & Constantini Monomachi, qui novum collegium in vrbe Chio condidit, annos xviii.
- LXXXI MICHAEL Cerularius, eodem Constantino Monomacho, Theodora Porphyrogeniti filia, Michaelis seniore, & D. Isaacio Comneno Impp. annos xv.
- LXXXII CONSTANTINUS Lichudes, sub eodem Isaacio, & Constantino Duca, annos iv, menses vi.
- LXXXIII JOANNES Xiphilinus, eodem Constantino, D. Eudocia, Romano Diogene, & Michaelis Ducæ filio, Impp. annos xiiii, menses vi.
- LXXXIV COSMAS Hierosolymitanus, sub eodem Michaelis, Nicephoro Botaniata, & Alexio Comneno, annos v, menses ix.
- LXXXV EUSTRATIUS, eodem Alexio imperante, annos iii.
- LXXXVI NICOLAUS monachus, cognomento Grammaticus, sub eodem Alexio, annos xxvii.
- LXXXVII JOANNES Hieromnemon vrbis Chalcedonis, eodem Alexio Comneno, & Ioanne Porphyrogenito, Impp. annos xxiiii.
- LXXXVIII LEO Styppiota, sub eodem Porphyrogenito, annos viii, menses viii.
- LXXXIX MICHAEL monachus asceta Acuti monasterii, cognomento Curacuas, imperante Manuele Comneno Porphyrogenito, annos ii, menses viii.
- xc. COSMAS Atticus, quum præfuisset menses x, expulsus est; mansitque Ecclesia summo præfule viduata per menses x.

B NI-

- XC I** NICOLAUS Nuzalon, Cypri Archiepiscopus, annos **iv**, menses **iv**. & ob scandala, quæ Ecclesiæ continebant, abdicatus est.
- XC II** THEODOTUS monachus, & præfectus collegii Sanctæ Resurrectionis, Manuele Comneno Imp. annos **iii**.
- XC III** NEOPHYTUS monachus seu claustrarius monasterii Euergetidis.
- XC IV** CONSTANTINUS Diaconus, Sacellarius, Chliarenus.
- XC V** LUCAS Chrysoberges, annos *.
- XC VI** MICHAEL Diaconus, Sacellarius, & princeps Philosophorum, annos **viii**.
- XC VII** CHARITO monachus monasterii Mangano-
rum, menses **xi**.
- XC VIII** THEODOSIUS monachus, asceta collis Sancti Auxentii, annos **iii**. & abdicatus est.
- XC IX** BASILIUS Camaterus, Chartophylax, annos **ii**, menses **vi**. ac sede sua pulsus est.
- C** NICETAS Mundanus, magnus Sacellarius, quum sedisset annos **vi**, menses **vi**, remotus est.
- CI** LEONTIUS Diaconus Ecclesiæ, & præfectus monasterii Sanctorum Apostolorum, ad collem S. Auxentii, post menses **vii** abdicatus est.
- CII** Hunc excepit D. DOSITHEUS Patriarcha Hierosolymitanus, dispensatione Imperatoris Isaacii Angeli, & consensu Synodi translatus. Quum sedisset annos **iii**, loco depulsus est.
- CIII** GEORGIUS Xiphilinus, magnus Sceuophylax, annos **vi**, menses **x**, patriarchatu functus, in pace
qui-

quievit : & absente Imperatore Alexio, Isaacii fratre, sedes vacavit menses II.

CV Post hæc JOANNES Camaterus, eodem Alexio imperante, annos V, menses VIII, dies VII, usque ad captam à Latinis Constantinopolim; vixitque post magnæ urbis expugnationem, annos II, menses II, dies XIV.

Contigit vero magnæ urbis expugnatione, anno VI M DCCXII, Indictione VIII, Aprilis XIII. Mortuo autem Patriarcha in oppido Didymoticho, sedes vacavit annum I, menses X. Dein factus est Patriarcha.

CV Magnus Sacellarius MICHAEL Saurianus, qui ab Imperatore Lascari productus, sedit Nicææ annos V, ibique vitam finiit. Quum vero Imperator in Thracesium profectus esset, sedes vacavit menses X, dies XV.

CVI THEODORUS Cupas, pacis studiosus Charophylax, & princeps Philosophorum, post annum I, menses IV, dies III, mortuus est.

CVII MAXIMUS præfectus monasterii Vigilantium, menses VIII.

CVIII MICHAEL Charitopulus, annos V, menses VI.

CIX METHODIUS annum I.

CX MICHAEL iterum, annos XIV.

CXI ARSENIUS Autorianus annos IV. Hujus ætate urbs à Latinis liberata est : ipse, quod Imperatorem rejecisset, expulsus.

CXII NICEPHORUS, qui nuper Ephesi federat, annos II.

CXIII ARSENIUS iterum, annum, & secundum ejectus est.

- CXIV** GEORGIUS Adrianopolitanus Episcopus, annum 1. & expulsus est.
- CXV** JOSEPHUS, monasterii in Galesio monte præfectus, vita admirabilis, & confessor, annum 1.
- CXVI** JOANNES Becus, concors Latinis, quum sedisset annum 1, ejectus est.
- CXVII** JOSEPHUS iterum evocatus, qui cum Ioanne Palæologo, octavæ Synodi causa Florentiam profectus, ibidem excessit, annum 1, menses VI.
- CXVIII** GREGORIUS, qui pariter loco motus est, annum 1, & menses VI.
- CXIX** ATHANASIUS annos IV, & expulsus est.
- CXX** JOANNES monachus annos IV, & abdicatus est.
- CXXI** ATHANASIUS iterum evocatus, iterumque depulsus, quum sedisset annos VI, menses VI.
- CXXII** NIPHON monachus, qui post annos IV dejectus est.
- CXXIII** ESAIAS cognomento Sanctus. Quum is patriarchatu defungeretur, Constantino & Ioanne Palæologis, novissimis Imperatoribus, capta est Constantinopolis à Sultano Mechemete; qui omnes Christianos, Imperatorem, & Patriarcham concidit: mansitque Ecclesia summo præfule viduata, donec prædictus Sultanus pestilitate coactus, ut subditis sibi Christianis solatio esset, legitimum Patriarcham produxit.

Pa-

Patriarchæ post captam
Constantinopolim.

- I **P**rimus à Deo vocatus est sapientissimus
GEORGIUS Scholarius, cui
Sultanus Mechemet sceptrum ju-
diciale & pileum sua manu donavit;
aliaque beneficia, quæ Romani
Imperatores Patriarchis præstare solebant, huic
etiam libens concessit. Quum vero Ecclesiam
Christi gubernasset annos v, menses vi, post
abdicatus est.
- II ISIDORVS Pannonicus, vir sanctissimus, *
& mortuus est.
- III JOASAPHUS Coccas, cui Sultanus, quod
Protovestiario non fecisset gratiam illegitimi
matrimonii, nasum & barbam præcidit.
- IV MARCUS Xylocarabes, vir sapientissimus, à
clero expulsus est.
- V SYMEON Trapezuntius, odio adversus Xylo-
carabem concitatus, pravum ambitus funda-
mentum iecit, atque ut Patriarchæ sedem con-
sequeretur, munera Imperatori obtulit. Horum
offendiculorum causa, ab Sultani noverca in
exilium actus est.
- VI DIONYSIUS antistes Philippolitanus, quum
dono Xylocarabis alteros mille florenos addi-
disset, ac conficeret bis millenos, Patriarcha
sedit annos viii. Dein abdicatus est.
- VII MARCUS Eugenicus, cum ei per calumnias,
B 3 quod

quod circumcisis esset, objectaretur, nudato coram Synodo corpore, patentem oculis veritatem demonstravit. Ipse, sycophantis à communione secretis, dignitate exuitur. Symeon revocatur: qui post triennium prorsus loco suo expulsus est.

VIII R A P H A E L Serbus, peregrinus, & admodum temulentus, ut Patriarchicam raperet dignitatem, regium stipendium quattuor aureorum millibus auxit. Sed quum promissum pecuniæ modum reddere non posset, in custodiam datus, & vulgare debitum & mulctam extraordinariam persolvit.

Octo superiores Patriarchæ fuerunt imperante Sultano Mechemete, qui exactis vitæ suæ annis LII, mortuus est tempore sequentis Patriarchæ D. Maximi; & post eum imperavit filius ejus Sultanus Pagiazetes.

IX M A X I M V S magnæ Ecclesiæ Constantinopoli sapientissimus præfectus fuit: cujus nasum Sultanus diffidit. Ipse sancti Symboli explicationem scripsit, eamque Sultano exhibuit. Idem presbyterissam, quam Patriarcha D. Gennadius vinctam à communione secreverat, jejunio sanctisque precibus, mandato Imperatoris absolvit. Hoc quippe, ut fidem Christianorum experiretur, jusserat.

NI-

- X **NIPHON** Theſſalonicæ antiſtes celeberrimus, & ad docendum aptiſſimus. Ejus ætate Symeon Patriarcha, multis bonis & cognatis relictis, diem obiit. Illius heredem ſe oſtentare cupiens Niphon, quum de eadem re teſtes ad Imperatorem duxiſſet; Sultanus, deprenſo eorum mendacio, Patriarcham ſimul & falſos teſtes gravi exilio ſubjecit. Sultanus nimirum Pagiazetes ſede cum depulit, ac **DIONYSIUM** revocavit: qui cum in Patriarchæ domo per annos 11 & meſes vi manſiſſet, ruruſum abdicatus eſt.
- XI **MAXIMUS** Serrarum antiſtes, quum manſiſſet annos vi, ob pravam nominis famam exilio datus eſt, ac **D. NIPHON** revocatus: qui annum i patriarchatu deſunctus, ruruſum in exilium pellitur.
- XII **JOACIMUS** Dramæ Præſul, homo virtute præditus, à Sultano, quod Eccleſiam regulis aureis contegi juſſiſſet, expulſus.
- XIII **PACHOMIUS** Zygnarum Epicoſus. Huic, poſt vnum Patriarchatus ſui annum, Sultanus Pagiazetes tributum donavit. Deinceps à Sultano Selymo in exilium pulſus eſt, ac **JOACIMUS** iterum evocatus.
- XIV **THEOLEPTUS** Joannenorum antiſtes, quum annos viii, & meſes vi, multis magniſque ſcandalis coopertus vixiſſet, tempore Sultani Soleimani deceſſit.
- XV **JEREMIAS** Sophiæ, vir bonus, cum ſancti ſepulcri adorandi cauſa Hieroſolymam profectus eſſet, clerici ſuetis ſibi malis artibus uſi, poſtquam regiũ ſtipen-

- stipendium aureis quingentis auxissent, eum expulerunt, & ad honorem provexere
- XVI** **JOANNICIUM** Sozopoleos: quem tres sanctissimi Patriarchæ, cum ipso D. Jeremia, in Ecclesia S. Sepulcri ministrantes, patriarchatu deiecerunt, eumque ut illegitimum sedis in vasorem, vna cum instigatoribus, aut qui ejusdem sententiæ consiliorumve focii fuissent, diris devoverunt. Hunc tamen populus deinceps communi suffragio in exilium pepulit. **D. JEREMIAS**, sede sua legitime recepta, Christianorum Ecclesias, & quæ Constantinopoli erat, id temporis redemit: palam testificatus, civitatem non vi sed pacifice traditam fuisse. Is quoque monasterium Stauronicetæ, in Atho monte instauravit: ibique ætate transacta, & monachus factus, decessit.
- XVII** **DIONYSIUS** Nicomediensis. Hujus tempore Agareni invidia moti, è patriarchica Pammacaristi Ecclesia signum Crucis deiecerunt. Hic Patriarchatu placide functus, diem obiit in Domino.
- XVIII** **JOASAPHUS** Adrianopolitanus, cui in patriarchæ domo, propter bina abs se condita palatia, Superbi nomen datum, communibus suffragiis dignitate exutus, relegatur.
- XIX** **METROPHANES** Cæsareæ & Cappadociæ antistes (cujus ætate decessit Sultanus Soleimanes, & imperavit filius ejus Sultanus Selymus) post 19 patriarchatus annos, conscio Cantuzeno repudiatus est.

- XX JEREMIAS Larissæus, quum sedisset annos x; expulsus est. METROPHANES revocatus, post menses ix decessit. Ita rursus in ejus locum introductus JEREMIAS.
- XXI PACHOMIUS Lesbicus, cognomento Batistas, cum hostiliter D. Jeremiam expulisset in Rhodum, patriarchatu functus est: quem sanctissimi Patriarchæ, D. Silvester Alexandriæ, & D. Joacimus Antiochiæ, de communi sententia throno dejectum, dirisque devotum exilio dederrunt.
- XXII THEOLEPTUS Philippopoleos, thronum violenter invasit. Quem ut sapientissimus D. Nicephorus, vnus è sanctis Diaconis, & magnus Protosyngellus submovit, tertium revocatus est D. JEREMIAS, & cum gregem recte atque ordine pavisset, requievit in Domino.
- XXIII MATTHAEUS Joanninorum, cum sedisset dies xvii, repudiatu in sanctinonium montem Atho secessit.
- XXIV GABRIEL Thessalonicæ, vir pius & virtute præditus, post quinos patriarchatus sui menses mortuus est.
- XXV THEOPHANES Athenarum, quum sedisset menses vii, decessit.
- XXVI MELETIUS Alexandriæ antistes, Pegæus, cum ex Creta insula divinitus servata observator throni fieret, D. MATTHAEUS post unum annum revocatus est: qui per annos iv functus patriarchatu expellitur; ac secedens in sanctinonium montem Atho, ibi monachus factus remansit.

C

NE-

XXVII **NEOPHYTUS** Athenarum, post unius anni gubernationem, à Sultano Mechemete in exilium pellitur; tertiumque revocatus est **D. MATHÆUS**, & cum vixisset dies * decessit.

XXVIII **RAPHAEL** Methymnæ (cujus ætate mortuus est Sultanus Mechemetes, & imperavit filius ejus Sultanus Achmetes, anno salutis **MDCV**) sedit annos **v**, & menses **vi**. Atque id temporis venit è sancto monte Atho **D. NEOPHYTUS**, qui thronum recuperavit; & cum in eo mansisset per annos **v**, post ad Rhodum à Sultano exulatum mittitur. Seditque ex commissio antistes Alexandriae **D. CYRILLUS** Lucares, Cretensis, donec Synodus constituit legitimum Patriarcham

XXIX **TIMOTHEUM**, Veterum Patrarum antistitem, qui annos **vi** **ii** Patriarchatus munere functus est; ac in sua valetudine, per lethiferam ut aiunt potionem contracta, debitum commune persolvit. Hujus ætate diem obiit Sultanus Achmetes, regnavitque frater ejus Sultanus Mustaphas.

XXX **CYRILLUS** Alexandriae sapientissimus Patriarcha, cognomento Lucares, Synodi suffragiis impositus est sedi Oecumenicæ, anno salutis **MDCXXI**, die Novembris **v**. ac post unius anni spacium à Sultano Osmane Rhodum relegatur. In ejus locum successit unoculus Amasæ Episcopus **GREGORIUS**; quum sedisset menses **iii**, exilio datur. Huic **ANTHYMUS** Adrianopolitanus succedit: nec multo post ipse Patri-

XXXI

XXXII

Patriarchæ domo expulsus, in Sanctæ Lauræ splendidissimo monasterio, apud sanctinodium montem Atho confedit. **CYRILLUS** revocatus, cum pacifice Ecclesiam annos **VIII** gubernasset, à Sultano Murate in Tenedon rejicitur. Pro eo **ATHANASIUS** Patellarius, Cretensis, Thesfalonicæ Metropolita inductus, haud diu post loco pellitur. **CYRILLUS** tertium revocatus, cum Ecclesiæ per annum præfuisset, annitente pravo è Berrhœa Cyrillo, rursus Rhodum relegatur. Deinceps, quum Heracleæ Archiepiscopus **NEOPHYTUS**, Cyrilli discipulus filiusque adoptivus, patriarchatu rite ac legitime defungeretur; patrem, magistrum, & de se bene meritum (sapiientissimum dico Cyrillum) Rhodiensi exilio liberavit. Utque in regnatricem pervenit urbem, Neophyti supplicibus precibus sponte indulgit. Qui invalidus gubernandi, ob Patriarchæ domus confusionem, nec magna turbamenta sufferre posset (erat quippe miti placidissimoque ingenio) ut de munere decederet impetravit. **CYRILLUS** quintum revocatus, post vnius anni quinquorūque mensium regimen, operam dante Berrhœensi Cyrillo, & concursu aliquot Methymnæorum, interfectus est à Musa Bassa regni procuratore. nam Imperator Sultanus Murates id temporis ipse adversus Babylona bellum gerebat. Hunc in modum terribimus Berrhœensis parricida, per annum & septenos menses Patriarchatu potitus est. Ast vindex Dei oculus non sivit eum impunitum;

sed divina inspiratione principibus summorum sacerdotum excitatis, Imperatori Sultano Murati, à Babylonica victoria cum triumphis tropæisque reverso, pro illius iniquitate, & insatiabili rapina, relationem criminis concessit, eumque Africam Barbariæ in exilium egit. Ubi etiam justas à Deo pœnas, per sævam atque illi dignam mortem sustinuit. Ea tempestate summi sacerdotes, clerici, omnisque populus Christianus congregati, **PARTHENIUM** Adrianopoleos antistitem (qui prius Anchialensis Ecclesiæ res curaverat) urgendo ad capeffendam sedem adegerunt. Susceptaque est dignitas patriarchalis anno communis salutis **MDCXXXIX**, die Iulii quarto.

xxxvi

Finis eorum qui Byzantiæ, in regnatrice urbe, summo sacerdotio functi sunt.

Expositio nova Andronici Imperatoris, qui Metropoles Constantino-
poleos, alias è minoribus ad majores extulit, alias è diverso ad minores thronos deduxit, sicut eas heic notavimus.

- I** Cæsarea & Cappadocia.
- II** Ephesus.
- III** Heraclea.
- IV** Ancyra.
- V** Cyzicus.
- VI** Nicomedia.

Sardes.

- VII Sardes. xxx
VIII Nicæa.
IX Chalcedon.
X Philadelphia, quæ descendit a sede VI.
XI Thessalonica, sedes XVI, ad honorem pervenit XI
XII Adrianopolis, sedes XL, ad honorem pervenit XII
XIII Side, sedes erat X, & rejecta est in locum XIII
Hujus thronum Imperator post attribuit Monembasiæ Episcopo, & obtinet locum beatissimi Hierosolymorum antistitis; ut expressum in aurea bulla, quæ hodieque Monembasiæ reperitur.
XIV Sebestea, thronus fuit XI, & descendit ad XIV
XV Amasea, thronus fuit XII, & descendit ad XV
XVI Melitene, thronus fuit XIII, & descendit ad XVI
XVII Tyana, thronus fuit XIV, & descendit ad XVII
XVIII Gangra, thronus fuit XV, & descendit ad XVIII
XIX Heraclea Pontica pertinebat ad Episcopatum
Claudiopoleos; quam cum gentes vastassent, honorem metropoleos consecuta est;
fuitque thronus XVII, & descendit ad XIX
XX Prusa, thronus fuit C, & ascendit ad XX
XXI Pegæ, thronus fuit XC, & erecta est ad XXI
XXII Pergamus, thronus fuit XVII, & descendit ad XXI
XXIII Neocæsarea, thronus fuit XVIII, & descendit ad XXI
XXIV Pessinus, thronus fuit XIX, & descendit ad XXIV
XXV Myra, thronus fuit XX, & descendit ad XXV
XXVI Stauropolis, thronus fuit XXI, & descendit ad XXVI
XXVII Laodicea, thronus fuit XXII, & descendit ad XXVII
XXVIII Synada, thronus fuit XXIII, & descendit ad XXVIII
XXIX Iconium, thronus fuit XXIV, & descendit ad XXIX

- XXX Berrhoea, quæ ad Episcopatum Theſſalonicæ
pertinebat, honore Metropoleos affecta,
venit ad thronum XXX
- XXXI Piſidia, thronus fuit xxv, & facta eſt XXXI
- XXXII Sylæum, thronus fuit xxvi, & pervenit ad XXXII
- XXXIII Corinthus, thronus fuit xxvii, & facta eſt XXXIII
- XXXIV Monembafia, quum ad Episcopatum Corin-
thi pertineret, conſecuta eſt honorem Me-
tropoleos, ut in aureis bullis expreſſum. Te-
net etiam locum antiſtitis Hieroſolymitani.
Quin omnes per ejus provinciam, illum ſan-
ctiſſimum, & Oecumenicum Patriarcham
appellant: ſed extra diœceſim prorſus neg-
ligitur. Indictiones quoque tabulis publicis
inſcribit.
- In magno autem jure Eccleſiæ Conſtan-
tinopolitanæ, ſic legitur: Ex Corinthi, Mo-
nembafiensis; qui etiam Exarchus Pelopon-
neſi nominatur, tenetque inſuper locum Si-
denſis, ac Theſſalonicenſis, ceteraque eiuf-
dem privilegia.
- XXXV Athenæ, thronus xxviii, & deſcendit ad XXXV
- XXXVI Mocesus, xxix, & facta eſt ſedes XXXVI
- XXXVII Creta, xxx, & deſcendit ad XXXVII
- XXXVIII Calabria, xxxi, & facta eſt XXXVIII
- XXXIX Veteres Patræ, xxxii, & devenit ad XXXIX
- XL Trapezus, xxxiii, & pervenit ad XL
- XLI Lariffa, xxxiv, & obtinuit poſt XLI
- XLII Naupactus, xxxv, & facta eſt XLII
- XLIII Philippopolis, xxxvi, & effecta eſt XLIII
- XLIV Trajanopolis, ſive Didymotichos, thronus

	thronus fuit	xxxvii, & evasit	XLIV
XLV	Rhodus, thronus fuit	xxxviii, & facta est sedes	XLV
XLVI	Serræ, thronus fuit	lviii, & pervenit ad	XLVI
XLVII	Philippi,	xxxix, & effecta est	XLVII
XLVIII	Christopolis, sive Caballa, quæ hoc tempore facta est Ex- archia.	lxxvii, & evasit	XLVIII
XLIX	Hierapolis, fuit	xli, & pervenit ad	XLIX
L	Dyrrachium,	xlii, & obtinuit	L
LI	Smyrna,	xliii, & evasit	LI
LII	Mitylene,	xliv, & facta est	LII
LIII	Joannina, cum Naupacti Episcopatus subdere- tur, honorem Metropolitanum obtinuit sedis multosque alios honores consecuta est per auream, bullam religiosissimi Imperatoris Andronici Palæologi.		LIII
LIV	Didymotichos olim Episcopatus fuit Traiano- poleos, sed honorem Metropolitanum ob- tinuit, ac pervenit ad thronum		LIV
LV	Melenicus in Metropoli euectus (à nonnullis Serrarum Episcopatus esse dicitur) obtinuit honorem throni		LV
LVI	Paros & Axia coniunctæ sunt anno VI M D XCI, & euectæ in sedem		LVI
LVII	Catana thronus fuit	xliv, ac effecta est	LVII
LVIII	Amorium fuit sedes	xlv, & pervenit ad	LVIII
LIX	Camachus	xlvi, & effecta est	LIX
LX	Cotyæum	xlvii, & factum est	LX
LXI	Sancta Severiana	xlviii, & pervenit ad	LXI
LXII	Novæ Patræ	l, & facta	LXII
LXIII	Apros	li, & honorata est sede	LXIII

Ama

LXIV	Amastris	LII	& facta est	LXIV
LXV	Chonæ	LIII	& evaserunt ad	LXV
LXVI	Hydrus	LIV	& effecta est	LXVI
LXVII	Celesena	LV	& obtinuit	LXVII
LXVIII	Colonia	LVI	& devenit ad	LXVIII
LXIX	Thebæ	LVII	& factæ	LXIX
LXX	Pompeiopolis	LVIII	& evasit	LXX
LXXI	Russia	LX	& deducta ad	LXXI
LXXII	Alania	LXI	& facta est	LXXII
LXXIII	Aenus	LXII	& pervenit ad	LXXIII
LXXIV	Pharsala ex Archiepiscopatu		Metropolis evasit,	
	& obtinuit thronum			LXXIV
	Est autem hodie Exarchia.			
LXXV	Tiberiopolis, quæ nunc			
	Varna dicitur,	LXIII	& facta est	LXXV
LXXVI	Euchaita	LXIV	& obtinuit	LXXVI
LXXVII	Cerasus thronus fuit	LXV,	& evasit	LXXVII
	Hæc etiam est Exarchia.			
LXXVIII	Nacolia	LXVI,	& tenuit	LXXVIII
LXXIX	Germania	LXVII,	& deducta ad	LXXIX
LXXX	Madyta	LXVIII,	& obtinuit	LXXX
LXXXI	Apamea Archiepiscopatus fuit,		& Metropolis	
	facta tenuit thronum			LXXXI
LXXXII	Litbon, quæ dicitur Litbada, vicina magnæ			
	Russiæ, facta est Metropolis, tenuitque			
	thronum LXXXII, sub sanctissimo Patriarcha			
	Domino Joanne Glyca, & Imperatore An-			
	dronico, anno VIMDCCC.			
LXXXIII	Caucaci thronus fuit	LXIX	& evasit	LXXXIII
LXXXIV	Bidona, quæ nunc etiam Bodena vocatur, cum			
LXXXV	subesset Episcopatu Bulgaricæ, honorem Me-			

tro-

	tropolitanum consecuta est, ac obtinuit thronū	LXXXIV
LXXXVI	Gotthia, cum esset Archiepiscopatus, ad Metro-	
	politani honorem evecta est, ac tenuit sedem	LXXXVI
LXXXVII	Basilæum è throno	LXX, devenit ad LXXXVII
LXXXVIII	Nazianzus	LXXII, & tenuit LXXXVIII
LXXXIX	Corcyra	LXXIII, & evasit ad LXXXIX
XC	Abydus, thronus fuit	LXXIV, & obtinuit XC
XCI	Methymna	LXXV, & facta est XCI
XCII	Christianopolis	LXXVI, & venit ad XCII
XCIII	Rhusium	LXXVII, & deductum ad XCIII
XCIV	Lacedæmonia	LXXVIII, & evasit XCIV
XCV	Paronaxia	LXXIX, & pervenit ad XCV
XCVI	Attalia	LXXX, & obtinuit XCVI
	nunc vero Exarchia	
XCVII	Zecchia, cum Archiepiscopatus esset, ad Metro-	
	politani honorem evecta est, tenuitque locum	XCVII
XCVIII	Bosporus	LXXXI, & evasit XCVIII
XCIX	Sugdæa simul & Phulla	XCIX
C	Mesembria	LXXXII, & venit ad locum C
CI	Arcadiopolis	LXXXIV, & devenit ad CI
CII	Selymbria	LXXXV, & obtinuit CII
CIII	Miletus	LXXXVI, & facta est CIII
CIV	Gerдика	LXXXVII, & evasit CIV
CV	Argos thronus fuit	LXXXVIII, & venit ad CV
CVI	Drifta	XCI, & facta est CVI
CVII	Pyrgium	XC, & venit ad CVII
CVIII	Sebastopolis	CXI, & evasit CVIII
CIX	Euripus	XCII, & obtinuit CIX

*Hæ sunt omnes Metropoles throni Constantinopolitani; videlicet ante
descriptæ centum & novem: ex quibus aliqua particulares
hodie suo in statu permanent.*

D

Ca-

Catalogus Episcopatum, quorum singuli matricibus urbibus subiiciuntur, qui nunc ex parte supersunt: eorum vero plurimi exoluerunt.

CAESAREÆ CAPPADOCIÆ subijcitur I Episcopus Nossæ. II Thermarum Regiarum. III Gamulianorum. IV Cufanci. V Acsarum. VI Severiadis. VII Arathia. VIII Aepoliorum.

EPHESO ASIÆ subijcitur I Episcopus Apatarum, qui honorem Metropolitanum obtinuit ab Imperatore Domino Isaacio Angelo. II Trallianorum. III Magnesiæ ad Mæandrum. IV Eleæ. V Atramyttii. VI Assi. VII Gargarorum. VIII Mastauræ. IX Colonæ. X Briulorum. XI Pitana. XII Smyrnæ, quæ hoc tempore in Metropolin euecta est. XIII Aureliopoleos. XIV Nyfsæ. XV Maschacomæ. XVI Metropoleos. XVII Caretorum. XVIII Abnatorum. XIX Pergamus. XX Aneorum. XXI Proina. XXII Arcadiopoleos. XXIII NovæAulæ. XXIV Fani Jovis. XXV Augazorum. XXVI Siorum. XXVII Colophonis. XXVIII Lebedi. XXIX Tei. XXX Erythræ. XXXI Antandri. XXXII Theodosiopoleos sive Peperinci. XXXIII Comæ. XXXIV Palæopoleos

HERACLEÆ EUROPÆ, I Theodoropoleos. II Rhædesti & Pania: quæ conjunctæ unum Episcopatum efficiunt. III Chersonesi. IV Calliopoleos & Madetorum. V Chariopoleos.

li. Britain. D. 2. 566

platt. in. in. S. ym. III
grad. in. det.

poleos. vi Chalcidis. vii Daonii. viii Pamphili. ix Medæ, quæ honorem Metropolitanum obtinuit. x Lyzici. xi Serentiorum & Tyrolæ. xii Metrorum & Atherorum.

IV **ANCYRÆ GALATIÆ** subiicitur i Episcopatus Tabiæ. ii Heliopoleos sive Basilæi. iii Aspenis. iv Myrinochipoleos sive Stauri. v Mizi. vi Cineei. vii Anastasiopoleos. viii Columnæ.

V **CYZICO HELLESPONTI** i Poëmanii. ii Oca. iii Barei. iv Agrianotherarum sive Achyrauei. v Lampfaci. vi Abydi. vii Dardani. viii Helii. ix Troadis. x Pioniæ. xi Litopoleos. xii Sancti Cornelii.

VI **SARDIBUS LYDIÆ** subiicitur i Episcopatus Philadelphiæ, quæ in Metropolin evecta est. ii Tripoleos. iii Thyatirenus. iv Setorum sive Magidiæ. v Mæleopoleos sive Pericopæ. vi Gardi. vii Tralorum. viii Salorum. ix Silandi. x Mæonia sive Obsicii. xi Apollinis. xii Hieri sive Aëti. xiii Sercanidæ sive Myronis. xiv Mustinæ sive Hieracomæ. xv Cærafi sive Lipararum. xvi Apolloniadis. xvii Daldensium sive Hyalensium. xviii Attaliæ. xix Bagæ. xx Gaudia sive Traculensium. xxi Phlaudensium. scribitur etiam Mesotymoli. xxii Hierocæsareæ. xxxiii Cærasensium. xxiv Gabalorum. xxv Hermocapeliæ.

VII **NICOMEDIÆ BITHYNIÆ** i Episcopatus Prusæ sive Theopoleos, quæ hac tempestate honorem Metropolitanum consecuta est. ii Præneti. iii Helenopoleos. iv Basiliopoleos. v.

D 2

Dascy-

- Dascylii. vi Apolloniadis. vii Neocæsareæ, quæ
& in Metropolin evecta est. viii Adranis. ix
Cæsareæ Bithyniæ. x Galli five Lophorum. xi
Diaphusiæ. xii Aristæ.
- viii **NICAEAE BITHYNIAE** subiicitur i Epif-
copatus Modrinæ five Melæ. ii Lineæ. iii Gor-
doserborum. iv Numericæ. v Taini. vi Amax-
imianorum.
- ix **CHALCEDONI BITHYNIAE** nullus
thronus subiicitur.
- x **SIDAE PAMPHYLIAE** i Apendi. ii Cotænæ.
iii Etæni. iv Orymnæ. v Cassorum. vi Semæ-
orum. vii Caralliorum. viii Carimyssi. ix Sy-
nedrorum. x Mylonæ five Justinianopoleos. xi
Mandorum. xii Mylisyndi. xiii Isphorum. xiv
Lyrbæ xv Colobrassi. xvi Monauforum.
- xi **SEBASTEAE ARMENIAE** subiicitur i
Episcopatus Sebastopoleos. ii Nicopoleos. iii
Salorum. iv Merissæ.
- xii **AMASEAE HELENOPONTI** i Aminsi.
ii Sinopes. iii Ibororum. iv Andratorum. v Za-
lichi five Leontopoleos.
- xiii **SYRACUSIS SICILIAE** subiicitur i E-
piscopatus Tauromenii. ii Messanæ. iii Agri-
genti. iv Acronii. v Lilybæi. vi Drepani. vii
Panormi. viii Thermarum. ix Cephalcedii. x
Alesæ. xi Tmyderii. xii Melitæ. xiii Liparæ.
- xiv **TYANIS CAPPADOCIAE.** i Cybisti. ii
Faustinopoleos. iii Siasimorum.
- xv **GANGRAE PAMPHYLIAE** i Iipoleos.
ii Faustinopoleos. iii Siasimorum.

THES-

- XVI **THESSALONICAE THESSALIAE** subiicitur 1 Episcopus Cytri. 11 Berrhœæ, quæ nunc Metropolis est. 111 Durgobitiæ. 1v Serviorum. v Casandriæ, quæ honorem Archiepiscopalem consecuta est. vi Campaniæ sive Castrii. vii Petræ. viii Erculorum sive Ardamerii. ix Hierisi & Sancti Montis. x Polianæ. xi Platamonis.
- XVII **CLAUDIOPOLII** Noriadis. 11 Heracleæ 111 Ponti. 1v Prusiadis. v Tii. vi Cratæ. vii Adrianopoleos; quæ hoc tempore in Metropolim evecta est.
- XVIII **NEOCAESAREAE PONTI POLEMONIACI** subjicitur 1 Episcopus Cerasuntis, quæ honorem Metropolitanum adeptæ; hodie est Exarchia. 11 Polemonii. 111 Comanorum. 1v Aliar. v Rhizæi, quod itidem est Exarchia. vi Cœci. vii Eunici. viii Aradassæ. ix Martyropoleos. x Hypselus.
- XIX **PISINUNTI GALATIAE** subiicitur 1 Episcopus Mastauri. 11 Araxæ. 111 Podaliæ. 1v Rhocandi. v Sodemorum. vi Scomnorum sive Hagia. vii Xanthi. viii Cenorum. ix Agarasi. x. Hagiodulorum. xi Marcianæ. xi Tloorum. xiii Candiborum. xiv Oeniandorum. xv Macræ; quæ nunc Exarchia. xvi Philetorum. xvii Phœnicum. xviii Proinæ. xix Bargylorum. xx Patararum. xxi Combarum. xxii Chomatis. xxiii Phelli. xxiv Corydalongum. xxv Lamyræ. xxvi Penephorum. xxvii Tergasi. xxviii Eudociadis. xxix Nesi. xxx Paliotorum. xxxi Melotorum. xxxii Candorum. xxxiii Libissi.

XX STAUROPOLICARIAE i Lebyræ. ii Heracleæ Salbaci. iii Apolloniadis. iv Heracleæ Lacemorum. v Taborum. vi Lerborum. vii Malandri. viii Tapasorum. ix Neapoleos. x Orthosiadis. xi Anatearta. xii Stratoniciæ. xiii Alindorum. xiv Mylassorum. xv Mizorum five Amyzorum. xvi Iassi. xvii Bargulii. xviii Halicarnassi. xix Larymorum. xx Cnidi. xxi Mendi. xxii Hierii. xxiii Cindramorum. xxiv Ceramorum.

XXI LAODICEÆ PHRYGIÆ CAPATI-ANÆ subiicitur i Episcopus Trapezopoleos. ii Acmonia. iii Sebastæ. iv Chæretaporum. v Apia. vi Peltarum. vii Eumenia. viii Sulbæi. ix Pœmeni Therarum. x Traianopoleos. xi Tanasi. xii Lundorum. xiii Cedissi. xiv Oracorum. xv Orinorum. xvi Eluzæ. xvii Synai. xviii Thampsiopoleos. xix Diocleæ. xx Aristæ. xxi Oecocomæ five Justinianopoleos.

XXII SYNADIS PHRYGIÆ SALUTARI-Æ i Dorylæi. ii Magdani. iii Hypsûs. iv Acronii. v Promisi. vi Meri. vii Sibindi. viii Photia. ix Syrapoleos. x Eucarpia. xi Dusiadis. xii Augustopoleos. xiii Bryzi. xiv Hierii. xv Lycaonis. xvi Lystrorum. xvii Basandorum. xviii Stectorii. xix Gordurunia. xx Camarci. xxi Cabarcii. xxii Laphnodii. xxiii Clerorum.

XXIII ICONIO LYCAONIÆ subiicitur i Episcopus Lystrorum. ii Basandorum. iii Ambladorum. iv Manadorum. v Psebelorum. vi Manadorum Sabatrorum. vii Cainæ. viii Eudociadis. ix Pyr-

ix Pyrgorum. x Laradorum. xi Listrorum. xii
Pafalorum. xiii Tibasadorum. xiv Baratorum.
xv Pertarum.

xxiv **ANTIOCHIÆ PISIDIÆ** i Sagalassi. ii So-
zopoleos. iii Apameæ Cybisti. iv Tyraëi. v
Bareorum. vi Adrianopoleos; quæ in Metro-
polim evecta est. vii Lymenorum. viii Lao-
diceæ Combustæ. ix Seleuciæ. x Sederæ sive
Agrorum. xi Atadorum. xii Zarzelorum.
xiii Timambriadæ. xiv Timandi. xv Canan-
næ. xvi Mali sive Ladileæ. xvii Synandri.
xviii Titoassi. xix Metropoleos. xx Papporum.
xxi Parlai. xxii Bindai.

xxv **PERGÆ PAMPHYLIAÆ** subjicitur i Epif-
copus Attaliæ. ii Marydi. iii Eudociadis. iv
Telmisi. v Ifindi. vi Maximinopoleos. vii La-
genorum. viii Palæopoleos sive Aleuri. ix
Cremnorum. x Brydalarum. xi Teltenissi. xii
Adeæ Tanaurorum. xiii Ariassi. xiv Pulgorum.
xv Adrianæ. xvi Saudidi. xvii Barbæ. xviii
Perbænorum. Attalia vero facta est Metropolis,
anno ab Adamo **VI MDCXII**, ab Imperatore Do-
mino Alexio, tempore Eustratii sanctissimi Pa-
triarchæ.

xxvi **CORINTHO PELOPONNESI** i Da-
malæ. ii Argi. iii Monembasiæ; quæ honorem
Metropolitanum consecuta est. iv Cephalenia.
v Zacynthi. Qui duo Episcopatus à Patriarcha
Domino Cyrillo Lucari coniuncti sunt, & in
Archiepiscopatum evecti, tempore Domini Ni-
cephori Metaxa Præsulis Cephalenia. vi Zemæ-
næ.

- nae. vii Mainae. viii Argi; qui Episcopatus sub imperio religiosissimi Imperatoris Domini Isaacii Angeli, facta est Metropolis, anno ab Adamo **vIMDXCVII**.
- XXVII ATHENIS GRAECIAE** subiicitur **i** Episcopatus Euripi, qui Metropolis evasit. **ii** Diauleae. **iii** Coronae. **iv** Andri; & à Patriarcha Domino Cyrillo Lucari honorem Archiepiscopalem adeptus est. **v** Horaei. **vi** Scyri. **vii** Carysti. **viii** Porthmi. **ix** Aulonis. **x** Syrae.
- XXVIII MOCESO CAPPADOCIAE** **i** Nazianzi. **ii** Coloniae. **iii** Parnasi. **iv** Marianae.
- XXIX INSULAE CRETAE** **i** Gortynae. **ii** Cnossi. **iii** Arcadae. **iv** Cherronesi. **v** Aulopotami. **vi** Agri. **vii** Lampae. **viii** Cydoniae. **ix** Hierae. **x** Petrae. **xi** Sitiae. **xii** Cifami.
- XXX RHEGIO CALABRIAE** subiicitur **i** Episcopus Bizonae. **ii** Taurianae. **iii** Locridis. **iv** Rhofiani. **v** Scylacii. **vi** Tropaei. **vii** Amantae. **viii** Crotonae. **ix** Constantiae. **x** Nicoretorum. **xi** Mosuniani. **xii** Novi Castris. **xiii** Cafani.
- XXXI PATRIS PELOPONNESI** subiicitur **i** Episcopus Lacedaemoniae; quae in Metropolim evecta est ab Imperatore Domino Alexio, sub Patriarcha Domino Eustathio, anno **vIMDXC**. **ii** Mothonae. **iii** Coronae. **iv** Alii. **v** Bolanae. **vi** Amyclei.
- XXXII TRAPEZUNTI LAZICAE** **i** Cherianorum. **ii** Chamaur. **iii** Chalchæi. **iv** Paiper. **v** Ceramensium. **vi** Lerii. **vii** Bizanti. **viii** Sacabi. **ix** Chabitziti. **x** Charintziorz. **xi** Olnutin. **xii** Phasianae. **xiii** Sermantzi. **xiv** Audacorum. **xv** Zarinacorum.
- XXXIII LARISSAE GRÆCIAE** subiicitur **i** Episcopus Demetriadis. **ii** Pharfali, nunc Exarchia est. **iii** Thaumaci. **iv** Zetunii. **v** Ezeri. **vi** Lædoricii. **vii** Trianae; quae Metropoli conjuncta. **viii** Echini. **ix** Colydri. **x** Stagorum. **xi** Besænae. **xii** Capulianorum. **xiii** Gardicii. **xiv** Lestini. **xv** Charnanorum. **xvi** Peristeræ.
- XXXIV NAUPACTO NICOPOLEOS**, hodie Tornobon appellatum, **i** Bonditzæ. **ii** Aëti. **iii** Anchei; qui honorem Metropolitani adeptus est. **iv** Regorum. **v** Joanninorum. **vi** Ophinae. **vii** Belæ. **viii** Drynupoleos. **ix** Buthroti. **x** Chimerae.

Ex his Episcopatus particulares hodie supersunt.

Episcopus Thessalonicensis, Corinthius, Atheniensis, Patrensis, eorumque Episcopatus, à Romana diœcesi avulsi, throno Constantinopolitano hodie contribuuntur.

Finis, & Deo gloria.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ
ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Τῶν σήμερον ἐνεσπομδύων Ἑλλήνων ἐγχειρίδιον.

CHRISTOPHORI ANGELI
De
STATU HODIERNORUM
Græcorum, Enchiridion,

Cum Latina Interpretatione

GEORGII FELAVII

FRANEQUERÆ,

Ex officinâ JOHANNIS GYSELAER, Illustrium,
Frisiæ Ordinum & eorundem Academiae Typographi ordinarii,
ANNO MDCLXXVIII.

Ξιέπαινός ἐστι ὁ τῆ βιλίε τέττε συγγρα-
φεύς, Χειρόφορος Ἄγγελος, διὰ τετιω
εὔσέβειαν ἐν ὄλω τῶ εἰω ἐκλάμπυσαν, Ἐ
διὰ τὸ φιλόπονον ἐν τῇ Ἑλληνικῶν εἰθισμάτων φανερο-
ποιία, ἵνα γνωσθῆ καὶ ἄλλοις, εἰδέποτε αὐτῶ ἐντυγχά-
νυσσι, τῶ διατειβιῶ ταύτῃ τυπωθῆναι δεῖν ὁμολογῶ.

Τελ. Ρι.

Σύμφημι καὶ γῶ.

Σαμ. Κολλίνος.

Χρήσιμον ἠγέμαι ταῦτι τὸ βιβλίον ἔσεσθαι πολλοῖς,
εἰὰν ἐκδοθῆ.

Ἀνδρέας Δαυνης.

Τοῖς

Judicia de hoc libro celeberrimorum aliquot in Anglia virorum.

DAudem jure meretur libelli præsentis scriptor, Christophorus Angelus, non solum ob pietatem in omni vita relucens; sed etiam ob laborem protrahendis in medicum moribus ritibusque Græcorum impensum. Quæ, ut & in aliorum, qui forte in autorem ipsum nunquam incident, veniant notitiam conscientiamque, diatribam hanc publicis typis exscribendam esse judico.

TR. RICHARDSONUS.

Idem & ego censeo.

SAMVEL KOLLINUS.

Libelli hujusce editionem plurimorum cum fruge & utilitate conjunctam fore, omninò existimo.

ANDREAS DUNES.

A 2

Dedi-

Τοῖς ἐκλαμπροτάτοις τε καὶ σοφωτάτοις, καὶ πάντοτε πολυμαθεστάτοις ἀνδράσι, τοῖς τῆς Θεωνόμου Θεολογίας ἐπαωνυμίας ἀξίως κληρονομήσασιν, καὶ νομικοῖς διδασκάλοις, καὶ ἐμπειροτάτοις ἰατροῖς, Φιλοσοφίας τε καὶ Ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ πάσης ἐπιστήμης ἐρασταῖς. Φιλέλλησιν τε καὶ τριεμεγίστοις καὶ ὑπερυψιμύτοις ἑρμαῖς, πεφιλημένοις πατράσιν τε καὶ δόξοις. μοι, ἔργῳ τε καὶ λόγῳ, τῷ σοφωτάτῳ κυρίῳ καὶ ἐπιστάτῃ τῆς ὑψηλοτάτης τε καὶ ὑπερβοῆτης Ἀκαδημίας τῆς Κανταβρυγίας, καὶ ἔμπαντο ἑυπρεπεστάτῃ Φροντιστηρίῳ Ἑταίρων καὶ Γουβέλλῃ, Γουβέλλῃ καὶ πᾶσι τοῖς σοφωτάτοις τε καὶ πολυμαθεστάτοις, καὶ βασιλικωτάτοις διδασκάλοις, καὶ ὀπιστάτοις τῶν πανδοφίμων Φροντιστηρίων, τῶν ἀμφοτέρων Φωσφίνοις τε καὶ ἀσραπομόρφοις μεγάλοις Ἀκαδημαῖς ἐν τῇ μεγάλῃ Βρετανίᾳ, καὶ σοφωτάτοις Φύλαξι, καὶ ἑτέροις τοῖς ἐν ἀξιώμασι τυγχάνουσιν ἐν ἀμφοτέρων πᾶσι προλεχθῆσιν Ἀκαδημαῖς, Ὀφημείν. Καὶ ἀντιβολῶ καὶ αὐτῷ ἔτι, τὰς τοῖς ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ παρ' ἐμῆ λεγομένοις συνηγορεῖν, καὶ ταῖς ἐνδείαις καὶ συμφοραῖς με ἐπαμύειν. Βιβλίον τεκμήριον ψυχῆς ἀείμνητον καὶ τρισηπτόν, ταῖς πανενδοξοτάταις δυσὶν μεγάλοις Ἀκαδημαῖς ἐν τῇ μεγάλῃ Βρετανίᾳ, εὐχαριστίας μνημεῖον ἀφιερῶ Χριστόφορο Ἄγγελο Ἑλλῶ, ὅς πολλῶν πηληγῶν καὶ μασιγῶν ἐγβασίμῳ ἀδίκῳ ὡρῆ τῶν Τυρκῶν ἀπὸ πᾶσι εἰς Χριστὸν ἦν.

ΤΩ

5

Dedicationes Græco exemplari anno
MDCXIX in typographia Academiae Canta-
brigienſis publicis typis edito præfixæ.

Viris multo celeberrimis, ſapientiffimis, omni-
genæque eruditionis laude cumulatiſſimis, ſa-
croſanctæ Theologiæ digniſſimis doctoribus,
legum Profeſſoribus, experientiſſimis Medi-
cis, Philoſophiæ, linguæ Græcæ, & in vni-
verſum omnis ſcientiæ amatoribus, Græcorum ſtudioſiſ-
ſimis & trismegiftis ſupereminentiſſiſque hermis, PATRI-
bus ac ore opereque patronis & euergetis meis dilectiſſimis:
ſapientiſſimo domino, ac ſupremæ famigeratiſſimæque Can-
tabrigienſis Academiae, nec non florentiſſimi Gaji & Goni-
belli Collegii RECTORI & inſpectori GOſLINO. Ut & reli-
quis omnibus ſapientiſſimis & polymathiæ fama præclariffi-
ſimis Regiis Profeſſoribus, & inſpectoribus celebratiſſimorum
Collegiorum in utriſque ſplendidiſſimis illuſtriſſiſque ma-
gnæ Britanniæ magnis Academiis, & ſapientiſſimis cura-
toribus, cæterisque in dignitate apud utraſque prædi-
ctas Univerſitates conſtitutis, SALUTEM. A quibus ma-
jorem in modum oro contendoque, ut ea, quæ à me in
hoc libello proferuntur, patrocinio ſuo defendere, necesſi-
tati verò & calamitati meæ ſuccurrere non dedignentur. Li-
bellum hunc, publicum perpetuumque teſtimonium de-
ditiffimi flagrantiſſimique affectus, utriſque multò celebra-
tiſſimis magnis magnæ Britanniæ Academiis in gratitudinis
monumentum conſecro Chriſtophorus Angelus, qui pro-
pter fidem in Chriſtum plurimas plagas & flagella à Turcis
immeritò perpeſſus ſum.

A 3

Ce:

A. 1619

ΤΩ ΠΑΝΕΝΔΟΣΟΤΑΤΩ ΤΕ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΟΤΑΤΩ, ΚΑΙ
 ὡς πεπαιδευμένω ἀνδρὶ, τῷ ἔ θεοπνύσῃ μάννα ἐπωνυμίαν ἀξι-
 ὡς κληρονομήσαντι. Φιλοσοφίας τε καὶ Ἑλληνικῆς Φωνῆς, καὶ πάσης
 ἐπιστήμης ἐραστῇ, καὶ τρισμεγίστῳ ὑπερυψωμένῳ ἑρμῇ, καὶ ἀρίστῳ
 ἐπιστάτῃ ἔ πολυβρυχῆτι τε καὶ ὠρειωτάτῃ Φροντιστηρίῃ τῆς παναγίας
 Τριᾶδος, καὶ φιλέλλησι, καὶ πεφιλημένῳ πατρὶ τε καὶ ἀρωγῷ μοι
 ἔργῳ τε καὶ λόγῳ, κυρίῳ διδασκάλῳ Ἰνχαρδόσῳ, σὺν πᾶσι τοῖς
 μιδεσιμοτάτοις διδασκάλοις τε καὶ ἀδελφοῖς, τοῖς τῷ ἐπωνυμίαν
 τῆς ἀγιωτάτης θεολογίας ἀξίως κληρονομήσαντι, καὶ τῶν λοιπῶν
 Ὀπισθίων τῶν προλεχθέντων, μετέχοις καὶ πάντα τῆς ἀρετῆς, καὶ
 ἀρωγῆς τῆς τυπώσεως ἔ βιβλίας τέττα, καὶ τοῖς λοιποῖς διδασκάλοις τοῖς
 καταξίαι ἐν τῇ ἀγίᾳ Τριᾶδι ὁπέσῃην.

Επειδή ἄτερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἑκπαλαί προσανατάξασθαι περὶ τῆς
 τῶν Ἑλλήνων διαγωγῆς, ὁ μὲν ἔτως, ὁ ἧ οὕτως, καὶ τὸν τότε συμ-
 βάντα χρόνον, καὶ ἕκαστος τὸ καὶ δύναμιν ἐγραψε, ἀλλὰ ἧ τὸ κομψόν,
 καὶ πολυχρόνιον τῆς διηγήσεως ἐκείνων, καὶ πᾶσι φαίνεται ὁ λόγος ἐκεί-
 νων, τέττα ἕνεκα, ὡ ἱεραὶ κεφαλαὶ, ἀήθλω σαφένῳσαι φαινοτέρως
 τὰς καὶ σήμερον ἀκμαζόντων Ἑλλήνων πράξεις· τὸ μὲν, ἵνα τῷ ὑπό-
 χρεσι πληρώσω, ἣν περὶ πολλὰ πλάκῃς ὑπεχόμεν, πολλοῖς τῷ πα-
 νδαιμονεστάτων τε καὶ μακαροτάτων ὑμῶν ἀδελφῶν· τὸ ἧ, ἵνα
 φαινοτέρως τὰ μερικὰ ἔ νῦν χρόνος τῶν Ἑλλήνων ὁραθήσομαι, ἐν-
 δοξοτάτοις τε καὶ σοφωτάτοις φίλοις ἡμῶν ἕνεκα, περὶ ὧν δεόμεαι ὑ-
 μῶν ἐν ἔτο, καὶ ἱκετώω, τὰς τοῖς ἐν τῇ βιβλίῳ τέττω ὑπὲρ ἡμᾶς
 λεγομένοις συνηγορεῖν, καὶ τὰς ἐνδείαις καὶ συμφοραῖς με ἐπαμύνειν.
 Ἐγχαερίδιον τεκμήριον ψυχῆς ἀειμνήσον, καὶ τρισπόθητον εὐχαριστίας
 μνημεῖον,

τῇ παναγίᾳ Τριᾶδι ἀφιερεῖ

Χριστόφορος Ἄγγελος Ἑλλῆν.

ΠΕΡΙ

Celeberrimo profundissimæ sapientiæ & eruditionis viro, divinitus inspiratæ theologiæ doctore dignissimo, philosophiæ, linguæ Græcæ & omnis scientiæ amatori, trismegisto & supereminentissimo heremæ, benemerentissimo Rectori & inspectori celebratissimi & splendidissimi Collegii ad Sacrosanctam Trinitatem, Græcorum amantissimo, patri & verbis factisque opitulatore meo dilectissimo, domino Professore Richardsono, & reliquis omnibus reverendis Professoribus & fratribus, sacrosanctæ Theologiæ doctoribus dignissimis, uti & cæterarum jam recensitarum scientiarum, omnium virtutum ornamentis maximè conspicuis, editionis libelli hujus promotoribus, nec non & reliquis Professoribus pro cuiusque dignitate ad Sanctam Trinitatem, rem bene gerere.

Quandoquidem quamplurimi jam olim statum Græcorum ordine recensere sunt aggressi, illo hac, alio alia ratione, quolibet pro sua virili, inscriptionem instituyente, prout illorum temporum requisivit constitutio; relatio autem eorum, & propter affectatam dictionis elegantiam, & præterlapsi temporis diuturnitatem, non omnium oculis & intelligentiæ est exposita: constitui & ego quoque, viri Reverendi, clarius paulò pauloque luculentius hodie horum Græcorum vitam actionesque proponere, tum ut promissum pluribus fratrum vestrorum felicissimis beatissimisque sapiculè factum implerem, tum ut vobis, viris præclarissimis sapientissimisque, amicis nostris, omnia quæ hoc tempore singillatim apud Græcos geruntur, magis dilucidè ante oculos ponerem. A quibus, quantum possum, contendo, ut patrocinium suum scripto huic non denegent, & necessitatibus calamitatibusque meis succurrant. Enchiridium in sempiternum affectus signum, desideratissimumque gratitudinis monumentum

Sacrosanctæ Trinitati consecrat

CHRISTOPHORUS ANGELUS GRÆCUS.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕ-
ΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Σ πάνυ καλὸν χρεῖμά ἐστι τὴν τῶν ἁγίων μαρτύρων
τε καὶ ὁμολογητῶν μνήμην εἰς μέσον ἄγειν, καθὰ
Φησὶν ὁ Παῦλος Φιλιπ. γ. 50. α. Μιμηταί
μα γίνεσθε. Καὶ ὁ Σολομὼν ἐν παροιμίαις κεφ. κθ.
Ἐγκωμιαζομένων δικαίων, εὐφρανθήσονται λαοί, τὸ
ἐστὶ, διὰ τὸ ἀναγνώσκειν τὸν βίον τῶν μαρτύρων τε καὶ ὁ-
μολογητῶν, οἱ ἄνθρωποι εὐφραίνονται, ὅταν ἀκέσῃ τὰ ἄλλα τῶν μαρτύρων, καὶ
ἐπιένκησιν οἱ μάρτυρες διὰ τὴν ὑπομονὴν, καὶ σηλοῦν καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸ
ὑπομένειν τὰς πειρασμούς. Καθὼς καὶ οἱ μάρτυρες, ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες σήμερον
ὑπομένουσι πολλὰς πειρασμούς διὰ τὸν Τυρκῶν, διὰ τὴν ἀγάπην ἕως Χριστοῦ.
Ὡς καὶ γὰρ ἔπαθον. Διὰ ἣ τὸ ἀναγνώσκειν μετὰ χεράφην τὰς εἰς τὸ ἁγίον
μαρτύρων, ὅταν οἱ κοινοὶ ἐχθροὶ τῆς ἀληθείας τε καὶ εὐσεβείας πίστεως ἐκεί-
νησάν με δοκλεῖναι διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίσιν, ἐγὼ ἐμνήσθην τῆς ὑπομονῆς
τῶν ἁγίων μαρτύρων, καὶ ὅτι παρεδόθη εἰς θάνατον. Καὶ διὰ τῆς χάρι-
τος ἕως πανεπόπις Χριστοῦ ἕως ἀληθινῆς Θεοῦ ἡμῶν, μίαν ὥραν νεκρὸς ἔμεινα διὰ
τῶν μασιγῶν τῶν ἀπίστων, καὶ πάλιν μετ' ὥραν ὁ παντοδύναμος ἔχαρι-
σατό μοι τὸ ζῆν. Ὡς οἱ Ἕλληνες τῶν Ἀθηναίων ἤκουσαν ἐκ σομάτων τῶν τυραν-
νησάντων με Τυρκῶν, καὶ εἶπον μοι ὅσα ἤκουσεν, ὅτι μίαν ὥραν νεκρὸς ἔμεινα
διὰ τῶν μασιγῶν τῶν Τυρκῶν, καὶ ὅτι ἠρνήθην Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεόν,
ὡς γράφεται ἡ ὑπόθεσις ἐν τῷ βιβλίῳ ἕως πάθος μου. Νοτὶ ἣ χάρις
Χριστοῦ χαίρω ἐν πῖσι παθήμασί μου, ἐν τῷ ἐνδυναμῶνί μου Χριστῷ. Ὡς ἐν
ταῖς πράξεσι γέγραπται, κεφ. ε. Καὶ προσκαλεσάμενοι τὰς δόξασόλους, δει-
ραῖτες παρήγγειλαν, μὴ λαλεῖν ὅτι τῷ ὀνόματι ἕως Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν
αὐτούς. Οἱ δὲ ἐν ἐπιπόνοις χαίροντες διὰ προσώπου ἕως συνεδρίας, ὅτι ὑπερ-
ἕως ὀνόματι αὐτῶν κατηξιώθησαν ἀπαιδοῦναι. Ὡς καὶ ἐν Ἠπαῖα κεφ.
μγ. Ἀγαγέτωσαν τὰς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιοθήτωσαν. Χαίρομεθα
γὰρ διὰ τὸ δικαιοῦναι τὰς μάρτυρας ἐνεκα τῶν ἄθλων αὐτῶν, ὡς φησὶν
ὁ Ἰωάννης ἐν ἀποκαλύψει. Ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν εὐλογεῖν ἐν τῷ ναῷ ἕως
Θεοῦ μου. κεφ. γ. 50. β.

DE STATU
HODIERNORUM GRÆCORUM.

Mni ex parte res est egregia, sanctorum ac martyrum, confessorumque memoriam celebrare, sicut Paulus dicit Philipp. 111, 1. Estote imitatores mei. & Salomon in Proverbiis cap. xxix: Quando proborum encomia recensentur, lætabitur populus. hoc est, Cum homines martyrum confessorumque legunt vitas, gaudent dum audiunt certamina martyrum, & quod vicerint martyres per patientiam, & ideo ipsi quoque confirmantur ad similes tentationum insultus, martyrum exemplo superandos. Sicut & martyres, æque ac Græci hodie quamplurimas afflictiones à Turcis sibi illatas solius Christi amore patienter sustinent. Id quod ego ipse expertus sum. Cum enim aliquando, & veritatis & religiosæ fidei communes illi hostes, me propter fidem Christianam ad necem raperent, quia sanctorum martyrum vitas quâ legendo, quâ scribendo, jam ante mihi reddideram perspectas, patientiæ illorum illicò recordatus & totus morti traditus sum. Ac ex flagellatione infidelium horum, gratiâ omnia intuentis Christi, veri Dei nostri, per integræ horæ spatium exanimis jacui; post eam elapsam tamen omnipotens gratiam vivendi iterum mihi contulit. Cujus rei narrationem, uti Græci Athenienses ex ipso Turcarum me cruciantium ore hauserant: ita pari fide eandem mihi retulerunt, quod scilicet Turcarum flagris miserè confectus, ad unam horam etiam vitâ exutus, nec tamen Christum verum Deum abnegaverim; quemadmodum de hoc argumento libellus, qui de meis conscriptus est tribulationibus, pluribus agit. Nunc verò per gratiam Christi ob calamitates istas meas gaudeo, in quibus mihi Christus vires & facultatem suppeditavit. Quemadmodum cap. v Actuum Apostolicorum scriptum extat: Convocatisque Apostolis, iisque cæsis, præceperunt, ne loquerentur in nomine Jesu, & dimiserunt illos. Illi autem læti abierunt à conspectu Synedrii, quòd digni habitii essent, qui pro nomine Christi contumeliis afficerentur. Et apud Esaiam xl 111: Dent martyres suos & justificentur. Lætatur enim quòd justificentur martyres ob certamina sua, ut in Apocalypsi loquitur Johannes: Qui vicerit, hunc ego columnam in domo Dei mei constituam, 111, 12.

B

Expli-

Εξήγησις πρώτη. Ἀλλ' ἐξιχνιάσωμεν καὶ τὴν τῶν σήμερον Ἑλλήνων
 ἐξήγησιν, πὶ σημαίνει Στύλ[Ⓞ]; ἐὰν ᾗ μηχανθῆ ὁ λόγ[Ⓞ], σύγ-
 γνώτω ὡς ἱεραὶ κεφαλαί. ὁ Σολομὼν ἐν παροιμίαις ἐρμηνεύει τὸν τὸν
 σύλον ποιικίλως, ἐν κεφ. θ. λέγων· Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἐαυτῆ
 οἶκον, καὶ ἐπαῆρσε σύλως ἐσωτῆ. σοφία σημαίνει τὸν υἱὸν τῆ ἀρετῆ-
 τος πατρὸς οἴκον, τὴν ἐαυτῆ σάρκα καὶ τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν αὐ-
 τῆ. σύλως ἐπὶ αἰνίττειται τὴς ἐπὶ χορῆς τῶν ἀγίων, μεθ' ὧν
 σπείρειται ἡ ἀγία ἐκκλησία τῆ Χριστῆ. ἐξ ὧν ὁ πρῶτ[Ⓞ] χορὸς ἐστὶ
 τῶν ἀγίων ἀποστόλων, ὁ δευτέρ[Ⓞ] τῶν ἀγίων μαρτύρων, διὰ τὸ λέ-
 γειν τὸν Παῦλον πρὸς φιλιππησίους ἐπισηλῆ κεφ. β. σιχ. κθ. Καὶ
 τὴς τρίτους ἐνήμες ἔχει· ὅτι διὰ τὸ ἔργον τῆ Χριστῆ μελετῆ θανά-
 τος ἤγγισε. τρίτ[Ⓞ] τῶν προφητῶν. τέταρτ[Ⓞ] τῶν ἱεραρχῶν καὶ
 ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων. πέμπτ[Ⓞ] τῶν ὁμολογητῶν, τῶν μὴ θου-
 νόνηων, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπην τῆ Χριστῆ ἀθλησάντων. ἕκτ[Ⓞ] χορὸς
 τῶν παρθένων, καθὰ φησὶν ὁ Ἰωάννης ἐν ἀποκαλύψει κεφ. ιδ.
 σιχ. α. Καὶ μετ' αὐτῆ ἐκατὸν πεσσαράκοντα πεσσαρες χιλιάδες, παρ-
 θέροι γὰρ εἰσιν, ἔσω ἐμωλύθησαν μετ' ἡμετέρων. ἑβδμ[Ⓞ] χορὸς
 τῶν δικαίων ἐστὶ.

Δευτέρα ἐξήγησις. Διὰ τί ὁ Σολομὼν ἐκάλεσε τέτρες τῆς ἐπὶ
 χορῆς σύλως; Ἐκάλεσε μετ' αὐτῆς σύλως, ὅτι μεταφορῶς διὰ τῆ
 οἴκων, ὅτι ὡς περὶ οἱ σύλοι σπείρειται τὸν οἶκον, ἔτω καὶ οἱ ἀγιοὶ σπεί-
 ρειται τὴν ἐκκλησίαν τῆ Θεῆ, διὰ τῶν ἀγαθῶν πράξεων αὐτῶν.
 καθὰ οἱ κακοὶ ἐξ ἐναντίας φθείρουσι τὸν οἶκον τῆ Θεῆ, διὰ τῶν κακῶν
 πράξεων αὐτῶν, ὡς φησὶν ὁ Παῦλ[Ⓞ]. Ἀπμάζετα ὁ Θεὸς διὰ τῶν
 κακῶν πράξεων ὑμῶν. καὶ πάλιν· Οὐκ εἶδατε, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν
 ναὸς ἐστὶ τῆ Θεῆ, καὶ ὁ φθείρων τὸν ναὸν τῆ Θεῆ, φθερεῖ ὁ Θεὸς αὐ-
 τόν. ὡς καὶ πάλιν· Οὐτε πόρτ[Ⓞ], ἔτε κλέπτ[Ⓞ], ἔτε λοιδορὸς (τε-
 τίςιν ὑβρίστ[Ⓞ] καὶ ἐμπαίκτης) βασιλείαν Θεῆ κληρονομήσασιν. ἀλλ' ἵπτι
 τὸ προσκείμενον ἐπανέλθωμεν. λέγει γὰρ ὁ Ἰωάννης περὶ τῶν ἐσωτῆ σύ-
 λων· Οὐ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν σύλον. ἔτω δὲ νοεῖν, ὅτι ὡς περὶ οἱ ἀποστόλοι
 πρῶτα θλοὶ ἦσαν, ἔτω καὶ προστίθενται ἐν τῷ ἀριθμῷ, τετίςιν πρῶ-
 τος χορὸς τῶν ἀποστόλων ἐστὶν. ὁ δευτέρ[Ⓞ] χορὸς τῆ μαρτύρων, διὰ
 τὸ

Explicatio prima. Sed investigemus, quid columna secundum hodiernorum Græcorum interpretationem significet? Si autem longius procurrerit sermo, ignoscite, ô sacra capita. Salomon cap. ix. Proverbiorum columnam hanc variè explicat, dicens: Sapientia ædificavit sibi domum, eamque columnis firmavit septem. Voce sapientiæ indigitatur Filius Patris invisibilis; Domus vocabulo caro sanctaque ejus Ecclesia describitur. Septem columnæ ænigmaticè designant septem sanctorum choros, quibus quasi fulcris sancta Christi stabilitur Ecclesia. Horum Chorus primus est sanctorum Apostolorum; Secundus sanctorum martyrum, quia scilicet Paulus Epistolæ ad Philippenses 11, 29. dicit: Et tales in honore habete, quia propter Christi negotium morti extitere quàm proximi. Tertius est Prophetarum. Quartus summorum sacerdotum, & hierodiconorum. Quintus confessorum, non quidem jam defunctorum; sed propter amorem Christi adhuc certantium. Sextus est virginum, quemadmodum Johannes in Apocalypsi XIV, 1. inquit: Et cum ipso centum quadraginta quatuor millia. Virgines enim sunt, qui nondum cum mulieribus sese inquinaverunt. Septimus est justorum.

Explicatio secunda. Ecquid verò est causæ, quod Salomon septem hos choros columnarum nomine insignitum ivit? Vocavit scilicet illos columnas, depromptâ metaphorâ à domibus; quod, quemadmodum columnarum beneficio domus; sic sanctorum, actionum bonarum exercitio deditorum, adminiculo, Ecclesia Dei stabilis consistat. Sicuti ex adverso impii malis suis actionibus Dei domum destruunt, secundum effatum illud Pauli: Probro & ignominia afficitur ipse Deus, per improbas actiones vestras. Et rursus: An ignoratis, quòd corpora vestra templum Dei sunt, & templum Dei destruens destruetur à Deo vicissim. Alibi locorum quoque ait: Nec fornicator, nec fur, nec conviciator (hoc est, contumeliosus & illusor) regni Dei hæreditatem cerner. Sed regrediamur, unde digressi sumus. Inquit enim de septem illis columnis Johannes: Qui vicerit, eum ego columnam efficiam. id quod hoc modo intelligendum est. Quod, sicuti primi in hæc militia milites fuere Apostoli; ita etiam primo loco ponuntur, hoc est primus chorus debetur Apostolis. Secundus martyribus, propter autoritatem dicti Paulini in Epistola ad Philippenses 11, 29: Et tales omni honore dig-

τὸ λέγειν τὸν Παῦλον πρὸς φιλιππησίους κεφ. β. σοιχ. κθ. Καὶ τὰς
 τοιαύτας ἐπιμυθείας ἔχετε, ὅτι διὰ τὸ ἔργον ἔχεις μέχρι θανάτου
 ἤγγισε. Καὶ τὰς ἐνεκα λέγεται σύλ. δ. δ. Τρίτ. τ. περ-
 φητῶν, διὰ τὸ κηρύττειν καὶ προετοιμάσαι τὴν ὁδὸν ἔχεις, καὶ
 σπείρειν ἰδὲς Χριστιανὸς διὰ τῶν περφητῶν αὐτῶν. Τέταρτ. σύ-
 λ. καλεῖται τῶν ἱεραρχῶν, καὶ ἱερέων, καὶ ἱεροδιακόνων, διὰ
 τὸ ποιμαίνειν, καὶ βαπτίζειν, καὶ διδάσκειν τὸν λαὸν ἔχεις Θεῶν, καὶ σπεί-
 ρειν αὐτὸν ἐν τῇ πίστει ἔχεις Χριστοῦ. Πέμπτ. χορὸς τῶν ὁμολογητῶν ἐ-
 στί, διὰ τὸ ὁμολογεῖν τὸν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἐν φυλακαῖς καὶ
 ἐν ἱμαρίαις, καὶ σπείρειν τὰς Χριστιανὰς διὰ τῆς ὁμολογίας αὐτῶν.
 Ἑκτ. χορὸς τῶν παρθένων ἐστίν, διότι πολλοὶ ἀμαρτωλοὶ, ἔκλεπται, καὶ
 λησται, ὁρῶντες τὰς παρθενόοντας, πῶς νηστύουσι, πῶς ἀγρυπνοῦσι,
 πῶς προσδύχουσι, πῶς ζῶσι μετ' ὀλίγης δαπάνης, σπαύδουσι πολ-
 λοὶ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν κακῶν μετανοοῦν, ὡς περ ἐν τῇ Ἑλλάδι εὐρίσκειται
 πολλὰ μοναστήρια, ἔστι πολλοὶ ἐκ τῶν προρηθέντων κακῶν ἀνθρώ-
 πων, ὁρῶσι τὰς μοναχὰς ἐν τοῖς μοναστηρίοις, καὶ ἐν τοῖς ἐρήμοις τό-
 πωσι νηστύουσι, ἀγρυπνοῦντες, προσδύχομενοι, καὶ ἐλεῦντες, μετενο-
 οῦσι πολλοὶ, καὶ ἐξ ἐκείνων τῶν κακῶν καὶ γίνονται μοναχοὶ, καὶ
 ἀποθήκευσιν ἐν μετανοίᾳ, καὶ σώζονται κακίνοι. Καὶ τὰς ἐνεκα καλεῖ-
 ται καὶ ἑτ. ὁ χορὸς τῶν παρθένων, σύλ. τῆς ἐκκλησίας. Περὶ ὧν
 μοναχῶν λέγει ὁ Ἰωάννης ἐν Ἀποκαλύψει κεφ. ιδ. Καὶ ἰδὲς δένδρον
 ἐσηκὸς ὅτι τὸ ὄ. Σιών, καὶ μετ' αὐτῆς ἑκατὸν πωσαρκαονταπένταρες
 χιλιάδες, καὶ τὰ ἐξ ἧς. σοιχ. δ. Οὗτοί εἰσιν οἱ μὲν γυναικῶν ὅσοι ἐμολύν-
 θησαν· παρθένοι γὰρ εἰσιν· ἕτοί εἰσιν οἱ ἀκολυθῆντες τῷ ἀρνίῳ ὅπως ἀν-
 ὑπάγη. Τετέστι, ἀπλῶς ζῶσιν ἕτοι οἱ μοναχοὶ, ὡς ἀρνία ἀκακα
 καὶ ἀπαθῆ. Καὶ τὸ ἐστίν ὃ λέγει ἕτοι εἰσιν οἱ ἀκολυθῆντες τῷ ἀρνίῳ
 ὅπως ἀν-ὑπάγη· τετέστι, τὸ ἀπαθῶς ἔστι ἀπλῶς ζῆν, σημαίνει τὸ ἀκο-
 λυθῆν τῷ ἀρνίῳ. Ὁ ἑβδομ. χορὸς ἐστὶ τῶν δικαίων. τετέστι, τῶν
 ἀγαθῶν κοσμικῶν ἀνθρώπων, ὅτι καὶ αὐτοὶ διὰ τὸ φρονίμως ζῆν, καὶ
 φιλοξενεῖν, καὶ ἐλεεῖν, πολλὰς τῶν κακῶν ποιῶσι σώζεσθαι, καὶ
 σπείρουν καὶ αὐτοὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἔστι ἐνεκα καλεῖται ὁ χορὸς αὐ-
 τῶν σύλ. ἑβδομ. Καὶ εἰ μὴ θέλομεν ποιεῖν, καὶ ὑπομένειν ταῦ-

nos iudicatos, quia propter opus Christi morti vicini facti sunt. Et hanc ob causam secundæ columnæ nomen obtinent. Tertius chorus competit Prophetis, quia horum ministerio verbum Dei prædicatum viaque adventanti Domino preparata est, & eorundem vaticiniis Christiani quoque etiamnum confirmantur. Quarta columna est præfulum, sacerdotum, & hierodiaconorum, quia Dei gregem pascunt, baptizant, docent, ac in fide in Christum confirmant. Quintum chorum tenent confessores, quia scilicet hi Christum verum Deum in carceribus & afflictionibus confitentur, suaque hac confessionis constantia Christianos alios confirmant. Sextum chorum virgines sibi vendicant, idque hanc ob rationem; improborum quàm plurimi, ut fures, latrones, visis conspectisque virginum harumce jejuniis, vigiliis, precibus, temperantia, frugalitatèque; & ipsi pessimis relictis moribus ad meliorem mentem novamque frugem sese recipere, non raro allaborent. Cujus rei specimen aliquod in Græcia videre licet. Cum enim ibidem loci multa reperiantur monasteria, è prædictis malæ notæ hominibus non pauci, cernentes monachos in monasteriis locisque desertis jejuniis vacare, somno parcere, orationibus incumbere, opera misericordiæ exercere, sæpiusculè convertuntur, & ex illis flagitiosis hominibus quidam monachi facti, in seriâ pœnitentiâ ex hac vitâ decedunt, æternumque salvantur. Atque hac de causâ & hic chorus, qui virgines continet, Ecclesiæ columna nominatur. De quibus monachis ita in Apocalypsi sua Johannes xiv: Et vidi, & ecce agnus stabat in monte Sionis, & cum illo centum quadraginta quatuor millia, & quæ sequuntur. Et commate quarto: Hi sunt qui cum mulieribus non sunt contaminati: virgines enim sunt, sequentes agnum quocunque ierit, hoc est, simplicem vitam agunt hi monachi, malitiæ & iræ omnis expertem, agnorum ad instar. Et id innuere videtur, cum ait: Hi sunt, qui adhærent agno, quocunque præierit; hoc est, sequi agnum denotat sine affectibus & simpliciter vivere. Septimus chorus est iustorum, hoc est, secularium sive mundanorum, sed proborum hominum; quia & hi prudenter & circumspèctè institutâ vitâ, hospitalitate & indigis succurrendi promptitudine, plurimos ex pessimorum horum numero salvos efficiunt. Quandoquidem igitur & hi Ecclesiam stabiliunt, ipsi chorum septimum faciunt. Et siquidem nos quoque præstare perferreque, cum acciderint, hæc voluerimus

τα πάντα ὅταν συμβῆ, τότε φανώμεθα μιμηταὶ τοῦ Παύλου, καὶ σύλοι
τῆς Εκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Τῷ ᾧ Θεῷ χάρις.

ΚΕΦΑΛ. Α.

Περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σήμερον εὐερισκομῶν
Ἑλλήνων.

Ἰ παλαιοὶ Ἕλληνες ἤκουον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, λέ-
γοντο ὡς Ἀποκαλύψει, ἐν κεφαλ. ιγ. στικ. α. Καὶ
εἶδον θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς θαλάσσης. καὶ ἐδόθη
αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τοῦ ἁγίου, καὶ νικῆσαι αὐ-
τὸν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἵνα πάσαν φυλὴν καὶ
γλῶσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες
ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἔγενετο τὸ ὄνομα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ
ἀρνίου ἰσφαγμένους διὰ καταβολῆς κόσμου, εἰ τις ἔχει τὸν
ἐπί τῃ αἰχμαλωσίᾳ συναγεῖ, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἰ τις ἐν μαχαί-
ρᾳ διποκνεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ διποκτανθῆναι, καὶ τὰ ἐξῆς. Ταύ-
την τὴν προφητείαν καὶ ἐπίρας πολλῶν ἁγίων ἀνδρῶν προφητείας ποιού-
τας ἀκήσαντες, ὅταν εἶδον τὸν Τύραννον, εἶπον· τὸ θηρίον. καὶ ὅσα ἠθέλη-
σαν μάχεσθαι μετὰ τοῦ Τύραννου οἱ Ἕλληνες. Μικρὸν τι ἐν τῇ ἀρχῇ ἐμάχον-
το, ὁμοίως μὲν πάντα παρεδόθησαν, καὶ ἵστα ἕνεκα ὅσα ἠχμαλωτίσθησαν.
Ὁμοίως καὶ πάντα τὰ πράγματα αὐτῶν ἐκράτησαν μετὰ εαυτῶν, ἀγο-
ράσαντες πάντα διὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Τύραννου. Ὁμοίως καὶ οἱ μοναχοὶ ἐπο-
ίησαν, ἐν ἡγόρᾳ τῶν μοναστηρίων, ἐ ἀρχῆς, ἐ οἴκου, ἐ ὅτι ἂν εἶχον
προπρον. καὶ ἵστα ἕνεκα ἕως τῆς σήμερον ἔχουσι πάντα τὰ παλαιὰ βιβλία
αὐτῶν ἐ ἵνα νόμος τῶν πατέρων, καὶ τηροῦσι, ἐ ζωῆς καθὼς ἔζησαν οἱ
παλαιοὶ Χριστιανοὶ, ἐ οἱ μοναχοὶ, ἐ πῶς χρόνοις τῶν Χριστιανῶν βασιλέ-
ων. Ἀλλὰ ἵνα τὸ προκείμενον ἐπιτελεσθῆναι.

ΚΑΦΑ-

omnia, tum demum veros Pauli imitatores Ecclesiæque columnas nosse esse, liquidò apparebit.

Deo verò sit gratia.

CAPUT I.

DE

Hodiernorum Græcorum statu.

Antiquiores Græci audivere quondam Euangelistam Johannem Apocalypsi XIII, I. ita dicere: Et ecce vidi ascendentem è mari bestiam, & permissum ei est bellum gerere cum sanctis, & vincere eos. Et data est ei potestas in omnem tribum, & linguam, & gentem, & adorabunt eam omnes, qui inhabitant terram, quorum nomina non sunt scripta in libro vitæ, Agni scilicet ab origine mundi mactati. Si quis habet aures, audiat. Qui in captivitatem ducit, in captivitatem abit; qui gladio occidit, eum gladio quoque tolli necesse est, & quæ sequuntur. Hanc aliasque talis notæ plurimas virorum sanctorum, quia cognoverant prophetias, conspectis tantummodò Turcis, illicò exclamarunt: En bestiam illam. Et hanc ob causam Græci ne quidem cum Turcis pugnare voluerunt. In principio quidem cum Turca bello contendere, sed postea statim se dedidere, & propterea in captivitatem abducti non sunt. Sicuti etiam omnes res suas per semetiplos administrant; nummis omnia à Turcarum Imperatore sibi comparantes. Sicuti & monachi fecere, qui monasteria, agros, domos & quæcunque jam ante propria habuere, pecuniâ redemerunt. Et propterea usque in hodiernum diem possident omnia sua antiqua scripta, & leges majorum habent, quas servant; atque ita vitam vetustioribus Christianis & monachis, qui temporibus regum Christianorum vixerunt, instituunt omninò simillimam. Verùm revertamur ad propositum.

CA.

τα πάντα ὅταν συμβῆ, τότε φανώμεθα μιμηταὶ τοῦ Παύλου, καὶ σύλοι
τῆς Εκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Τῷ ᾧ Θεῷ χάρις.

ΚΕΦΑΛ. Α.

Περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σήμερον εὐερισκομῶν
Ἑλλήνων.

Ἰ παλαιοὶ Ἕλληνες ἤκουον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, λέ-
γοντο ὡς Ἀποκαλύψει, ἐν κεφαλ. ιγ. στικ. α. Καὶ
εἶδον θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς θαλάσσης. καὶ ἐδόθη
αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τοῦ ἁγίου, καὶ νικῆσαι αὐ-
τὸν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ἵνα πᾶσαν φυλὴν καὶ
γλῶσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσῃσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες
ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν εἰ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ
ἀρνίου ἰσφαγμένους διὰ καταβολῆς κόσμου, εἴ τις ἔχει τὸν
ἐπί τῃ αἰχμαλωσίᾳ συναγεῖ, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαί-
ρᾳ διποκνεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ διποκτανθῆναι, καὶ τὰ ἐξῆς. Ταύ-
την τὴν προφητείαν καὶ ἐπίρας πολλῶν ἁγίων ἀνδρῶν προφητείας πιάυ-
τας ἀκάντησαν, ὅταν εἶδον τὸν Τύραννον, εἶπον· τὸ θηρίον. καὶ οὐκ ἠθέλη-
σαν μάχεσθαι μετὰ τοῦ Τύραννου οἱ Ἕλληνες. Μικρὸν τι ἐν τῇ ἀρχῇ ἐμάχον-
το, ὁμοίως μὲν πάντα παρεδόθησαν, καὶ ἵστα ἕνεκα οὐκ ἠχμαλωτίσθησαν.
Ὅμοίως καὶ πάντα τὰ πράγματα αὐτῶν ἐκράτησαν μετὰ εαυτῶν, ἀγο-
ράσαντες πάντα διὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Τύραννου. Ὅμοίως καὶ οἱ μοναχοὶ ἐπο-
ίησαν, ἐν γόρῳσιν τὰ μοναστήρια, ἐ ἀρχῆς, ἐ οἴκου, ἐ ὅτι ἂν εἶχον
προπρον. καὶ ἵστα ἕνεκα ἕως τῆς σήμερον ἔχουσι πάντα τὰ παλαιὰ βιβλία
αὐτῶν ἐ ἵνα νόμος τῶν πατέρων, καὶ τηροῦσι, ἐ ζωῆσι καθὼς ἔζησαν οἱ
παλαιοὶ Χριστιανοὶ, ἐ οἱ μοναχοὶ, ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ Χριστιανῶν βασιλέ-
ων. Ἀλλὰ ἵνα τὸ προκείμενον ἐπιτελεθῶμεν.

ΚΑΦΑ-

omnia, tum demum veros Pauli imitatores Ecclesiæque columnas nosse esse, liquidò apparebit.

Deo verò sit gratia.

CAPUT I.

DE

Hodiernorum Græcorum statu.

Antiquiores Græci audivere quondam Euangelistam Johannem Apocalypsi XIII, I. ita dicere: Et ecce vidi ascendentem è mari bestiam, & permissum ei est bellum gerere cum sanctis, & vincere eos. Et data est ei potestas in omnem tribum, & linguam, & gentem, & adorabunt eam omnes, qui inhabitant terram, quorum nomina non sunt scripta in libro vitæ, Agni scilicet ab origine mundi mactati. Si quis habet aures, audiat. Qui in captivitatem ducit, in captivitatem abit; qui gladio occidit, eum gladio quoque tolli necesse est, & quæ sequuntur. Hanc aliasque talis notæ plurimas virorum sanctorum, quia cognoverant prophetias, conspectis tantummodò Turcis, illicò exclamarunt: En bestiam illam. Et hanc ob causam Græci ne quidem cum Turcis pugnare voluerunt. In principio quidem cum Turca bello contendere, sed postea statim se dedidere, & propterea in captivitatem abducti non sunt. Sicuti etiam omnes res suas per semetiplos administrant; nummis omnia à Turcarum Imperatore sibi comparantes. Sicuti & monachi fecere, qui monasteria, agros, domos & quæcunque jam ante propria habuere, pecuniâ redemerunt. Et propterea usque in hodiernum diem possident omnia sua antiqua scripta, & leges majorum habent, quas servant; atque ita vitam vetustioribus Christianis & monachis, qui temporibus regum Christianorum vixerunt, instituunt omninò simillimam. Verùm revertamur ad propositum.

CA.

Περὶ τῆς Φόρυ.

Διδάσκει καὶ Φόρον ἕκαστον ἄρσεν τῷ βασιλεῖ τῶν Τέρκων· αἱ δὲ
 γυναῖκες, ἔδεν διδάσκει. τετέστιν, εἰ μὲν ὡς ἐν ἐνὶ οἴκῳ πάντες ἄρ-
 σενες, ἀπὸ εἰκοσιεῶν καὶ ἄνω, διδάσκειν ἕξ σολῖα ἕκαστον ἄρσεν ἐν
 τῷ ἐνιαυτῷ· εἰ δὲ νεοὶ ὡς, τετέστιν, ἀπὸ πέντε καὶ δεκαέτης, μόνον
 τρεῖς σολῖα. εἰ δὲ πλεον ἰῶν πέντε καὶ δεκαεῶν, τέσσαρα ἢ πέντε,
 ἕως γένωνται εἰκοσιεῶν. Θέλσκει ἢ ἴστων τὸν Φόρον διδόναι, ὅτι λέγει
 ὁ κύριος, Γίγεσθε Φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις. Ἐχσκει γὰρ ἔθ' οἱ ὄφεις
 ποιῆτον· ὅταν τις ἐχθρὸς θέλη ἀποκτεῖναι τὸν ὄφιν, ὁ ὄφεις φεύγει,
 ὅσον δύναται, καὶ εἰ μὲν δυνήθη κρυβῆναι ὅλον, καλῶς ἔχει. εἰ δὲ
 μὴ δυνήθη κρυβῆναι ὅλον τὸ σῶμα, τότε ζητεῖ μόνον κρυβῆναι τὴν κε-
 φαλήν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ὡραδίῳσιν πρὸς τὸ κόστωπιδαι. Καὶ ὅταν ὁ
 ἐχθρὸς παρελθῇ, τότε ἡ κεφαλὴ τῆς ὄφειος ἐξέρχεται μόνη, κεχωρισ-
 μένη ἀπὸ ἰῶν μερῶν τῆς σώματος, καὶ περιπίπτει ἀπὸ σώματος, ὅ
 προφέεται πρὸς πνα χόρτον, ὃν αὐτὸς οἱ δε, καὶ λαμβάνει τοῖς ὀδῶσιν
 αὐτῆς τὸν χόρτον, καὶ ἔτως ἔρχεται πρὸς τὸ λοιπὸν κεκομμένον σῶμα,
 καὶ αἰλείφει τὸ κεκομμένον μέρος τῆς σώματος αὐτῆς σὺν τῷ χόρτῳ,
 καὶ ἔπειτα σρέφει τὸ κεκομμένον μέρος τῆς κεφαλῆς, καὶ συναρμόσκει
 τῷ κεκομμένῳ μέρει, τῷ πρὸτέρῳ αἰλείφθοντι τῆς σώματος. Καὶ ἔτως
 ἰάται ἐκείνη τῷ κεκομμένῳ μέρει. Καὶ ἔτως ποιεῖ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ
 μέρη τὰ κεκομμένα, ἕως ἂν πάντα ἰαθῶσι, καὶ ἔτω πλείως ἀπέρ-
 χεται ὑγιῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ οἱ Ἕλληνες λογίζονται, κε-
 φαλήν μὲν τὴν πίσιν, σῶμα ἢ τὰ χρήματα. Ἐάν ἢ συμβῇ
 ἐχθρὸς, ζητῶν θανατῶσαι αὐτὸς θρησκείας ἕνεκα, τὸ ἢ αὐτοὶ δι-
 δάσκει τὸ σῶμα, τετέστι τὰ χρήματα πρὸς τῆς θρησκείας, καὶ ἔτω φυ-
 λάτῃσιν τὴν θρησκείαν αὐτῶν, ὡς ὁ ὄφεις τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν. Καὶ
 ὡσπερ ὁ ὄφεις ἀναζώπυρει ὅλον τὸ σῶμα, μετὰ τὴν ἀπέλυσιν τῆς ἐχ-
 θροῦ· ἔτω καὶ ἡ πίσις ἐν τῇ δούλῳ παρεσίᾳ ἀνιστᾷ καὶ τὴν ψυχὴν καὶ
 τὸ σῶμα. Μένοντα ἑστῆς ἀποκαλύψεως τῆς Ἰωάννης, λέγουσιν ἐν
 κεφ.

CAPUT II.
DE

Tributo.

Tributum quoque masculi (fœminæ enim ab hoc onere exemptæ sunt) omnes Turcico Imperatori pendere coguntur. Cujus modus ita se habet: Quod si in domo aliquâ omnes masculi extiterint, cuncti qui vigesimum sive attigerint sive jam supergressi fuerint annum, singulis annis senos solidos solvunt. Sin verò ætate fuerint minores, hoc est, quintum ultra decimum tantum expleverint annum, tres solum. Sin quindecim annis majores, solidos quatuor, vel quinque numerant, donec ipsum vigesimum ætatis annum expleant. Placeat autem illis hoc tributum solvere, quia dicit Dominus: Estote prudentes sicut serpentes. Serpentibus autem in more positum est, ut hoste aliquo mortem illis intentante, quanta possint celeritate in fugam se conjiciant, & siquidem se totos in latebram aliquam abdere possunt, benè se res habet: sin verò corpus integrum occultare nequeunt, hoc unicè agunt, ut caput sartum tectum lateat, corpore licet reliquo istibus hostilibus exposito. Absente autem jam hoste, solum caput à reliquis corporis partibus detruncatum prodit, & corpore suo destitutum hinc inde vagatur, certam aliquam sibi benè notam herbam quærens, inventamque dentibus decerptam tenens, ad alias corporis sui partes revertitur; abscissamque corporis partem herbâ hac inungens, capiti admovet, ac istâ ratione caput ante unctæ portioni adaptans, resectæque parti medelam adferens. Eundem in restantibus resectis corporis partibus integritati pristinæ restituendis modum observat, quoad omnes denuò conjunctæ, atque sic totus incolumitati restitutus integer abire valeat. Illud ipsum Græci quoque imitantur, religionem caput, facultates verò & opes corpus suum existimantes. Quod si igitur hostem aliquem adventare contingat, qui eos cultus divini causâ quærit interficere, tum illi corpus, hoc est, aurum argentumque suum religionis causa negligunt, eandemque ut caput suum serpens, hoc modo inviolatam & liberam præstant. Et quemadmodum serpens post hostis abitum, corpus jam exanime redditum ab interitu ad vitam revocat: ita quoque propter fidem in postremo adventu & corpus & anima à morte resurgit. Cujus rei Johan-

C

nes

κεφ. ζ. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἐπλυ-
ναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλούσαν τὰς στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου.

Ἐπὶ διδάσκει καὶ ἕτερον φόρον. Ὅταν στρατόματα ἐξέρχεται πο-
ρεύσθαι εἰς τὸν πόλεμον, εἰώθασιν δίδοναι χρήματα ἕνεκα ἀρχῆς καὶ κρέ-
αλλου, πρὸς ζωτροφίαν τῶν στρατιωτῶν. Τὸτο ἢ τὸ δόσιμον ὅτι
ἐπίσης δίδουσι, ἀλλ' ὡς τόχει τὰ στρατόματα, ταπεινὸν, πῶς μὲν μίαν
μνᾶν, πῶς ἢ δέκα σολδία, πῶς ἢ καὶ πλεονόν τ' δέκα σολδίων. Καὶ
πάλιν καὶ πάντες οἱ οἶκοι διδάσκει ὁμοίως ἐν τῷ τῷ φόρῳ, ὡς περ
ἐν τῷ πρώτῳ φόρῳ, ὅτ' ἐν ἐκείνῳ τῷ φόρῳ πλεονόν καὶ πτωχοὶ τὸν
αὐτὸν ἀριθμὸν διδάσκω· ἐν δὲ τῷ τῷ πλεονόν τῷ φόρῳ, τὸ καὶ δύ-
ναμιν διδάσκει ἕκαστος. Ἐπὶ διδάσκει καὶ ἕτερον χρῆμα, ταπεινόν, ὅταν
βασιλικοὶ ἄνθρωποι σείλονται συλλέγειν τὰς φόρας τῶν Χερσιανῶν,
ὡς ἂν προέονται οἱ κατοικῆτες Χριστιανοὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὁδοῦ, διδάσκει
τὰς τροφὰς τοῖς βασιλικοῖς ἀνδράσι. Καὶ ταῦτα περὶ τῶν φόρων.

Κ Ε Φ Α Λ Γ.

Περὶ τῆς δεκατισμῆς τῶν παιδῶν.

Ὁ δεκατισμὸς τῶν παιδῶν ἕως ἔχει. Ἐν τῷ καιρῷ, ἐν ᾧ Τέρ-
κου κατεκυρεύσε τῶν Ἑλλήνων, ἠρίθμησεν ἐν ἐκάστῃ πόλει περὶ
χωρίῳ τὰς οἰκίας, καὶ ἐκέλευσεν ἀνὰ τέσσαρα ἔτη λαμβάνειν ἕνα παι-
δα, ἀπὸ δέκα οἰκῶν χάριν λόγου. Ἦσαν τότε ἐν μίᾳ πόλει ἑκατὸν οἰ-
κοὶ, ἔλαβεν ἕκαστος δέκα δεκάδων οἰκῶν, ἕνα παιδα ἐξ ἐκάστης δεκάδος.
πάλιν μὲν τέσσαρα ἔτη ἔλαβον ἕτερα δέκα παιδία, ἐκ τῆς δευτέρας οἰκίας,
ταπεινόν, ἐκ τῆς ἐπιπέμης οἰκίας, καὶ ὅτι ἐκ τῆς πρώτης οἰκίας, ὡς ἔλαβον
πρὸ τῶν τεσσάρων ἐτῶν. Καὶ ἕτω ἀνὰ τέσσαρα ἔτη λαμβάνουσιν, ἕως
ἂν πληρωθῶσι δεκάκις ἑκατὸν οἰκοὶ. Καὶ τότε πάλιν ἀρχονται λαμ-
βάνειν ἐκ τῆς πρώτης οἰκίας. ἕως τῆς ἐπὶ πέντε αὐτῆς εἰς τὸν πρῶτον
οἶκον, παρέρχεται πεσαράκοντα ἔτη. Καὶ μὲν πεσαράκοντα ἔτη πάλιν
ἐπιτρέφουσιν εἰς τὸν πρῶτον οἶκον. Καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ποιῶσι καὶ πρὸς
τὰς λοιπὰς οἰκίας, καὶ πόλεις. Ἔστι ἢ καὶ ἕτερον χρῆμα αἰδικίας,
πρὸς τὸ συλλέγειν τὰ παιδία. Ἰστέστιν, ὅταν οἱ ἀρχοντες ἐξέρχοντο ἰστέστιν

nes in Apocalypsi cap. vxi. mentionem facit, dicens: Hi sunt qui venerunt è tribulatione magna, & laverunt stolas suas, & sanguine agni candefecerunt.

Insuper etiam aliud solvunt veſtigal Græci. Quando copiæ militares in bellum proficiſcuntur, tum illi ad comparandum panem & carnem, hoc est, com meatum militarem pecuniam illis erogare ſolent. Sumptus autem hi, qui in milites impenduntur, non ſemper ſunt iidem & æquales, ſed pro numero militum & accreſcunt & decreſcunt, id eſt, interdum minam unam, aliquando ſolidos decem, aliquando & amplius ſolvunt. Prætereà non omnes domus, ſicut in primo cenſu fiebat, æqualiter pendunt. Ibi enim omnes capitibus cenſentur, & tum divites, tum pauperes eandem ſummam numerare coguntur, in hoc verò ſuperaccedente tributo, quantitatis facultatum cuiuſque habetur ratio. Insuper etiam aliud debitum exſolvunt, hoc eſt, quando miniſtri Imperatori ad tributa Chriſtianorum colligenda ablegantur, Chriſtiani in illâ, per quam tendunt, viâ habitantes, neceſſaria iſtis ſuppeditare coguntur. Et tantum de tributo,

CAPUT III.

DE

Decimatione liberorum.

Decimatio liberorum ſequentem ad modum peragitur. Cum olim Turca Græcos dominio ſuo ſubjeciſſet, omnes illico in urbibus & in pagis domos numerari curavit; juiſſitque, ut elapſo quovis quadriennio è domibus decem unus puer auferretur. Exempligratiâ. Fuerunt tum fortè in civitate quadam centum domus, accepit igitur è decem domuum decadibus, è qualibet decade unum puerum. Quatuor alijs annis præterlapſis, è domo contiguâ, hoc eſt, quæ primæ ordine ſuccedit, non autem illa quæ ante annos quatuor filium præbuit, alios decem pueros eripuerunt. Atque ſic per intervalla quatuor annorum decimas colligunt, quoad collectio è centum domibus decies conficiatur; quo factò, denuò à primâ domo initium faciunt. Priuſquam autem ad illam, unde primò omnium decimatio fieri cœpta eſt, domum perveniant, quadraginta annorum effluit tempus. Et hunc iſtum morem modumque in omnibus domibus, pagis & urbi-

C 2

bus

κεφ. ζ. Οὔτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ ἐπλυ-
ναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλούσαν τὰς στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου.

Ἐπὶ διδάσκει καὶ ἕτερον φόρον. Ὅταν στρατόματα ἐξέρχεται πο-
ρεύσθηναι εἰς τὸν πόλεμον, εἰώθασιν δίδοναι χρήματα ἕνεκα ἀρίστων καὶ κρέ-
αλλων, πρὸς ζωτροφίαν τῶν στρατιωτῶν. Τῆτο ἢ τὸ δόσιμον ὅτι
ἐπίσης δίδουσι, ἀλλ' ὡς τόχει τὰ στρατόματα, ταπεινὰ, πῶς μὲν μίαν
μνᾶν, πῶς ἢ δέκα σολδία, πῶς ἢ καὶ πλεονόν τ' δέκα σολδίων. Καὶ
πάλιν καὶ πάντες οἱ οἶκοι διδάσκει ὁμοίως ἐν τῆτο τῷ φόρῳ, ὡσπερ
ἐν τῷ πρώτῳ φόρῳ, ὅτ' ἐν ἐκείνῳ τῷ φόρῳ πλεονόν καὶ πτωχοὶ τὸν
αὐτὸν ἀριθμὸν διδάσκων ἐν δὲ τῆτο τῷ πλεονόν τῷ φόρῳ, τὸ καὶ δύ-
ναμιν διδάσκει ἕκαστος. Ἐπὶ διδάσκει καὶ ἕτερον χρῆμα, ταπεινὰ, ὅταν
βασιλικοὶ ἄνθρωποι σείλονται συλλέγειν τὰς φόρας τῶν Χριστιανῶν,
ὡς ἂν πρόσονται οἱ κατοικῆτες Χριστιανοὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὁδοῦ, διδάσκει
τὰς τροφὰς τοῖς βασιλικοῖς ἀνδράσι. Καὶ ταῦτα περὶ τῶν φόρων.

Κ Ε Φ Α Λ Γ.

Περὶ τῆς δεκατισμῆς τῶν παίδων.

Ὁ δεκατισμὸς τῶν παίδων ἕως ἔχει. Ἐν τῷ καιρῷ, ἐν ᾧ Τέρ-
κων κατεκυρεύσε τῶν Ἑλλήνων, ἠρίθμησεν ἐν ἐκάστῃ πόλει περὶ
χωρίῳ τὰς οἰκίας, καὶ ἐκέλευσεν ἀνὰ τέσσαρα ἔτη λαμβάνειν ἕνα παῖ-
δα, ἀπὸ δέκα οἰκῶν χάριν λόγου. Ἦσαν τότε ἐν μίᾳ πόλει ἑκατὸν οἰ-
κοὶ, ἔλαβεν ἕνα δέκα δεκάδων οἰκῶν, ἕνα παῖδα ἐξ ἐκάστης δεκάδος.
πάλιν μὲν τέσσαρα ἔτη ἔλαβον ἕτερα δέκα παῖδια, ἐκ τῆς δευτέρας οἰκίας,
ταπεινὰ, ἐκ τῆς ἐπιπέμης οἰκίας, καὶ ὅτι ἐκ τῆς πρώτης οἰκίας, ὡς ἔλαβον
πρὸ τῶν τεσσάρων ἐτῶν. Καὶ ἕτω ἀνὰ τέσσαρα ἔτη λαμβάνουσιν, ἕως
ἂν πληρωθῶσι δεκάκις ἑκατὸν οἶκοι. Καὶ τότε πάλιν ἀρχονται λαμ-
βάνειν ἐκ τῆς πρώτης οἰκίας. ἕως ἢ ἐπιστρέψαι αὐτὰς εἰς τὸν πρῶτον
οἶκον, παρέρχεται πεσαράκοντα ἔτη. Καὶ μὲν πεσαράκοντα ἔτη πάλιν
ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸν πρῶτον οἶκον. Καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ποιῶσι καὶ πρὸς
τὰς λοιπὰς οἰκίας, καὶ πόλεις. Ἔστι ἢ καὶ ἕτερον χρῆμα αἰδικίας,
πρὸς τὸ συλλέγειν τὰ παῖδια. Ἰστέστιν, ὅταν οἱ ἀρχόντες ἐξέρχοντο ἰστέστιν

nes in Apocalypsi cap. vxi. mentionem facit, dicens: Hi sunt qui venerunt è tribulatione magna, & laverunt stolas suas, & sanguine agni candefecerunt.

Insuper etiam aliud solvunt veſtigial Græci. Quando copiæ militares in bellum proficiſcuntur, tum illi ad comparandum panem & carnem, hoc est, com meatum militarem pecuniam illis erogare ſolent. Sumptus autem hi, qui in milites impenduntur, non ſemper ſunt iidem & æquales, ſed pro numero militum & accreſcunt & decreſcunt, id eſt, interdum minam unam, aliquando ſolidos decem, aliquando & amplius ſolvunt. Prætereà non omnes domus, ſicut in primo cenſu fiebat, æqualiter pendunt. Ibi enim omnes capitibus cenſentur, & tum divites, tum pauperes eandem ſummam numerare coguntur, in hoc verò ſuperaccedente tributo, quantitatis facultatum cuiuſque habetur ratio. Insuper etiam aliud debitum exſolvunt, hoc eſt, quando miniſtri Imperatori ad tributa Chriſtianorum colligenda ablegantur, Chriſtiani in illâ, per quam tendunt, viâ habitantes, neceſſaria iſtis ſuppeditare coguntur. Et tantum de tributo,

CAPUT III.

DE

Decimatione liberorum.

Decimatio liberorum ſequentem ad modum peragitur. Cum olim Turca Græcos dominio ſuo ſubjeciſſet, omnes illico in urbibus & in pagis domos numerari curavit; juiſſitque, ut elapſo quovis quadriennio è domibus decem unus puer auferretur. Exempligratiâ. Fuerunt tum fortè in civitate quadam centum domus, accepit igitur è decem domuum decadibus, è qualibet decade unum puerum. Quatuor alijs annis præterlapſis, è domo contiguâ, hoc eſt, quæ primæ ordine ſuccedit, non autem illa quæ ante annos quatuor filium præbuit, alios decem pueros eripuerunt. Atque ſic per intervalla quatuor annorum decimas colligunt, quoad collectio è centum domibus decies conficiatur; quo factò, denuò à primâ domo initium faciunt. Priuſquam autem ad illam, unde primò omnium decimatio fieri cœpta eſt, domum perveniant, quadraginta annorum effluit tempus. Et hunc iſum morem modumque in omnibus domibus, pagis & urbi-

C 2

bus

Ἐ βασιλέως πρὸς τὸ συλλέγειν Ἰεὺς παῖδας, ἀπὸ τῆς τετραγμίνης ἐπαρχί-
 ας, ἐξ ἧς ἔξεσιν αὐτοῖς συλλέγειν παῖδας, παρερχόμενοι τῆς ὁδοῦ ἕσω
 τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν, ὅσους ἂν παῖδας ἕρωσιν ἐν τῇ ὁδῷ, κρατῶσιν ἔξω
 Ἐ δεκαπμῶ, λέγοντες· Οὗτοι οἱ παῖδες θήραμα ἡμῶν εἰσὶ· Ἐὰν ἦ
 τύχῃσιν πνες παῖδες ἀναμεταξὺ τῶν ἀδίκως κρατηθέντων ἐκ τῷ Ὁ Φει-
 λομένων οἰκῶν τῷ μελλόντων θάνατι παῖδα, τότε ἔδενα ἕτερον παῖδα θέ-
 λωσι λαμβάνειν ἐξ οἰκῆς Ἐ οἰκῆ, ἐκ τοῦ ἐκείνου οἰκῆ ἢ οὐ παῖς ἐκείνου,
 διότι ὡς ἔξεσιν ἐκείνοις δύο παῖδας λαμβάνειν ἐξ ἑνὸς οἰκῆ, ἐν τῷ αὐτῷ
 ἔτει. Καὶ τὰτα ἕνεκα, ὅταν ἀκίσωσιν οἱ πατέρες τῶν παίδων, ὅτι ἔρχον-
 ἄρχοντες συλλέγειν παῖδας, πρὸ Ἐ ελθεῖν τὴν ἀρχοντας, κρύπτωσι Ἰεὺς
 παῖδας αὐτῶν, οἱ μὲν ἐν ταῖς ὄρεσιν, οἱ ἦ ἐν οἰκοῖς μεγάλων ἀρχόν-
 των τῶν Τυρκῶν, (ὅτι οἱ ἀρχοντες τῶν Τυρκῶν εἰσὶ Φίλοι τῶν Ἑλλήνων οἱ
 πλείονες,) καὶ ἔτω μὲν ταῦτα διδάσκει Ἰεὺς παῖδας αὐτῶν. Ἐνίοτε ἦ
 Φεύγωσι μόνοι οἱ παῖδες εἰς τὴν ἔρη, καὶ οἱ ἀρχοντες κρατῶσιν ἢ τὴν
 μητέρα Ἐ παιδὸς, ἢ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἡμωρῶσιν ἐκείνας ἕως
 θανάτου. Καὶ ὅταν ἀκίσωσιν οἱ παῖδες, ὅτι τιμωρῶσιν Ἰεὺς γονεῖς αὐτῶν,
 αὐτοὶ οἱ παῖδες ἐκυσίως ἔρχονται, καὶ πῶροδιδόνται. Ἐνίοτε δ' ἄπο-
 θνήσκωσιν οἱ γονεῖσιν παίδων ἐκ τῆς ἡμωρίας, ἕνεκα τῶν παίδων αὐ-
 τῶν. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ πρὸς τῶν παίδων.

ΚΕΦΑΛ. Δ.

Περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς τῆς πάσχα.

Ἐχουσι μὲν οἱ Ἕλληνες τεσσαρακοσὰς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ. Ἡ πρῶ-
 τῆ καλεῖται μεγάλη καὶ ἀγία τεσσαρακοσῆ, Ἰεπέτι, ποσαρῶντα
 ἐκ τῆς ἡμέρας πρὸ Ἐ πάσχα. Νηστῶσιν ἦ ἐν τῇ αὐτῇ τῇ ἀγία τεσσαρα-
 κοστῇ, ξηροφαγῶντες, ἕνεκα τῆς σαυρώσεως Ἐ Χρῆστῶ, καὶ Ἐ δεκαλι-
 μῶ τῆς ψυχῆς. Ἰδέσθιν, ὡσπερ οἱ ἄνθρωποι διδάσκει δεκατοντῷ βασιλεῖ
 ἕνεκα τῆς πειρασίας αὐτῶν, ἔτως ἐπέσταξεν ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ
 σύνοδος πρῶτη τῆς Νικαίας, νηστῶσιν ἕνεκα τῆς ψυχῆς μίαν ἡμέραν
 ἀπὸ δέκα ἡμέρας ὅλα Ἐ ἐνιαυτῶ, πρὸ Ἐ δεκαλιμῶ τῆς ψυχῆς
 πρὸς τὸν Θεόν. Ἰδέσθιν δεκατοντῆς ψυχῆς διδόναι τῷ Θεῷ ὡσπερ ὧδε.

τρε-

bus observant. Datur etiam alius injustitiæ processus in colligendis pueris. Quando præfecti ab imperatore ad colligendum è designatâ sibi provinciâ pueros emittuntur, & intra provinciâ illius, in qua delectum facere ipsis permissum est, terminos iter faciunt, quoscunque in viâ pueros offenderint, rapiunt, in decimarum rationes illos nequaquam referentes, sed dicentes: Pueri hi præda nostra sunt. Quòd si verò inter illos per vim in viâ injustè prehenfos aliquem ex illis ædibus, quas filium extradere ordo tetigit, inveniri contingat, alium è domo illâ minimè deposcunt, eò quod domum aliquam anno uno duobus orbare filiis prohibitum sit. Hanc ob causam quando parentes præfectos illos delectui habendo destinatos adventare audiunt, antequam adsint, liberos suos, alii quidem in montibus, alii verò in aulis magnorum Turcicorum dynastarum (hi enim plurimi cum Græcis lovent amicitias) abscondunt, postea eosdem ad se inde recipientes. Non rarò etiam usu venit, ut filii ipsimet soli in montes confugiant, at tum hi loco filii ipsum patrem aut matrem arripiunt, & illos ad mortem etiam usque affligunt. Liberi verò, audientes, quod parentes ipsorum miserè cruciantur, ipsi sponte suâ accurrentes sese dedunt. Interdum etiam parentes ex doloribus illis, quos pro filiis sustinere, exspirant. Et hæcenus de pueris.

CAPUT IV.

D E

Quadragesima Paschali.

Quatuor Quadragesimas singulis annis Græci observant. Prima vocatur magna sanctaque Quadragesima. Hæc durat dies, qui festum Paschatos proximè præcedunt, quadraginta octo. Jejunium verò, quod sancto hoc quadragesimali tempore præstant, in eo consistit, quod arido victitent, & hoc propter Christi crucifixionem & animæ decimationem. hoc est: sicuti homines ex facultatum abundantia regi suo decimas solvunt: sic quoque primum, sanctum & universale concilium Nicææ celebratum, decimationis animæ causa apud Deum, sancivit, ut per integrum annum, quovis decem dierum interstitio, unum diem jejuni animæ causa transigeremus; hoc appellitant decimam animæ Deo offerre, Ita hoc loco. Trecenti sexaginta quinque
dies

C 3

Ἡ βασιλεύς πρὸς τὸ συλλέγειν Ἰεὺς παῖδας, ἀπὸ τῆς τετραγμίνης ἐπαρχί-
 ας, ἐξ ἧς ἔξεσιν αὐτοῖς συλλέγειν παῖδας, παρερχόμενοι τῆς ὁδοῦ ἕως
 τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν, ὅσους ἀνὴρ παῖδας ἔυρωσιν ἐν τῇ ὁδῷ, κρατῶσιν ἔξω
 Ἡ δεκαπμῶ, λέγοντες· Οὗτοι οἱ παῖδες θήραμα ἡμῶν εἰσὶ· Ἐὰν ἦ
 τύχῃσιν πνὲς παῖδες ἀναμεταξὺ τῶν ἀδίκως κρατηθέντων ἐκ τῶν Φει-
 λομένων οἰκῶν τῶν μελλόντων θάνατον παῖδα, τότε ἕθενά ἕτερον παῖδα θέ-
 λουσι λαμβάνειν ἐξ οἰκῆς Ἡ οἰκῆς, ἐκ τοῦ ἐκείνου οἴκου ἢ οἱ παῖς ἐκείνου,
 διότι ὡς ἔξεσιν ἐκείνοις δύο παῖδας λαμβάνειν ἐξ ἑνὸς οἴκου, ἐν τῷ αὐτῷ
 ἔτει. Καὶ ταῦτα ἕνεκα, ὅταν ἀκίσσωσιν οἱ πατέρες τῶν παίδων, ὅτι ἔρχον-
 ται ἄρχοντες συλλέγειν παῖδας, πρὸς Ἡ ἐλθεῖν τὴν ἄρχοντας, κρύπτουσι Ἰεὺς
 παῖδας αὐτῶν, οἱ μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν, οἱ ἦ ἐν οἰκοῖς μεγάλων ἀρχόν-
 των τῶν Τυρκῶν, (ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν Τυρκῶν εἰσὶ Φίλοι τῶν Ἑλλήνων οἱ
 πλείονες,) καὶ ἔτι μὲν ταῦτα διδάσκει Ἰεὺς παῖδας αὐτῶν. Ἐνίοτε ἦ
 φεύγουσι μόνοι οἱ παῖδες εἰς τὰ ἔρη, καὶ οἱ ἄρχοντες κρατῶσιν ἢ τὴν
 μητέρα Ἡ παιδὸς, ἢ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἡμωρῶσιν ἐκείνας ἕως
 θανάτου. Καὶ ὅταν ἀκίσσωσιν οἱ παῖδες, ὅτι τιμωρῶσιν Ἰεὺς γονεῖς αὐτῶν,
 αὐτοὶ οἱ παῖδες ἐκασίως ἔρχονται, καὶ πρὸς διδόνται. Ἐνίοτε δ' ἀπο-
 θνήσκουσι οἱ γονεῖς τῶν παίδων ἐκ τῆς ἡμωρίας, ἕνεκα τῶν παίδων αὐ-
 τῶν. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν παίδων.

ΚΕΦΑΛ. Δ.

Περὶ τῆς τεσσαρακοστῆς τῆς πάσχα.

Ἔχουσι μὲν οἱ Ἕλληνες τεσσαρακοσὰς πασσαρακοσὰς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ. Ἡ πρώ-
 τη καλεῖται μεγάλη καὶ ἁγία τεσσαρακοστή, Ἰεπέτι, πασσαρῶντα
 ἐκ τῆς ἡμέρας πρὸς Ἡ πάσχα. Νηστεύουσι ἦ ἐν τῇ αὐτῇ Ἡ ἁγία τεσσαρα-
 κοστῇ, ξηροφαγῶντες, ἕνεκα τῆς σαυρώσεως Ἡ Χρυσῆ, καὶ Ἡ δεκαλι-
 μῶ τῆς ψυχῆς. Ἰδέσθιν, ὡς περὶ οἱ ἄνθρωποι διδάσκει δεκατοντῶ βασιλεῖ
 ἕνεκα τῆς πειρασίας αὐτῶν, ἔτις ἐπέσταξεν Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ
 σύνοδος πρώτη τῆς Νικαίας, νηστεῖν ἕνεκα τῆς ψυχῆς μίαν ἡμέραν
 ἀπὸ δέκα ἡμέρας ὅλη Ἡ ἐνιαυτῷ, πρὸς Ἡ δεκαλιμῶ τῆς ψυχῆς
 πρὸς τὸν Θεόν. Ἰδέσθιν δεκατοντῆς ψυχῆς διδόναι τῷ Θεῷ ὡς περὶ ὧδε.

τρεῖς

bus observant. Datur etiam alius injustitiæ processus in colligendis pueris. Quando præfecti ab imperatore ad colligendum è designatâ sibi provinciâ pueros emittuntur, & intra provinciâ illius, in qua delectum facere ipsis permissum est, terminos iter faciunt, quoscunque in viâ pueros offenderint, rapiunt, in decimarum rationes illos nequaquam referentes, sed dicentes: Pueri hi præda nostra sunt. Quòd si verò inter illos per vim in viâ injustè prehenfos aliquem ex illis ædibus, quas filium extradere ordo tetigit, inveniri contingat, alium è domo illâ minimè deposcunt, eò quod domum aliquam anno uno duobus orbare filiis prohibitum sit. Hanc ob causam quando parentes præfectos illos delectui habendo destinatos adventare audiunt, antequam adsint, liberos suos, alii quidem in montibus, alii verò in aulis magnorum Turcicorum dynastarum (hi enim plurimi cum Græcis lovent amicitias) abscondunt, postea eosdem ad se inde recipientes. Non rarò etiam usu venit, ut filii ipsimet soli in montes confugiant, at tum hi loco filii ipsum patrem aut matrem arripiunt, & illos ad mortem etiam usque affligunt. Liberi verò, audientes, quod parentes ipsorum miserè cruciantur, ipsi sponte suâ accurrentes sese dedunt. Interdum etiam parentes ex doloribus illis, quos pro filiis sustinere, exspirant. Et hæcenus de pueris.

CAPUT IV.

D E

Quadragesima Paschali.

Quatuor Quadragesimas singulis annis Græci observant. Prima vocatur magna sanctaque Quadragesima. Hæc durat dies, qui festum Paschatos proximè præcedunt, quadraginta octo. Jejunium verò, quod sancto hoc quadragesimali tempore præstant, in eo consistit, quod arido victitent, & hoc propter Christi crucifixionem & animæ decimationem. hoc est: sicuti homines ex facultatum abundantia regi suo decimas solvunt: sic quoque primum, sanctum & universale concilium Nicææ celebratum, decimationis animæ causa apud Deum, sancivit, ut per integrum annum, quovis decem dierum interstitio, unum diem jejuni animæ causa transigeremus; hoc appellitant decimam animæ Deo offerre, Ita hoc loco. Trecenti sexaginta quinque
dies

C 3

Τριάνκοντα ἔξήκοντα πέντε ἡμέρας ἔς ἑνιαυτῶν, ἀνά δέκα μία ἡμέρας
 γίνονται τριάνκοντα ἔξ ἡμέρας, ὡς ἐν τῷ τῷ ᾠδαδειγματι

{ 365. }
 { 10. } 36. Τριάνκοντα ἔξ ἡμέρας
 { 10. } γίνονται.

Πάλιν ἑπτὰ ἑβδομάδες ἀνά πέντε ἡμέρας, γίνονται τριάνκοντα πέντε
 ἡμέρας, ὡς ᾠδε. 7. ἑπτὰ ἑβδομάδες, 7. 5. (35. τετάρτη, ἑπτὰ-
 κίς πέντε γίνονται τριάνκοντα πέντε.) Ἡ δὲ μία ἡμέρα, εἰς λεί-
 πεται διὰ τῶν τριάνκοντα ἔξ ἡμερῶν, ὅτι ἀεθμοῖσι, διότι τῇ ἡμέρᾳ
 ἔς εὐαγγελισμῶν ἐδίδισον ἰχθύας, καὶ εὐωχῶνται διὰ τὴν χαρὰν ἔς εὐ-
 αγγελισμῶν. Καὶ τῆς ἑνεκα μένσιν μόνον καθαρά τριάνκοντα πέντε ἡ-
 μέρας ἀντὶ ἔς δακαλισμῶν ἔς ἑνιαυτῶν. Ἄλλες γίνονται ἑπτάκις πέντε,
 τριάνκοντα πέντε ἡμέρας. ὅτι ἑπτὰ ἑβδομάδες πρὸ ἔς πάχα νηστείας
 ἀναπέντε ἡμέρας ἐν ἑκάστῃ ἑβδομάδι, τετάρτη, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀρεῶν, τῇ ἡμέ-
 ρᾳ Ἐρμῶν, τῇ ἡμέρᾳ ἔς Διὸς, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ ἡμέρα τῆς Κρόνου,
 καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἡλίας ἔς νηστείας, ὅτι ἐδίδισον ἔλαιον καὶ πίνσιν οἶνον, καὶ
 οἶος τῆς ἡμέρας ἐδίδισον καὶ πίνσιν. Καὶ ἕτερα ἔς λέγονται νηστείαι ἡμε-
 ρῶν, ἀλλὰ καὶ πὶ μόνον. Τινὲς ἔς τῶν κοσμικῶν ἐν αὐταῖς τῶν πέντε ἡμέραισι
 τῆς ἑβδομάδος ἐδίδισον ἔλαιον, πίνσιν καὶ οἶνον, ὅτι ἔς μέλει σκί-
 νοις πρὸ τῆς δεκατισμῶν τῆς ψυχῆς. Διαφέρει ἔς ἡ νηστεία τῶν μοναχῶν
 διὰ τῆς νηστείας τῶν κοσμικῶν, ὅτι οἱ κοσμικοὶ δύναται ἐνίοτε ἐδίδισον
 ἔλαιον καὶ πίνειν οἶνον, ἐν αὐταῖς ταῖς πέντε ἡμέραισι, καὶ συγγνώμην
 ἔχειν διὰ τῆς πνύματικῆς, ὅταν ἐξομολογηθῶσι τῶ πνύματικῶν κατ'
 εἶδος τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Τοῖς δὲ μοναχοῖς ἔς δαμαῶς ἔξέσιν ἐδίδισον
 ἔλαιον, καὶ πίνειν οἶνον, ἐν αὐταῖς ταῖς πέντε ἡμέραισι, ἀλλὰ ὅταν
 ἐξομολογηθῶν κανονίζονται, εἰ μὴ ὅτι νόσος ἴσος, ἢ ἑτέρας ἀνάγκης-

ΚΕΦΑΛ. Ε.

Περὶ τῆς δευτέρας τεσσαρακοστῆς, τῆς Χριστῶ
 γεννήσεως.

Ἡ δευτέρα τεσσαρακοστὴ καλεῖται τεσσαρακονταήμερῶν, ὅτι τεσσα-
 ράκοντα ἡμέρας νηστείας πρὸ τῆς γεννήσεως τῆς Χριστῶ. νηστεί-
 ας

dies annum absolvunt, detracto jam singulis decadibus die uno, remanent dies triginta sex, sicuti id ex adscripto schemate patet:

$$\left. \begin{array}{l} 365. \\ 10. \\ 10. \end{array} \right\} 36. \text{ triginta sex dies} \\ \text{faciunt.}$$

Porrò septem septimanæ, singulæ per quinque dies definitæ, constituunt triginta quinque dies, sicuti 7 septem hebdomadæ 7, 5. (35. hoc est, septies quinque faciunt triginta quinque.) Una autem illa dies, quæ fortè è triginta sex diebus superfuerit, non venit in numerum. Causa est, quia euangelizationis, ut vocant, die piscibus vescuntur, & convivia agitant, idque ob gaudium super annunciato euangelio. Atque hinc triginta quinque dies solùm loco decimationis anni puri remanent. Qui septies per quinarium numerum multiplicati, profertur triginta quinque dies. Per septem Paschatos festum proximè præcedentes septimanas, & in qualibet septimanâ dies quinque. hoc est, die Lunæ, Martis, Mercurii, Jovis & Veneris jejunant. Diebus Saturni verò & Solis non tantùm non jejunant, sed & edunt oleum & bibunt vinum, ac bis de die & edunt, & bibunt. Et hanc ob causam non dicuntur hæc jejunia, jejunia dierum, nisi quadantenus & certo respectu tantùm. Quin seculares nonnulli etiam enumeratis hinc quinque diebus edunt oleum & bibunt vinum, quia non sunt solliciti de decimatione animarum. Differentia tamen etiam aliqua in monachorum & secularium jejunio cernitur, eaque in eo sita est, quod seculares in istis quinque diebus possunt oleum edere & bibere vinum, veniam impetrantes à confessario, cum in specie peccata sua spirituali patri confitentur. Monachis verò quæ olei, quæ vini usus his quinque diebus nullatenus conceditur, quin quando confessionem suam edunt, ad hoc jejunium canone impelluntur, nisi si morbus, aut alia aliqua necessitas aliud efflagitet.

CAPIT V.
DE

Secunda Quadragesima circa tempus
nativitatis Christi.

Secunda quadragesima dicitur quadraginta dierum quadragesima, quia ipsos quadraginta dies Christi nativitatem præcedentibus jejunant
Jeju-

τριάκοντα ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας ἔς ἑνιαυτῶν, ἀνά δέκα μία ἡμέρας
 γίνονται τριάκοντα ἑξήκοντα ἡμέρας, ὡς ἐν τῷ τῷ ᾠδαδειγματι

{ 365. }
 { 10. } 36. Τριάκοντα ἑξήκοντα ἡμέρας
 { 10. } γίνονται.

Πάλιν ἑπτὰ ἑβδομάδες ἀνά πέντε ἡμέρας, γίνονται τριάκοντα πέντε
 ἡμέρας, ὡς ᾠδε. 7. ἑπτὰ ἑβδομάδες, 7. 5. (35. τετάρτη, ἑπτὰ-
 κίς πέντε γίνονται τριάκοντα πέντε.) Ἡ δὲ μία ἡμέρα, εἰς λεί-
 πεται διὰ τῶν τριάκοντα ἑξήκοντα ἡμερῶν, ὅτι ἀεθμοῖσι, διότι τῆ ἡμέρας
 ἔς εὐαγγελισμῶν ἐδίδισιν ἰχθύας, καὶ εὐωχῶνται διὰ τὴν χαρὰν ἔς εὐ-
 αγγελισμῶν. Καὶ τῆς ἑνεκα μένουσιν μόνον καθαροὶ τριάκοντα πέντε ἡ-
 μέρας ἀντὶ ἔς δακαλισμῶν ἔς ἑνιαυτῶν. Ἄλλοι γίνονται ἐπτάκις πέντε,
 τριάκοντα πέντε ἡμέρας. ὅτι ἑπτὰ ἑβδομάδες πρὸ ἔς πάχα νηστείας
 ἀναπέντε ἡμέρας ἐν ἑκάστη ἑβδομάδι, τετάρτη, τῆ ἡμέρας τῆ Ἀρεῶν, τῆ ἡμέ-
 ρα Ἐρμῶν, τῆ ἡμέρας ἔς Διὸς, τῆ ἡμέρας τῆς Ἀ Φροδίτης. Ἡ ἡμέρας τῆ Κρόνος,
 καὶ τῆ ἡμέρας τῆ Ἡλίας ἔς νηστείας, ὅτι ἐδίδισιν ἔλαιον καὶ πίνουσιν οἶνον, καὶ
 οἶνος τῆς ἡμέρας ἐδίδισιν καὶ πίνουσιν. Καὶ τῆς ἑνεκα ἔς λέγονται νηστείαι ἡμε-
 ρῶν, ἀλλὰ καὶ πὶ μόνον. Τινὲς ἔς τῶν κοσμικῶν ἐν αὐταῖς τῶν πέντε ἡμέραισι
 τῆς ἑβδομάδος ἐδίδισιν ἔλαιον, πίνουσιν καὶ οἶνον, ὅτι ἔς μέλει σκί-
 νοις πρὸς τῆς δεκατισμῶν τῆς ψυχῆς. Διαφέρει ἔς ἡ νηστεία τῶν μοναχῶν
 διὰ τῆς νηστείας τῶν κοσμικῶν, ὅτι οἱ κοσμικοὶ δύναται ἐνίοτε ἐδίδισιν
 ἔλαιον καὶ πίνειν οἶνον, ἐν αὐταῖς ταῖς πέντε ἡμέραισι, καὶ συγγνώμην
 ἔχειν διὰ τῆς πνύματικῆς, ὅταν ἐξομολογηθῶσι τῶ πνύματικῶν κατ'
 εἶδος τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. Τοῖς δὲ μοναχοῖς ἔδαμῶς ἔξέστιν ἐδίδισιν
 ἔλαιον, καὶ πίνειν οἶνον, ἐν αὐταῖς ταῖς πέντε ἡμέραισι, ἀλλὰ ὅταν
 ἐξομολογηθῶσι κανονίζονται, εἰ μὴ ὅτι νόσος ἢ ἑτέρας ἀνάγκης-

ΚΕΦΑΛ. Ε.

Περὶ τῆς δευτέρας τεσσαρακοστῆς, τῆς Χριστῶ
 γεννήσεως.

Ἡ δευτέρα τεσσαρακοστὴ καλεῖται τεσσαρακονταήμερος, ὅτι τεσσα-
 ράκοντα ἡμέρας νηστείας πρὸς τῆς γεννήσεως τῆ Χριστῶ. νηστεί-
 ας

dies annum absolvunt, detracto jam singulis decadibus die uno, remanent dies triginta sex, sicuti id ex adscripto schemate patet:

$$\left. \begin{array}{l} 365. \\ 10. \\ 10. \end{array} \right\} 36. \text{ triginta sex dies} \\ \text{faciunt.}$$

Porrò septem septimanæ, singulæ per quinque dies definitæ, constituunt triginta quinque dies, sicuti 7 septem hebdomadæ 7, 5. (35. hoc est, septies quinque faciunt triginta quinque.) Una autem illa dies, quæ fortè è triginta sex diebus superfuerit, non venit in numerum. Causa est, quia euangelizationis, ut vocant, die piscibus vescuntur, & convivia agitant, idque ob gaudium super annunciato euangelio. Atque hinc triginta quinque dies solùm loco decimationis anni puri remanent. Qui septies per quinarium numerum multiplicati, profertur triginta quinque dies. Per septem Paschatos festum proximè præcedentes septimanas, & in qualibet septimanâ dies quinque. hoc est, die Lunæ, Martis, Mercurii, Jovis & Veneris jejunant. Diebus Saturni verò & Solis non tantùm non jejunant, sed & edunt oleum & bibunt vinum, ac bis de die & edunt, & bibunt. Et hanc ob causam non dicuntur hæc jejunia, jejunia dierum, nisi quadantenus & certo respectu tantùm. Quin seculares nonnulli etiam enumeratis hinc quinque diebus edunt oleum & bibunt vinum, quia non sunt solliciti de decimatione animarum. Differentia tamen etiam aliqua in monachorum & secularium jejunio cernitur, eaque in eo sita est, quod seculares in istis quinque diebus possunt oleum edere & bibere vinum, veniam impetrantes à confessario, cum in specie peccata sua spirituali patri confitentur. Monachis verò quæ olei, quæ vini usus his quinque diebus nullatenus conceditur, quin quando confessionem suam edunt, ad hoc jejunium canone impelluntur, nisi si morbus, aut alia aliqua necessitas aliud efflagitet.

CAPIT V.
DE

Secunda Quadragesima circa tempus
nativitatis Christi.

Secunda quadragesima dicitur quadraginta dierum quadragesima, quia ipsos quadraginta dies Christi nativitatem præcedentibus jejunant
Jeju-

σι μὲν ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, πρῶτον μὲν ἡμεῖς ἕνεκα τῆς Χριστοῦ
 δεύτερον δὲ, διὰ τὸ νηστεύσαι τὸν Μωυσῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ
 τότε κατηξιώθη λαλήσαι μὲν τῷ Θεῷ, καὶ πλάκας λαβεῖν, πρὸς τῷ-
 πωσιν ἡμῶν. ἐκεῖ μὲν ὁ Μωυσῆς ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας λαλή-
 σαι τῷ Θεῷ, καὶ πλάκας λαβεῖν. ἡμεῖς δὲ ὡδε νηστεύομεν πρῶτας
 ἡμέρας, ἵνα Χριστὸν, γεννηθέντα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀπαντήσω-
 μεν, ὡς οἱ μάγοι μὲν δώρων, καὶ ὡς οἱ ποιμένες ἐλάλησαν μετ' ἀγ-
 γέλων, καὶ ἑβραίων ἀγγέλων ἠξιώθησαν εἶδέν καὶ Χριστὸν προσκυ-
 νῆσαι, ἡμεῖς ὅτι ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ νηστεύοιτες,
 καὶ δευλαρογόμενοι τὸ σῶμα, Χριστῷ προσκυνήσωμεν.

ΚΕΦΑΛ. 5.

Περὶ τῆς τρίτης τεσσαρακοστῆς Πέτρος καὶ Παῦλος.

Ἡ τρίτη καλεῖται τῶν ἀγίων ἀποστόλων Πέτρος καὶ Παῦλος. ἄρχεται
 ὅτι αὐτὴ ἡ τεσσαρακοστὴ μὲν τὴν πεντηκοστὴν μίαν ἑβδομάδα, καὶ
 κρατεῖ ἕως τῆς εἰκοσθῆς ἑννέα ἡμερῶν τῆς Ἰβνίς μηνός, τρίτην, ἕως τῆς
 ἑορτῆς τοῦ Πέτρος καὶ Παύλου.

ΚΕΦΑΛ. 6.

Περὶ τῆς τετάρτης τεσσαρακοστῆς τῆς θεο-
 μήτορος.

Ἡ ὅτι τετάρτη νηστεία ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ Σεβαστοῦ,
 καὶ κρατεῖ ἕως τῆς δεκάτης τετάρτης ἡμέρας τῆς αὐτῆς μηνός Σεβαστοῦ.
 ἐπὶ τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἄγασσι μεγάλην ἑορτὴν τῆς θεο-
 μήτορος, διότι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ θεομήτωρ μετέστη ἀπὸ τῶν φθαρ-
 τῶν εἰς τὰ ἀφθάρτα, καὶ ἐπαυρῆθη πρὸς τὸν υἱὸν καὶ Θεὸν αὐτῆς, καὶ
 ἡμῶν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ Θεὸν ἡμῶν. Ἀμήν. Καὶ εἰς τιμὴν αὐτῆς
 νηστεύουσι δεκατέσσαρας ἡμέρας.

ΚΕ-

Jejunant autem his diebus, primò Christum hoc modo honore aliquo affiendi & venerandi gratiâ; secundò, quia Moses quadraginta diebus jejunus perduravit, & his finitis dignus habitus est, qui ad colloquium cum Deo sociandum admitteretur, & tabulas acciperet; exemplo eopse nobis ad imitandum proposito. Et tum quidem ideò Moses per quadraginta dies à cibo abstinuit, ut cum Deo loqui & tabulas de manu Dei accipere posset. Nos verò hoc tempore ideò cibo potuque vacui tot dies transigimus, ut, Christo propter peccata nostra in vitam hanc edito, ad exemplum magorum suis cum donis venientium ita occuramus, & (quemadmodum pastoribus cum angelis sermonem habere, numerosi eorundem exercitus contemplatione gaudere, Christumque ipsum adorare datum est; sic & nos effusis per confessionem peccatis nostris jejunando, corpusque nostrum domantes, Christo jejuni advolvamur.

CAPUT VI.
D E

Tertia quadragesima Petri & Pauli.

Tertia quadragesima est divorum Apostolorum Petri & Pauli, quæ primâ post festum Pentecostes septimanâ initium, finem verò die vigesimâ nonâ Junii, hoc est, in festo Petri & Pauli sortitur.

CAPUT VII.
D E

Quarta quadragesima circa festum Dei
paræ.

Quartum jejunium exordium sumit primâ die mensis Augusti, duratque ad decimum quartum ejusdem mensis. Die enim, quæ hanc excipit, decimâ quintâ solenne & magnum Deiparæ festum celebratur, eò quod die eopse Deipara à terrenis ad cœlestia, à corruptilibus ad incorruptibilia translata, ad filium & Deum suum, uti & Dominum & Deum nostrum Jesum Christum commigravit. Amen. Et in honorem hujus matris dies quatuordecim jejunium servamus.

D

CA

σι μὲν ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, πρῶτον μὲν ἡμεῖς ἕνεκα τῆς Χριστοῦ
 δεύτερον δὲ, διὰ τὸ νηστεύσαι τὸν Μωυσῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ
 τότε κατηξιώθη λαλήσαι μὲν τῷ Θεῷ, καὶ πλάκας λαβεῖν, πρὸς τῷ-
 πωσιν ἡμῶν. ἐκεῖ μὲν ὁ Μωυσῆς ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας λαλή-
 σαι τῷ Θεῷ, καὶ πλάκας λαβεῖν. ἡμεῖς δὲ ὡδε νηστεύομεν πρῶτας
 ἡμέρας, ἵνα Χριστὸν, γεννηθέντα διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀπαντήσω-
 μεν, ὡς οἱ μάγοι μὲν δώρων, καὶ ὡς οἱ ποιμένες ἐλάλησαν μετ' ἀγ-
 γέλων, καὶ ἑβραίων ἀγγέλων ἠξιώθησαν εἶδέν καὶ Χριστὸν προσκυ-
 νῆσαι, ἡμεῖς ὅτι ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ νηστεύοιτες,
 καὶ δευλαρογόμενοι τὸ σῶμα, Χριστῷ προσκυνήσωμεν.

ΚΕΦΑΛ. 5.

Περὶ τῆς τρίτης τεσσαρακοστῆς Πέτρος καὶ Παῦλος.

Ἡ τρίτη καλεῖται τῶν ἀγίων ἀποστόλων Πέτρος καὶ Παῦλος. ἄρχεται
 ὅτι αὐτὴ ἡ τεσσαρακοστὴ μὲν τὴν πεντηκοστὴν μίαν ἐβδομάδα, καὶ
 κρατεῖ ἕως τῆς εἰκοσθι ἑννέα ἡμερῶν τῆς Ἰαννουαρίου μηνός, τρίτην, ἕως τῆς
 ἐορτῆς τοῦ Πέτρος καὶ Παύλου.

ΚΕΦΑΛ. 6.

Περὶ τῆς τετάρτης τεσσαρακοστῆς τῆς θεο-
 μήτορος.

Ἡ ὅτι τετάρτη νηστεία ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ Σεβαστοῦ,
 καὶ κρατεῖ ἕως τῆς δεκάτης τετάρτης ἡμέρας τῆς αὐτοῦ μηνός Σεβαστοῦ.
 ἐπὶ τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἄγεται μεγάλην ἐορτὴν τῆς θεο-
 μήτορος, διότι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ θεομήτορ μετέστη ἀπὸ τῶν φθαρ-
 τῶν εἰς τὰ ἀφθάρτα, καὶ ἐπαυρῆθη πρὸς τὸν υἱὸν καὶ Θεὸν αὐτῆς, καὶ
 ἡμῶν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ Θεὸν ἡμῶν. Ἀμήν. Καὶ εἰς τιμὴν αὐτῆς
 νηστεύουσι δεκατέσσαρας ἡμέρας.

ΚΕ-

Jejunant autem his diebus, primò Christum hoc modo honore aliquo affiendi & venerandi gratiâ; secundò, quia Moses quadraginta diebus jejunus perduravit, & his finitis dignus habitus est, qui ad colloquium cum Deo sociandum admitteretur, & tabulas acciperet; exemplo eopse nobis ad imitandum proposito. Et tum quidem ideò Moses per quadraginta dies à cibo abstinuit, ut cum Deo loqui & tabulas de manu Dei accipere posset. Nos verò hoc tempore ideò cibo potuque vacui tot dies transigimus, ut, Christo propter peccata nostra in vitam hanc edito, ad exemplum magorum suis cum donis venientium ita occuramus, & (quemadmodum pastoribus cum angelis sermonem habere, numerosi eorundem exercitus contemplatione gaudere, Christumque ipsum adorare datum est; sic & nos effusis per confessionem peccatis nostris jejunando, corpusque nostrum domantes, Christo jejuni advolvamur.

CAPUT VI.
D E

Tertia quadragesima Petri & Pauli.

Tertia quadragesima est divorum Apostolorum Petri & Pauli, quæ primâ post festum Pentecostes septimanâ initium, finem verò die vigesimâ nonâ Junii, hoc est, in festo Petri & Pauli sortitur.

CAPUT VII.
D E

Quarta quadragesima circa festum Dei
paræ.

Quartum jejunium exordium sumit primâ die mensis Augusti, duratque ad decimum quartum ejusdem mensis. Die enim, quæ hanc excipit, decimâ quintâ solenne & magnum Deiparæ festum celebratur, eò quod die eopse Deipara à terrenis ad cœlestia, à corruptilibus ad incorruptibilia translata, ad filium & Deum suum, uti & Dominum & Deum nostrum Jesum Christum commigravit. Amen. Et in honorem hujus matris dies quatuordecim jejunium servamus.

D

CA

σι μὲν ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, πρῶτον μὲν ἡμεῖς ἕνεκα τῆς Χριστοῦ
 δεικνύμενον δὲ, διὰ τὸ νηστεύσαι τὸν Μωυσῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ
 τότε κατηξιώθη λαλήσαι μὲν τῷ Θεῷ, καὶ πλάκας λαβεῖν, πρὸς τῷ-
 πωσιν ἡμῶν. ἐκεῖ μὲν ὁ Μωυσῆς ἐνήστευσε τεσσαράκοντα ἡμέρας λαλή-
 σαι τῷ Θεῷ, καὶ πλάκας λαβεῖν. ἡμεῖς δὲ ὡς νηστεύομεν πρῶτας
 ἡμέρας, ἵνα Χριστὸν, γεννηθῆναι διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀπαντήσω-
 μεν, ὡς οἱ μάγοι μὲν δώρων, καὶ ὡς οἱ ποιμένες ἐλάλησαν μετ' ἀγ-
 γέλων, καὶ ἑβραίων ἀγγέλων ἠξιώθησαν εἶδέναι καὶ Χριστὸν προσκυ-
 νῆσαι, ἡμεῖς ὅτι ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ νηστεύομεν,
 καὶ δευλαροῦμενοι τὸ σῶμα, Χριστῷ προσκυνήσωμεν.

ΚΕΦΑΛ. 5.

Περὶ τῆς τρίτης τεσσαρακοστῆς Πέτρος καὶ Παῦλος.

Ἡ τρίτη καλεῖται τῶν ἀγίων ἀποστόλων Πέτρος καὶ Παῦλος. ἄρχεται
 ὅτι αὐτὴ ἡ τεσσαρακοστὴ μὲν τὴν πεντηκοστὴν μίαν ἑβδομάδα, καὶ
 κρατεῖ ἕως τῆς εἰκοσθῆς ἑννέα ἡμερῶν τῆς Ἰαννουαρίου μηνός, τρίτην, ἕως τῆς
 ἐορτῆς τοῦ Πέτρος καὶ Παύλου.

ΚΕΦΑΛ. 6.

Περὶ τῆς τετάρτης τεσσαρακοστῆς τῆς θεο-
 μήτορος.

Ἡ ὅτι τετάρτη νηστεία ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ Σεβαστοῦ,
 καὶ κρατεῖ ἕως τῆς δεκάτης τετάρτης ἡμέρας τῆς αὐτοῦ μηνός Σεβαστοῦ.
 ἐπὶ τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀγασσι μεγάλην ἐορτὴν τῆς θεο-
 μήτορος, διότι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ θεομήτορ μετέστη ἀπὸ τῶν φθαρ-
 τῶν εἰς τὰ ἀφθάρτα, καὶ ἐπαυρῆθη πρὸς τὸν υἱὸν καὶ Θεὸν αὐτῆς, καὶ
 ἡμῶν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ Θεὸν ἡμῶν. Ἀμήν. Καὶ εἰς τιμὴν αὐτῆς
 νηστεύουσι δεκατέσσαρας ἡμέρας.

ΚΕ-

Jejunant autem his diebus, primò Christum hoc modo honore aliquo affiendi & venerandi gratiâ; secundò, quia Moses quadraginta diebus jejunus perduravit, & his finitis dignus habitus est, qui ad colloquium cum Deo sociandum admitteretur, & tabulas acciperet; exemplo eopse nobis ad imitandum proposito. Et tum quidem ideò Moses per quadraginta dies à cibo abstinuit, ut cum Deo loqui & tabulas de manu Dei accipere posset. Nos verò hoc tempore ideò cibo potuque vacui tot dies transigimus, ut, Christo propter peccata nostra in vitam hanc edito, ad exemplum magorum suis cum donis venientium ita occuramus, & (quemadmodum pastoribus cum angelis sermonem habere, numerosi eorundem exercitus contemplatione gaudere, Christumque ipsum adorare datum est; sic & nos effusis per confessionem peccatis nostris jejunando, corpusque nostrum domantes, Christo jejuni advolvamur.

CAPUT VI.
D E

Tertia quadragesima Petri & Pauli.

Tertia quadragesima est divorum Apostolorum Petri & Pauli, quæ primâ post festum Pentecostes septimanâ initium, finem verò die vigesimâ nonâ Junii, hoc est, in festo Petri & Pauli sortitur.

CAPUT VII.
D E

Quarta quadragesima circa festum Dei
paræ.

Quartum jejunium exordium sumit primâ die mensis Augusti, duratque ad decimum quartum ejusdem mensis. Die enim, quæ hanc excipit, decimâ quintâ solenne & magnum Deiparæ festum celebratur, eò quod die eopse Deipara à terrenis ad cœlestia, à corruptilibus ad incorruptibilia translata, ad filium & Deum suum, uti & Dominum & Deum nostrum Jesum Christum commigravit. Amen. Et in honorem hujus matris dies quatuordecim jejunium servamus.

D

CA

Περὶ τῆς διαφορῆς τῶν τελῶν νηστειῶν.

Διαφέρουσι ἡ αἱ δύο νηστεῖαι διὰ τῆς μεγάλης ποσαρακῆς, ὅτι οἱ τῆ ποσαρακῆ τῆς Χριστῆ γενήσεως, καὶ Πέτρος καὶ Παῦλος, ἐδίξον ἰχθύας, καὶ δις τῆς ἡμέρας ἐν ἡ τῆ ποσαρακῆ τῆς παρ-
θένε σὺν ἐδίξον ἰχθύας, ἀλλ' ὅμως ἐδίξον δις ἡμέρας.

Περὶ τῆς, πῶς ἄρχονται νηστεύειν ἐν τῇ μεγάλῃ ποσαρακῆ.

Αρχονται ἡ νηστεύειν τῷ τῷ τρόπῳ. τῇ δεκάτῃ κυριακῇ πρὸ τῆς κυριακῆς τῆς πάσχα, τετίσι τῇ ἐνάτῃ ἐβδομαδί πρὸ τῆς πάσχα, καλεῖται σκεῖνη ἡ ἐβδομάς, πρὸ φωνήσιμ ἐβδομάς. Ομοίως καλεῖται καὶ κυριακῇ τῆς τελῶν καὶ φαρσαίς· διότι ἐν τῇ αὐτῇ κυριακῇ ἀναγινώσκουσι τὸ εὐαγγέλιον, ἔπειτα τελῶν καὶ φαρσαίς, ἵνα μάθωσι τὴν ταπεινώσιν, ταπεινῶν ἑαυτῶν, καὶ μὴ κατακρίνειν ἄλλους, καὶ κολαδοῦσιν ὡς περὶ ὁ φαρσαίς κατέκρινε τὸν τελῶν καὶ σκολιάδη. καὶ ἀδυσιν ἀφ' ἐσπέρας καὶ τῇ ἐπαύριον ἐν τῷ ὄρθρῳ, τετίσι, τῇ αὐτῇ δεκάτῃ κυριακῇ πρὸ τῆς πάσχα ἄσματ' αἰαῦτα μὲν μεγάλης φωνῆς, καὶ ξηρῆς πολλῆς καὶ μελοδικῶς ὡς τὸ ἀκείν πάντας. φαρσαίς φύγωμεν ὑψηλοῦν, καὶ τελῶν μάθωμεν ταπεινώσιν, καὶ ἔπειτα πιαῦτα ὅμοια. καὶ ἀρχονται ἐξομολογεῖσθαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀδικίας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν συγχωρεῖν, ἵνα ᾧσι καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅταν ἀρχονται νηστεύειν.

Περὶ τῆς ἐνάτης κυριακῆς πρὸ τῆς πάσχα.

Τῇ ἡ ἐπομένη κυριακῇ, ἥτις ἐστὶν ἐνάτη κυριακῇ πρὸ τῆς πάσχα, καὶ ἐβδομάς ὀγδόη, καλεῖται αὕτη ἡ κυριακῇ τῆς δευτέρας πα-
ρῆσ

CAPUT VIII.

D E

Differentia trium istorum jejuniorum

Differentia inter hæc jejunia & magnam quadragesimam in eo est, quod in quadragesimâ nativitatis Christi & Apostolorum Petri & Pauli, non solum pisces, sed etiam iteratâ vice de die; in quadragesimâ virginis vero bis quidem de die, at pisces nequaquam comedere liceat.

CAPUT IX.

D E

Ratione inchoandi jejunium magnæ quadragesimæ.

Jejunium hoc hunc ad modum auspicantur. Dominicâ decimâ ante dominicam Paschalem, hoc est, nonâ, quæ festum præcedit Paschatos, septimana. Vocatur ea septimana, septimana Prophonestimos, ut & dominica publicani & Pharisei, quia evangelium, quod de publicano & Phariseo agit, humilitatis addiscendæ causa ea ipsa decima dominica prælegitur; ut scilicet addiscant omnes de seipsis modestè & humiliter sentire, nec alios judicando, cum phariseo, qui publicanum condemnavit, pœnamque luit, in supplicium incidant. Circa vesperam usque ad diei alterius diluculum, hoc est, in ipsa decima dominica ante Pascha, ejus generis cantiones cantant, & voce magna, & simpliciter ut plurimum, & harmonicè, ita ut omnium penetrent aures, hunc in sonum: Fugiamus superbiam Pharisei, & discamus humilitatem publicani; & similia. Et peccata etiam sua confiteri incipiunt, offensarumque inimicis suis gratiam faciunt, ut ita animo undiquaque defœcato & puro jejunii initium faciant.

CAPUT X.

D E

Dominica nona, quæ festum Paschatos præcedit.

Dominica sequens, quæ est ante festum Paschale dominica nona, & septimana octava, vocatur dominica adventus secundi, & judicii

D 2

CAPUT VIII.

D E

Differentia trium istorum jejuniorum

Differentia inter hæc jejunia & magnam quadragesimam in eo est, quod in quadragesimâ nativitatis Christi & Apostolorum Petri & Pauli, non solum pisces, sed etiam iteratâ vice de die; in quadragesimâ virginis vero bis quidem de die, at pisces nequaquam comedere liceat.

CAPUT IX.

D E

Ratione inchoandi jejunium magnæ quadragesimæ.

Jejunium hoc hunc ad modum auspicantur. Dominicâ decimâ ante te dominicam Paschalem, hoc est, nonâ, quæ festum præcedit Paschatos, septimana. Vocatur ea septimana, septimana Prophonestimos, ut & dominica publicani & Pharisei, quia evangelium, quod de publicano & Phariseo agit, humilitatis addiscendæ causa ea ipsa decima dominica prælegitur; ut scilicet addiscant omnes de seipsis modestè & humiliter sentire, nec alios judicando, cum phariseo, qui publicanum condemnavit, pœnamque luit, in supplicium incidant. Circa vesperam usque ad diei alterius diluculum, hoc est, in ipsa decima dominica ante Pascha, ejus generis cantiones cantant, & voce magna, & simpliciter ut plurimum, & harmonicè, ita ut omnium penetrent aures, hunc in sonum: Fugiamus superbiam Pharisei, & discamus humilitatem publicani; & similia. Et peccata etiam sua confiteri incipiunt, offensarumque inimicis suis gratiam faciunt, ut ita animo undiquaque defœcato & puro jejunii initium faciant.

CAPUT X.

D E

Dominica nona, quæ festum Paschatos præcedit.

Dominica sequens, quæ est ante festum Paschale dominica nona, & septimana octava, vocatur dominica adventus secundi, & judicii

D 2

CAPUT VIII.

D E

Differentia trium istorum jejuniorum

Differentia inter hæc jejunia & magnam quadragesimam in eo est, quod in quadragesimâ nativitatis Christi & Apostolorum Petri & Pauli, non solum pisces, sed etiam iteratâ vice de die; in quadragesimâ virginis vero bis quidem de die, at pisces nequaquam comedere liceat.

CAPUT IX.

D E

Ratione inchoandi jejunium magnæ quadragesimæ.

Jejunium hoc hunc ad modum auspicantur. Dominicâ decimâ ante te dominicam Paschalem, hoc est, nonâ, quæ festum præcedit Paschatos, septimana. Vocatur ea septimana, septimana Prophonestimos, ut & dominica publicani & Pharisei, quia evangelium, quod de publicano & Phariseo agit, humilitatis addiscendæ causa ea ipsa decima dominica prælegitur; ut scilicet addiscant omnes de seipsis modestè & humiliter sentire, nec alios judicando, cum phariseo, qui publicanum condemnavit, pœnamque luit, in supplicium incidant. Circa vesperam usque ad diei alterius diluculum, hoc est, in ipsa decima dominica ante Pascha, ejus generis cantiones cantant, & voce magna, & simpliciter ut plurimum, & harmonicè, ita ut omnium penetrent aures, hunc in sonum: Fugiamus superbiam Pharisei, & discamus humilitatem publicani; & similia. Et peccata etiam sua confiteri incipiunt, offensarumque inimicis suis gratiam faciunt, ut ita animo undiquaque defœcato & puro jejunii initium faciant.

CAPUT X.

D E

Dominica nona, quæ festum Paschatos præcedit.

Dominica sequens, quæ est ante festum Paschale dominica nona, & septimana octava, vocatur dominica adventus secundi, & judicii

D 2

ρησὶς ἔκρετο ἔκ Κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διότι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέ-
 ρα ἀναγινώσκουσι τὸ εὐαγγέλιον, τὸ λέγον, Τότε ὄψεσθε τὸν υἱὸν ἔάν-
 θρώπων, ἐρχόμενον ὑπὲρ τῶν νεφελῶν, καὶ πᾶ ἐξῆς. Καὶ τὴν προφητείαν
 ἔπροφήτευσεν Δανιὴλ, τὴν λέγουσαν· Ἰδοὺ θρόνοι ἐτίθησαν, καὶ παλαιὸς τῶν
 ἡμερῶν ἐκάθησε, καὶ βίβλοι ἀνεώχθησαν εἰς κρίσιν, καὶ πᾶ ἐξῆς. Καὶ
 ἀναγινώσκουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταῦτα τὰ ῥήματα ἔκ Χριστοῦ, καὶ τῆς
 προφητείας τῆς Δανιὴλ φωνῆ ξηρᾶ καὶ μεγάλης ἀδοντες, ὡς πάντας ἀκεί-
 ει, καὶ πολλὰς τρέμειν ἐκ τῆς φόβης, Διὰ τὸ πάντας ἀκείειν, ὅτι κρίσις
 καὶ ἀνταπόδοσις μέλλει γενέσθαι· Ὅμως ἔευχόμενοι σφόδρα τῇ αὐτῇ
 κυριακῇ, καὶ ἐλεημοσύνας ποιεῖσι πολλὰς, ἔτι τὰς ἐχθρὰς ἀγαπᾶσι, καὶ
 φιλίαν ποιεῖσι μὲν τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Καὶ ἑδαιμάως θέλουσι κατακλι-
 νῆν, καὶ λοιδορεῖν μὲν τὴν φιλίαν, ἔτι μνησικακεῖν ἐν ὅλῳ τῶν βίῳ
 αὐτῶν, Διὰ τὸ ἀκείειν ἔκ Παύλου, λέγοντος· ἔτι κλέπτῃς, ἔτι λοι-
 δοροῦ, καὶ πᾶ ἐξῆς, βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσῃς. Καλεῖται ἔτι αὐ-
 τῇ ἡ κυριακῇ ἔκ κρεοφαγεῖν, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ διακρέουσι τὸ κρέ-
 ας, ὅτι τῇ ἐπαύριον, τετάρτην, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἀρχοῦσι νηστει-
 εῖν διὰ τῆς κρέατος μόνον, καὶ ἐοδῖεν ὡς, ἔκ γάλα, καὶ τυρὸν, καὶ βῆτερον,
 καὶ ὅσα ἄλλα ἀλείματα, ἀπαρτίζονται διὰ τῆς κρέατος ὅλην τὴν ἐβδομάδα.
 Τῇ ἡμέρᾳ ἔκ Κρόνου, καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἡλίου, ἡπὶς καλεῖται καὶ κυριακῇ
 ὀγδόῃ πρὸς τὸ πᾶχος, ἐβδομῆς ἡ ἐβδόμη πρὸς τὸ πᾶχος.

ΚΕΦΑΛΙΑ.

Περὶ τῆς ὀγδοῆς κυριακῆς καὶ ἐβδομάδος ἐβδομῆς
 πρὸς τὸ πᾶχος.

Η ὀγδοῆ κυριακῇ πρὸς τὸ πᾶχος καλεῖται τυρινὴ, Διὰ τὸ ἐοδί-
 ειν τυρὸν καὶ ὡς, πᾶν ἄλειμα, καὶ χαίρειν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σφό-
 δρα τὰς Ἑλληνας, ὅτι τῇ ἐπαύριον ἡμέρᾳ, τετάρτην, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σε-
 λήνης ἀρχοῦσι νηστειεῖν. Καλεῖται ἡ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐξορία τῆς Ἀδάμ,
 Διὰ τὸ ἀναγινώσκου ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἐξορίαν τῆς Ἀδάμ. τε-
 τάρτην, ὡς ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Ἐυα ἔφαγον διὰ τῆς ξύλου τῆς γνώσεως,
 ὡς Διὰ τὴν λειμαργίαν ἐξορίστησαν διὰ τῆς παραδείσου, πᾶς πα-
 ρήκυσαν

dicij Domini nostri Jesu Christi. Ideo, quòd die illa illud legant Eu-
angelium, quod hæc verba continet: Tunc videbitis filium hominis
venientem in nubibus, & quæ sequuntur. Nec non prophetiam Da-
nielis dicentem: Ecce Throni positi sunt, & antiquus dierum conse-
dit, librique ad judicium aperti sunt, & quæ sequuntur. Legunt au-
tem hæc tum ipsius Christi, tum Danielis Prophetæ verba in eccle-
siâ, voce communi & magna cantando, ita ut nemo non audiat; multi
etiam contremiscant, impulsivi timore, ex eo, quod judicium & retri-
butionem futuram ex prælectis intelligant. Adhæc hac ipsa dominica
crebrò convivia agitant, eleemosynas plurimas distribuunt, inimicis
condonant, amicitia vincula per inimicitias dissoluta iterum conne-
ctunt, condemnare alios, conviciis post redintegratam amicitiam de-
nuo incessere, injuriarum vel semel per omnem vitam meminisse,
procul à se futurum asseverantes. Et id ob effatum Pauli, quo neque
furem, neque conviciatorem, nec reliquos ibidem indicatos regni Dei
hæreditatem adituros edicit. Adde quod dominica hæc quoque à car-
nium esu nomen obtineat, quia hac ipsa die omnes carnes paratas con-
sumunt, sequenti enim, hoc est, die Lunæ ab ipsis carnibus, & qui-
dem solis, abstinere incipiunt; ovis interim, lacte, caseis, butyro &
similibus unctis sive alciimatibus, quæ à carne ortum habent, per in-
tegram hebdomadam victitantes. Die Saturni verò & solis, quæ eti-
am dominica octava, septimana verò septima ante Pascha vocatur,

CAPIT XI.

D E

Dominica octava, & septimana sep- tima ante Pascha.

Octava dominica ante Pascha à caseis nomen habet, eò quod case-
is, ovis & aliis hujus generis unctis sive alciimatibus vescantur.
Lætantur vero hac ipsa die Græci supra modum, quòd die sequenti,
Lunæ dicta, jejunium inchoaturi sint. Appellari quoque consuevit hic
dies relegatio Adami, quia eapse die historia ejectionis Adami legitur,
hoc est, quomodo Adam & Eva à fructu cognitionis sibi non tem-
perando, ob gulæ incontinentiam Paradiso ejecti, & ob negle-
ctum

ρησὶς ἔκρετοως ἔκυριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διότι ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέ-
 ρα ἀναγινώσκουσι τὸ εὐαγγέλιον, τὸ λέγον, Τότε ὄψεσθε τὸν υἱὸν ἔάν-
 θρώπων, ἐρχόμενον ὅπι τ' νεφελῶν, καὶ πᾶ ἐξῆς. Καὶ τὴν προφητείαν
 ἔπροφήτευσεν Δανιὴλ, τὴν λέγουσαν· Ἰδὲ θρόνοι ἐτίθησαν, καὶ παλαιὸς τῶν
 ἡμερῶν ἐκάθησε, καὶ βίβλοι ἀνεώχθησαν εἰς κρίσιν, καὶ πᾶ ἐξῆς. Καὶ
 ἀναγινώσκουσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταῦτα τὰ ῥήματα ἔ Χριστοῦ, καὶ τῆς
 προφητείας τῆς Δανιὴλ φωνῆ ξηρᾶ καὶ μεγάλης ἀδοντες, ὡς πάντας ἀκεί-
 ει, καὶ πολλὰς τρέμειν ἐκ τῆς φόβης, Διὰ τὸ πάντας ἀκείειν, ὅτι κρίσις
 καὶ ἀνταπόδοσις μέλλει γενέσθαι· Ὅμως ἔευχόμενοι σφόδρα τῇ αὐτῇ
 κυριακῇ, καὶ ἐλεημοσύνας ποιεῖσι πολλὰς, ἔ τὲς ἐχθρὸς ἀγαπᾶσι, καὶ
 φιλίαν ποιεῖσι μὲ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Καὶ ἔδαμαως θέλδουσι κατακλι-
 νειν, καὶ λοιδορεῖν μὲ τὴν φιλίαν, ἔτε μνησικακεῖν ἐν ὅλῳ τῶ βίῳ
 αὐτῶν, Διὰ τὸ ἀκείειν ἔ Πάυλος, λέγοντι· ἔτε κλέωτης, ἔτε λοι-
 δοροῦ, καὶ πᾶ ἐξῆς, βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσασθαι. Καλεῖται ἔπι αὐ-
 τη ἡ κυριακὴ ἔ κρεοφαγεῦσαι, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ δαπακρέουσι τὸ κρέ-
 ας, ὅτι τῇ ἐπαύριον, τετέσιν, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἀρχοῦσι νηστει-
 ειν διὰ τῆς κρέατος μόνον, καὶ ἐοδίειν ὡὰ, ἔ γάλα, καὶ τυρὸν, καὶ βῆτερον,
 καὶ ὅσα ἄλλα ἀλείματα, ἃ παρέρχονται διὰ κρέατος ὅλην τὴν ἐβδομάδα.
 Τῇ ἡμέρᾳ ἔ Κρόνος, καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἡλίας, ἡπὶς καλεῖται καὶ κυριακὴ
 ὀγδόη πρὸς τὸ πᾶχα, ἐβδομὰς ἡ ἐβδόμη πρὸς τὸ πᾶχα.

ΚΕΦΑΛΙΑ.

Περὶ τῆς ὀγδοῆς κυριακῆς καὶ ἐβδομάδος ἐβδομηῆς
 πρὸς τὸ πᾶχα.

Η ὀγδοὴ κυριακὴ πρὸς τὸ πᾶχα καλεῖται τυρινὴ, Διὰ τὸ ἐοδί-
 ειν τυρὸν καὶ ὡὰ, πᾶν ἄλειμα, καὶ χαίρειν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ σφό-
 δρα τὲς Ἑλληνας, ὅτι τῇ ἐπαύριον ἡμέρᾳ, τετέσιν, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σε-
 λήνης ἀρχοῦσι νηστειν. Καλεῖται ἡ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐξορία τῆς Ἀδάμ,
 Διὰ τὸ ἀναγινώσκου ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἐξορίαν τῆς Ἀδάμ, τε-
 τίσι, πᾶς ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Ἐυα ἔφαγον διὰ τῆς ξύλου τῆς γνώσεως,
 πᾶς Διὰ τὴν λειμαργίαν ἐξορίσθησαν διὰ τῆς παραδείσου, πᾶς πα-
 ρήκασαν

dicij Domini nostri Jesu Christi. Ideo, quòd die illa illud legant Eu-
angelium, quod hæc verba continet: Tunc videbitis filium hominis
venientem in nubibus, & quæ sequuntur. Nec non prophetiam Da-
nielis dicentem: Ecce Throni positi sunt, & antiquus dierum conse-
dit, librique ad judicium aperti sunt, & quæ sequuntur. Legunt au-
tem hæc tum ipsius Christi, tum Danielis Prophetæ verba in eccle-
siâ, voce communi & magna cantando, ita ut nemo non audiat; multi
etiam contremiscant, impulsivi timore, ex eo, quod judicium & retri-
butionem futuram ex prælectis intelligant. Adhæc hac ipsa dominica
crebrò convivia agitant, eleemosynas plurimas distribuunt, inimicis
condonant, amicitia vincula per inimicitias dissoluta iterum conne-
ctunt, condemnare alios, conviciis post redintegratam amicitiam de-
nuo incessere, injuriarum vel semel per omnem vitam meminisse,
procul à se futurum asseverantes. Et id ob effatum Pauli, quo neque
furem, neque conviciatorem, nec reliquos ibidem indicatos regni Dei
hæreditatem adituros edicit. Adde quod dominica hæc quoque à car-
nium esu nomen obtineat, quia hac ipsa die omnes carnes paratas con-
sumunt, sequenti enim, hoc est, die Lunæ ab ipsis carnibus, & qui-
dem solis, abstinere incipiunt; ovis interim, lacte, caseis, butyro &
similibus unctis sive alciimatibus, quæ à carne ortum habent, per in-
tegram hebdomadam victitantes. Die Saturni verò & solis, quæ eti-
am dominica octava, septimana verò septima ante Pascha vocatur,

CAPUT XI.

D E

Dominica octava, & septimana sep- tima ante Pascha.

Octava dominica ante Pascha à caseis nomen habet, eò quod case-
is, ovis & aliis hujus generis unctis sive alciimatibus vescantur.
Lætantur vero hac ipsa die Græci supra modum, quòd die sequenti,
Lunæ dicta, jejunium inchoaturi sint. Appellari quoque consuevit hic
dies relegatio Adami, quia eapse die historia ejectionis Adami legitur,
hoc est, quomodo Adam & Eva à fructu cognitionis sibi non tem-
perando, ob gulæ incontinentiam Paradiso ejecti, & ob negle-
ctum

ρήκυσαν τὸ πρῶτον τὰ θεῶν, καὶ διὰ τὰ ἐδωχθησαν. καὶ ὅτι μὲν
τὴν ἐξουσίαν ἐκείθισεν ὁ Ἀδάμ κατ' ἐναντίον τῶν ἄγγέλων, Ἐκλαίει,
πῶς ἐπατήθη διὰ τὴν λειμαργίαν, πῶς ἐγένετο δὲ διὰ τὸν
λαβὸν διὰ τὴν λειμαργίαν, πῶς ὁ πρῶτον βασιλεὺς, νῦν δὲ διὰ τὸν
λαβὸν ἐχρημάτισε διὰ τὴν λειμαργίαν, ὡς ἐρμηνεύει ὁ θεὸς
Χρυσόστομος περὶ νηστείας, καὶ ὁ μέγας Βασίλειος ἐν τοῖς ἀσκητικοῖς
αὐτῶν. πῶς ὁ Ἐσαυ διὰ μικρῶν ζῴων πρῶτα καὶ πρῶτα. πῶς οἱ
Ἑβραῖοι διὰ τὸν ὀπίθουσι κρέας φαγεῖν, ἔφαγον, καὶ ἦλθεν ἡ ὀρ-
γὴ τῶν θεῶν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἀπώλοντο δεκαπέντε χιλιάδες ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς, διὰ τὴν ὀπίθουσι κρέας, καὶ ἔπρα-
νύοντο πιαῦτα. Καὶ τὰτα ἐνεκα ποῖσιν μεγάλας ἐλεημοσύνας, καὶ
τὰς ἐχθρὰς αὐτῶν συγχωρῶσιν, ὡς περὶ πῶλον, καὶ τὰ νῦν ποῖσιν,
ἵνα ὡς καθαροὶ τῆ καρδία, ὅταν ἀρχοῦσι νηστεύειν.

Περὶ τῶν, πῶς ἀρχονται νηστεύειν.

Αρχονται ἡ νηστεύειν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης, τουτίστιν, ἐν τῇ πρώτῃ
ἡμέρᾳ τῆς ἐβδόμης ἐβδομάδος πρὸ τοῦ πάχα. Καὶ νηστεύουσι πέντε
ἡμέρας, τετέστι, ἡμέρα Σελήνης, ἡμέρα Ἀρεῶν, τῇ ἡμέρᾳ Ἑρμῆ,
τῇ ἡμέρᾳ τῆς Διὸς, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης. Νηστεύουσι ἡ ξηροφα-
γῶντες, τετέστιν, ἐπίσιν κυάμους, λαθύμα μὲν ὄξος, λάχανα κα-
λάζουσι μετὰ ὕδατος, καὶ ἐπίσιν μὲν ὄξος. σκῆφιδας, σύκα, μήλα
ξηρὰ, ἄπια ξηρὰ, καὶ μέλι. Ταῦτα πάντα κοχλάζουσι ὁμοῦ, καὶ
ἐπίσιν μὲν τὸν καρπὸν, τὸν ἡ ζῶμον πίνουσι ὡς οἶνον, καὶ ἔπρα-
πια. Τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρόνου, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἡλίου, ἥτις καλεῖται
κυρεμακῆ, ἐπίσιν ἔλαιον, πίνουσι καὶ οἶνον, καὶ τὰτα τῶν τρεῶν καθ' ἐκά-
στην ἐβδομάδα διάγουσιν, ἕως τῆς πάχα.

Etum divinum mandatum in exilium missi sunt; quomodo Adam post expulsiōem, è regione paradisi confidens, miseriam suam deploravit, quomodo gulæ vitio seductus servus sathanæ per intemperantiam factus, &, qui modò rex erat, jam servus diaboli per eam incontinentiam redditus sit. Sicuti hoc ad hunc modum explicat Divus Chrysostomus De jejunio, Et Magnus Basilius in Asceticis suis. Quem admodum Esau ob vile aliquod pulmentum primogenituræ jus perdidit. Sicuti Israelitæ, carnis comedendæ cupidine flagrantes, ederunt quidem, at effervescente ira divina, una die quatuordecim millia, quæ animam, quæ corpus propter immoderatum carnis desiderium interierunt. His subjunguntur & alia hujus generis prope sexcenta. Quæ causa etiam multas elemosynas distribuunt, inimicis etiam suis offensas omnes remittentes, &, quæ supra recitavimus, etiam hoc tempore observant, ut ita mundo corde jejunium auspicientur.

Quomodo jejunare incipient.

EXordiuntur vero jejunia sua die Lunæ, hoc est, die prima hebdomadis septimæ ante Pascha. Jejunantque dies quinque, hoc est, die Lunæ, Martis, Mercurii, Jovis, Veneris. Jejunium autem hoc consistit in aridorum ciborum usu, hoc est, fabas, cicerculam cum aceto comedunt, olera coquunt cum aqua, & cum aceto comedunt; uvas passas, ficus, poma arida, pira siccata, cerasa tosta, nec non mel. Quæ omnia simul coquunt, ac fructum quidem cibi, jusculum verò potûs loco adhibent instar vini, & alia similiter peragunt. Die Saturni verò & Solis, quæ est dies dominica, oleum edunt, & vinum bibunt, & hac ratione per reliquum usque ad festum Paschæ tempus, singulis septimanis victitant.

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ.

Περὶ τέτραδων καὶ πῶρα κευθῶν ὅλου τῆς ἐνιαυτοῦ.

Νηστεύουσιν ἡ καὶ ἑτέρας δύο ἡμέρας ἐν ἐκάστῃ ἐβδομάδι ὅλας τῆς ἐνιαυτοῦ, τετάρτην, ἐν τῇ ἡμέρᾳ Ἑρμῆ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑρμῆ νηστεύουσιν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἰάδων ἐλάβετο χρήματα, ἵνα πῶρα δώσῃ τὸν Χριστὸν, καὶ συλλυπῆνται τῷ Χριστῷ διὰ τῆς νηστείας τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπαυρώθη ὁ Χριστὸς, καὶ συλλυπῆνται τῷ Χριστῷ, διὰ τὸ λέγειν τὸν Χριστὸν Ὅταν ἀρθῇ ὁ νυμφίος ἀπὸ αὐτῶν, τότε νηστεύουσιν οἱ ἐμοὶ μαθηταί.

ΚΕΦΑΛ. ΙΓ.

Περὶ τῆς πρὸς δουχῆς ὅλου ἐνιαυτοῦ.

Γενομένης ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ κυριακαῖς, ἐν ἐκάστῃ ἡμέρᾳ τῆς Κρόνης, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἑορταῖς τῆς ἐνιαυτοῦ ὅλας, πρὸς ἑσπέραν εἰσέλθουσιν οἱ Ἕλληνας πρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁμοίως πάντες οἱ Ἕλληνας καὶ γυναῖκες, καὶ παιδία ἐγείρονται τῷ πρῶτῷ, τετάρτῃ τῇ δούλειρᾳ ὥρᾳ μὲν τὸ μεσονύκτιον, ἐν ἐκάστῃ κυριακῇ καὶ ἑορτῇ, πρὸς εἰς τὸν ναόν, καὶ εἰσὶν ἕνα παῖδα, ἢ μίαν παιδίσκην πρὸς τὸ φυλάττειν τὸν οἶκον. Καὶ πεινόμενοι ἑκάστοις ἑκάστῃ ὥρᾳ, ἀδοντες, καὶ ἀναίελλοντες ἡλίας ἐξέρχονται, καὶ πρὸς εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, κάθονται ἀεργοί, καὶ ἔπειτα εἰσέλθουσιν πῖ ἔπειτα πίνουσιν, ἕως ἐνάτης ὥρας ἀπὸ μεσονυκτίου. Τῇ ἡ ἐνάτῃ ὥρᾳ ὁ ἱερεὺς προπρὸς εἰς τὸν ναόν.

ΚΕΦΑΛ. ΙΔ.

Περὶ τῆς ἀγίου ἄρτου.

Καὶ ἐπιμαῖζει τὰ ἀκόλαστα τῆς λειτουργίας, καὶ λαμβάνει ἕνα ἄρτον, ὃν γυνή, ἢ ἀνὴρ καθαρὸς ἔχθες ἐποίησεν. τετάρτην, ὅστις ἀν-
θρῶπος

CAPUT XII.

D E

Quarta feria & sexta parasceve, toto anno jejunio dicata.

Jejunant ad hæc etiam aliis diebus duobus in qualibet septimana per totum annum, die Mercurii puta & Veneris; illâ quidem, quod isthac die Judas, ut Christum proderet, pecuniam acceperit, & hoc jejunio testatum faciunt, Christi passionibus & afflictionibus sese maxime condolere. Die Veneris verò jejunant, quia eadem die Christus cruci affixus est, quo ipso se Christi causa tristitia affici ostendunt, juxta pronunciatum Christi: Cum sponsus ab ipsis fuerit ablati, tum jejunabunt discipuli mei.

CAPUT XIII.

D E

Orationibus totius anni.

More apud Græcos receptum est, ut diebus festis, dominicis, quolibet die Saturni, & reliquis per integrum annum festivitibus, circa vesperam omnes Græci in templum sese conferant. Similiter omnes Græci & fæminæ etiam cum liberis suis summo mane, hoc est, horâ post mediam noctem secundâ, ad templum frequentandum singulis non solum dominicis, sed & festis diebus aliis surgunt, domi interim puero vel puellâ aliquâ tantum ad custodiam domus relictâ. Et perdurant illi in templo usque ad tempus matutinum, canentes hymnos; ortoque sole exeunt, ac domum se recipiunt; ubi nihil operantes, quiete sedent, & ab omni cibo & potu usque ad nonam horam ab ipsa inde media nocte abstinent: hac autem hora audita, sacerdos in templum præcedit.

CAPUT XIV.

D E

Pane sacro.

AC quæ ad sacramenta conficienda pertinent, præparat, panemque accipit, quem vir, vel mulier aliqua, modo purus idem, mundaque

E

ca-

CAPUT XII.

D E

Quarta feria & sexta parasceve, toto anno jejunio dicata.

Jejunant ad hæc etiam aliis diebus duobus in qualibet septimana per totum annum, die Mercurii puta & Veneris; illâ quidem, quod isthac die Judas, ut Christum proderet, pecuniam acceperit, & hoc jejunio testatum faciunt, Christi passionibus & afflictionibus sese maxime condolere. Die Veneris verò jejunant, quia eadem die Christus cruci affixus est, quo ipso se Christi causa tristitia affici ostendunt, juxta pronunciatum Christi: Cum sponsus ab ipsis fuerit ablati, tum jejunabunt discipuli mei.

CAPUT XIII.

D E

Orationibus totius anni.

MOre apud Græcos receptum est, ut diebus festis, dominicis, quolibet die Saturni, & reliquis per integrum annum festivitibus, circa vesperam omnes Græci in templum sese conferant. Similiter omnes Græci & fæminæ etiam cum liberis suis summo mane, hoc est, horâ post mediam noctem secundâ, ad templum frequentandum singulis non solum dominicis, sed & festis diebus aliis surgunt, domi interim puero vel puellâ aliquâ tantum ad custodiam domus relictâ. Et perdurant illi in templo usque ad tempus matutinum, canentes hymnos; ortoque sole exeunt, ac domum se recipiunt; ubi nihil operantes, quiete sedent, & ab omni cibo & potu usque ad nonam horam ab ipsa inde media nocte abstinent: hac autem hora audita, sacerdos in templum præcedit.

CAPUT XIV.

D E

Pane sacro.

AC quæ ad sacramenta conficienda pertinent, præparat, panemque accipit, quem vir, vel mulier aliqua, modo purus idem, mundaque

E

ca-

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ.

Περὶ τέτραδων καὶ πῶρα κευθῶν ὅλου τῆς ἐνιαυτοῦ.

Νηστεύουσιν ἢ καὶ ἐτέρας δύο ἡμέρας ἐν ἐκάστῃ ἐβδομάδι ὅλας τῆς ἐνιαυτοῦ, τετῆστιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ Ἑρμῆ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑρμῆ νηστεύουσιν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἰάδων ἐλάβετο χρήματα, ἵνα πῶρα δώσῃ τὸν Χριστὸν, καὶ συλλυπῆνται τῷ Χριστῷ διὰ τῆς νηστείας τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπαυρώθη ὁ Χριστὸς, καὶ συλλυπῆνται τῷ Χριστῷ, διὰ τὸ λέγειν τὸν Χριστὸν Ὅταν ἀρθῇ ὁ νυμφίος ἀπὸ αὐτῶν, τότε νηστεύουσιν οἱ ἐμοὶ μαθηταί.

ΚΕΦΑΛ. ΙΓ.

Περὶ τῆς πρὸς δουχῆς ὅλου ἐνιαυτοῦ.

Γενομένης ἐν ταῖς ἐορταῖς, καὶ κυριακαῖς, ἐν ἐκάστῃ ἡμέρᾳ τῆς Κρόνης, καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐορταῖς τῆς ἐνιαυτοῦ ὅλας, πρὸς ἐσπέραν εἰσέλθουσιν οἱ Ἕλληνας πρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁμοίως πάντες οἱ Ἕλληνας καὶ γυναῖκες, καὶ παιδία ἐγείρονται τῷ πρῶτῷ, τετῆστιν τῇ δούλει ὥρᾳ μὲν τὸ μεσονύκτιον, ἐν ἐκάστῃ κυριακῇ καὶ ἐορτῇ, πρὸς εἰς τὸν ναόν, καὶ εἰσὶν ἕνα παῖδα, ἢ μίαν παιδίσκην πρὸς τὸ φυλάττειν τὸν οἶκον. Καὶ πειμένους ἑκάστοις ἑκάστῃ ὥρᾳ, ἀδοντες, καὶ ἀναίελλοντες ἡλίε ἐξέρχονται, καὶ πρὸς εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, κάθονται ἀεργοί, καὶ ἔπειτα εἰσέλθουσιν πῆ ἔπειτα πίνουσιν, ἕως ἐνάτης ὥρας ἀπὸ μεσονυκτίου. Τῇ ἢ ἐνάτῃ ὥρᾳ ὁ ἱερεὺς προπρὸς εἰς τὸν ναόν.

ΚΕΦΑΛ. ΙΔ.

Περὶ τῆς ἀγίου ἄρτου.

Καὶ ἐπιμαῖζει τὰ ἀκόλαστα τῆς λειτουργίας, καὶ λαμβάνει ἕνα ἄρτον, ὃν γυνὴ, ἢ ἀγὴρ καθαρὸς ἔχθες ἐποίησεν. τετῆστιν, ὅστις ἀνθρώπος

CAPUT XII.

D E

Quarta feria & sexta parasceve, toto anno jejunio dicata.

Jejunant ad hæc etiam aliis diebus duobus in qualibet septimana per totum annum, die Mercurii puta & Veneris; illâ quidem, quod isthac die Judas, ut Christum proderet, pecuniam acceperit, & hoc jejunio testatum faciunt, Christi passionibus & afflictionibus sese maxime condolere. Die Veneris verò jejunant, quia eadem die Christus cruci affixus est, quo ipso se Christi causa tristitia affici ostendunt, juxta pronunciatum Christi: Cum sponsus ab ipsis fuerit ablati, tum jejunabunt discipuli mei.

CAPUT XIII.

D E

Orationibus totius anni.

MOre apud Græcos receptum est, ut diebus festis, dominicis, quolibet die Saturni, & reliquis per integrum annum festivitibus, circa vesperam omnes Græci in templum sese conferant. Similiter omnes Græci & fæminæ etiam cum liberis suis summo mane, hoc est, horâ post mediam noctem secundâ, ad templum frequentandum singulis non solum dominicis, sed & festis diebus aliis surgunt, domi interim puero vel puellâ aliquâ tantum ad custodiam domus relictâ. Et perdurant illi in templo usque ad tempus matutinum, canentes hymnos; ortoque sole exeunt, ac domum se recipiunt; ubi nihil operantes, quiete sedent, & ab omni cibo & potu usque ad nonam horam ab ipsa inde media nocte abstinent: hac autem hora audita, sacerdos in templum præcedit.

CAPUT XIV.

D E

Pane sacro.

AC quæ ad sacramenta conficienda pertinent, præparat, panemque accipit, quem vir, vel mulier aliqua, modo purus idem, mundaque

E

ca-

θρωπ^ο χθεις σκε εμνη μ^η τ^η γυναικος αυτης, η γυναικα, ητις σκε
 εμνη μ^η τ^η ανδρος αυτης, τετεςιν, εν τη νυκτι τ^η Κρονος, η αλλως
 αφ' εσπερας τ^η ημερας τ^η Αφροδιτης, εως τ^η πρωι τ^η ημερας τ^η Κρο-
 νος σκε εμνητων προς συνουσιαν, εκειν^ο η εκεινη ματλει τον ανδρον, η
 παισι τον αρτον εκεινον εν τη ημερα τ^η Κρονος, η αλλη ημερα, δει
 γδ αει καθαρον ειναι εκεινον τον μελλοντα πιησαι τον αρτον εκεινον. Προ τ^η
 ψαιτη τον αρτον εκεινον, σφραγιζσι μετα λινεσ ξυλεσ γλυπτομενεσ
 μετα γραμματων λεγοντων, Ιησους Χριστος νικα. Και τοτε ψαιτσει
 τον αρτον εκεινον εσφραγισμενον μετα των γραμματων εκεινων, των
 λεγοντων, Ιησους Χριστος νικα.

σημαίνει η ε^στ^η ο αρτ^ο την παρθενον. ωσπερ η παρθεν^ο ην
 καθαρη, ετω και ο αρτ^ο ε^στ^η δει ματλειται εκ καθαροσ ανθρω-
 πασ. Και τ^η τον τον καθαρον αρτον λαμβανει ο ιερως παισ χερσιν αυτησ,
 και ευλογει, και λεγει εις μνημην τ^η παναγιασ και αχρανησ δεσποει-
 νησ ημων θεοτοκεσ, και ετερας ευχασ, και αφιερει τη παρθενω τον αρ-
 τον εκεινον, και μ^η ταυτα εχει ο ιερως μικρον λογχιδιον, εις τυπον
 τ^η λογχησ, ην ελογχυσαν οι στρατωται τον Χριστον, και λαμβανει ο
 ιερως το λογχιδιον εκεινο, και κ^επλει τετραγωνον μερ^ο τι εκ τ^η
 επιφανιασ τ^η αρτεσ, τ^η συνεχοντ^η εσω τα γραμματα τα λεγοντα,
 Ιησους Χριστος νικα, εις τυπον τ^η γνηθεντ^η Χριστου εκ της παρθενεσ,
 και παια εξ εκεινεσ τ^η αρτεσ την ευχαριστιαν. και μ^η την ευχαριστιαν ο
 ιερως η ο ιεροδιδασκ^ο κ^επλει εις μικρα μερη το λοιπον μεζον μερ^ο
 τα αρτεσ, περι τα οποια αρτεσ περιεποδω, οτι εστι σωμα της παρθε-
 νεσ, και εξ εκεινεσ τα αρτεσ πασι τοις μεταλαμβανουσι το σωμα τα
 Χριστου, και πασι τοις λοιπις τοις νησδυσκιν εν εκεινη τη ημερα,
 (τετεςι, τοις μηθεν γεσαιμενοις, μητε πεποιηκοσι τι πρ^οαγμα) διδα-
 σι. Καλ^εσι η τ^η αρτον εκεινον αντιδωρον, οτι διδωσιν ο ιερως εκει-
 νον τ^η αρτον πασι τοις μεταλαμβανουσι, και μη μεταλαμβανουσιν, ωσ δω-
 ρον θειον η. Και τοτε εξερχονται εκ τασ νασ, και παλιν προς εσ-
 περαν συνιγονται εις τασ προσδουχασ, ωσ εθ^η εστιν εν ολω τ^η κοσμω.

eadem fuerit, die antecedenti paravit, hoc est, quilibet homo, cui tantummodo die præcedenti cum uxore res non fuit, aut mulier quæ à congressu maritali abstinuit, hoc est, quibus nec nocte, quam dies Saturni infecuta est, nec aliàs à vespera diei Veneris usque ad tempus matutinum diei Saturni, conjugalis intercessit cohabitatio. Iste, sive ista, subacta farina, panem illum Saturni aut alia quacunque die conficit; qui enim panem illum parare vult, purus sit necesse est. Antequam verò panis ille excoquatur, signaculum illi prius ligno aliquo, cui literæ hæ insculptæ, Jesus Christus vincit, imprimunt; postea demum panem istum, istis literis, Jesus Christus vincit, signatum parant.

Significat autem hic panis virginem. Quemadmodum enim illa ab omni immunditie aliena fuit; sic quoque hic panis ab homine mundo pinfi debet. Et hunc purum panem manibus suis præhendit sacerdos, & benedicit in memoriam sanctissimæ purissimæque Deiparæ, dominæ nostræ, alias etiam preces recitans, virginique panem hunc consecrans. His peractis, sacerdos exiguam lanceolam, quæ figuram illius lanceæ, qua milites Christum vulneraverunt, exhibet, in promptu habet, eaque admota quadratam portiunculam è panis verba hæc continentis, superficie, Jesus Christus vincit, in memoriam nati è Maria virgine Christi abscindit, ex eoque eucharistiam adornat. Confecta eucharistia, dividit sacerdos aut hierodiaconus reliquam panis, (de quo supra à nobis dictum, quod sit corpus virginis,) partem majorem in minora frustra, & ea omnibus, tum qui de corpore Christi participarunt, tum qui die illâ jejuniis vacarunt, hoc est, qui nec os ulli escæ potuive, nec manûs operi ulli admovère, distribuit. Nominant verò panem hunc *ἀνίδωρον*, hoc est vicemunus; quoniam sacerdos panem hunc omnibus & communicantibus & non communicantibus, ut donum aliquod divinum, exhibet. Et tunc templo exeunt; vesperi verò, more ubique recepto ad preces rursus conveniunt.

E 2

CAPVT

ΚΕΦΑΛ. ΙΕ.

Περὶ διαφορῶν νησειῶν.

Εἴτι πρὸς ταῦτα νηθεύσῃ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ πενάτῃ ἡμέρᾳ τῆς Σεπτεμβρίου μηνός, ἡμῆς ἕνεκα τῆς σαυρῆς, ὅτι ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ εὐρέθη ὁ σαυρὸς, καὶ ἀγασιν εὐορτήν τῆς σαυρῆς, νηθεύοντες δὲ ἀλείμματων, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀσπίζονται τὸν σαυρὸν ἰς Χελσῆ, καὶ ὀφείλῃσι νηθεύοντες ἀσπάζεσθαι αὐτὸν. Ἐπι νηθεύσῃ καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἰανουαρίου μηνός, δὲ παντὸς ἀλείμματου, διότι τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ τῆς αὐτοῦ μηνός ἐβαπτίσθη Χελσὸς κατὰ τῆς Ἑλλήνας, καὶ τῆς ἕνεκα οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ ἀγιάζῃσι τὰ ὕδατα, καὶ πίνει ὁ λαὸς ἐξ ἁγίων τῶν ἡγιασμένων ὑδάτων. Καὶ ἵνα ἢ καθαρὸς ὁ λαὸς, ὅταν πίνη τὸ ὕδωρ, νηθεύει τῇ ὑποτέρᾳ ἡμέρᾳ, τετέστι τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἰανουαρίου μηνός.

ΚΕΦΑΛ. ΙΣ.

Περὶ τῶν ἐ νηστησίμων ἡμερῶν.

Καταλύσῃ τὰς τετράδας καὶ τὰς παρασκευὰς, τετέστιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑρμῆ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης ἐσθίῃσι κρέατα, καὶ λοιπὰ ἀλείμματα, τετέστιν, ὅσα παράγεται δὲ κρέατος, ὡσπερ ὠὰ, βύτιρον, γάλα, τυρόν, καὶ ἕτερα πτωχῶν, δὲ τῆς Χελσῆς γεννήσεως ἡμέρας, ἕως τῆς πενάτης τῆς Ἰανουαρίου μηνός, τετέστιν, δὲ τῆς εἰκοτῆς πέμπτῃς ἡμέρας τῆς Δεκεμβρίου μηνός, ἕως τῆς τετάρτης ἡμέρας τῆς Ἰανουαρίου μηνός. Τῇ ἢ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἰανουαρίου μηνός νηθεύσῃ, ἵνα τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ πῖωσι τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ, ὡς τῆς ὁποῖα ὕδατα πρὸ ὀλίγου ἔπειδωρ, καὶ Χρυσόσμου ἕρμηδιαι, Περὶ τῆς ἀγασμῆς τῆς ὕδατος. Ἐἰ μὲν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑρμῆ, ἢ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης τύχη ἡ γεννήσις τῆς Χελσῆς, ἐσθίῃσι κρέατα, καὶ πᾶν ἀλείμμα οἱ κοσμικοὶ· οἱ δὲ μοναχοὶ μόνον πᾶν τὰ ἀλείμματα ἀπὸ κρέατος καὶ σέας, διὰ τὴν χαρὰν τῆς γεννήσεως τῆς Χελσῆς. Ὡσαύ-

τως

CAPUT XV.

DE

Diversis jejuniorum generibus.

PRæterea jeiunant etiam decimâ quartâ die mensis Septembris in honorem crucis, quæ in illâ die est inventa. Festum autem crucis abstinentiâ ab aleimmatibus celebrant: quandoquidem eo die crucem Christi salutant, & debent eam salutare jejunantes. Insuper abstinent quoque in quintâ die Januarii ab omnibus aleimmatibus, & id quidem hâc de causâ, quia sexta dicti mensis die secundum Græcos Christus baptisate tinctus est; quamobrem Sacerdotes memorata die sexta aquas consecrant, populusque aquas illas consecratas bibit. Atque ut populus ad hauriendam aquam purus accedat, die præcedenti, qui est quintus mensis Januarij, jejunant.

CAPUT XVI.

DE

Diebus quibus non jejunatur.

NEgligunt etiam jejunia quartæ feriæ & sextæ parasceues, hoc est, die Mercurii & die Veneris carnes aliaque aleimmata, quæcunque à carne ortum habent, ut sunt ova, butyrum, lac, caseus, & cætera hujus generis edulia in cibum adhibent, idque à festo natalitiorum Christi usque ad quartam Januarii, hoc est, à die vigesima quinta Decembris ad quartam mensis Januarii observant. Quinta die Januarii autem rursus jejunant, & quidem idè, ut sexta die consecratam aquam (qua de & nos paulò ante quædam protulimus, & Chrysostomus in tractatu De aquæ sanctificatione verba facit) bibere possint. Quòd si verò solennitas nativitatis Christi in diem Mercurii aut Veneris incidat, seculares & carnibus & omnibus aleimmatibus vescuntur: monachi verò solùm aleimmatibus sine carne, idque propter gaudium è nato Christo exortum. Eundem ad modum & sexta die Ja-

E 3

nuarii,

ΚΕΦΑΛ. ΙΕ.

Περὶ διαφορῶν νησιῶν.

Εἴτι πρὸς ταῦτα νηθεύσῃ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ πεντάτῃ ἡμέρᾳ τῆς Σεπτεμβρίου μηνός, ἡμῆς ἕνεκα τῆς σαυρῆς, ὅτι ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ εὐρέθη ὁ σαυρός, καὶ ἀγασιν εὐορτήν τῆς σαυρῆς, νηθεύοντες διὰ αλείμματα, ὅτι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀσπάζονται τὸν σαυρὸν ἰς Χρυσῆν, καὶ ὀφείλῃσι νηθεύοντες ἀσπάζεσθαι αὐτὸν. Ἐπι νηθεύσῃ καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἰανουαρίου μηνός, διὰ παντὸς αλείμματα, διότι τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ τῆς αὐτοῦ μηνός ἐβαπτίσθη Χρυσὸς κατὰ τῆς Ἑλλήνας, καὶ τῆς ἕνεκα οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ ἀγιάζῃσι τὰ ὕδατα, καὶ πίνει ὁ λαὸς ἐξ ἁγίων τῶν ἡγιασμένων ὑδάτων. Καὶ ἵνα ἢ καθαρὸς ὁ λαός, ὅταν πίνη τὸ ὕδωρ, νηθεύει τῇ ὑποτέρᾳ ἡμέρᾳ, τετέστι τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἰανουαρίου μηνός.

ΚΕΦΑΛ. ΙΣ.

Περὶ τῶν ἐν νηστησίμων ἡμερῶν.

Καταλύσῃ τὰς τετράδας καὶ τὰς παρασκευὰς, τετέστιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑρμῆ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης ἐσθίῃσι κρέατα, καὶ λοιπὰ αλείμματα, τετέστιν, ὅσα παράγεται διὰ τῆς κρέατος, ὡς περὶ ὠὰ, βύτιρον, γάλα, τυρόν, καὶ ἕτερα πτωχῆ, διὰ τῆς Χρυσῆς γεννήσεως ἡμέρας, ἕως τῆς πεντάτης τῆς Ἰανουαρίου μηνός, τετέστιν, διὰ τῆς εἰκοστῆς πέμπτῃς ἡμέρας τῆς Δεκεμβρίου μηνός, ἕως τῆς τετάρτης ἡμέρας τῆς Ἰανουαρίου μηνός. Τῇ ἢ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἰανουαρίου μηνός νηθεύσῃ, ἵνα τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ πῖωσι τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ, ὡς τῆς ὁποῖα ὕδατα πρὸ ὀλίγου ἕπουδρ, καὶ Χρυσῆς ἐρμηνεύει, Περὶ τῆς ἀγασμῆς τῆς ὕδατος. Ἐἰ μὲν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἑρμῆ, ἢ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἀφροδίτης τύχη ἡ γεννήσις τῆς Χρυσῆς, ἐσθίῃσι κρέατα, καὶ πᾶν αλείμμα οἱ κοσμικοὶ· οἱ δὲ μοναχοὶ μόνον πᾶν τὰ αλείμματα ἀπὸ κρέατος καὶ σέας, διὰ τὴν χαρὰν τῆς γεννήσεως τῆς Χρυσῆς. Ὡσαύ-

τως

CAPUT XV.

DE

Diversis jejuniorum generibus.

PRæterea jejunant etiam decimâ quartâ die mensis Septembris in honorem crucis, quæ in illâ die est inventa. Festum autem crucis abstinentiâ ab aleimmatibus celebrant: quandoquidem eo die crucem Christi salutant, & debent eam salutare jejunantes. Insuper abstinent quoque in quintâ die Januarii ab omnibus aleimmatibus, & id quidem hâc de causâ, quia sexta dicti mensis die secundum Græcos Christus baptisate tinctus est; quamobrem Sacerdotes memorata die sexta aquas consecrant, populusque aquas illas consecratas bibit. Atque ut populus ad hauriendam aquam purus accedat, die præcedenti, qui est quintus mensis Januarij, jejunant.

CAPUT XVI.

DE

Diebus quibus non jejunatur.

NEgligunt etiam jejunia quartæ feriæ & sextæ parasceues, hoc est, die Mercurii & die Veneris carnes aliaque aleimmata, quæcunque à carne ortum habent, ut sunt ova, butyrum, lac, caseus, & cætera hujus generis edulia in cibum adhibent, idque à festo natalitiorum Christi usque ad quartam Januarii, hoc est, à die vigesima quinta Decembris ad quartam mensis Januarii observant. Quinta die Januarii autem rursus jejunant, & quidem idè, ut sexta die consecratam aquam (qua de & nos paulò ante quædam protulimus, & Chrysostomus in tractatu De aquæ sanctificatione verba facit) bibere possint. Quòd si verò solennitas nativitatis Christi in diem Mercurii aut Veneris incidat, seculares & carnibus & omnibus aleimmatibus vescuntur: monachi verò solùm aleimmatibus sine carne, idque propter gaudium è nato Christo exortum. Eundem ad modum & sexta die Ja-

E 3

nuarii,

τάς καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Γ' ἀνακαρίᾳ, ἐν ᾗ ὁ Χερσὸς ἐβαπτίσθη, ἐοδίουσιν οἰκητικῶν κρέατα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀλείμματα, ὡς προείπομεν, ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτῃ· οἱ δὲ μοναχοὶ τὰ προλεχθέντα ἀλείμματα μόνον.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ.

Περὶ τῶν ἀρζιβούρτζ.

Εἴτι ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ ἐβδομάδι περὶ τῶν πάχα καταλύσει τὴν ἡμέραν τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτῃ. ἡ δὲ αἰτία αὐτῆ ἐστὶ πάλαμ ἐγένοντο πνὲς αἰρετικοὶ, οἵτινες εἶχον ἴνα σκεκτὸν κύνα, καὶ ἐδεσμένον ὑπὸ τῷ αὐχένῳ ἐκείνῃς Ἰπιστολαῖς, καὶ ἐπεμπον περὶ τὰς Φίλιξ ἐκείνων, δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν· καὶ πάλιν ὡσαύτως οἱ Φίλοι ἐκείνων ἐτέρας Ἰπιστολαῖς ἐδέσμευον, καὶ ὁ κύων παλινδρομήσει. Πολλὰ κίς δὲ γενομένης ταύτης τῆς παλινδρομίας, ὑπερον ἀπώλετο, καὶ ἔδαμῶς ἐσράφη. Τότε οἱ κύριοι τῶν κυνῶν ἐνήσθον ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, κατηγορίας ἐνεκα τῶν ὀρθοδόξων χερσιανῶν. τότε ζήλω θείῳ οἱ εὐσεβεῖς χερσιανοὶ ἐκρηναν καταλύειν ταύτας τὰς δύο ἡμέρας τῆς ἐνδεκάτης ἐβδομάδος, καὶ μὴ συνησθῆεν τοῖς αἰρετικοῖς. Ταύτην δὲ ἐβδομάδα καλοῦσιν Ἀρζιβούρτζ.

ΚΕΦΑΛ. ΙΗ.

Περὶ τῶν ἀνακαινησίμων ἡμερῶν.

Εἴτι ὅλην τὴν πρώτην ἐβδομάδα ἔσ πάχα, τετῆτιν, ἀπὸ τῆς ἀνακαινίσμῃς ἡμέρας ἕως τῆς ἐπομένης κυριακῆς, ἣν δὲ ἐβδομάδα ἀνακαινησίμων ἐκάλεον οἱ πατέρες, πάσας τὰς ἡμέρας ἐοδίσσι κρέας καὶ τὰ λοιπὰ ἀλείμματα.

ΚΕΦΑΛ. ΙΘ.

Περὶ πεντηκοστῆς.

Ωσαύτως καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἐοδίσσι κρέατα, τῇ δὲ ἐπαύριον, τετῆτιν, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης, νεσεύσιν ἀπὸ κρέατος καὶ ἀλείμμάτων,

nuarii, qua Christus baptizatus, carnes allaque aleimmata *seculares* comedunt, quemadmodum id binis illis diebus Mercurii & Veneris fieri, à nobis dictum est: monachi verò dicta tantum aleimmata.

CAPUT XVII.

DE

Arzeiburzt.

Non jejunant adhæc aliis binis diebus, Mercurii puta & Veneris, septimanâ undecima ante festum Paschatos. Hujus rei hæc est ratio. Existere quondam hæretici nonnulli, qui singularem quandam habuerunt canem, quem, alligatis collo literis, duorum aut trium etiam dierum iter ad amicos suos ablegarunt, qui vicissim responsorias eodem modo cani huic alligatas per eundem Mercurium amicis his remiserunt. Cum verò sæpiusculè jam hæc feliciter successisset missitatio, periit tandem canis, & non reversus est amplius. Ab eo tempore, qui canis hujus fuerant domini, binis his diebus jejunium frequentare cæperunt, orthodoxos Christianos hac ratione accusantes. Quo factò & intellecto, pii Christiani pio zelo duos undecimæ septimanæ dies jejunio eximendos judicarunt, ne uno eodemque tempore cum hæreticis jejunarent. Nomen verò, quo hanc septimanam insigniunt, est Α' ρζεββζτ.

CAPUT XVIII.

DE

Diebus anacænesimis.

Porrò per integram septimanam Paschatos, hoc est, à die resurrectionis usque ad dominicam sequentem, quam patres septimanam anacænesimam appellarunt, singulis diebus carnes cæteraque aleimmata in victum adhibent.

CAPUT XIX.

DE

Festo pentecostes.

Insuper & in festo Pentecostes carnes comedunt, succedente verò die Lunæ à carne & aleimmatibus sibi temperant. Causa est, quod hac ipsâ

τως καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Γ' ἀνακαρίᾳ, ἐν ᾗ ὁ Χερσὸς ἐβαπτίσθη, ἐοδίουσιν οἰκητικῶν κρέασι, καὶ τὰ λοιπὰ αἰετῶματα, ὡς προείπομεν, ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτῃ· οἱ δὲ μοναχοὶ τὰ προλεχθέντα αἰετῶματα μόνον.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ.

Περὶ τῶν ἀρζιβούρτζι.

Ἐστὶ ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ ἐβδομάδι περὶ τῶν πάχα καταλύσει τὴν ἡμέραν τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτῃ. ἡ δὲ αἰτία αὕτη ἐστὶ πάλαμ ἐγένοντο πνὲς αἰρετικοὶ, οἵτινες εἶχον ἴνα σκελετὸν κύνα, καὶ ἐδεσμένον ὑπὸ τῷ αὐχένῳ ἐκείνῃ Ἰπιστολαῖς, καὶ ἐπεμπον περὶ τὰς Φίλιξ ἐκείνων, δυσὶν ἢ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν· καὶ πάλιν ὡσαύτως οἱ φίλοι ἐκείνων ἐτέρας Ἰπιστολαῖς ἐδέσμευον, καὶ ὁ κύων παλινδρομήσει. Πολλὰ κίς δὲ γενομένης ταύτης τῆς παλινδρομίας, ὑπερον ἀπώλετο, καὶ ἔδαμῶς ἐσράφη. Τότε οἱ κύριοι τῶν κυνῶν ἐνήσθον ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, κατηγορίας ἕνεκα τῶν ὀρθοδόξων χερσιανῶν. τότε ζήλω θεῶ οἱ εὐσεβεῖς χερσιανοὶ ἐκρηναν καταλύειν ταύτας τὰς δύο ἡμέρας τῆς ἐνδεκάτης ἐβδομάδος, καὶ μὴ συνησθῆεν τοῖς αἰρετικοῖς. Ταύτην δὲ ἐβδομάδα καλοῦσιν Ἀρζιβούρτζι.

ΚΕΦΑΛ. ΙΗ.

Περὶ τῶν ἀνακαινησίμων ἡμερῶν.

Ἐστὶ ὅλην τὴν πρώτην ἐβδομάδα τῶν πάχα, τετάρτη, ἀπὸ τῆς ἀνακαινίσμῃς ἡμέρας ἕως τῆς ἐπομένης κυριακῆς, ἣν δὲ ἐβδομάδα ἀνακαινήσιμον ἐκάλεον οἱ πατέρες, πάσας τὰς ἡμέρας ἐοδίσσι κρέας καὶ τὰ λοιπὰ αἰετῶματα.

ΚΕΦΑΛ. ΙΘ.

Περὶ πεντηκοστῆς.

Ὁσαύτως καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἐοδίσσι κρέασι, τῇ δὲ ἐπαύριον, τετάρτη, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης, νεφεύσιν ἀπὸ κρέατος καὶ αἰετῶν,

nuarii, qua Christus baptizatus, carnes allaque aleimmata *seculares* comedunt, quemadmodum id binis illis diebus Mercurii & Veneris fieri, à nobis dictum est: monachi verò dicta tantum aleimmata.

CAPUT XVII.

DE

Arzeiburzt.

Non jejunant adhæc aliis binis diebus, Mercurii puta & Veneris, septimanâ undecima ante festum Paschatos. Hujus rei hæc est ratio. Existere quondam hæretici nonnulli, qui singularem quandam habuerunt canem, quem, alligatis collo literis, duorum aut trium etiam dierum iter ad amicos suos ablegarunt, qui vicissim responsorias eodem modo cani huic alligatas per eundem Mercurium amicis his remiserunt. Cum verò sæpiusculè jam hæc feliciter successisset missitatio, periit tandem canis, & non reversus est amplius. Ab eo tempore, qui canis hujus fuerant domini, binis his diebus jejunium frequentare cæperunt, orthodoxos Christianos hac ratione accusantes. Quo factò & intellecto, pii Christiani pio zelo duos undecimæ septimanæ dies jejunio eximendos judicarunt, ne uno eodemque tempore cum hæreticis jejunarent. Nomen verò, quo hanc septimanam insigniunt, est Α' ρζεβδζτ.

CAPUT XVIII.

DE

Diebus anacænesimis.

Porrò per integram septimanam Paschatos, hoc est, à die resurrectionis usque ad dominicam sequentem, quam patres septimanam anacænesimam appellarunt, singulis diebus carnes cæteraque aleimmata in victum adhibent.

CAPUT XIX.

DE

Festo pentecostes.

Insuper & in festo Pentecostes carnes comedunt, succedente verò die Lunæ à carne & aleimmatibus sibi temperant. Causa est, quod hac ipsâ

τως καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Γ' ἀνακαρίᾳ, ἐν ᾗ ὁ Χερσὸς ἐβαπτίσθη, ἐοδίουσιν οἰκητικῶν κρέασι, καὶ τὰ λοιπὰ αἰετῶματα, ὡς προείπομεν, ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτῃ· οἱ δὲ μοναχοὶ τὰ προλεχθέντα αἰετῶματα μόνον.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ.

Περὶ τῶν ἀρζιβούρτζι.

Ἐστὶ ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ ἐβδομάδι περὶ τῶν πάχα καταλύσει τὴν ἡμέραν τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτῃ. ἡ δὲ αἰτία αὐτῆ ἐστὶ πάλαμ ἐγένοντο πνὲς αἰρετικοὶ, οἵτινες εἶχον ἴνα σκελετὸν κύνα, καὶ ἐδεσμένον ὑπὸ τῷ αὐχένῳ ἐκείνῃ Ἰπιστολαῖς, καὶ ἐπεμπον πρὸς τὰς Φίλιξ ἐκείνων, δυσὶν ἢ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν· καὶ πάλιν ὡσαύτως οἱ φίλοι ἐκείνων ἐτέρας Ἰπιστολαῖς ἐδέσμευσαν, καὶ ὁ κύων παλινδρομήσει. Πολλὰ κίς δὲ γενομένης ταύτης τῆς παλινδρομίας, ὑπερον ἀπώλετο, καὶ ἔδαμῶς ἐσράφη. Τότε οἱ κύριοι τῶν κυνῶν ἐνήσθον ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, κατηγορίας ἕνεκα τῶν ὀρθοδόξων χερσιανῶν. τότε ζήλω θεῶ οἱ εὐσεβεῖς χερσιανοὶ ἐκρηναν καταλύειν ταύτας πρὸς δύο ἡμέρας τῆς ἐνδεκάτης ἐβδομάδος, καὶ μὴ συνησθῆναι τοῖς αἰρετικοῖς. Ταύτην δὲ ἐβδομάδα καλοῦσιν Ἀρζιβούρτζι.

ΚΕΦΑΛ. ΙΗ.

Περὶ τῶν ἀνακαινησίμων ἡμερῶν.

Ἐστὶ ὅλην τὴν πρώτην ἐβδομάδα τῶν πάχα, τετάρτη, ἀπὸ τῆς ἀνακαινίσμῃ ἡμέρας ἕως τῆς ἐπομένης κυριακῆς, ἣν δὲ ἐβδομάδα ἀνακαινησίμων ἐκάλεον οἱ πατέρες, πάσας τὰς ἡμέρας ἐοδίουσιν κρέας καὶ τὰ λοιπὰ αἰετῶματα.

ΚΕΦΑΛ. ΙΘ.

Περὶ πεντηκοστῆς.

Ὁσαύτως καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἐοδίουσιν κρέασι, τῇ δὲ ἐπαύριον, τετάρτη, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης, νεφεύσιν ἀπὸ κρέατος καὶ αἰετῶν,

nuarii, qua Christus baptizatus, carnes allaque aleimmata *seculares* comedunt, quemadmodum id binis illis diebus Mercurii & Veneris fieri, à nobis dictum est: monachi verò dicta tantum aleimmata.

CAPUT XVII.

DE

Arzeiburzt.

Non jejunant adhæc aliis binis diebus, Mercurii puta & Veneris, septimanâ undecima ante festum Paschatos. Hujus rei hæc est ratio. Existere quondam hæretici nonnulli, qui singularem quandam habuerunt canem, quem, alligatis collo literis, duorum aut trium etiam dierum iter ad amicos suos ablegarunt, qui vicissim responsorias eodem modo cani huic alligatas per eundem Mercurium amicis his remiserunt. Cum verò sæpiusculè jam hæc feliciter successisset missitatio, periit tandem canis, & non reversus est amplius. Ab eo tempore, qui canis hujus fuerant domini, binis his diebus jejunium frequentare cæperunt, orthodoxos Christianos hac ratione accusantes. Quo factò & intellecto, pii Christiani pio zelo duos undecimæ septimanæ dies jejunio eximendos judicarunt, ne uno eodemque tempore cum hæreticis jejunarent. Nomen verò, quo hanc septimanam insigniunt, est Α' ρζεβδζτ.

CAPUT XVIII.

DE

Diebus anacænesimis.

Porrò per integram septimanam Paschatos, hoc est, à die resurrectionis usque ad dominicam sequentem, quam patres septimanam anacænesimam appellarunt, singulis diebus carnes cæteraque aleimmata in victum adhibent.

CAPUT XIX.

DE

Festo pentecostes.

Insuper & in festo Pentecostes carnes comedunt, succedente verò die Lunæ à carne & aleimmatibus sibi temperant. Causa est, quod hac ipsâ

τάς καὶ ἐν τῇ ἕκτη ἡμέρᾳ τοῦ Γ' ἀνακαρίᾳ, ἐν ᾗ ὁ Χερσὸς ἐβαπτίσθη, ἐοδίουσιν οἰκητικῶν κρέασι, καὶ τὰ λοιπὰ αἰετῶματα, ὡς προείπομεν, ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτης· οἱ δὲ μοναχοὶ τὰ προλεχθέντα αἰετῶματα μόνον.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ.

Περὶ τῶν ἀρζιβούρτζι.

Εἴτι ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ ἐβδομάδι περὶ τῶν πάχα καταλύσει τὴν ἡμέραν τῷ Ἑρμῷ καὶ τῷ Ἄφροδίτης. ἡ δὲ αἰτία αὐτῆ ἐστὶ πάλαμ ἐγένοντο πνὲς αἰρετικοὶ, οἵτινες εἶχον ἴνα σκελετὸν κύνα, καὶ ἐδεσμένον ὑπὸ τῷ αὐχένῳ ἐκείνῃ Ἰπιστολαῖς, καὶ ἐπεμπον πρὸς τὰς Φίλιξ ἐκείνων, δυσὶν ἢ τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν· καὶ πάλιν ὡσαύτως οἱ φίλοι ἐκείνων ἐτέρας Ἰπιστολαῖς ἐδέσμευον, καὶ ὁ κύων παλινδρομήσει. Πολλὰ κίς δὲ γενομένης ταύτης τῆς παλινδρομίας, ὑπερον ἀπώλετο, καὶ ἔδαμῶς ἐσράφη. Τότε οἱ κύριοι τῶν κυνῶν ἐνήσθον ἐν ταῖς δυσὶν ἡμέραις ταύταις, κατηγορίας ἕνεκα τῶν ὀρθοδόξων χερσιανῶν. τότε ζήλω θεῶ οἱ εὐσεβεῖς χερσιανοὶ ἐκριναν καταλύειν ταύτας πρὸς δύο ἡμέρας τῆς ἐνδεκάτης ἐβδομάδος, καὶ μὴ συνησθῆναι τοῖς αἰρετικοῖς. Ταύτην δὲ ἐβδομάδα καλοῦσιν Ἀρζιβούρτζι.

ΚΕΦΑΛ. ΙΗ.

Περὶ τῶν ἀνακαινησίμων ἡμερῶν.

Εἴτι ὅλην τὴν πρώτην ἐβδομάδα ἔσ πάχα, τετάρτη, ἀπὸ τῆς ἀνακαινίσμῃς ἡμέρας ἕως τῆς ἐπομένης κυριακῆς, ἣν δὲ ἐβδομάδα ἀνακαινησίμων ἐκάλεον οἱ πατέρες, πάσας τὰς ἡμέρας ἐοδίσσι κρέας καὶ τὰ λοιπὰ αἰετῶματα.

ΚΕΦΑΛ. ΙΘ.

Περὶ πεντηκοστῆς.

Ωσαύτως καὶ ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἐοδίσσι κρέας, τῇ δὲ ἐπαύριον, τετάρτη, τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης, νεφεύσιν ἀπὸ κρέατος καὶ αἰετῶματων,

nuarii, qua Christus baptizatus, carnes allaque aleimmata *seculares* comedunt, quemadmodum id binis illis diebus Mercurii & Veneris fieri, à nobis dictum est: monachi verò dicta tantum aleimmata.

CAPUT XVII.

DE

Arzeiburzt.

Non jejunant adhæc aliis binis diebus, Mercurii puta & Veneris, septimanâ undecima ante festum Paschatos. Hujus rei hæc est ratio. Existere quondam hæretici nonnulli, qui singularem quandam habuerunt canem, quem, alligatis collo literis, duorum aut trium etiam dierum iter ad amicos suos ablegarunt, qui vicissim responsorias eodem modo cani huic alligatas per eundem Mercurium amicis his remiserunt. Cum verò sæpiusculè jam hæc feliciter successisset missitatio, periit tandem canis, & non reversus est amplius. Ab eo tempore, qui canis hujus fuerant domini, binis his diebus jejunium frequentare cæperunt, orthodoxos Christianos hac ratione accusantes. Quo factò & intellecto, pii Christiani pio zelo duos undecimæ septimanæ dies jejunio eximendos judicarunt, ne uno eodemque tempore cum hæreticis jejunarent. Nomen verò, quo hanc septimanam insigniunt, est Α' ρζεββζτ.

CAPUT XVIII.

DE

Diebus anacænesimis.

Porrò per integram septimanam Paschatos, hoc est, à die resurrectionis usque ad dominicam sequentem, quam patres septimanam anacænesimam appellarunt, singulis diebus carnes cæteraque aleimmata in victum adhibent.

CAPUT XIX.

DE

Festo pentecostes.

Insuper & in festo Pentecostes carnes comedunt, succedente verò die Lunæ à carne & aleimmatibus sibi temperant. Causa est, quod hac ipsâ

μάτων, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἀθροί-
 ζοσι τὸν λαὸν ἐν τῷ ναῷ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς γοιυπετεῖ, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐχε-
 τῆ, ἵνα ἔλθῃ τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐπὶ τὸ λαὸν, ὡς περ ἐπὶ τὰς δαπο-
 σόλους ἦλθε, καὶ τότε ἕνεκα νηστεύσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἐνεῖνης.
 Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἐρμῆ καὶ τῆς Ἀφροδίτης τῆς αὐτῆς ἐβδομαδὸς
 κρεοφαγῶν, διὰ τὴν χαρὰν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μοναχοὶ δὲ ἀλείμ-
 ματα μόνον ἐπίσκι.

ΚΕΦΑΛΑ Κ.

Περὶ τῆς χειροτονίας τῶν ἱερέων.

Ἐπὶ παρὰ τοῖς ἐπισκόποις τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τρεῖς καιρὸς διδώσι
 τοῖς ἱερεῦσι τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, ὡς περ ὁ Χριστὸς τρεῖς
 καιρὸς ἔδωκε τοῖς ἀποστόλοις τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, καὶ ὅταν τρεῖς
 οἱ ἀπόστολοι ἔλαβον τὴν χάριν, τότε ἐγένοντο τέλειοι. Τῆς πρώτης, πρῶτον
 ἔλαβον χάριν, ὅταν ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ
 δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν, καὶ Λουκ. κεφ. θ. Δεύτερον, ἐν τῇ ἡμέ-
 ρᾳ τῆς ἀναστάσεως, ὅταν εἶπεν αὐτοῖς Ἰωάννης κεφ. κ, σοιχ. κβ. Λά-
 βετε πνεῦμα ἅγιον, ἀντιλαμβάνοντες τὰς ἀμαρτίας, ἀφιένται αὐτοῖς, καὶ τὰ
 ἐξῆς. Τρίτον ἐν τῇ ἁγίᾳ πεντηκστή, ὅταν ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ
 αὐτοὺς, τότε καὶ τέλειοι ἐγένοντο. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ ἐπίσκο-
 ποι ποιεῖσι τὰς ἐπισκοπίας. Πρῶτον ὁ ἐπίσκοπος χειροτονεῖ ἱερέα, καὶ
 ἐπὶ δίδωσιν αὐτῷ ἐξομολογεῖν, ἀλλὰ μόνον ἐξομολογεῖν καὶ ἁγιαζεῖν.
 Ἐὰν δὲ ἔμπειρος τύχη ὁ ἱερεὺς, τῇ ἐπαύριον δίδωσιν ἑκείνῳ καὶ τὸ ἐξο-
 μολογεῖν· ἐὰν δὲ ἐστὶν ἀνέμπειρος, μένει μόνον ἱεραργῶν. ἐὰν δὲ ἐστὶ
 καὶ ἐπίσκοπος ἁγίος, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἢ δύο ἢ τρεῖς ἐπίσκοποι χειροτονεῖσιν
 ἑκείνον καὶ ἐπίσκοπον. Καὶ τότε ἕνεκα ἐπὶ πᾶς ἱερεὺς δύναται ἐξομολο-
 γεῖν, εἰ μὴ οἱ ἔχοντες ἐξουσίαν ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων ἑκείνων. Ἐξομο-
 λογεῖσι δὲ τὰς ἀμαρτίας ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐνίοτε δὲ, ἔπει-
 ἀν τόχωςιν, ἢ ἐν οἴκῳ, ἢ ἐν ἀγρῷ κατ' ἰδίαν, μηδενὸς ἐπέρι ἀκού-
 οντος, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐξῆς τῆς ἐκκλησίας.

ΚΕΦΑΛΑ.

ipsâ die sacerdotes post meridiem populum in templum convocent, eo-
que in genua prolapso, orent, ut, sicuti quondam super Apostolos,
sic jam etiam super concionem præsentem Spiritus Sanctus venire dig-
netur. Et hinc die illâ Lunæ jejunium observant. Die Mercurii verò
& Veneris eadem illâ septimanâ carnibus rursus vescuntur, propter
gaudium ex communione Spiritûs Sancti profectum; monachi autem
aleimmata solummodò edunt.

CAPUT XX.

DE

Sacerdotum initiatione.

More apud Græcos episcopos receptum est, ut statis tribus tempo-
ribus spiritualia dona sive charismata sacerdotibus conferant, que-
madmodum & Christus eadem Apostolis tribus distinctis vicibus com-
municavit, & postquam Apostoli gratiâ ter dotati, perfectionis quo-
que gradum indepti sunt. Prima gratia ipsis collata est, quando po-
testatem & imperium dæmonia fugandi morbosque tollendi nacti sunt.
Lucæ VIII. Secunda, die resurrectionis, quando eos verbis illis
apud Johannem XX, 22. extantibus allocutus est: Accipite Spiritum
S. quibuscunque peccata remiseritis, remittentur illis, & quæ se-
quuntur. Tertia, in sacro festo Pentecostes, quando Spiritus Sanctus
super illos descendit. Et tum ad summam perfectionem pervenere.
Hanc formam & episcopi in creandis episcopis observant. Primò om-
nium episcopus ipsum per manuum impositionem creat sacerdotem;
nec illicò ipsi confessiones audiendi, sed sacra solùm conficiendi &
consecrandi licentiam confert: quod si verò sacerdos hic multa experi-
entia & rerum usu instructus sit, confessiones quoque audiendi au-
toritatem postridie ipsi concedit; sin verò ille multo rerum usu destitu-
atur, ultra sacrificationis dignitatem nihil amplius ipsi conceditur.
Quod si verò & munere episcopali deprehendatur dignus, tertia die à
duobus vel tribus episcopis per manuum impositionem episcopus procla-
matur. Atque hinc apparet, non omnibus sacerdotibus licitum esse
confessiones audire, sed illis solùm, qui id faciendi licentiam ab epis-
copis impetraverint. Audiunt verò confitentes ut plurimùm in templis,
interdum etiam extra templum, ubicunque acciderit, sive domi, sive
ruri, sed secretò, audiente nullo alio, sive id fiat in Ecclesia, sive
extra Ecclesiam.

F

CAPUT

μάτων, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἀθροί-
 ζοσι τὸν λαὸν ἐν τῷ ναῷ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς γοιυπετεῖ, καὶ ὁ ἱερεὺς εὐχε-
 τῆ, ἵνα ἔλθῃ τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐπὶ τὸ λαὸν, ὡς περ ἐπὶ τὰς δαπο-
 σόλους ἦλθε, καὶ τότε ἕνεκα νηστεύσιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ἐνεῖνης.
 Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Ἐρμῆ καὶ τῆς Ἀφροδίτης τῆς αὐτῆς ἐβδομαδὸς
 κρεοφαγῶν, διὰ τὴν χαρὰν τῆς πνεύματος τῆς ἁγίας μοναχοὶ δὲ ἀλείμ-
 ματα μόνον ἐοδίσσι.

ΚΕΦΑΛ Κ.

Περὶ τῆς χειροτονίας τῶν ἱερέων.

Ἐπὶ παρὰ τοῖς ἐπισκόποις τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τρεῖς καιρὸς διδώσι
 τοῖς ἱερεῦσι τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, ὡς περ ὁ Χριστὸς τρεῖς
 καιρὸς ἔδωκε τοῖς ἀποστόλοις τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, καὶ ὅταν τρεῖς
 οἱ ἀπόστολοι ἔλαβον τὴν χάριν, τότε ἐγένοντο τέλειοι. Τῆς πρώτης, πρῶτον
 ἔλαβον χάριν, ὅταν ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ
 δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν, καὶ Λουκ. κεφ. θ. Δεύτερον, ἐν τῇ ἡμέ-
 ρᾳ τῆς ἀναστάσεως, ὅταν εἶπεν αὐτοῖς Ἰωάννης κεφ. κ, σοιχ. κβ. Λά-
 βετε πνεῦμα ἅγιον, ἀντιλαμβάνοντες τὰς ἀμαρτίας, ἀφιένται αὐτοῖς, καὶ τὰ
 ἐξῆς. Τρίτον ἐν τῇ ἁγίᾳ πεντηκστή, ὅταν ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ
 αὐτοὺς, τότε καὶ τέλειοι ἐγένοντο. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ ἐπίσκο-
 ποι ποιεῖσι τὰς ἐπισκοπίας. Πρῶτον ὁ ἐπίσκοπος χειροτονεῖ ἱερέα, καὶ
 ἐξομολογεῖν αὐτῷ ἐξομολογεῖν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἱεραργίαν καὶ ἁγιάζειν.
 Ἐὰν δὲ ἔμπειρος τύχη ὁ ἱερεὺς, τῇ ἐπαύριον διδωσιν ἑκείνῳ καὶ τὸ ἐξο-
 μολογεῖν· ἐὰν δὲ ἐστὶν ἀνέμπειρος, μένει μόνον ἱεραργῶν. ἐὰν δὲ ἐστὶ
 καὶ ἐπίσκοπος ἁγίος, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἢ δύο ἢ τρεῖς ἐπίσκοποι χειροτονῶσιν
 ἑκείνον καὶ ἐπίσκοπον. Καὶ τότε ἕνεκα ἐπὶ πᾶς ἱερεὺς δύναται ἐξομολο-
 γεῖν, εἰ μὴ οἱ ἔχοντες ἐξουσίαν ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων ἑκείνων. Ἐξομο-
 λογεῖσι δὲ τὰς ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπίσκοποι δὲ, ἔπει-
 σάν τυχουσιν, ἢ ἐν οἴκῳ, ἢ ἐν ἀγρῷ κατ' ἰδίαν, μηδενὸς ἐπέρι ἀκού-
 οντος, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐξῶ τῆς ἐκκλησίας.

ipsâ die sacerdotes post meridiem populum in templum convocent, eo-
que in genua prolapso, orent, ut, sicuti quondam super Apostolos,
sic jam etiam super concionem præsentem Spiritus Sanctus venire dig-
netur. Et hinc die illâ Lunæ jejunium observant. Die Mercurii verò
& Veneris eadem illâ septimanâ carnibus rursus vescuntur, propter
gaudium ex communione Spiritûs Sancti profectum; monachi autem
aleimmata solummodò edunt.

CAPUT XX.

DE

Sacerdotum initiatione.

More apud Græcos episcopos receptum est, ut statis tribus tempo-
ribus spiritualia dona sive charismata sacerdotibus conferant, que-
madmodum & Christus eadem Apostolis tribus distinctis vicibus com-
municavit, & postquam Apostoli gratiâ ter dotati, perfectionis quo-
que gradum indepti sunt. Prima gratia ipsis collata est, quando po-
testatem & imperium dæmonia fugandi morbosque tollendi nacti sunt.
Lucæ VIII. Secunda, die resurrectionis, quando eos verbis illis
apud Johannem XX, 22. extantibus allocutus est: Accipite Spiritum
S. quibuscunque peccata remiseritis, remittentur illis, & quæ se-
quuntur. Tertia, in sacro festo Pentecostes, quando Spiritus Sanctus
super illos descendit. Et tum ad summam perfectionem pervenere.
Hanc formam & episcopi in creandis episcopis observant. Primò om-
nium episcopus ipsum per manuum impositionem creat sacerdotem;
nec illicò ipsi confessiones audiendi, sed sacra solùm conficiendi &
consecrandi licentiam confert: quod si verò sacerdos hic multa experi-
entia & rerum usu instructus sit, confessiones quoque audiendi au-
toritatem postridie ipsi concedit; sin verò ille multo rerum usu destitu-
atur, ultra sacificationis dignitatem nihil amplius ipsi conceditur.
Quod si verò & munere episcopali deprehendatur dignus, tertia die à
duobus vel tribus episcopis per manuum impositionem episcopus procla-
matur. Atque hinc apparet, non omnibus sacerdotibus licitum esse
confessiones audire, sed illis solùm, qui id faciendi licentiam ab epis-
copis impetraverint. Audiunt verò confitentes ut plurimùm in templis,
interdum etiam extra templum, ubicunque acciderit, sive domi, sive
ruri, sed secretò, audiente nullo alio, sive id fiat in Ecclesia, sive
extra Ecclesiam.

F

CAPUT

Περὶ τῶ, πῶς προσεύχονται οἱ Ἕλληνες.

Προσεύχονται οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἐν τῷ ναῷ ὀρθῶς ἰστάμενοι, ἔχοντι δὲ
 ἵνα σπρίγματα ἐν τῷ ναῷ καὶ τὰ σκιάδια ὑψηλὰ, καὶ δύνανται πο-
 τὲ μὲν καθῆσθαι ἐν ἐκείνοις, ποτὲ δαΐσασθαι, ὡς περ ἐν Ἰστανδαῖς γυμ-
 νασίων. καθῆνται δὲ ἐν ἐκείνοις τοῖς σπρίγμασιν οἱ λαοὶ, ὅταν διδάσ-
 κωσιν οἱ ἱερεῖς· ἴσανται δὲ ἐσπρίγμένοι ἐν ἐκείνοις, ὅταν ἄδωσι. ὅταν δὲ
 ἔρχονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν, πορεύεται ἕκαστος εἰς τὸν ἴδιον τόπον αὐτῶ, καὶ
 ἰστᾶται ἐκβάλλει τὸ σκιάδιον αὐτῶ, ἢ τὸ περικεφάλαιον, καὶ
 συνάγει τὰς τρεῖς δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτῶ, τῆσι, τὸν πρῶ-
 τον δάκτυλον, καὶ τὸ δεύτερον, καὶ τὸν τρίτον ὁμῶς, σημαίνων ὅτι ὁ θεὸς ἐστὶν ἀγία
 τριάς, καὶ τίθησι πρῶτον τὰς τρεῖς δακτύλους συνηγμένους ἐν τῷ βλεφάρῳ ση-
 μαίνων ὅτι ἡ ἀγία τριάς ἐστὶν ἐν τῷ ἔργῳ. καὶ ἔπειτα τίθησιν ἐν τῇ
 δεξιᾷ, σημαίνων ὅτι ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ κατέβη εἰς τὴν γῆν, καὶ
 ἐσαυρώθη, καὶ ἐσαυρώθη, καὶ ἐπέφη διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. Ἐπειτα
 τίθησιν ἐν τῷ δεξιῷ ὠμῷ, σημαίνων ὅτι ἀνέστη ἐκ τῆς ἄβυθου, καὶ ἐκάθησεν
 ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ πατρὸς, ὡς φησὶν ὁ Δαβὶδ, Κάθη ἐκ δεξιῶν μου, ἕως
 ἂν θῶ τὰς ἐκθρόνας σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Ἐπειτα τίθησιν ἐν τῷ
 ἀριστερῷ ὠμῷ, σημαίνων ὅτι μὴ ληθῆναι ἡμᾶς ἐν τῇ δεξιερᾷ, ἀλλὰ ρύ-
 ειν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς δεξιερᾶς, ὡς φησὶν ὁ κύριος, ἀλλὰ ρύσαι ἡμᾶς
 ἀπὸ τῆς πονηρᾶς. καὶ πάλιν ὅταν λέγει· τότε μετὰσῆσονται τὰ μὲν πρὸ-
 θάτα ἐκ δεξιῶν, τὰ δὲ ἐπίφια ἐξ ἀωνύμων. ὁμῶς ἀναμετᾶξὺ τῶ δια-
 σήματός τῆς σιγμῆς ταύτης, τῆσι, ἀπὸ τῆς σιγμῆς, ἐν ἣ ἀρχεται
 ληθῆναι τὰς δακτύλους ἐν τῷ βλεφάρῳ, καὶ ἕως ἧς τίθησιν ἐν τῇ κεφαλῇ,
 καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ ἐν τῇ δεξιερᾷ, ἐν τῷ τῷ διασήματι λέγει ταῦτα
 τὰ ῥήματα· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, υἱὲ καὶ λόγος τοῦ θεοῦ, ἐλέησόν με
 τὴν ἀμαρτωλὴν, κάμπτων καὶ τὴν ὀσφύν αὐτῶ, καὶ οὕτω σημαίνει
 καὶ τὸν σαυρὸν τῆς χειρὸς τῆς ἄνω τὸ χῆμα. τῆσι, τὸ ληθῆναι τὴν χεῖρα
 ἐν τῷ βλεφάρῳ, καὶ τὸ ληθῆναι ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ τὸ βαλεῖν ἐν τῇ δεξιᾷ,
 καὶ τὸ φέρειν εἰς τὴν δεξιερᾷ, γίνεται σαυρὸς ἐν τῷ χῆματι τῆς ἄνω,
 καὶ σημαίνει τὸν σαυρὸν τῆς χειρὸς τῆς ἄνω, τῆσι, σαυρωθῆναι τὸν Χριστὸν
 διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. καὶ οὕτως ἕκαστος ποιῶ τῆς τῆς ἄνω τὸ χῆμα
 τῆς καὶ πετρεῖς, καὶ ἔπειτα σπρίζεται ἐν τῷ καθηδρῷ αὐτῶ.

Modo quem in orando observant

Græci.

ORant Græci in templis erecti semper & stantes. Habent verò & fulcimenta nonnulla in templis, & juxta illa quoque scamna altiora, & quandoque possunt in illis sedere, quandoque stare, sicut in quibusdam templis gymnasiorum sive collegiorum videre est. Insident verò fulcris istis laici, quando à sacerdote docentur; stant verò istis suffulti, quando hymnis Deum deprecantur. Templum verò ingressi, proprium quilibet occupat locum; consistensque pileum aut caputium deponit, ac tres dexteræ manûs digitos conjungit, hoc est, primum, secundum, tertium digitum sociat, significans eo, quod Deus sit sancta Trinitas. Tres autem illos copulatos digitos primò omnium palpebris imponit, notans sanctam illam triadem in caelis existere. Postea ventri eosdem applicat, indicans eopse, filium verbumque Patris in terram descendisse, carnem induisse, toleratoque crucis supplicio tandem propter peccata nostra sepultum fuisse. His peractis, humero dextro eosdem admovet, innuens, quod Christus ab inferis reversus ad dextram Dei Patris confederit, secundum dictum Davidis: Sede à dextris meis, donec ponam inimicos scabellum pedum tuorum. Post hæc humerum sinistrum contingit, significans, sive hoc tactu tacitè petens, ne à sinistris nos collocet, sed ut à sinistrâ illâ potius nos liberet, sicut dicit Dominus: Sed libera nos à malo. & iterum ait, Tunc stabunt oves à dextris, hædi verò à sinistris. Hoc puncti quasi intervallo, hoc est, ab eo temporis articulo, quo palpebris primò, tum ventri, tertio dextro, denique sinistro humeris digitos admovet, per hoc ipsum intervallum hæc verba pronunciat: Domine Jesu Christe, fili verbumque Dei, propitius esto mihi peccatori. id dum peragit, cum dorso latera inflectit, & sic Christi crucem designat, id est, manus illa jam in palpebras, modò in ventrem, rursus in partem dexteram, in sinistram ultimò quoque projecta, crucis signum effigiat, crucemque Christi, hoc est, Christum propter peccata nostra cruci adfixum adumbrat. Hanc figuram quilibet ter quaterve effingit, & postea demum sellulæ suæ fulciendo sese incumbit.

Περὶ τῆς, πῶς ἐξομολογῆνται.

Εἰώθησαν οἱ Ὀγενεῖς τῶν Ἑλλήνων ἅπασι, ἢ δύο, ἢ τρεῖς, ἢ τετράκις
 ἔνιαυτῶ μεταλαμβάνειν τὸ τιμιον σῶμα καὶ αἷμα ἔκκυρις. Ὅμως
 ἐξομολογῆνται πρῶτον τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν πνευματικῶν ἱερεί. (καλεῖ-
 ται δὲ πνευματικὸς ἱερεὺς ὁ τὴν ἐξουσίαν ἔχων ἐξομολογεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου
 πνεύματος.) Ὁ δὲ θελὼν ἐξομολογηθῆναι, ἔρχεται πρὸς τὸν πνευματικὸν ἱερέα,
 ὁ δὲ πνευματικὸς ἱερεὺς ἐρωτᾷ ἑκείνον, τί θέλει, ὁ δὲ ἀποκριθεὶς θέλει
 ἐξομολογηθῆναι. Τότε ἱερεὺς σὺν ἑκείνῳ παρεύεται εἰς τὸν ναόν, καὶ ἐν τῷ
 ναῷ καὶ ἰδίαν ἀρχαίαν νεθελεῖν ἑκείνον, λέγων. Ὁρα, ἄγγελος κυ-
 ρίος παρίσταται λαβεῖν τὴν ὁμολογίαν σου ἐκ σώματος σου. καὶ βλέπε μὴ
 σιγῆς τί ἀμάρτημα αἰσχύνῃς ἑνεκα. ὅτι καὶ γὰρ ἀνθρώπος εἰμι ἀμαρ-
 τωλός, ὡς καὶ σύ. Καὶ ἔτις ἀρχεται λέγειν τὰς αὐτῶ ἀμαρτίας ὁ
 ἐξομολογούμενος. τότε πάλιν λέγει ἑκείνῳ ὁ πνευματικὸς. Μνημό-
 νουσον, μή τι ἔλαθες. Ὁ δὲ ἐξομολογούμενος πάλιν συλλογίζεται, καὶ εἰ
 μὲν ἐνθυμηθῆ, τί λέγει, εἰ μὴ, λέγει ὅτι ἔδεν ἐνθυμηταί. Τότε
 ὁ πνευματικὸς δίδωσιν ἁγίον τιμιον, τριῖσι, νηστέειν τσαύτας ἡμέρας,
 καὶ ἐλεημοσύνας ποιεῖν. καὶ ἐπειτα βίβλων λέγει. Κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ἣν
 ἔδωκεν ὁ Χριστὸς τοῖς ἀποστόλοις αὐτῶ, εἰπὼν ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ
 τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἐκατὰ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ἔδωκεν
 οἱ ἀπόστολοι τοῖς ἐπισκόποις, Ἐκατὰ τὴν ἐξουσίαν ἔλαβον ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος, ἔση συγχωρημένον ἀπὸ τοῦ ἁγίου πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, Ἐκατὰ τὴν ἐξουσίαν
 ἀμὴν. Καὶ μὴ τῶν δικαίων ἡμερῶν σου. Καὶ μὴ ταῦτα ἀναγνώσκει πρὸς πη-
 ταγμένην ὁχλὴν ἁγίου κεφαλῆς τῆς ἐξομολογηθῆναι, ὁ δὲ ἐξομολογηθεὶς
 εἰς ἵνα χρήματα, ἵνα εὐχεταί ὁ ἱερεὺς πρὸς αὐτῶ, χαμαί, ἢ ἐν ἑνὶ τό-
 πῳ ἑκείνῳ, Ἐξέρχεται, Ἐποιεῖ ὅσα εἶπεν ἑκείνῳ ὁ πνευματικὸς. Ἐὐὶ
 ἔλθῃ ἡ ἑορτή, δεῖ ἑκείνον μεταλαμβάνειν. Πρὸ τῆς μεταλαβεῖν ἑκείνον, ὁ
 ἱερεὺς ἑκείνῳ, ἢ ἄλλῳ ἱερεὺς, ἀναγνώσκει πρὸς εὐχὴν ἁγίου κε-
 φαλῆς τῆς ἐξομολογηθῆναι, γονυπεῖν.

Modo confitendi.

Nobiliores inter Græcos bis, ter, quaterve quotannis precioso corpore & sanguine Domini frui consueverunt; confessione tamen, quâ in spiritualis sacerdotis sinum peccata sua effundunt, præmissa. (Spiritualis sacerdotis autem nomine ille gaudet, qui confessiones audiendi potestatem ab episcopo suo adeptus est.) Qui verò confessionem suam reddere vult, is spiritualement illum sacerdotem accedit. Hic illicò, quid expetat sciscitatur. Respondente illo, se confiteri velle; sacerdos illum in templum comitatur, ibique in loco quodam ab hominum frequentia remoto, privatim eum admonere incipit, dicens, Ecce, angelus Domini hinc nobis adit, percepturus confessionem ex ore tuo; cave ergò, ullum peccatum pudoris prætextu reticeas. Quandoquidem & ego homo peccator sum, sicuti & tu. Tum confitens delicta sua enumerat. Cui enumerationi ubi finem imponit, spiritualis ille eadem iterum hoc inculcat: Excute memoriam, annon oblivione aliquid sit prætermisum. Tum confitens iteratò apud animum suum rationes inquit, & si quidem delicti alicujus recordatio in mentem venerit, illud profert; sin minus, nihil amplius occurrere sibi profitetur. Quo facto pœnam aliquam spiritualis illi denunciat, hoc est, injungit illi vel aliquot dierum jejunium, vel eleemosynarum erogationem, illique ultimo loco benedictionem impertiens hunc in modum satur: Ex eâ potestate, quam Christus Apostolis suis concessit, dicens: Quæcunque solveritis in terrâ, & in cœlis soluta erunt; & quam Apostoli episcopis contulerunt, quamque ego ab episcopo meo mihi traditam nactus sum auctoritatem, absolveris, & criminum purus pronnnciaris à Patre, Filio, & Spiritu S. Amen. Et inter justos cernes sortem atque hæreditatem tuam. Posthæc super capite confitentis, consuetam aliquam præcationem recitat. Confitens verò vel humi, vel alio in templi loco nummis aliquot, ut sacerdos scilicet pro ipso preces fundat, relictis abit: injunctorum sibi à spirituali suo, ut in effectum deducantur, benè memor. Quam primum igitur festus aliquis dies incidit, confitens ille ad sacram cœnam tenetur accedere. Antequam verò eam accipiat, sacerdos, sive ille prior, sive alius aliquis, super capite hujus confitentis in genua procumbentis (qui scilicet jam ante confessionem edidit) orationem aliquam legit.

Περὶ τῶ, πῶς ἔρχονται μεταλαμβάνειν τὰ ἅγια.

Η Ἐκκλησία τῶ Ἑλλήνων ἔχει κεχωρισμένον τόπον, ὅπως θυσιάζουσιν οἱ ἱερεῖς, ἔς ἧδεῖς εἰσέρχεται ἐκεῖ, εἰ μὴ ὁ ἱεροδίακονος, ἢ ὁ ἴσω-
 Δίακονος. Καὶ ὅταν θέλῃ ὁ ἱερεὺς δεῖναι τὰ ἅγια ταῖς χεῖρας μετα-
 λαμβάνειν, ἵσταται ἔσω τῆς πύλης· οἱ δὲ μέλλοντες μεταλαμβάνειν, ἔρ-
 χονται ἐγγὺς τῆ πύλης, ἔς ἵστανται ὀρθοὶ ἐμπροσθεν τῆ πύλης. Ὅμως
 ἔρχονται τέτρωτῶ τρώπῳ, ὅταν ἐγγίξῃ ὁ καιρὸς τῶ μεταλαβεῖν, ἔρχονται
 ἐμπροσθεν τῆ πύλης ὅπως θυσιάζῃ ὁ ἱερεὺς, ἔς γονυπέδισι κατὰ ἀνατολήν,
 ἔς προσκυνῶσι τῶ Θεῶ. Ἐπειτα σρέφονται πρὸς τῶ δύσιν, ἢ γονυπέδισι
 πρὸς τὰς ἀνθρώπους, λέγοντες· Συγχωρεῖτε ἡμῖν ἀδελφοί, ἔργῳ ἔς
 λόγῳ ἡμάρτων. Οἱ δὲ ἀνθρώποι ἀποκρίνομαι, λέγοντες· Ὁ Θεὸς
 συγχωρήσει ἡμῖν ἀδελφοί. Ἐπειτα σρέφονται πρὸς τὰ μεσημέρια μέρη
 τῆ ἐκκλησίας, ἔς γονυπέδισι, ἔς πρὸς ἐκείνους λέγοντες· Συγχωρεῖτε,
 ὡς ἔς πρὸς τὸν, κακεῖνοι δὲ ὁμοίως ἀποκρίνονται, ἢ συγχωρῶσιν, ὡς ἔς
 δυσκοῖ. ὡσαύτως σρέφουσιν ἔς γονυπέδισι πρὸς τὸ βορρακὸν μέρος τῆς
 ἐκκλησίας, καὶ ὁμοίως κακεῖνοι συγχωρῶσιν ἐκείνοις. Καὶ μὲν ταῦτα
 ἵσταται ἐγγὺς τῆ πύλης τῶ θυσιαστηρίου, ὅπως ὁ ἱερεὺς θυσιάζῃ, καὶ ὁ
 ἱερεὺς ἔρχεται, κρατῶν τὰ ἅγια ταῖς χερσὶν αὐτῶ, καὶ ἵσταται ἐν τῶ
 μέσῳ τῆς πύλης τῶ θυσιαστηρίου, ἢ δίδωσιν ἐκείνοις ἐκάστῳ τὸ σῶμα καὶ
 αἷμα τῶ κυρίου ὁμοῦ, ἄρτον ἔς τὸν οἶνον μεμιγμένον, λέγων· Μεταλαμ-
 βάνει ὁ δεξιὸς τῶ Θεοῦ ὁ δεῖνα εἰς τὸ ὄνομα τῶ πατρὸς, ἢ τῶ υἱοῦ, ἔς τῶ
 ἁγίου πνεύματος εἰς ἀφεσιν ἁμαρτιῶν. Ἀμήν. Ὁ δὲ μέλλων μεταλα-
 βάν, ἐν τῆ στιγμῇ ἐν ἣ μέλλει μεταλαβεῖν, λέγει πρὸς τὸν Χριστὸν· Οὐ
 Φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰσδάς, ἀλλ' ὡς ὁ ληστὴς ὁμολογῶ σοι, Μνή-
 σθητί μοι, κύριε, ὅταν ἐλθῆς ἐν τῆ βασιλείᾳ σου. Καὶ τότε λαμβάνει ἐν
 τῶ σώματι αὐτῶ τὸ σῶμα ἔς αἷμα τῶ Κυρίου. Μετὰ δὲ τὸ λαβεῖν τὴν
 θεῖαν μετὰ ληψιν, αὐτίκα λαμβάνουσιν καὶ πινὰ σμικρότατον κλάσ-

Modo quem in usu sacrae coenae observant.

Græcæ ecclesiæ separatam quendam locum habent, in quo sacerdotes sacrificant; & in hunc nemini patet introitus, nisi solis hierodiarconis & subdiaconis. Quando autem sacerdos sacram Cœnam communicare volentibus distribuit, intra portam consistit; illi verò, qui ejusdem participandæ causâ ad portam accedunt, erecto corpore ante eam consistunt. Id quod hoc ritu peragunt: Instante jam communionis tempore, ad ostium, ubi sacerdos sacra peragit, appropinquant, facieque ad ortum conversâ, genibus in terram prostrati, Deum adorant. Dehinc ad occasum sese convertunt, ac flexis genibus his verbis adstantes homines compellant: Condonate nobis oramus, fratres, factis & verbis peccavimus. Ad quæ præsentis homines hunc in modum respondent: Deus condonabit nobis, ò fratres. Post ad meridionales ecclesiæ partes sese vertunt, easdem iisdem, quibus antea, curvatis genibus alloquentes verbis: Remittite. Illi verò, ut modò commemorati, similiter remittentes, similia respondent, quemadmodum & occidentales. Eundem in modum ad borealem plagam conversi, eandem, quam à cæteris veniam, & orant & exorant. Atque singulis his & omnibus peractis, prope portam separati loci, ubi sacra mensa reposita est, & sacerdos sacra peragit, consistunt; sacerdos autem sancta manibus suis gestans progreditur, inque ipso medio ostii hujus separati loci (*θυσιαστήριον* ipsis dicti) consistens, unicuique illorum corpus & sanguinem Domini simul (sive conjunctim, sive uno eodemque actu) hoc est, panem & vinum mixtum (vel panem vino intinctum) distribuit, dicens: Communicat servus hic Dei in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs S. in remissionem peccatorum. Amen. Communicaturus verò eo ipso, quo sacrum epulum sumiturus est, temporis puncto, his Christum alloquitur verbis: Non figam tibi osculum sicuti Judas, sed latronis exemplo confiteor tibi: Memento mei, Domine, cum veneris in regnum tuum. Quo dicto corpus & sanguinem Domini ore suo accipit. Acceptâ autem hac divinâ communionem, ex templo quoque exiguum aliquod fragmentum panis, quod *ἀντίδωρον*,
(hoc

μα ἄρτε, ὃ καλεῖται ἀντίδωρον, περὶ τῶ ὁπίς ἄρτε προέπιπυ,
ὅταν εἴπωλυ περὶ τῆς προσδύχης ὅλα τῶ ἐνιαυτῶ τῶν Ἑλλήνων, ἐν
κεφ, ιδ.

ΚΕΦΑΛ. ΚΔ.

Περὶ βαπτίσματῶ.

Εχασιν οἱ Ἕλληνες ἵνα σκεύη μακρὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀ καλεῖται
βαπτιστήρια, τρεῖσι, σκεύη μακρὰ, ἐν οἷς ὅλον τὸν νήπιον εἰσ-
βάλλουσι. καὶ ὅταν μέλλη βαπτισθῆναι νήπιος, οἱ συγγενεῖς τῶ νηπίου
προθερμαίνουσιν ὕδωρ μετὰ φύλλων πινῶν δ' ὕδατων, καὶ εἰσβάλλουσιν ἐν
ἐκείνῳ τῶ προλεχθέντι σκεύει τὸ ὕδωρ. Ἐπι δὲ θερμαινεμένη τῶ ὕδατι,
εὐχετα ὁ ἱερεὺς, καὶ πύθουσιν ἔλαιον ἐν τῶ ὕδατι. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς
λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸν νήπιον ταῖς χερσὶν αὐτῶ, καὶ κρατεῖ ταῖς δυοῖς
χερσὶν ἐκ τῶ ὤμων, καὶ εἰσβάλλει ἐσω τῶ ὕδατι ὅλον νήπιον σὺν κε-
φαλῇ, λέγων· Βαπτίζετα ὁ θεὸς τῶ θεῶ δαίνα, εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ ἀνέλκει τὸν νήπιον. ἔπειτα πάλιν λέγει· Καὶ τῶ υἱῶ, καὶ
εἰσβάλλει, καὶ πάλιν ἀνέλκει. ἔπειτα λέγει· Καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύ-
ματι, καὶ εἰσβάλλει, καὶ ἀνέλκει, τρεῖσι, τρεῖς καιρὸς εἰσβάλλει
καὶ ἀνέλκει, καθὰ ἔφη ὁ κύριος· Βαπτίζοντες αὐτῶ εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ τῶ υἱῶ, καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύματι. Μετὰ ταῦτα ἀναγιγνώσκει
πινὰς εὐχὰς, καθὰ καὶ ᾧδε ἐν τῇ μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ποιῶσι, καὶ ἄπο-
δίδωσι τὸν νήπιον.

ΚΕΦΑΛ. ΚΕ.

Περὶ τῶν ἀφωρισμένων Ἑλλήνων.

Εἰς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἵνα τῶς ἄγαθὰς κακὰς ἀφωρίζωσι,
διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἰσχυρῶν συναθροισθέντων, καὶ τῶ πνευ-
ματός μου, ᾧ δ' ἰδοῦτε τὸ πνεῦμα τῶ σατανῶ. καὶ πάλιν· Ἐλεγχε ἄπο-
τόμας,

(hoc est , donum dono relatum) vocatur , accipiunt. Quo de pane jam supra , quando de precibus Græcorum , per totum annum frequentari solitis , locuti sumus , capite puta XIV. à nobis aliquid est dictum.

CAPUT XXIV.

DE

Baptismo.

Servant Græci in ecclesiis suis vasa quædam ampla , quæ Baptisteria appellant ; hoc est , tantæ capacitatis vasa , ut infantem , quantum quantus est , iisdem possint immittere. Quando igitur infans aliquis fonte hoc sacro tingendus est , consanguinei infantis primò omnium aquam , floribus odoriferis inspersis curant calefieri , inque prædictum vas infundunt. Interea temporis verò , dum aqua calefit , orat sacerdos , & oleum aquæ adfundit. Precibus autem finitis , infantem manibus suis accipit sacerdos , & utraq; manu ex humeris firmiter prehensum , totum , nec capite quidem ipso excepto , aquæ immergit , dicens : Baptizatur servus hic Dei in nomine Patris ; quod effatus , infantem retrahit. Postea addens : Et filii , rursus & immittit & extrahit ; denique verba hæc , & Spiritus S. proferens , & immergit & extrahit , hoc est , ter immergit & ter retrahit , quemadmodum dixit Dominus : Baptizantes illos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti. Quibus peractis , ultimò preces nonnullas legit , sicut & hic in magnâ Britannia more receptum est , atque infantem reddit.

CAPUT XXV.

DE

Excommunicatis Græcis.

More apud Græcos receptum est , nimium prævaricantes ab ecclesie consortio remove , ob illud Pauli , sic sonantis : Vobis & meo spiritu congregatis , tradite ejusmodi hominem satanæ. Et aliud : Increpa illos severè. Quam consuetudinem exemplo aliquo declaratam

G

dabi-

μα ἄρτε, ὃ καλεῖται ἀντίδωρον, περὶ τῶ ὁπίς ἄρτε προέπιπυ,
ὅταν εἴπωμι περὶ τῆς προσδύχης ὅλα τῶ ἐνιαυτῶ τῶν Ἑλλήνων, ἐν
κεφ. ιδ.

ΚΕΦΑΛ. ΚΔ.

Περὶ βαπτίσματῶ.

Εχασιν οἱ Ἕλληνες ἵνα σκεύη μακρὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀ καλεῖται
βαπτιστήρια, τρεῖσι, σκεύη μακρὰ, ἐν οἷς ὅλον τὸν νήπιον εἰσ-
βάλλουσι. καὶ ὅταν μέλλῃ βαπτισθῆναι νήπιος, οἱ συγγενεῖς τῶ νηπίου
προθερμαίνουσιν ὕδωρ μετὰ φύλλων πινῶν βωδῶν, καὶ εἰσβάλλουσιν ἐν
ἐκείνῳ τῶ προλεχθέντι σκεύει τὸ ὕδωρ. Ἐπι δὲ θερμαινεμένη τῶ ὕδατι,
εὐχετα ὁ ἱερεὺς, καὶ πύθουσιν ἔλαιον ἐν τῶ ὕδατι. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς
λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸν νήπιον ταῖς χερσὶν αὐτῶ, καὶ κρατεῖ ταῖς δυοῖς
χερσὶν ἐκ τῶ ὤμων, καὶ εἰσβάλλει ἐσω τῶ ὕδατι ὅλον νήπιον σὺν κε-
φαλῇ, λέγων· Βαπτίζετα ὁ θεὸς τῶ θεῶ δαῖνα, εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ ἀνέλκει τὸν νήπιον. ἔπειτα πάλιν λέγει· Καὶ τῶ υἱῶ, καὶ
εἰσβάλλει, καὶ πάλιν ἀνέλκει. ἔπειτα λέγει· Καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύ-
ματι, καὶ εἰσβάλλει, καὶ ἀνέλκει, τρεῖσι, τρεῖς καιρὸς εἰσβάλλει
καὶ ἀνέλκει, καθὰ ἔφη ὁ κύριος· Βαπτίζοντες αὐτῶ εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ τῶ υἱῶ, καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύματι. Μετὰ ταῦτα ἀναγιγνώσκει
πινὰς βουχὰς, καθὰ καὶ ᾧδε ἐν τῇ μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ποιεῖσι, καὶ ἄπο-
δίδωσι τὸν νήπιον.

ΚΕΦΑΛ. ΚΕ.

Περὶ τῶν ἀφωρισμένων Ἑλλήνων.

Επεὶ ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἵνα τῶς ἄγαθαι κακῶς ἀφωρίζωσι,
διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἰσχυρῶν συναθροισθέντων, καὶ τῶ πνευ-
ματός μου, ᾧ δαδότε τὸ πνεῦμα τῶ σατανᾶ. καὶ πάλιν· Ἐλεγχε ἄπο-
τόμας,

(hoc est , donum dono relatum) vocatur , accipiunt. Quo de pane jam supra , quando de precibus Græcorum , per totum annum frequentari solitis , locuti sumus , capite puta XIV. à nobis aliquid est dictum.

CAPUT XXIV.

DE

Baptismo.

Servant Græci in ecclesiis suis vasa quædam ampla , quæ Baptisteria appellant ; hoc est , tantæ capacitatis vasa , ut infantem , quantum quantus est , iisdem possint immittere. Quando igitur infans aliquis fonte hoc sacro tingendus est , consanguinei infantis primò omnium aquam , floribus odoriferis inspersis curant calefieri , inque prædictum vas infundunt. Interea temporis verò , dum aqua calefit , orat sacerdos , & oleum aquæ adfundit. Precibus autem finitis , infantem manibus suis accipit sacerdos , & utraq; manu ex humeris firmiter prehensum , totum , nec capite quidem ipso excepto , aquæ immergit , dicens : Baptizatur servus hic Dei in nomine Patris ; quod effatus , infantem retrahit. Postea addens : Et filii , rursus & immittit & extrahit ; denique verba hæc , & Spiritus S. proferens , & immergit & extrahit , hoc est , ter immergit & ter retrahit , quemadmodum dixit Dominus : Baptizantes illos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti. Quibus peractis , ultimò preces nonnullas legit , sicut & hic in magnâ Britannia more receptum est , atque infantem reddit.

CAPUT XXV.

DE

Excommunicatis Græcis.

More apud Græcos receptum est , nimium prævaricantes ab ecclesie consortio remove , ob illud Pauli , sic sonantis : Vobis & meo spiritu congregatis , tradite ejusmodi hominem satanæ. Et aliud : Increpa illos severè. Quam consuetudinem exemplo aliquo declaratam

G

dabi-

μα ἄρτε, ὃ καλεῖται ἀντίδωρον, περὶ τῶ ὁπίς ἄρτε προείπωμι,
ὅταν εἴπωμι περὶ τῆς προσδύχης ὅλα τὰ ἐνιαυτὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐν
κεφ. ιδ.

ΚΕΦΑΛ. ΚΔ.

Περὶ βαπτίσματῶ.

Εχασιν οἱ Ἕλληνες ἵνα σκεύη μακρὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀ καλεῖται
βαπτιστήρια, τετέτι, σκεύη μακρὰ, ἐν οἷς ὅλον τὸν νήπιον εἰσ-
βάλλουσι. καὶ ὅταν μέλλῃ βαπτισθῆναι νήπιος, οἱ συγγενεῖς τῶ νηπίου
προθερμαίνουσιν ὕδωρ μετὰ φύλλων πινῶν βωδῶν, καὶ εἰσβάλλουσιν ἐν
ἐκείνῳ τῷ προλεχθέντι σκεύει τὸ ὕδωρ. Ἐπι δὲ θερμαινεμένη τῶ ὕδατι,
εὐχεται ὁ ἱερεὺς, καὶ πήθουσιν ἔλαιον ἐν τῷ ὕδατι. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς
λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸν νήπιον ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ κρατεῖ ταῖς δυοῖς
χερσὶν ἐκ τῶ ὤμων, καὶ εἰσβάλλει ἔσω τῶ ὕδατι ὅλον νήπιον σὺν κε-
φαλῇ, λέγων· Βαπτίζετα ὁ θεὸς τῶ θεῶν ὁ δαῖνα, εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ ἀνέλκει τὸν νήπιον. ἔπειτα πάλιν λέγει· Καὶ τῶ υἱῶ, καὶ
εἰσβάλλει, καὶ πάλιν ἀνέλκει. ἔπειτα λέγει· Καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύ-
ματι, καὶ εἰσβάλλει, καὶ ἀνέλκει, τετέτι, τρεῖς καιρὸς εἰσβάλλει
καὶ ἀνέλκει, καθὰ ἔφη ὁ κύριος· Βαπτίζοντες αὐτὰς εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ τῶ υἱῶ, καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύματι. Μετὰ ταῦτα ἀναγιγνώσκει
πινὰς βουχὰς, καθὰ καὶ ᾧδε ἐν τῇ μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ποιεῖσι, καὶ δόπο-
δίδωσι τὸν νήπιον.

ΚΕΦΑΛ. ΚΕ.

Περὶ τῶν ἀφωρισμένων Ἑλλήνων.

Επεὶ ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἵνα τὰς ἁγὰς κακὰς ἀφωρίζωσι,
διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἰσχυρῶν συναθροισθέντων, καὶ τῶ πνευ-
ματός μου, ᾧ δαδότε τὸ πνεῦμα τῶ σατανᾶ. καὶ πάλιν· Ἐλεγχε δόπο-
τόμας,

(hoc est , donum dono relatum) vocatur , accipiunt. Quo de pane jam supra , quando de precibus Græcorum , per totum annum frequentari solitis , locuti sumus , capite puta XIV. à nobis aliquid est dictum.

CAPUT XXIV.

DE

Baptismo.

Servant Græci in ecclesiis suis vasa quædam ampla , quæ Baptisteria appellant ; hoc est , tantæ capacitatis vasa , ut infantem , quantum quantus est , iisdem possint immittere. Quando igitur infans aliquis fonte hoc sacro tingendus est , consanguinei infantis primò omnium aquam , floribus odoriferis inspersis curant calefieri , inque prædictum vas infundunt. Interea temporis verò , dum aqua calefit , orat sacerdos , & oleum aquæ adfundit. Precibus autem finitis , infantem manibus suis accipit sacerdos , & utraq; manu ex humeris firmiter prehensum , totum , nec capite quidem ipso excepto , aquæ immergit , dicens : Baptizatur servus hic Dei in nomine Patris ; quod effatus , infantem retrahit. Postea addens : Et filii , rursus & immittit & extrahit ; denique verba hæc , & Spiritus S. proferens , & immergit & extrahit , hoc est , ter immergit & ter retrahit , quemadmodum dixit Dominus : Baptizantes illos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti. Quibus peractis , ultimò preces nonnullas legit , sicut & hic in magnâ Britannia more receptum est , atque infantem reddit.

CAPUT XXV.

DE

Excommunicatis Græcis.

More apud Græcos receptum est , nimium prævaricantes ab ecclesie consortio remove , ob illud Pauli , sic sonantis : Vobis & meo spiritu congregatis , tradite ejusmodi hominem satanæ. Et aliud : Increpa illos severè. Quam consuetudinem exemplo aliquo declaratam

G

dabi-

τῶν ὡς ἐν ᾧ δειγμάτι λέξωμεν, χάριν λόγῳ. Τίς ἀφρων ἐψύ-
 δομαρτύρησεν, ἢ ἑτέρων ἀδικίαν ἔφερε ἰνὶ ἀνθρώπῳ. ὁ δὲ ἀδικήμων
 ἀνθρώπῳ ἐκάλεσε τὸν ψυδομαρτυρᾶ ἔμπεροθεν ἱερέως ἰνός, ἢ ἐπι-
 σκόπῳ πνός, καὶ ἐπυθάνετο ὁ ἐπίσκοπῳ ᾧ ψυδομαρτυρᾶ,
 ἢ ἀληθῆς ἔχει ἢ μαρτυρία ἐκείνη, ἢ ἔ. ὁ δὲ ψυδομαρτυρᾶ ἔβεβαιετο τὴν
 ψυδομαρτυρίαν αὐτῆ. τότε ὁ ἐπίσκοπῳ ἢ ἱερός ἐνδύετο τὰ ἱερατι-
 κά ἐνδύματα, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τύχη, καὶ ἀλλαχῆ, ἀπανα ἐν-
 δύματα σημαίνει τὴν ἄλωσιν καὶ τὴν κοκκίνην χλαμύδα ἔχει, καὶ
 τὰ ἐξῆς. καὶ ἔστι τότε ὁ ἐπίσκοπῳ ἢ ὁ ἱερός ἐκείνῳ τύπῳ Χρυσῆ,
 διὰ τῶ ἱερῶν ἐνδυμάτων, καὶ διὰ τῶ χάλυτῳ, ἢ ἔλαβεν διὰ τῶ
 ἐπισκόπων, καὶ κελεύει εἶναι τὸν ψυδομαρτυρᾶ κατέναντι αὐτῆ,
 καὶ ἀρχεταῖ ἀναγνώσκων ψαλμόν τινα, τὸν λέγοντα. Ὁ Θεὸς τὴν αἴνε-
 σιν μὴ ᾠδῶσαι πῆσαι, ὅτι σῶμα ἀμαρτωλῆ καὶ δολίς ἐπὶ ἐμὲ
 ἠνοίχθη, καὶ τὰ ἐξῆς τῆς ἔψαλμῆ, καὶ ἑτέρας πινὰς εὐχὰς. καὶ
 τότε λέγει. Κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἢ ἔδωκεν ὁ Χρυσὸς τοῖς ἀποστόλοις, λέ-
 γων, Ὅσα ἐὰν λύσετε ἐπὶ τῆ γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ
 ὅσα ἐὰν δήσετε ἐπὶ τῆ γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ τῶ τὴν ἐξου-
 σίαν, ἢ ἔδωκεν οἱ ἀπόστολοι τοῖς ἐπισκόποις, καὶ οἱ ἐπίσκοποι ἔδωκαν ἐμοῖς,
 καὶ ταύτην τὴν ἐξουσίαν ἀφωρίζω σε, ἔση ἀσυγχώρητῳ καὶ ἀφωρισ-
 μῶ διὰ τῶ πατρὸς, καὶ ἔ. καὶ ἔ. ἀγίῳ πνύματι, καὶ
 διὰ τῶ ἀγίων τριακοσίων καὶ δεκαοκτῶ θεοφόρων πατέρων τῶ ἐν Νι-
 καίᾳ, καὶ διὰ πάντων τῶ ἀγίων, καὶ ἔσται τὸ μέρῳ σῆ μῆ ἔ. διὰ
 βόλῃ καὶ ἔ. ἰάδα, καὶ ἔση μῆ θάνατον ἀλυτῳ αἰωνίως, ὡς αἰ-
 πέτρα καὶ τῶ σίδηρα, εἰς μαρτύριον, ἐὰν μὴ μετανοήσῃ. καὶ μῆ
 ταῦτα διαπέμπει ἐκείνον. καὶ μῆ ταῦτα ἐκείνῳ ὁ ψυδομαρτυρᾶ, ἐὰν
 μὴ μετανοήσῃ βαλεῖν μετάνοιαν τῶ ἀπὸ δικῶ ἐκείνης, ἔ. διὰ τὴν ἡν,
 μετὰ ἐν ἔτῳ εἰώθηται οἱ Ἕλληνες ἀγορεύειν τὰς τάφους τῶ νεκρῶν,
 καὶ ἔτω καὶ τὸ ἔθῳ ἀγορεύειν καὶ τὸν τάφον τῶ ψυδομαρτυρᾶ,
 καὶ εὐρίσκουσιν ἐκείνον σῶον, καὶ μέλαινα ὄλον τὸ σῶμα καὶ σὺν θελί,
 οἱ δὲ ἰσχυρῶ αὐτῶ λυκαὶ καὶ ἐκβάλλουσιν ἔξω διὰ τῶ τάφου, καὶ ση-
 εῖς πιν ἐκείνον ὄρθον ἐν πνι τοιχίῳ, ἔ. ἰσχυρῶ ἐρηγμένῳ ἐξ αὐτῶ.
 ὡς ξύλον σφραγῶν, καὶ ἐὰν τύψῃ πῆς τὴν γαστέρα ἐκείνης, ἢ καὶ ὡς τύμ-

dabimus. Fingamus enim nobis fieri. Homo quidam stultus falsum perhibuit testimonium, aut aliam aliquam injuriam alicui intulit; & ideò ab eo qui injuriã hac affectus est, ad sacerdotem vel episcopum citatur. Ex eo quærit episcopus: Sitne veritati testimonium illud consonum nec ne. Quod si igitur falsi testimonii faber hic, quæ mendaciter eloqui non est veritus, ea multis ad hæc argumentis conatur tueri, tum episcopus aut sacerdos, sive intra sive extra ecclesiam extiterit, sacerdotales vestes induit. Vestimenta autem hæc Christi captivam deductionem, coccineam chlamydem, & reliqua repræsentant. Et propter illa ipsa, sicuti & propter spiritualem ab episcopo in se derivatam gratiam, sacerdos Christi personam refert. Atque hic isto modo falsi testimonii fabricatorem in conspectu suo jubet consistere, & incipit prælegere eidem Psalmum hunc, qui hæc verba continet: Domine, laudem meam silentio non involves; nam apertum est os peccatoris & dolosi contra me. Quibus & cætera, quæ in hoc Psalmo sequuntur, & alias nonnullas orationes subjungit. Ultimò autem in hæc verba prorumpit: Vigore illius potestatis, quam Christus Apostolis suis concessit, dicens: quæcunque solveritis in terrâ, soluta erunt in cælo; & quæcunque ligaveritis in terrâ, ligata erunt in cælo: quamque ab Apostolis acceptam episcopi mihi dederunt; vigora hujus, ajo, potestatis, excommunico te, erisque exclusus & segregatus à conjunctione Patris, Filii, & Spiritus sancti: nec non à communione trecentorum & octodecim spiritu Dei actorum patrum illorû Nicææ congregatorum, omniumque sanctorum; & erit fors seu portio tua cum diabolo & Juda; quin vitâ hac defunctus, in æternum in cineres non resolveris, sed instar lapidis & ferri æternum compactus jacebis, idque in testimonium, nisi resipueris. Quibus finitis, falsum testem à se dimittit episcopus. Quod si igitur falsi hujus testimonii confictor, ad mentem saniozem non reversus, nec cum adversario per ante commissorum deprecationem reconciliatus, intereà autem mortuus fuerit; pro consuetudine Græcis familiari, quo anno uno elapso mortuorum sepulchra effodiunt, hujus quoque falsi testis monumentum aperiunt, repertoque eo adhuc integro, & quâ totum corpus, nec capillis exceptis, nigro, quâ unguis verò albo, monumento ejiciunt, erectumque in editiori aliquo loco collocant; & consistit, nemine etiam fulciente, firmiter erectus, solidi ad modum ligni. Si verò aliquis ventrem ipsius percutiat, sonum edit ve-

παυον, ἔταττε ἕνεκα κληΐτη τυμπανιαῖⓄ, καθάπερ ὁ Κασσιανὸς ὁ
 ἰσραήλιος ἐν ταῖς ἰσραήλιαις αὐτῷ καλεῖ ἵνα ἀφωρισθῆναι τυμπανιαῖ-
 ον. Ὁ δὲ νῦν ἕως ἔχει, ἔτⓄ ὁ Κασσιανὸς ἐστὶν Ἕλληνα παλαιὸς ἰσο-
 ραῖος, καὶ γραφεῖ ἐν ταῖς ἰσραήλιαις αὐτῷ, ὅτι ἐγένετο ποτὲ μερικὴ σύ-
 νοδⓄ ἐν ἑνὶ τόῳ ἑκατὸν ἐπισκόπων, καὶ πάντες ὀρθῶς ἔλεγον, εἰς
 δεῖξ αὐτῶν ἐναντίον πασι τότε ἐκείνοι ἀνεθεματίσαν ἐκεῖνον, καὶ
 ἔτω τέθηκεν ἀφωρισθῆναι, καὶ ἔμεινε τὸ σῶμα ἐκεῖνος ἑκατὸν ἔτη δεδεμῆ-
 ῶς σίδηρον. Μετὰ δὲ ἑκατὸν ἔτη ἐγένετο πάλιν σύνοδⓄ μερικὴ ἐκείσε
 ἑκατὸν ἐπισκόπων. Τότε ἐκεῖνοι οἱ ἐπίσκοποι εἶπον ἀλλήλοις· Ὁ ἀνα-
 θεματισθῆναι ἐπίσκοπⓄ ἐκεῖνⓄ ἡμαρτεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἡφώ-
 ρισεν ἐκεῖνον ἢ ἐκκλησία. τὸ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἐκκλησία ἐσμῆν, καὶ συγ-
 σωρήσωμεν ἐκεῖνον, ἐπειδὴ αἰθράπινόν ἐστι τὸ ἀμαρτάνειν, καὶ συνε-
 χωρήσαν ἐκεῖνον. καὶ αὐτὰ μετὰ τὴν προσδύχην ἐσράφη εἰς κόριν ὁ
 ἑκατὸν ἐτῶν ἀλυτⓄ. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἐπίστε γίνεται καὶ σήμε-
 ρον ἐν τῇ Ἑλλάδι. Ὅταν τύχη καὶ ὄρεθῃ ὁ ἐχθρὸς τῷ ἀφωρισθῆναι, καὶ
 θέλει συγχωρεῖν ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὸ μνηστῆναι τῷ Ἰσραὴλ τῷ βασιλέως τῷ
 Ἑβραίων, τῷ Ἰουδαίου ἕνεκα τῶν νεκρῶν, λέγοντες· τὸ βιβλίον οὐκ
 ἐστὶ κανονικόν, ἀλλ' ὅμως ἐστὶν ἄγιον, παρένεται εἰς τὸν ἱερέα, καὶ λέγει
 τὴν ὑπόθεσιν τότε ὁ ἱερεὺς ἐνδύεται τὰ ἱερατικά ἐνδύματα, καὶ ἀ-
 ναγιώσκει ἵνα ἐκπροσώχῃ, καὶ ὁ ἐχθρὸς τῷ ἀφωρισθῆναι ἀποκρίνε-
 ται, λέγων· Ὁ θεὸς συγχωρήσει αὐτῷ. Ἐἕτως λύεται ἐν τῷ ἀφω-
 ρισθῆναι. ἵνα δὲ μὴ ἀπισήσῃ δύνασθε, καὶ ἔξεσιν ὑμῖν λέγειν τοῖς ἐμ-
 πόροις ὑμῶν, ἵνα ἐρῶνήσωσιν ἐν τῇ παλαιᾷ Πάτρει, ἐν Θεσσαλιωνίῃ,
 ἐν Κωνσταντινοπόλει, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐν ἄλλα πόσιν ἐρωτῶν, Ἐπει-
 ταττα τὰς Ἑλληνας τὰς ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ ὄντας, Ἐλέξασιν τὴν ἀλήθειαν.

luti tympanum aliquod, quâ de causa etiam *τυμπανιά* seu tympaniticus vocatur. Quemadmodum & ipse Cassianus historicus in historiâ suarum monumentis excommunicatum quendam Tympaniæum expressis verbis appellat. Id quod hac ratione debet intelligi. Cassianus hic ex antiquorum Græcorum historiographorum censu non postremus, in historia sua refert, Synodum aliquam particularem centum episcopis constantem, in certo aliquo loco aliquando congregatam esse, cunctisque concordibus suffragiis non nihil, idque rectâ ratione fultum decernentibus, unicum, qui reliquis omnibus sese pertinaciter opposuit, surrexisse. Qui cum anathemate ab illis percussus, atque sic mortuus esset, corpus ejus, veluti ferrum, compactum & solidum centum annos duravit. Centenis autem illis annis elapsis, denuo ibidem locorum Synodus aliqua partialis centum episcoporum fuit celebrata, ubi episcopi in hæc verba prorupere: Episcopus hic anathemate damnatus, in ecclesiam peccavit, ideoque ab eadem excommunicatus est. Cæterum cum & nos constituamus ecclesiam, & peccare humanum esse consideremus, commissum peccatum illi condonabimus. Atque ita ipsi delictorum gratiam fecerunt. Quod simul ac præstitere, post suas ad Deum preces, qui centum annos integer perstitit, extemplò in cinerem conversus est. Idem quoque etiamnum non rarò in Græciâ contingit. Quando enim excommunicati adversarius adest, excommunicato (eò quòd Judæ, Hebræorum regis pro mortuis sacrificia offerentis recorderetur) veniam commissorum dare volens, & ita apud animum suum cogitans: Liber hic quidem inter canonicos sedem non invenit, interim tamen sacrorum librorum numero non est exclusus; accedit sacerdotem, eique animi sui propositum explicat; quo intellecto, sacerdos, sacro habitu indutus, orationes aliquas legit, ad quas excommunicati adversarius respondet: Deus erit illi propitius. Quo ipso excommunicati corpus hodiernum in cineres resolvitur. Ne verò verbis meis fidem idrectare habeatis necesse, rogate fultis, mercatores vestros, ut & in Veteri Patra, & Thessalonicæ, & Constantinopoli, & Alexandria, & alibi, in dictorum veritatem inquirent; aut de his ipsis homines Græcos in Angliâ degentes ipsimet interrogatote, qui rem omnem, uti sese habet, enarrabunt.

Ἰσορία πρὸς τὸ μετατεθέντες ὅρας ἐν τοῖς μέρεσι τῆς
 Αἰγύπτου, διὰ προσδοχῆς τῆς Πατριάρχης ἕνεκα τῆς εὐσεβῆς
 πίστεως τῶν Χριστιανῶν, καὶ πρὸς τὸ ἰσ, ὃν πέπωκεν
 ὁ Πατριάρχης τῆς Ἱερουσαλήμ.

Πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν ἢ καὶ πλεον, οἱ Ἑβραῖοι οἱ κατακίχοντες ἐν τοῖς
 μέρεσι τῆς Καίρας, φθόνῳ μεγάλῳ κινήσεντες κατὰ τῶν Χριστιανῶν,
 διὰ τὸ γενέσθαι τὸν Πασίαν, (τετίστιν Λατινικῶς καλεῖται Περίζεις,)
 πάντῳ Φιλάρχῳ, συνεβλεύσαντο τῷ Πασίᾳ, λέγοντες, δεῖναι τῷ
 Πασίᾳ τὸν φόρον τῶν κατακίχοντων Ἑλλήνων ἐν οἰκείοις τοῖς τόποις δις τὸν
 φόρον, καὶ ἀποκτείνειν τὰς Χριστιανὰς, διὰ τὸ ψεύδεσθαι τὸν Χρι-
 στὸν λέγοντας, ὅτι ἔχων πίστιν ὡς κίχον σινάπews, ὡς ἴε ὄρη μεθισκάνειν,
 Ματθαῖος κεφ. ιζ. σσιχ. κ. καὶ κῶν θανάσιμον πίνη, ἢ μὴ βλάβη
 οἰκίῳ, Μάρκος κεφ. ις. σσιχ. ιη. Τότε ὁ λυσσώδης Πασί-
 ας ἐκάλεσε τὸν Πατριάρχην, καὶ λέγει· Ἡ πίστις ὑμῶν ἐστὶν ἀπάτη,
 διὰ τὸ λέγειν τὸν Χριστὸν, Ὁ πτεῦων εἰς ἐμὲ, καὶ θανάσιμον
 πίνη, ἢ μὴ βλάβη οἰκίῳ. καὶ ἐν τῷ τῷ προσέταξεν, ἵνα ὁ Πατρι-
 ἀρχης πίνη ἰὸν ἔμπροσθεν τῆς Πασίας, μηδὲν σημεῖον σαυρῆ ποιήσῃ-
 νος, ὅτι εἶπον οἱ Ἑβραῖοι τῷ Πασίᾳ· Οἱ Χριστιανοὶ ἔχουσι μαγίαν τὸν σαυ-
 ρὸν, καὶ τότε κίχεται ἢ ἐνέργεια τῆς εἰς. Ἐ τῆς ἕνεκα προσέταξε τῷ
 Πατριάρχῳ ὁ Πασίας, μὴ ποιῆσαι σημεῖον τῆς σαυρῆ ἐν τῷ πίνειν τὸν
 ἰὸν. Ὁ δὲ Πατριάρχης προσκαλεσάμενος τὸν λαὸν, σὺν τῷ λαῷ τρεῖς
 ἡμέρας προσδοχόμενος ἐνήσθη, καὶ ἐδέετο τῆς Θεῆς, Ἐ τῆς τρίτης ἡμέ-
 ρας ἡυσιάσας, σὺν ὅλῳ τῷ λαῷ ἐπρορεύθη πρὸς τὸν Πασίαν, οἰκὴ πα-
 ρόντων Ἐ πάντων τῶν Ἑβραίων. τότε ἐκόμισεν εἰς τὸ Ἑβραίων Ἰον ἰὸν,
 Ἐ δίδωσι τῷ Πατριάρχῳ πῖν ποτήριον πλῆρες ἰχυροτάτης ἰς. Ὁ δὲ
 Πατριάρχης κρατῶν τὸ ποτήριον πρὸς τὸ πίνειν, λέγει πάλιν ὁ Πα-
 σίας τῷ Πατριάρχῳ· Πρόσεχε, μὴ ποιήσεις οὐδὲν σαυρῆ ἐν τῷ ποτη-
 ρίῳ. Ὁ δὲ Πατριάρχης, ὄλογῶν τὸ ποτήριον καθ' αὐτῆς μυστικῶς,
 ἐρώτα τὸν Πασίαν, λέγων, Ἰὸ λῶπον, πόθεν θέλεις ἵνα πῖω ἐκ τῆ-
 ς τῆς μέρας, ἢ ἐκ τῆς, ἢ ἐκ τῆς, ἢ ἐκ τούτης, Ἐ τούτῳ τῷ τῷ

CAPUT XXVI.

RELATIO de monte in partibus Æ-

gypti, piæ Christianorum fidei confirmandæ causâ
Patriarchæ precibus transposito, ut & de
veneno à Patriarchâ Hierosoly-
mitano hausto.

ANte sexaginta & quod excurrit annos, Judæi partes Cayriinha-
bitantes, immani invidiæ erga Christianos cæstro perciti, Pasiæ,
(hoc est, si Romanâ voce verbum hoc exprimere cupis, Principi,) quem argenti studiosissimum cupidissimumque esse, bene norant, hoc inspirarunt consilij, velle se vectigal, quod Græci loca illa incolentes pendunt, duplicatum Principi solvere, modo Christiani interneconi devoveantur, idque idem, quod Christus mentitus fuerit, dicens, Matth. XVII, 20. Qui quantum sinapis granum, tantundem fidei habuerit, vel montes transplantare poterit; imò, si credens in me etiam mortiferum aliquid biberit, non tamen id nocebit ei. His auditis, rabie quasi aliquâ correptus ipse Pasiæ seu Princeps, Patriarcham illicò advocare, & hæc illi dicere: Fides vestra est deceptio, quoniam Christus dixit Marci XVI, 18. Qui credit in me, licet mortiferum quid hauserit, non tamen id nocebit illi. Atque hac de causâ præcepit, ut Patriarcha, Principe præsentem, venenum biberet; & quidem nullo crucis facto signo. Dixerant quippe Principi huic Judæi, Christianis crucem magiæ vicem præstare, aded ut cruce designatâ, veneni efficientia pereat. Hanc ob causam interdixit Princeps Patriarchæ, ne hausturus venenum, crucis signum effigiaret. Hoc postquam intellexit Patriarcha, statim concionem populi convocare, & ita junctim per integrum triduum orationibus & jejuniis vacare, Deumque ardentibus precibus fatigare, & tertiâ die, præmissis sacrificiis, omni populo comitante Principem adire, præsentibus ibidem jam Judæis omnibus. Tum unus è Judæis venenum apportavit; & hoc ipso, sed longè penetrantissimo præsentissimoque veneno repletum & quasi spumans poculum Patriarchæ exhauriendum porrigit. Patriarcham, cyathum jam jam evacuandum manibus tenentem, rursus monet Princeps, Cave, dicens, ne figuram crucis super poculo efformes. Patriarcha verò poculo apud se

πῶ ἔθηκεν ἐν τέσσαρσι τόποις τὰ χείλας τὰ ποτήρια τοὺς δακτύλους
 αὐτῶν, εὐλογῶν τὸ ποτήριον καθ' αὐτῶν. Τότε πάλιν λέγει ὁ Πασιᾶς τῷ
 Πατριάρχῃ, πῆθι ὁπόθεν θέλεις, μὴ γνῆς, ὅτι ὁ Πατριάρχης ἐν ἀρή-
 ματι φωνῆς ἐλόγησε τὸ ποτήριον. Ταῦτα ὁ Πατριάρχης πέπακεν ὁ-
 λον τὸ ποτήριον, ἔπειτα ἰὸ πῆθι κελῶει ὁ Πατριάρχης, ἵνα φέρωσιν
 ὕδωρ, ἔπειτα κελῶει τὸ ὕδωρ ἔβαλεν ὀλίγον ὕδωρ ἐς τὸ ποτήριον,
 ἔπειτα ἰὸ ποτήριον. ἔπειτα λέγει τῷ Πασιᾶ Ἐγὼ πέπακα τὸν
 καρπὸν ὅλον τῶ ἔξ, πνέτω ἔσθ' Ἐβραῖοι μόνον τὸ ἐν τῷ ποτηρίῳ
 ὕδωρ, ἵνα εἰδῶμεν κακίαν τὴν πίτιν. Τότε δίδωσιν ὁ Πατριάρχης τὸ
 ποτήριον τῷ Ἐβραίῳ πῆθι, ὅδε Ἐβραῖοι ὅσα ἤθελε πίνετω. Τότε ὁ Πα-
 σῖας ἠπέλιψε τῷ Ἐβραίῳ, λέγων, πῆθι, ἵνα εἰδῶμεν κακίαν τὴν πίτιν.
 καὶ ἔτι ὁ Ἐβραῖος πέπακε τὸ ἐν τῷ ποτηρίῳ, ἔπειτα ἐράγη.
 Τότε οἱ Ἐβραῖοι ἔδωκαν πλείονα χρήματα τῷ Πασιᾶ, λέγοντες,
 μαγίαν ἐποίησεν ὁ Πατριάρχης. ἔπειτα λέγει, Περὶ τῶ ὄρου ἀλλὰ λέγει ὁ
 Χριστὸς, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει Ἰατῶν
 Μετάσθε ἐντὸς ἡμέρας ἔσθ' ἔμεταβήσεται. Καλέσει ἐλθὲν ἔσθ' ἰὸ ὄρου
 ἐκείνου, ἔσθ' ἐὰν ἔλθῃ ἰὸ ὄρου ἰὸ καίναντι ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, τότε ἀπο-
 κληθήσονται ἡμᾶς οἱ Χριστιανοὶ. Τότε πάλιν ἐκέλευσεν ὁ Πασιᾶς τῷ Πα-
 τριάρχῃ, ἵνα ἰὸ ὄρου καλέσῃ ἐλθεῖν, ἀλλῶς δεῖ ἴδεν Χριστιανὸν ἀπο-
 κτανθῆναι. Τότε ὁ Πατριάρχης ἐδέηθη τῷ Πασιᾶ, ἵνα χαρισθῆται αὐτῷ
 ἰσθὲς ἡμέρας, ἵνα ἔσθ' οἱ Ἕλληνας συμβεβλήν λάβωσιν. Ὁ δὲ Πατριάρχης
 σὺν τῷ λαῷ ἤρχετο μετὰ δακρύων νυκτὶ ἑνὴν ἡμέραν. Ἡ δὲ τρίτη ἡμέρα καὶ
 ἰὸ εἰσὸς ἡμερῶν, πάλιν ἠθροίσθησαν ὁμοθυμαδὸν πάντες Ἕλληνας τε καὶ
 Τεττοὶ καὶ Ἐβραῖοι, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὸν τεταγμένον τόπον. Καὶ τότε ὁ
 Πατριάρχης, ἐκείνας τὴν χεῖρα πρὸς τὸ ὄρου, λέγει, Ἐν ὀνόματι τῷ
 πατρὸς, καὶ τῷ υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, ἔρχετο ὄρου. αὐτῶν δὲ τὸ
 ὄρου ἐράγη εἰς μέρη, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτῶν. ἐφοβήθησαν δὲ πάντες, μὴ
 πως καλύψῃ αὐτῶν. Καὶ τότε ὁ Πασιᾶς πάλιν λέγει τῷ Πατριάρχῃ, εἰ-
 πὲ, ἰὸ ὄρου ἵνα σῆ. Τότε πάλιν ὁ Πατριάρχης ἐκείνας τὴν χεῖρα, ἐλό-
 γησε ἰὸ ὄρου, λέγων, σῆθι ὄρου. ἔπειτα ἐκείνῳ ἰὸ ὄρου. Καὶ ἐκ τῶτε ἐ-
 κλήθη ἰὸ ὄρου τῶ ὄρου ἐκείνου, Σηθι ὄρου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.
 Τεττοὶ δὲ γλωτῆα καλεῖται ΔΤΟΥΡΔΤΑΓ, ἰσθὲς, σῆθι ὄρου. Τότε ὁ

se occultâ ratione benedicturus, quærit à Principe: Cæterum; qua parte poculi vis bibam? An hac? An illa? An isthac? num verò alia? Quo instituto digitos in quatuor loca labri hujus poculi collocavit, benedictionemque illi secretò impertitus est. Ad quod Princeps: Bibe, quâ parte placet; nescius interim Patriarcham, crucis factò signo, poculo jam benedixisse. His præmissis, cyathum totum ebibit Patriarcha, eoque exhausto, & aqua, quam adferri jubebat Patriarcha, allata, cyatho nonnihil infundens, illud eluit, hunc in sonum Principem affatus: Omnem veneni substantiam ego absorpsi, bibat verò jam quoque hic Apella, & quidem solam in poculo residuam aquam, ut & de ipsius fide aliquid certi nobis constet. Hoc dicto, poculum Judæo exsiccandum tradidit. Ebræus verò bibitionem prorsus detrectare; sed princeps minis Hebræum percellens, Bibe, inquit, ut & tuam conspiciamus fidem. Hac necessitate compulsus Judæus, aquam in poculo restantem evacuat, at corpore illicò distento, confestim ruptus est. Id ubi accidit, majorem adhuc pecuniæ vim Principi numerarunt Judæi, prætendentes, Patriarcham hanc rem adhibitâ magiâ, præstitisse. Dicunt itaque. De monte verò alia insuper pronuntiavit Christus: Si habeatis fidem quantum est granum sinapis, dicet monti huic, Transgreditor hinc illuc: & demigrabit. Advocet igitur porrò montem illum, & siquidem ille nobis ex adverso oppositus, dicto ejus obediens, ad nos se contulerit, in omnium nostrum vitam Christianis ius & gladium porrigimus. Tunc Patriarchæ rursus mandavit princeps, ut montem adesse jubeat, additis minis, si id non fiat, Christianos omnes occidendos esse. Hic Patriarcha trium dierum spatium ad socianda consilia sibi gratificari orat. Patriarcha autem interim, & interdium & noctu unâ cum reliquo cœtu intrepellationibus apud Deum, adjuncto largo lachrymarum flumine, est intentus. Die tertiâ, peracto solito more sacrificio, omnes Græci, Turcæ & Hebræi convenere, inque definito loco sese stitere. Ibi Patriarcha, protensâ manu ad montem: Adesto, ajo, mons, in nomine patris, filii, & spiritûs sancti. Simul ac dixit, simul mons in partes comminutus ipsis sese advolvere; adeò ut omnes ne ipsos planè operiret, metu corripentur. Jubet igitur Princeps Patriarcham, ut, ne progrediatur amplius, monti imperet. Et hic rursus, extensâ manu, monti benedicens, ait: Sta mons, & constitit ibidem. Atque hinc mons ille usque dum nomen illud $\Sigma\tau\acute{\alpha}\theta\iota\ \acute{\omicron}\rho\epsilon$, id est, Sta mons,

H

obti-

Παπίας εἶπε τῷ Πατριάρχῃ, ἵνα οἱ Ἕλληνες ἀποκτείνωσι τὰς Ἑβραίους·
 ὁ δὲ Πατριάρχης λέγει τῷ Παπίᾳ, ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ οὐκ ἔχομεν ἔθ' ὅ-
 ἀποκτείνειν τὰς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀντὶ πικρίας αὐτῶν, φερέτωσαν
 τὸ ὕδωρ, ὃ ῥεῖ ἀπὸ τῆς Καίρας, ῥεῖν ἕσω τῆς Καίρας, ὡς ἐπίνειν πάσης τῆς
 τῆς πόλεως ἀνθρώπων ἐξ ἐκείνης τῆς ὕδατος τῶν αὐτῶν δαπάναις. Καί ἔτι
 ἔχαρται ὁ Ἰὸν τῶν τοῖς Ἑβραίοις ὁ Παπίας· καὶ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας οἱ Ἑ-
 βραῖοι φέρουσι τὸ ὕδωρ τῆς Νείλου τῆς ποταμῆς ἕσω τῆς Καίρας, ταῖς ἰδίαις
 δαπάναις, ὡς ἐπὶ πίνειν πᾶσαν τὴν χώραν, ὅτι ὁ Καίρ' ἔστι ἐν ὑψηλο-
 τέρῳ Ἰόπῳ τῆς Νείλου τῆς ποταμῆς, ἥ ἐστι μεγάλη δαπάνη ποιεῖν τὸ ὕδωρ
 αἰσθάνειν. Δύναται ἕκαστος ἐκ τῶν ἐμπόρων ἐμπόρων τῶν ἐκείσε πορευομένων
 μακρῶς καλῶς. ὡσαύτως καὶ ἐκ τῶν ἐκείσε πορευομένων Ἑλλήνων, ἐὰν θέ-
 λωσι λέγειν τὴν ἀλήθειαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ Ἰσραὴλ ὁ ἴσως τὰ σώματα τῶν ἀφω-
 ρισμένων λύεται θαυματουργῶς, ὡς καὶ ὁ Πατριάρχης πέπαικε τὸν ἴσως, καὶ τὸ ὄρος
 ἐκάλεισε, ἥ ἦλθε, καὶ τὰ ῥήματα τῶν Χριστῶν λέγοντα, τοῖς πιστέ-
 σασι σημεῖα θαυματουργήσεται, τέλει, τοῖς πιστέουσιν καὶ πιστέουσιν νῦν, ἐν
 τῷ μέλλοντι χρόνῳ, ὡς ἐν τῷ Δαβὶδ· Ὀρύξαι χεῖρας μου καὶ πόδας μου, ἀν-
 τὶ ὀρύξαι χεῖρας μου καὶ πόδας μου. καὶ πάλιν, δύο ἢ τρεῖς ὅτι αὐτὸ αἰτήσονται
 ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὃ πατήρ μου δώσει αὐτοῖς. Ὡς καὶ ἐν τῷ Θαβουρίῳ ὅ-
 ρει, ἐν τῇ μεταμορφώσει τῶν Χριστῶν παρέστη Μωϋσὴς καὶ Ἡλίας ὁ Χριστός.
 Οὐ λέγουσιν οἱ Ἕλληνες ὅτι ἐστὶ καθαρότηριον, ἀλλ' ὡς περὶ ποταμῶν, θαυμα-
 τουργῶς ἐπίθεται γίνεται, ὡς ὅταν ἀρεθῇ ὁ ἐχθρὸς τῶν ἀφωρισμένων, καὶ θέ-
 λει συγχωρῆσαι ἐκείνῳ τῷ ἀφωρισμένῳ, τῷ ἀδικήσαντι αὐτῷ ἀγαθῶ
 Χριστιανῶ, λύεται τῶν ἀφωρισμένων ἐκείνῳ τὸ σῶμα, καὶ στέφεται εἰς
 χάριν.

ΚΕΦΑΛ. ΚΖ.

Περὶ τῶν μοναχῶν.

Ἐχουσι δὲ οἱ Ἕλληνες καὶ μοναχὸς, μόνον καὶ τὴν τάξιν τῆς μεγάλης Βα-
 σιλείας. διμερεῖται δὲ αὐτὴ ἡ τάξις εἰς τρεῖς τάξεις. ἡ πρώτη τάξις κα-
 λῆται

obtinet: Turcico verò idiomate dicitur ΔΤΟΥΡΑΤΑΡ, id est, Σηθη
 ἔρ, Sta mons. Hoc præstito, præcepit Princeps Patriarchæ, ut
 Græci Judæos omnes illicò neci darent. Ad quod Patriarcha: Mi-
 nimè omnium. Nostrum enim, utpote Christianorum, non est, ho-
 mines trucidare. Hoc verò habeant sibi pœnæ loco, ut aquam, quæ
 Cayrum alluit, intra Cayrum proptiis sumtibus fluere faciant,
 quò omnes incolæ civitatis eam in potum adhibere possint. Et hac
 conditione atque pacto, vitæ ipsis Princeps fecit gratiam; ac in hodi-
 ernum usque diem Judæi aquam fluvii Nili suis impensis in Cayrum
 inferre coguntur; ut universæ regionis incolis in potum queat cedere.
 Cayrus enim in editiore loco, quàm fluvius Nilus, sita est, ut ita
 aquam hanc eò deducere, ingentium res sit sumtuum. Quod ipsum à
 mercatoribus commercia sua ibi locorum exercentibus, rerumque illarum
 conscii, sicuti etiam ex ipsis Græcis loca illa frequentantibus, modò
 verum profiteri velint, quilibet potest discere. Sicuti igitur Patriarcha
 venenum bibit, & montem secundum votum suum accersivit: ad
 eundem, hoc est, planè miraculosum modum & excommunicatorum
 corpora in cineres revertuntur; idque juxta verba Christi sic sonantia:
 Credentes verò signa quoque comitabuntur, hoc est & credituros ali-
 quando & nunc jam in præsens credentes, ita ut de tempore futuro ex-
 plicetur: sicuti & illud apud Davidem: Perfoderunt manûs & pedes
 meos. Et juxta aliud dictum: quodcunque duo aut tres in nomine meo
 petierint, id dabit illis Pater meus. Quemadmodum & in monte Tha-
 bor, in transfiguratione Christi Mosen & Eliam præsentem stetit.
 Nullum autem statuunt Græci esse Purgatorium, sed, uti jam
 ante dictum est, per singulare prodigium aliquando usu venit, ut,
 quando excommunicati adversarius advenit, & excommunicato illi,
 illatam ab eodem sibi viro probo, Christiano injuriam condonare cu-
 pit, corpus illius in pulverem redeat.

CAPUT XXVII.

DE

Monachis.

MONACHOS quoque habent Græci, illos autem solùm, qui è præ-
 ceptis & institutis magni pendunt Basili. Dividitur verò hic sta-

H 2

tus

Παπίας εἶπε τῷ Πατριάρχῃ, ἵνα οἱ Ἕλληνες ἀποκτείνωσι τὰς Ἑβραίους
 ὁ δὲ Πατριάρχης λέγει τῷ Παπίᾳ, ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ οὐκ ἔχομεν ἔθ' ὅ
 ἀποκτείνειν τὰς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀντὶ πικρίας αὐτῶν, φερέτωσαν
 τὸ ὕδωρ, ὃ ῥεῖ ἀπὸ τῆς Καίρας, ῥεῖν ἕσω τῆς Καίρας, ὡς ἐπίνειν πάσης τῆς
 τῆς πόλεως ἀνθρώπου ἐξ ἐκείνης τῆς ὕδατος τῶν αὐτῶν δαπάναις. Καί ἔτι
 ἔχαρται ὁ Ἰὸν τῶν τοῖς Ἑβραίοις ὁ Παπίας, καὶ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας οἱ Ἑ-
 βραῖοι φέρουσι τὸ ὕδωρ τῆς Νείλου τῆς ποταμῶν ἕσω τῆς Καίρας, ταῖς ἰδίαις
 δαπάναις, ὡς ἐπὶ πίνειν πᾶσαν τὴν χώραν, ὅτι ὁ Καίρ' ἔστι ἐν ὑψηλο-
 τέρῳ Ἰόπῳ τῆς Νείλου τῆς ποταμῶν, ἔστι μεγάλη δαπάνη ποιεῖν τὸ ὕδωρ
 αἰσθάνειν. Δύναται ἕκαστος ἐκ τῶν ἐμπόρων ἐμπόρων τῶν ἐκείσε πορευομένων
 μακρῶς καλῶς. ὡσαύτως καὶ ἐκ τῶν ἐκείσε πορευομένων Ἑλλήνων, ἐὰν θέ-
 λωσι λέγειν τὴν ἀλήθειαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ Ἰσραὴλ ἔτι τὰ σώματα τῶν ἀφω-
 ρισμένων λύεται θαυματουργῶς, ὡς καὶ ὁ Πατριάρχης πέπαικε τὸν Ἰὸν, καὶ τὸ ὄρος
 ἐκάλυψε, ἔηλε, καὶ τὰ ῥήματα τῶν Χριστῶν λέγοντα, τοῖς πιστέ-
 σασι σημεῖα θαυματουργήσεται, τέλει, τοῖς πιστέυσαι καὶ πισθέσαι νῦν, ἐν
 τῷ μέλλοντι χρόνῳ, ὡς ἐν τῷ Δαβὶδ. Ὁρυξάν χεῖρας καὶ πόδας μου, ἀν-
 τὶ ὀρυξάσαι χεῖρας μου καὶ πόδας μου. καὶ πάλιν, δύο ἢ τρεῖς ὅτι αὐτὴ αἰτήσασιν
 ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὁ πατήρ μου δώσει αὐτοῖς. Ὡς καὶ ἐν τῷ Θαβουρίῳ ὅ-
 ρει, ἐν τῇ μεταμορφώσει τῶν Χριστῶν παρέστη Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας ὁ Χριστός.
 Οὐ λέγουσιν οἱ Ἕλληνες ὅτι ἐστὶ καθαρότηριον, ἀλλ' ὡς περὶ ποταμῶν, θαυμα-
 τουργῶς ἐπίθε γίνεται, ὡς ὅταν ἀρεθῇ ὁ ἐχθρὸς τῶν ἀφωρισμένων, καὶ θέ-
 λει συγχωρῆσαι ἐκείνῳ τῷ ἀφωρισμένῳ, τῷ ἀδικήσαντι αὐτῷ ἀγαθῶ
 Χριστιανῶ, λύεται τῶν ἀφωρισμένων ἐκείνῳ τὸ σῶμα, καὶ στέφεται εἰς
 χάριν.

ΚΕΦΑΛ. ΚΖ.

Περὶ τῶν μοναχῶν.

Ἐχουσι δὲ οἱ Ἕλληνες καὶ μοναχὸς, μόνον καὶ τὴν τάξιν τῆς μεγάλης Βα-
 σιλείας. διμερεῖται δὲ αὐτὴ ἡ τάξις εἰς τρεῖς τάξεις. ἡ πρώτη τάξις κα-
 λῆται

obtinet: Turcico verò idiomate dicitur ΔΤΟΥΡΠΑΤΑΡ, id est, Στήλη
 ἕρως, Sta mons. Hoc præstito, præcepit Princeps Patriarchæ, ut
 Græci Judæos omnes illicò neci darent. Ad quod Patriarcha: Mi-
 nimè omnium. Nostrum enim, utpote Christianorum, non est, ho-
 mines trucidare. Hoc verò habeant sibi pœnæ loco, ut aquam, quæ
 Cayrum alluit, intra Cayrum proptiis sumtibus fluere faciant,
 quò omnes incolæ civitatis eam in potum adhibere possint. Et hac
 conditione atque pacto, vitæ ipsis Princeps fecit gratiam; ac in hodi-
 ernum usque diem Judæi aquam fluvii Nili suis impensis in Cayrum
 inferre coguntur; ut universæ regionis incolis in potum queat cedere.
 Cayrus enim in editiore loco, quàm fluvius Nilus, sita est, ut ita
 aquam hanc eò deducere, ingentium res sit sumtuum. Quod ipsum à
 mercatoribus commercia sua ibi locorum exercentibus, rerumque illarum
 conscii, sicuti etiam ex ipsis Græcis loca illa frequentantibus, modò
 verum profiteri velint, quilibet potest discere. Sicuti igitur Patriarcha
 venenum bibit, & montem secundum votum suum accersivit: ad
 eundem, hoc est, planè miraculosum modum & excommunicatorum
 corpora in cineres revertuntur; idque juxta verba Christi sic sonantia:
 Credentes verò signa quoque comitabuntur, hoc est & credituros ali-
 quando & nunc jam in præsens credentes, ita ut de tempore futuro ex-
 plicetur: sicuti & illud apud Davidem: Perfoderunt manûs & pedes
 meos. Et juxta aliud dictum: quodcunque duo aut tres in nomine meo
 petierint, id dabit illis Pater meus. Quemadmodum & in monte Tha-
 bor, in transfiguratione Christi Mosen & Eliam præsentem stetit.
 Nullum autem statuunt Græci esse Purgatorium, sed, uti jam
 ante dictum est, per singulare prodigium aliquando usu venit, ut,
 quando excommunicati adversarius advenit, & excommunicato illi,
 illatam ab eodem sibi viro probo, Christiano injuriam condonare cu-
 pit, corpus illius in pulverem redeat.

CAPUT XXVII.

DE

Monachis.

MONACHOS quoque habent Græci, illos autem solùm, qui è præ-
 ceptis & institutis magni pendunt Basilii. Dividitur verò hic sta-

H 2

tus

λείται μοναστηριακή· ἡ δὲ δεύτερα καλεῖται ἀναχωρητική, ὅτι ἔχασται
κατὰ μοναστήρια, ὡς κελοῖα· ἡ τρίτη καλεῖται ἀσκητική.

ΚΕΦΑΛ. ΚΗ.

Ἑρμηνεία τῆς πρώτης τάξεως.

Ἡ Πρώτη Τάξις, ἣτις καλεῖται μοναστηριακή, ἔστι τοιαύτη. Εὐρίσκει-
ται ὡρᾶ τῆς Ἑλλήσι μοναστήρια μικρὰ τε καὶ μεγάλα πολλά· καὶ
τὰ μὲν ἔχει πενήκοντα μοναχὰς, τὰ δὲ ἑκατὸν, τὰ δὲ ἑκατὸν πενή-
κοντα, τὰ δὲ Διακόσια, τὰ δὲ τετρακόσια, τὰ δὲ καὶ τετρακῆσια, ἴσως
καὶ πλείον. ζῶσι δὲ οἱ μοναχοὶ ταύτης τῆς πρώτης τάξεως κοινὸν βίον
πάντες ὁμᾶ ἐν μιᾷ τραπέζῃ, σὺν τῷ ἡγούμενῳ ἄριστός τις, ὃ δειπνεῖ-
σιν ἄδεν διαφέρει ἢ ἡγούμενος τὸ ἕδесμα, ἔτι ὁ ποτὸς, ἀπὸ τῶν λοι-
πῶν μοναχῶν, καὶ ἀγράμματαί τυχῶσι, καὶ σοφοὶ ὅ, πῶν ἐπιείκεις
καὶ πίνει ὁ ἡγούμενος, τὸν αὐτὸν ποτὸν, καὶ τὸν αὐτὸν ἄρτον, καὶ τὸ αὐτὸ
ἕδесμα πάντες ἐπίσκι καὶ πίνεσι. μόνον ἐν τοῖς ἐνδύμασι μικρὸν διαφέ-
ρουν οἱ ἡγούμενοι, καὶ οἱ γέροντες, καὶ οἱ ἱερεῖς ἢ μοναχηῖς, δι' ἡμεροσίνης
ἐνεκα. ζῶσιν οἱ πλείονες ἐκ τῶν ἐργαζέμενων αὐτῶν· μόνον οἱ ἱερεῖς, καὶ
οἱ ἱεροδιάκονοι, οὐκ ἐργάζονται, μόνον ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικαῖς πράγματι
σχολάζουσι, τρεῖσιν, ἐν τῇ ἀναγνώσει· οἱ δὲ λοιποὶ ἔχουσιν ἐργόχρονον.
οἱ μὲν ῥά πησι τῶν λοιπῶν τὰ ἐνδύματα, οἱ δὲ ῥά πησι τὰ ὑποδή-
ματα τῶν μοναχῶν, οἱ δὲ πλέκουσιν ἔρα περὶβάτων, ἢ ἐρίφων τρίχας.
οἱ δὲ εἰσὶν χαλκίαι, καὶ χαλκίδουσι ἀξίνας· οἱ δὲ πορεύονται εἰς τὰ
περὶβάτα, καὶ μισθεῖσι μισθωτὰς, πρὸς τὸ φυλάττειν ἐκείνην, καὶ ἴσταν-
ται σὺν ἐκείνοις ἐν ἐτῷ· καὶ ὅταν παρέλθῃ τὸ ἐν ἐτῷ, πορεύονται εἰς τὸ
μοναστήριον, καὶ μίσθουσιν ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ ἔπειτα πέμπονται εἰς τὰ
περὶβάτα, καὶ πησι καὶ ἐκεῖνοι ἕτερον ἐν ἐτῷ. καὶ οὕτω πάλιν ἄλλοι πέμ-
πονται ἀπὸ τῶν γέροντων ἢ μοναχηῖς. Ἐχαστὸν τὰ μοναστήρια γέροντας,
τὰς παλαιότερας μοναχὰς. ὃ καὶ τὸν περὶ τὴν ἀσκητικὴν τρόπον, πέμπουσιν
μοναχὰς οἱ γέροντες πρὸς τὰς ἰπώδας, καὶ πρὸς τὰς βόας, καὶ πρὸς τὰς μέ-
λισσας

ius in tres alios. Primus ordo vocatur monasteriacus: secundus anachoreticus, sive, ut ita dicam, celoiticus, ideò quod exigua monasteria veluti cellulas possideant: tertius dicitur asceticus.

CAPUT XXVIII.

Explicatio primi ordinis monachorum.

CUm primo ordine, qui monasteriacus nominatur, ita comparatum est. Dantur apud Græcos monasteria partim parva, partim magna longè plurima: & hæc inter sunt nonnulla, quæ quinquaginta; inveniuntur alia, quæ centum; reperiuntur alia, quæ supra centum quinquaginta, quæ ducentos; invenias nonnulla, quæ trecentos, etiam quadringentos præter propter, imo & plures continent monachos. Vivunt verò primi hujus ordinis monachi vitam pariter omnes ex æquo communem & æqualem, omnes cum ordinis sui majore unà unam ad mensam & prandium & cœnam capiunt, cibo potuque maioris ab apparatu reliquorum monachorum, sive illiterati illi, sive literati fuerint, nihil omninò differente. Quicquid ergò edit bibitque prior, eundem potum, eundem panem, idem edulium omnes quoque edunt bibuntque; in vestitu solùm exigua quædam disparitas inter monasterii priores, seniores & sacerdotes, decentiæ & decoris ergò cernitur. Maxima ipsorum pars operâ manuariâ victum sibi acquirit; solis sacerdotibus & hierodionis, ecclesiasticis scilicet solùm negotiis, hoc est, lectione occupatis, & ab hoc labore exceptis. Reliqui, quod manuum labore perficiant, omnes suum pensum habent. Hi aliorum vestimenta consuunt, illi calceamenta illorum parant, isti ovium lanas aut hædorum pilos contexunt connectuntque. Alii sunt ærarii, vel fabri ferrarii, & secures fabricant. Cæteri ad oves se conferunt, pastores ad curam gregis habendam mercède conducentes, illisque per unum annum adhærentes; hocque elapso, in monasterium se rursus recipiunt, ibique permanent, aliis interim ad oves ablegatis, idemque, quod illi, per annum unum faciuntibus; quibus post exactum annum ad monasteria reversis, denuò alii à monasterii senioribus (sunt autem hi illi monachi, cui præ reliquis quàm plurimos annos in monasteriis consumpserunt) amandantur.

λείται μοναστηριακή· ἡ δὲ δεύτερα καλεῖται ἀναχωρητική, ὅτι ἔχασται
κατὰ μοναστήρια, ὡς κελοῖα· ἡ τρίτη καλεῖται ἀσκητική.

ΚΕΦΑΛ. ΚΗ.

Ἑρμηνεία τῆς πρώτης τάξεως.

Ἡ Πρώτη Τάξις, ἣτις καλεῖται μοναστηριακή, ἔστι τοιαύτη. Εὐρίσκει-
ται ὡρᾷ τῆς Ἑλλήσι μοναστήρια μικρὰ τε καὶ μεγάλα πολλά· καὶ
τὰ μὲν ἔχει πενήκοντα μοναχὰς, τὰ δὲ ἑκατὸν, τὰ δὲ ἑκατὸν πενή-
κοντα, τὰ δὲ Διακόσια, τὰ δὲ τετρακόσια, τὰ δὲ καὶ τετρακῆσια, ἴσως
καὶ πλείον. ζῶσι δὲ οἱ μοναχοὶ ταύτης τῆς πρώτης τάξεως κοινὸν βίον
πάντες ὁμοῦ ἐν μιᾷ τραπέζῃ, σὺν τῷ ἡγούμενῳ ἄριστός τις, ὃ δειπνεῖ-
σιν ἄδεν διαφέρει ἢ ἡγούμενος τὸ ἕδесμα, ἔτι ὁ ποτὸς, ἀπὸ τῶν λοι-
πῶν μοναχῶν, καὶ ἀγράμματαί τυχῶσι, καὶ σοφοὶ ὅ, πῦν ἐσθίει
καὶ πίνει ὁ ἡγούμενος, τὸν αὐτὸν ποτὸν, καὶ τὸν αὐτὸν ἄρτον, καὶ τὸ αὐτὸ
ἕδесμα πάντες ἐσθίεισι καὶ πίνουσι. μόνον ἐν τοῖς ἐνδύμασι μικρὸν διαφέ-
ρουσιν οἱ ἡγούμενοι, καὶ οἱ γέροντες, καὶ οἱ ἱερεῖς ἢ μοναχηῖς, δι' ἡμεροσίνης
ἐνεκα. ζῶσιν οἱ πλείονες ἐκ τῶν ἐργαζέμενων αὐτῶν· μόνον οἱ ἱερεῖς, καὶ
οἱ ἱεροδιάκονοι, οὐκ ἐργάζονται, μόνον ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικαῖς πράγματι
σχολάζουσι, τρεῖσιν, ἐν τῇ ἀναγνώσει· οἱ δὲ λοιποὶ ἔχουσιν ἐργόχρονον.
οἱ μὲν ῥά πησι τῶν λοιπῶν τὰ ἐνδύματα, οἱ δὲ ῥά πησι τὰ ὑποδή-
ματα τῶν μοναχῶν, οἱ δὲ πλέκουσιν ἔρα ποσάβων, ἢ ἐρίφων τρίχας.
οἱ δὲ εἰσὶν χαλκίαι, καὶ χαλκίδουσι ἀξίνας· οἱ δὲ πορεύονται εἰς τὰ
ποσάβων, καὶ μισθοῖσι μισθωτὰς, πρὸς τὸ φυλάττειν ἐκείνην, καὶ ἴσαν-
ται σὺν ἐκείνοις ἐν ἐτῷ· καὶ ὅταν παρέλθῃ τὸ ἐν ἐτῷ, πορεύονται εἰς τὸ
μοναστήριον, καὶ μισθοῖσιν ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ ἔπειτα πέμπονται εἰς τὰ
ποσάβων, καὶ πησι καὶ ἐκεῖνοι ἕτερον ἐν ἐτῷ. καὶ οὕτω πάλιν ἄλλοι πέμ-
πονται ἀπὸ τῶν γέροντων ἢ μοναχηῖς. Ἐχαστὸν τὰ μοναστήρια γέροντας,
τὰς παλαιότερους μοναχὰς. ὃ καὶ τὸν ποσθηθέντα τρόπον, πέμπουσι
μοναχὰς οἱ γέροντες πρὸς τὰς ἰπώδας, καὶ πρὸς τὰς βόας, καὶ πρὸς τὰς μέ-
λισσας

ius in tres alios. Primus ordo vocatur monasteriacus: secundus anachoreticus, sive, ut ita dicam, celoiticus, ideò quod exigua monasteria veluti cellulas possideant: tertius dicitur asceticus.

CAPUT XXVIII.

Explicatio primi ordinis monachorum.

CUm primo ordine, qui monasteriacus nominatur, ita comparatum est. Dantur apud Græcos monasteria partim parva, partim magna longè plurima: & hæc inter sunt nonnulla, quæ quinquaginta; inveniuntur alia, quæ centum; reperiuntur alia, quæ supra centum quinquaginta, quæ ducentos; invenias nonnulla, quæ trecentos, etiam quadringentos præter propter, imo & plures continent monachos. Vivunt verò primi hujus ordinis monachi vitam pariter omnes ex æquo communem & æqualem, omnes cum ordinis sui majore unà unam ad mensam & prandium & cœnam capiunt, cibo potuque maioris ab apparatu reliquorum monachorum, sive illiterati illi, sive literati fuerint, nihil omninò differente. Quicquid ergò edit bibitque prior, eundem potum, eundem panem, idem edulium omnes quoque edunt bibuntque; in vestitu solùm exigua quædam disparitas inter monasterii priores, seniores & sacerdotes, decentiæ & decoris ergò cernitur. Maxima ipsorum pars operâ manuariâ victum sibi acquirit; solis sacerdotibus & hierodionis, ecclesiasticis scilicet solùm negotiis, hoc est, lectione occupatis, & ab hoc labore exceptis. Reliqui, quod manuum labore perficiant, omnes suum pensum habent. Hi aliorum vestimenta consuunt, illi calceamenta illorum parant, isti ovium lanas aut hædorum pilos contexunt connectuntque. Alii sunt ærarii, vel fabri ferrarii, & secures fabricant. Cæteri ad oves se conferunt, pastores ad curam gregis habendam mercède conducentes, illisque per unum annum adhærentes; hocque elapso, in monasterium se rursus recipiunt, ibique permanent, aliis interim ad oves ablegatis, idemque, quod illi, per annum unum faciuntibus; quibus post exactum annum ad monasteria reversis, denuò alii à monasterii senioribus (sunt autem hi illi monachi, cui præ reliquis quàm plurimos annos in monasteriis consumpserunt) amandantur.

λισσας ἔπερὸς μήλας, ἔ ἐν ἑτέροις πρᾶγμασι καὶ ἔτι, ἔ πάλιν
 εἰσέρχονται εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἔτι ζωοῖ ἐν τοῖς μοναστηρίοις οἱ μο-
 ναχοὶ. πολλοὶ δὲ καὶ ἔκ τῶν ἱερέων πέμπονται διὰ τῶν γερόντων εἰς Βα-
 λαχίαν, καὶ εἰς Μοσχοσίαν, Ἰβηρίαν καὶ Ἀλαχόθεν, περὶ τὸ ζητεῖν ἑλεη-
 μοσύνην, ἔ ἔτι φέρουσιν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἀπόστασις ἐκείνοι ἐν μο-
 ναστηρίῳ, καὶ πάλιν ἄλλοι πέμπονται. Καὶ ἔτι ζωοῖ ἐκ τῆς τῆς τῆς
 οἱ μοναχοὶ ἐν τοῖς μοναστηρίοις.

ΚΕΦΑΛ. ΚΘ.

Περὶ σχήματῶν.

Φέρουσι δὲ κάλυμμα ἐν ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καλύπτου τὰ ὠπία
 αὐτῶν, σημαῖνον, ὅτι ἔστι δὲ αὐτῶν ἀκείνῳ, ἔτε μαθηταῖν τὰ κα-
 καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὡς καὶ φέρουσι λογίζεσθαι, ὡς φησὶν ὁ Παῦλος,
 Νηπιᾶτε ἢ κακία. φέρουσι δὲ ἕτερον κάλυμμα ἐπάνω τῶν πολεχθέν-
 τῶν καλύμματι, ἐν σχήματι τῆς κεφαλῆς, καὶ καλύπτει τὴν κεφαλὴν,
 καὶ κρέματα ἕως τῆς ζώνης καὶ ἐπέκεινα, σημαῖνον, ὅτι ὁ φέρων ἔ-
 πο τὸ σχῆμα, νεκρὸς ἐστὶν ἐκ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ ἔστι δὲ τὸν
 φέρουσι τὸ σχῆμα φροντίζειν περὶ κοσμικῶν πραγμάτων, ταῦτα,
 τῆς ἀνθρώπων, περὶ πλάτῃ, περὶ συγγενῶν, περὶ φίλων, περὶ
 ἀποθησαυριστικῆς, ἔτε περὶ θάλασσης σώματι, ἀλλὰ νομίζειν ἑαυτὸν
 νεκρὸν εἶναι, ἔχ' ἵνα ἀποθνήσκῃ τελείως, ἀλλὰ τῶν πολεχθέντων
 ἀποθνήσκῃ, ὡς φησὶν ὁ κύριος, εἶπε θέλει ὀπίσω μὲ ἐλθεῖν,
 ἀπαρνησάτω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτῶν, καὶ ἀκολουθήτω
 μοι. καὶ ὁ Δαβὶδ· Ὁλὴν τὴν ἡμέραν ἐνεκά σου θανατέμεθα.

ΚΕΦΑΛ. Λ.

Ἑρμηνεία περὶ τῶν πολεχθέντων θανάτων.

Θανατέμεθα καὶ σταυρὸν ἀράτω, σημαίνει, τῶν πολεχθέντων θανάτων
 θανατέμεθα τὸν ἀνθρώπον, καὶ ἔστι τῶν φυσικῶν θανάτων θανατέμεθα.

Προ-

Prædictum ad modum seniores illi monachos ad equos, ad boves, ad apes, ad fructus, ad occupationes alias ablegant: qui finito anno ad monasteria redeunt. Atque hæc est ratio & modus vitæ monasticæ. E sacerdotibus verò multi a senioribus in VValachiam, Moscoviam, Iberiam & aliorum ad colligendas elemosynas emittuntur, quas in monasteria perferunt; & ibidem quoque, aliis interea hoc nomine exire iussis, permanent. Atque hac ratione monachi primi ordinis in monasteriis ætatem suam transigunt.

CAPUT XXIX.

DE

Vestitu five habitu.

GEstant monachi in capitibus operimentum aliquod, auriculas quoque ipsas muniens; quo ipso significatur, nequaquam decere illos in aures, minùs in animum admittere illa, quæ vitiosè ab hominibus vel geruntur vel dicuntur, sed existimare potius, sese omni audiendi facultate destitui; quem in sensum Paulus quoque ait: Estote pueri malitiâ. Præfato capitis tegumento aliud insuper imponitur, quod formam sepulchri refert, caputque totum operiens ad cingulum usque, & longius etiam dependet; quo innuitur, habitu istiusmodi incedentem mundanis negotiis emortuum esse; neque convenire, ut vestimento hoc indutus, studiorum hujus seculi, hoc est, honoris & dignationis humanæ, divitiarum, consanguineorum, amicorum, auræ popularis, cuticulæque curam sulcipiat, sed ut magis se pro mortuo reputet; non quasi propriè dictâ morte diem obire, sed liberâ & spontaneâ morte mundo & carni mori debeat. De quâ ita loquitur Dominus noster: Qui me sequi vult, abneget seipsum, tollat crucem suam, & sequatur me. Et David ait: Tota die propter te morti tradimur.

CAPUT XXX.

Explicatio, quid sit mors spontanea.

EMori & crucem suam tollere, notat, hominem morte voluntariâ obire, minimè omni iam autem naturali & physicâ. Spontanea verò mors

λισσας ἔπερὸς μήλας, ἔ ἐν ἑτέροις πρᾶγμασι καὶ ἔτι, ἔ πάλιν
 εἰσέρχονται εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἔτι ζῶσι ἐν ταῖς μοναστηρίοις οἱ μο-
 ναχοὶ. πολλοὶ δὲ καὶ ἔκ τῶν ἱερέων πέμπονται διὰ τῶν γερόντων εἰς Βα-
 λαχίαν, καὶ εἰς Μοσχοδίαν, Ἰβηρίαν καὶ Ἀλαχόθεν, πρὸς τὸ ζητεῖν ἑλεη-
 μοσύνην, ἔ ἔτι φέρουσιν εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ ἀδύσιν ἑκείνοι ἐν μο-
 ναστηρίῳ, καὶ πάλιν ἄλλοι πέμπονται. Καὶ ἔτι ζῶσιν ἔκ τῆς τῆς τῆς
 οἱ μοναχοὶ ἐν ταῖς μοναστηρίοις.

ΚΕΦΑΛ. ΚΘ.

Περὶ σχήματῶ.

Φέρουσι δὲ κάλυμμα ἐν ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καλύπτου τὰ ὠπία
 αὐτῶν, σημαῖνον, ὅτι ἔ δὲ αὐτὸς ἀκείν, ἔτε μαθηταῖν τὰ κα-
 καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὡς κωφὸς λογίζεσθαι, ὡς φησὶν ὁ Παῦλῶ,
 Νηπιᾶζετε ἢ κακία. φέρουσι δὲ ἕτερον κάλυμμα ἐπάνω ἔ περὶ τοῦ
 ἔ καλύμματῶ, ἐν σχήματι τῶ, καὶ καλύπτει τὴν κεφαλὴν,
 καὶ κρέματα ἕως τῆς ζώνης καὶ ἐπέκεινα, σημαῖνον, ὅτι ὁ φέρων ἔ-
 το τὸ σχῆμα, νεκρὸς ἐστὶν ἔκ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ ἔ δὲ τὸν
 φέρουσι τὸ τὸ σχῆμα φροντίζειν περὶ κοσμικῶν πραγμάτων, ταῖς
 τῆς ἀνθρώπων, περὶ πλάτῃ, περὶ συγγενῶν, περὶ φίλων, περὶ
 ἀφροπαρεσκίας, ἔτε περὶ θάλψεως σώματῶ, ἀλλὰ νομίζειν ἑαυτὸν
 νεκρὸν εἶναι, ἔχ' ἵνα διποθνήσκῃ τελείως, ἀλλὰ τῶ προαιρετικῶ θανά-
 τῶ διποθνήσκῃ, ὡς φησὶν ὁ κύριῶ, εἶπτε θέλει ὀπίσω μὲ ἐλθεῖν,
 ἀπαρηγοῦσθε ἑαυτὸν, καὶ δράτω τὸν σαυρὸν αὐτῶ, καὶ ἀκολοθήτω
 μοι. καὶ ὁ Δαβὶδ· Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐνεκά σε θανάξιμεθα.

ΚΕΦΑΛ. Λ.

Ἐρμηνεία περὶ τῶ προαιρετικῶ θανάτῃ.

Θανατῶ καὶ σαυρὸν ἀραι, σημαίνει, τῶ προαιρετικῶ θανάτῳ
 θανατῶ τὸν ἀνθρώπον, καὶ ἔ τῶ φυσικῶ θανάτῳ θανατῶ.

Προ-

Prædictum ad modum seniores illi monachos ad equos, ad boves, ad apes, ad fructus, ad occupationes alias ablegant: qui finito anno ad monasteria redeunt. Atque hæc est ratio & modus vitæ monasticæ. E sacerdotibus verò multi a senioribus in VValachiam, Moscoviam, Iberiam & aliorum ad colligendas elemosynas emittuntur, quas in monasteria perferunt; & ibidem quoque, aliis interea hoc nomine exire iussis, permanent. Atque hac ratione monachi primi ordinis in monasteriis ætatem suam transigunt.

CAPUT XXIX.

DE

Vestitu five habitu.

GEstant monachi in capitibus operimentum aliquod, auriculas quoque ipsas muniens; quo ipso significatur, nequaquam decere illos in aures, minùs in animum admittere illa, quæ vitiosè ab hominibus vel geruntur vel dicuntur, sed existimare potius, sese omni audiendi facultate destitui; quem in sensum Paulus quoque ait: Estote pueri malitiâ. Præfato capitis tegumento aliud insuper imponitur, quod formam sepulchri refert, caputque totum operiens ad cingulum usque, & longius etiam dependet; quo innuitur, habitu istiusmodi incedentem mundanis negotiis emortuum esse; neque convenire, ut vestimento hoc indutus, studiorum hujus seculi, hoc est, honoris & dignationis humanæ, divitiarum, consanguineorum, amicorum, auræ popularis, cuticulæque curam sulcipiat, sed ut magis se pro mortuo reputet; non quasi propriè dictâ morte diem obire, sed liberâ & spontaneâ morte mundo & carni mori debeat. De quâ ita loquitur Dominus noster: Qui me sequi vult, abneget seipsum, tollat crucem suam, & sequatur me. Et David ait: Tota die propter te morti tradimur.

CAPUT XXX.

Explicatio, quid sit mors spontanea.

EMori & crucem suam tollere, notat, hominem morte voluntariâ obire, minimè omni iam autem naturali & physicâ. Spontanea verò mors

λισσας ἔπερὸς μήλας, ἔν ἐτέροις πρᾶγμασι καὶ ἔτι, ἔπάλιν
 εὐρέφονται εἰς τὸ μοναστήριον, ἢ ἕτω ζῶσι ἐν ταῖς μοναστηρίοις οἱ μο-
 ναχοὶ. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν ἱερέων πέμπονται διὰ τῶν γερόντων εἰς Βα-
 λαχίαν, καὶ εἰς Μοσχοδίαν, Ἰβηρίαν ἢ ἀλλαχόθεν, πρὸς τὸ ζητεῖν ἑλεη-
 μοσύνην, ἔτω φέρουσιν εἰς τὸ μοναστήριον, ἢ ἀπόσιν ἐκείνοι ἐν μο-
 ναστηρίῳ, ἢ πάλιν ἄλλοι πέμπονται. Καὶ ἕτως ζῶσιν ἐκ τῆς τάξεως
 οἱ μοναχοὶ ἐν ταῖς μοναστηρίοις.

ΚΕΦΑΛ. ΚΘ.

Περὶ σχήματῶ.

Φέρουσι δὲ κάλυμμα ἐν ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καλύπτου τὰ ὠπία
 αὐτῶν, σημαῖνον, ὅτι ἔδει αὐτοὺς ἀσκεῖν, ἕτε μαθητεῖν τὰ κα-
 καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὡς κωφὸς λογίζεσθαι, ὡς φησὶν ὁ Παῦλῶ,
 Νηπαῖζετε ἢ κακία. φέρουσι δὲ ἕτερον κάλυμμα ἐπάνω τῶν πολεχθέν-
 τῶν καλύμματῶν, ἐν σχήματι τῶν, καὶ καλύπτει τὴν κεφαλὴν,
 καὶ κρέματα ἕως τῆς ζώνης καὶ ἐπέκεινα, σημαῖνον, ὅτι οἱ φέρουσι
 τὸ τῶν σχήμα, νεκρὸς ἐστὶν ἐκ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ ἔδει τὸν
 φέροντα τὸ τῶν σχήμα φροντίζειν περὶ κοσμικῶν πραγμάτων, ταῦτα,
 τῆς ἀνθρώπων, περὶ πλάττα, περὶ συγγενῶν, περὶ φίλων, περὶ
 ἀφροπαρεσκίας, ἕτε περὶ θάλψεως σώματῶν, ἀλλὰ νομίζειν ἑαυτὸν
 νεκρὸν εἶναι, ἔχ' ἵνα διποθνήσκῃ τελείως, ἀλλὰ τῶν ποραιρετικῶν θανά-
 τῶν διποθνήσκῃ, ὡς φησὶν ὁ κύριῶ, εἶπτε θέλει ὀπίσω μὲ ἐλθεῖν,
 ἀπαρησιόσθω ἑαυτὸν, καὶ δράτω τὸν σαυρὸν αὐτῶ, καὶ ἀκολοθήτω
 μοι. καὶ ὁ Δαβὶδ· Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐνεκά σε θανάξιμεθα.

ΚΕΦΑΛ. Λ.

Ἐρμηνεία περὶ τῶν ποραιρετικῶν θανάτων.

Θανάξιμεθα καὶ σαυρὸν ἀραι, σημαίνει, τῶν ποραιρετικῶν θανάτων
 θανάξιμεθα τὸν ἀνθρώπον, καὶ ἔτῶν φυσικῶν θανάτων θανάξιμεθα.

Πρῶ-

Prædictum ad modum seniores illi monachos ad equos, ad boves, ad apes, ad fructus, ad occupationes alias ablegant: qui finito anno ad monasteria redeunt. Atque hæc est ratio & modus vitæ monasticæ. E sacerdotibus verò multi a senioribus in VValachiam, Moscoviam, Iberiam & aliorum ad colligendas elemosynas emittuntur, quas in monasteria perferunt; & ibidem quoque, aliis interea hoc nomine exire iussis, permanent. Atque hac ratione monachi primi ordinis in monasteriis ætatem suam transigunt.

CAPUT XXIX.

DE

Vestitu five habitu.

GEstant monachi in capitibus operimentum aliquod, auriculas quoque ipsas muniens; quo ipso significatur, nequaquam decere illos in aures, minùs in animum admittere illa, quæ vitiosè ab hominibus vel geruntur vel dicuntur, sed existimare potius, sese omni audiendi facultate destitui; quem in sensum Paulus quoque ait: Estote pueri malitiâ. Præfato capitis tegumento aliud insuper imponitur, quod formam sepulchri refert, caputque totum operiens ad cingulum usque, & longius etiam dependet; quo innuitur, habitu istiusmodi incedentem mundanis negotiis emortuum esse; neque convenire, ut vestimento hoc indutus, studiorum hujus seculi, hoc est, honoris & dignationis humanæ, divitiarum, consanguineorum, amicorum, auræ popularis, cuticulæque curam sulcipiat, sed ut magis se pro mortuo reputet; non quasi propriè dictâ morte diem obire, sed liberâ & spontaneâ morte mundo & carni mori debeat. De quâ ita loquitur Dominus noster: Qui me sequi vult, abneget seipsum, tollat crucem suam, & sequatur me. Et David ait: Tota die propter te morti tradimur.

CAPUT XXX.

Explicatio, quid sit mors spontanea.

EMori & crucem suam tollere, notat, hominem morte voluntariâ obire, minimè omni iam autem naturali & physicâ. Spontanea verò mors

Προαιρετικὸς δὲ θάνατος ἐρμηνεύεται οὕτως. Ὡσπερ ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ διττός· ἢ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος· οὕτω καὶ διττός ἐστιν, φυσικὸς καὶ προαιρετικὸς θάνατος. Φυσικὸς μὲν θάνατος ἐστὶν, ὡς ὅταν χωρίζεται ἡ ψυχὴ ἀπὸ τοῦ σώματος· προαιρετικὸς δὲ ἐστὶν, ὡς ὅταν τις κόπτη τὰ σαρκικά πάθη. Ἐπάλιν. Κατὰ τὸν ἄνθρωπον διττός ἐστιν, ἕτω καὶ αἰθελήσεις δύο εἰσὶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· θέλῃσι τὴν ψυχῆς, καὶ θέλῃσι τὸ σῶμα. καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ χάρισμα καὶ προήγησι, ζῆσι καὶ τὰ αἰώνια, ὡσπερ ὁ θεὸς ἐστὶ καθαρὸς, ἕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἀγαπᾷ φυσικῶς, ζῆν καθαρῶς, ταπεινῶς, ἀμολύντως ἀπὸ ἀμαρτίας. ὡς ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος, ἕτω ἢ ἡ ψυχὴ ὁμιλοῦται ἀγαθὴν δικαίως. ὡς ὁ θεὸς ἐστὶν ἐλεήμων, καὶ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ζῆσι ἢ ἡ ψυχὴ ἐλεήμων εἶναι. Ἐν τῷ θεῷ γίνονται ἅπαντα ἐστὶν, ὡσαύτως καὶ ἡ ψυχὴ ὀρέγεται τὰ ἐργάσια ἢ θεῶν μελετᾷ, καὶ τὰ ἐξῆς. Τὰ δὲ σώματα τὰ θελήματα ταῦτά ἐστιν κατεπίαι, μεθύειν, καταγαλᾶν, ὑπερηφανοῦσθαι, πλετεῖν καθ' ὑπερηβολὴν, πορνείαν, ὑβρίζειν, ὑπερφρονεῖν, φιλοζηματούρειν, ἀδικεῖν, καὶ ὑψηλότερον εἶναι ἀπὸ πάντων ἀνθρώπων, ἀρπάζειν, καὶ ὅτι ἔστιν ἐναντίον τὴν ψυχῆς, πρὸς ἐκεῖνο τρέχει ὁ σαρκικὸς ἄνθρωπος. ὡς φησὶν ὁ Παῦλος ἐν τῇ β. πρὸς Τιμόθεον κεφ. γ. πρὸς τὸν κυριόδοξον ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν σαρκικῶν παθῶν· φίλαυτοι, φιλόζυγοι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονύσων ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἀσπργοι, ἀσπονδοί, ἀβόλοι, ἀκρατεῖς. ἀνήμεροι, ἀφιλάργοι, περπεῖς, πτυφωμένοι, φιλήδονοι μάλλον ἢ φιλόθεοι· ἔχοντες μόρφωσιν ὑπεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρηνημένοι. Ἐστὶ γὰρ ἐχθρότατος ἐχθρὸς τὴν ψυχῆς, τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς. ὡς φησὶν πάλιν ὁ αὐτὸς· Ὁρῶ ἕτερον νόμον στρατεύομενον κατὰ τὴν σαρκὸς καὶ πάλιν. Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἐχθρὸν εἰς θεόν. Ἐμὲν ἐχθρὸς ἔστι θεὸς τὸ φρόνημα τὴν σαρκὸς, ἄρα καὶ ἐχθρότατος ἐχθρὸς τὴν ψυχῆς. Ἰταὶ ἕνεκα δὲ τῶν λογικῶν ἐχέφρονας εἶναι, ἵνα δύναται χαλιναγωγεῖν τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς, ὡς οἱ ἵπποι τὰς ἵππους, καὶ αἱ βασιλίσσαι τὰς δόλους αὐτῶν. ἕτω ἵνα θανατώσῃ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἵνα ἡ ψυχὴ κυριόη τὸ σῶμα. Ὅτι ἐκ τῶν πολλῶν ὑπακούει τὴν ψυχὴν τὸ σῶμα ἰσχυρῶς, θηλεῖται ἡ ψυχὴ, καὶ τότε εἶδεν μέλει αὐτῇ

mors explicatius ita proponitur. Quemadmodum homo duplici modo considerari potest, & quâ animâ & quâ corpore constat: sic quoque duum generum mors est, alia naturalis, alia spontanea. Et naturalis quidem mors est, quando anima, corpore exanimi relicto, emigrat: spontanea verò, quando quis carnales affectus refecat. Rursus. Quemadmodum homo duplex est, ita & duplicia in homine deprehenduntur desideria; alia quæ ab animâ, alia quæ à corpore denominationem habent. Et sicuti anima hominis donum & spiraculum Dei est; ita etiam ea, quæ supernæ sunt originis, appetit. Verbi gratiâ. uti Deus purus est, sic & anima solius naturæ instinctu puram, hoc est, inquinamenti & peccati omnis expertem vitam vivere incipit. Sicut Deus est justus, ita & anima justè ætatem transigere desiderat. ut Deus est misericors, ita anima misericordiam exercere amat. In Deo terreni nihil invenire licet: pari modo & anima non nisi cœlestia divinaque meditatur, & quæ alia his consanguinea sunt, concupiscit. Quæ verò corpus velit & quærat, hæc sunt: commessari, inebriari, alios mysterismo excipere, cristas erigere, divitiis supra modum affluere, scortari, contumeliis alios afficere, insolescere & nimium de se sentire, opibus congerendis studiosè iucumbere, injustè alios circumvenire, inter omnes homines eminere, rapere, & quæcunque tandem animæ adversantia alia sunt, ad ea carnalis homo summo studio contendit. Sicuti Paulus in epistolâ suâ II ad Timotheum cap. III. de hominibus, in quibus carnales cupiditates imperium obtinent, loquens, ait: Sui amantes, avari, gloriosi, superbi, maledici, parentibus immorigeri, ingrati, profani, charitatis expertes, nescii fœderis, calumniatores, incontinentes, immites, bonorum osores, proditores, præcipites, inflati, voluptatum amantes potius quam amantes Dei; formam pietatis habentes, sed qui vim ejus abnegarint. Sunt quippe appetitus carnales, hostes animæ longè omnium inimicissimi, quemadmodum idem alioloco dicit: Video aliam legem oppugnantem carnem meam. Et rursus: Concupiscentia carnis, inimicitia est adversus Deum. Quod si igitur concupiscentia carnis, Dei hostis est; acerrimus certè & ipsius animæ erit hostis. Quâ de causâ consideratè & circumspectè prudentibus agendum, quò carnales cupiditates, veluti aurigæ suos equos, & Reginæ ancillas, injecto quasi freno queant compescere. Non ut corpus vitæ omnis expertes & exanime planè reddant, sed ut liberum tantum animæ in corpus imperium hac ratione allerant. Quando enim anima

αὐτῇ παρὶ τῶ Θεοῦ. ἀλλὰ συναγωνίζεταί τῷ σώματι, ὡς φησὶν ὁ Παῦ-
 λος. Ὁμιλίαι καθ' ἡμέρας ἤδη γρηγορῶ. καὶ ὁ Θεὸς παρὶ πνῶν
 Ἑβραίων λέγει τῷ Μωϋσῆ. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ὅσαι εἰσὶν ἀγαθαί. ἔχ
 ὅτι ὁ Θεὸς ἐποίησε κακὰς τὰς ψυχὰς ἐκείνων τῶ Ἑβραίων, ἀλλ' ὅτι ἐκ
 τῶ πολλὰκις ὑπακούει τὰς ψυχὰς ἐκείνων ταῖς Ἰπτιμύαις τῶ σαρκὸς
 αὐτῶν, ἐθελωθησαν αἱ ψυχαὶ ἐκείνων. καὶ τὰς ἐνεκα λέγει ὁ Θεὸς
 αἱ ψυχὰς ἐκείνων ὅσαι εἰσὶν ἀγαθαί. ὡς φαίνεται ἐκ τῶ ἔργου ἐκείνων.
 Ἐκάθησεν ὁ λαὸς, καὶ ἔκλαιε, καὶ ἦλθε ὀργισμῆτα, καὶ ἔφαγεν
 ὁ λαὸς καὶ ἔχορτάθη, καὶ ἦ ἐπαύριον ἀπέθανον δεκαέωςαρες χιλιάδες
 ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Ὁρα, πῶς διὰ τὸ ὑπακούει τὰς ψυχὰς ἐκείνων ταῖς
 Ἰπτιμύαις τῶ σαρκὸς αὐτῶν, ἀπάλοντο ψυχικῶς ἔσωματικῶς. Πάλιν,
 διὰ τῶ λαιμαργίᾳ ὁ Ἀδὰμ ἐξεβλήθη ἀπὸ τῶ ἔδουθεύσας. Ὁσαύτως καὶ ὁ
 Ἡσαῦ μικρὸ ὄφονος ἐνεκα ἀπώλεσε τὰ πτωχεύματα. καὶ ὁ πλάσιος κα-
 τικρήνη, ἀκέρως τὸ, ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ σε ἐν τῇ ζωῇ σε. Ἐπὶ καὶ ὁ
 Χελὸς λέγει. Τὸ τὸ γένος ὅσαι ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσδοκῇ
 καὶ νηθείᾳ. Καὶ πάλιν λέγει ὁ κύριος. Πειράζεισθε διὰ βολὸς τινα αὐ-
 θρωπον, καὶ ἔπειτα ἐξέρχεται ἔσπορεύεται ἔνθε κακῆθεν, καὶ καὶ ταῦτα
 ἐνθυμεῖται καὶ ἔρχεται Ἰπτικέψαται αὐτὸν, καὶ ἐν τῶ αὐτὸν ἀμετανόητον,
 καὶ Ἰπτικέψαται σκεῖται αὐτῶ, πορεύεται καὶ λαμβάνει ἔσποτά δαι-
 μόνια, καὶ εἰσελθὼν κατοικεῖ ἐν τῷ αὐθρώπῳ ἐκείνῳ καὶ ἔτω
 γίνεταί τὰ ἔσποτά τῶ αὐθρώπῳ ἐκείνῳ χεῖρονα τῶ πρώτων.

Τίνα δὲ εἰσὶ ἐκεῖνα τὰ δαιμόνια; Ἐστὶ γὰρ δαιμόνιον ὑπερηφαι-
 νίας, δαιμόνιον πορνείας, δαιμόνιον φθόνου, δαιμόνιον πολυφαγίας,
 δαιμόνιον φόνου, δαιμόνιον φιλαργυρίας, δαιμόνιον ἀδικίας, δαιμόνιον
 ψεύδους, ἔσποτα ποικίλα. Μεμνημένοι τίνων οἱ μοναχοὶ πάντων τῶν
 πολεμικῶν ἰσχυρῶν, ἔσποτα κυρίως λέγουσι, Δὲν σαυρωθῆναι τὰς θέ-
 λοντας ἀπολαθῆναι αὐτῶ. Φέρουσι ταῦτα τὰ χήματα, ἀ πορεύονται,
 ἵνα ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχωσι τὰ ἔσποτα αὐτῶν, καὶ βλέποντες ἀγωνίζουσι,
 (ὡς φησὶν ὁ Δαβὶδ, Προσώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ πάντας,
 ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλώθω,) καὶ ἀποθνήσκου αὐτῶ τῶ
 πολεμικῶ ἰσχυρῶ. Ὁμοίως φέρουσι δὲ ἔσποτα χλαίνας ἐν ταῖς ἐκκλη-
 σίαις, διὰ τὸ μὴ ἔχειν πείχουρα, σημαῖνον, ὅτι ἐστὶ τὰς μοναχούς
 ἐκτείνειν

corporei sapiculè obsequitur, tandem & ipsa ad feritatem degenerat, omnique veneratione Dei excussâ, corpore ipsi in bello hoc promovendo vires ministrat. A quo non abludit Paulus, dicens: Corrum-punt mores bonos colloquia prava. Et Deus de Hebræorum nonnullis ad Moysen ait: Animæ eorum non sunt bonæ; non quasi Deus animas illorum Hebræorum malas creasset; sed quia, concupiscentiis carnis sæpè morem gerendo, exuta humanitate, feritatem induerunt; ac eò digito quasi intento dicit Deus: Animæ illorum non sunt bonæ. Id quod etiam ex operibus illorum elucet: Confedit populus & illacrymatus est, & venerunt coturnices, comeditque populus & saturatus est, & die posteriâ prostrata sunt die unâ quatuordecim hominum millia. Vide mihi quæso, quomodo hi, quia animæ illorum concupiscentiis carnis obtemperarunt, spiritali & corporali morte perierunt. Rursus, ob gulæ intemperantiam Adam Paradiso ejectus est. Similiter & Esavus propter vile aliquod edulium primogenituræ jus perdidit. Et dives ille condemnatus est, hac auditâ sententiâ: Recepisti bona in vitâ tuâ. Adhæc etiam Christus ait: Hoc genus non egreditur, nisi per preces & jejunia. Et alibi inquit Dominus: Tentat diabolus hominem aliquem, & postea rursus eum deserit, hincinde interea obambulans. Post hæc apud animum consilium instituit, revisendi proposito illum accedit, deprehensoque illo pristinæ pessimæ vitæ adhuc dedito, idoneoque ita sibi habitaculo reperto, vadit, septemque adhuc dæmoniis sibi adjunctis, ingreditur & inhabitat hominem illum, redditurque apud hominem hunc illa prioris, posterior hæc conditio longè deterior.

Quænam verò sunt illa dæmonia? Est scilicet dæmonium superbiæ, dæmonium scortationis, dæmonium invidentiæ, dæmonium voracitatis, dæmonium cædis, dæmonium avaritiæ, dæmonium injustitiæ, dæmonium mendacii, & aliorum variorum vitiorum. Et recensitorum horum omnium itaque, & ipsius Christi, dicentis: Necesse est crucem suam ferat, qui me vult sequi, benè memores monachi, habitu illo, (de quo supra locuti sumus) incedunt, quo ultima sua semper in conspectu habeant, &, secundum effatum Davidis: Vidi Deum meum coram me semper, quia à dextris mihi est, ne commovear, prospectè pugnent, atque ita spontaneâ morte obeant. Similiter quoque lænas in ecclesiis, quia chirothecas usurpare non solent, gestant; docentes eo, non oportere monachos manus suas ad opus

ἐκλείνεν τὰς χεῖρας πρὸς πικρὸν πρᾶγμα, ἢ τύπην, ἢ πιεῖν. Ἰστέ
 ἕνεκα ἔ ἐν τῷ τὰ Φω τυλίπῃσι μὲ χλαινῶν, σημαίνοντες, ὅτι ἔζησαν
 ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν, ὡς μὴ ἔχοντες χεῖρας πρὸς τὸ καθοποιῆσαι τι, ἀλλὰ
 τῷ προαιρετικῷ θανάτῳ ἔθνησκον ζῶντες.

ΚΕΦΑΛ. ΛΑ.

Περὶ τῆς δευτέρας τάξεως τῶν μοναχῶν.

Η Δεύτερα τάξις τῶν μοναχῶν καλεῖται ἀναχωρητικὴ, Ἰστέτι, τυγ-
 χάνει τις πλῆσι, καὶ εἰ δύναται ζῆν ἐν τῷ κοινοβίῳ, τότε δι-
 δωσι τοῖς μοναχοῖς χρήματα, ἀρκούντος ἕνεκα οἴκου Ἰνός, ἔ οἱ μονα-
 χοὶ δίδουσι ἐκείνῳ οἶκόν τινα μέγαν ἔξω τῆς μοναστηρίου ἢ ἐν μιλιάρῳ,
 ἢ δύο, ἢ τρία, ἔ ἔτω κατοικεῖ ἐκεῖν ἐκεῖ, σὺν ἄλλοις δύο ἢ τρισί-
 πτωχοῖς. ἔ σὺν αὐτοῖς ζῆ κατὰ ζῶσιν οἱ κοινοβιᾶται ἐν τῷ μοναστηρίῳ,
 καὶ πάντα ὁμοίως ἐκείνοις. ὁ δὲ οἶκος ἐκεῖν συνεχεῖ ἑαυτῷ ἐκκλη-
 σίαν, ὁμοίως ἔ ἀμπελῶνα, καὶ ἔλαια, ἔ καρίας, καὶ ἀμυγδαλαίας,
 ἔ κερσίας, ἔ ἔτερα ἀναγκαῖα πρᾶγματα ἀρκούντως πρὸς τὸ ζῆν
 ἐκείνης. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ δευτέρα τάξις τῆς μεγάλου Βασιλείου.

ΚΕΦΑΛ. ΛΒ.

Περὶ τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν.

Η Τρίτη τάξις καλεῖται ἀσκητικὴ, ἢ καλεῖται καὶ ἐρημιτικὴ,
 Ἰστέτι, ἐξησκημένοι ἐν τῇ ἀρετῇ σφόδρα. ζῶσιν ἔτι πάντοτε σκληρῶς.
 ἔχουσι μόνον οἰκίσκους μικροὺς, ἢ σπήλαια ἔτε ἀμπελῶνας, ἔτε ἀ-
 ργῆς ἔχουσι. ἀλλ' ἐπιτότε ἴνες ἐξ αὐτῶν δύνανται ἔχειν κλήματα τινα
 μεγάλα, καὶ εἰ ποιοῦσιν οἶνον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐδίδειν μόνον βότρυας, ὁμοί-
 ως καὶ σύκις, καὶ τσιαῦτα. καὶ ζῶσιν ἐξ ἐκείνων καὶ ἑτέρων πινῶν, ὡς μὲν
 κυάμων, μὲν κερσίων ἐξηρημένων, καὶ μήλων, καὶ κασανίων, καὶ μὲν
 ἄρτε

aliquod malum extendere, ut sunt verbera, aut alia aliqua vitiosa operatio. Hac de causâ etiam in sepulchris lænis eas obvolvunt, notantes eos, quod vitâ suâ vixerint, ac si manus ad malè agendum non habuissent, sed morte voluntariâ viventes etiam jam pridem mortui fuerint.

CAPUT XXXI.

DE

Secundo monachorum ordine.

Secundum monachorum ordinem anachoretæ constituunt. Quando aliquis opibus abundat, & interim in cœnobio vivere nequit, is certam pecuniæ summam, ut domicilium aliquod commodum nancisci possit, monachis numerat; pro quâ etiam monachi domum quandam amplam, uno, duobus vel tribus etiam à monasterio milliaribus distantem, ipsi concedunt. Atque ita ille duobus vel tribus pauperibus sociis ibidem vivit, similem prorsus ad modum quo cœnobitæ in monasterio vitam suam transigunt. Domus verò hæc contiguam quoque habet ecclesiam sive templum, ut & vineam, nec non oleas, similiter nucas, amygdalas, cerasa & alia necessaria, quæ vitæ illorum sustentandæ abundè sufficiunt. Atque hic est secundus Basilii magni ordo.

CAPUT XXXII.

DE

Tertio monachorum ordine.

Tertius ordo venit nomine ascetarum, qui & eremitæ audiunt. Hi; utpote in virtutis stadio valdè egregiè exercitati, unde & ascetarum, hoc est, exercitorum appellationem nacti, supra modum duriter vivunt, parvis domunculis aut spelæis solum contenti, neque vineas, neque agros possident. Possunt quidem nonnulli illorum etiam aliquando palmites, eosque non exiguos possidere; hos tamen non ad conficiendum vinum, sed ut cibum, botros videlicet inde petant, adhibent; eandem ob causam & ficus, & similia plantant sœventque: ex his quippe, ut & aliis ejusdem generis, fabis scilicet, tostis cerasis,

I 3

pomis,

ἐκλείνεν τὰς χεῖρας πρὸς πικρὸν πρᾶγμα, ἢ τύπην, ἢ πιεῖν. Ἰστέ
 ἕνεκα ἔ ἐν τῷ τὰ Φω τυλίπασι μὲ χλαινῶν, σημαίνοντες, ὅτι ἔζησαν
 ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν, ὡς μὴ ἔχοντες χεῖρας πρὸς τὸ καθοποιῆσαι τι, ἀλλὰ
 τῷ προαιρετικῷ θανάτῳ ἔθνησκον ζῶντες.

ΚΕΦΑΛ. ΛΑ.

Περὶ τῆς δευτέρας τάξεως τῶν μοναχῶν.

Η Δεύτερα τάξις τῶν μοναχῶν καλεῖται ἀναχωρητικὴ, ἰστέτι, τυγ-
 χάνει τις πλάσι, καὶ εἰ δύναται ζῆν ἐν τῷ κοινοβίῳ, τότε δι-
 δωσι τοῖς μοναχοῖς χρήματα, ἀρκούντος ἕνεκα οἴκου Ἰνός, ἔ οἱ μονα-
 χοὶ δίδουσι ἐκείνῳ οἶκόν τινα μέγαν ἔξω τῆς μοναστηρίου ἢ ἐν μιλιάρῳ,
 ἢ δύο, ἢ τρία, ἔ ἔτω κατοικεῖ ἐκεῖν ἐκεῖ, σὺν ἄλλοις δύο ἢ τρισί-
 πτωχοῖς. ἔ σὺν αὐτοῖς ζῆ κατὰ ζῶσιν οἱ κοινοβιᾶται ἐν τῷ μοναστηρίῳ,
 καὶ πάντα ὁμοίως ἐκείνοις. ὁ δὲ οἶκος ἐκεῖν συνεχεῖ ἑαυτῷ ἐκκλη-
 σίαν, ὁμοίως ἔ ἀμπελῶνα, καὶ ἔλαια, ἔ καρίας, καὶ ἀμυγδαλαίας,
 ἔ κερσίας, ἔ ἔτερα ἀναγκαῖα πρᾶγματα ἀρκούντως πρὸς τὸ ζῆν
 ἐκείνας. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ δευτέρα τάξις τῆς μεγάλου Βασιλείου.

ΚΕΦΑΛ. ΛΒ.

Περὶ τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν.

Η Τρίτη τάξις καλεῖται ἀσκητικὴ, ἢ καλεῖται καὶ ἐρημιτικὴ,
 ἰστέτι ἐξησκημένοι ἐν τῇ ἀρετῇ σφόδρα. ζῶσιν ἔτοι πάντοτε σκληρῶς.
 ἔχουσι μόνον οἰκίσκους μικροὺς, ἢ σπήλαια ἔτε ἀμπελῶνας, ἔτε ἀ-
 ργῆς ἔχουσι. ἀλλ' ἐπιτότε ἴνες ἐξ αὐτῶν δύνανται ἔχειν κλήματα τινα
 μεγάλα, καὶ εἰ ποιοῦσιν οἶνον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐδίδειν μόνον βότρυας, ὁμοί-
 ως καὶ σύκιαι, καὶ τσιαῦται. καὶ ζῶσιν ἐξ ἐκείνων καὶ ἑτέρων πινῶν, ὡς μὲν
 κυάμων, μὲν κερσίων ἐξηρημένων, καὶ μήλων, καὶ κασανίων, καὶ μὲν
 ἄρτε

aliquod malum extendere, ut sunt verbera, aut alia aliqua vitiosa operatio. Hac de causâ etiam in sepulchris lænis eas obvolvunt, notantes eos, quod vitâ suâ vixerint, ac si manus ad malè agendum non habuissent, sed morte voluntariâ viventes etiam jam pridem mortui fuerint.

CAPUT XXXI.

DE

Secundo monachorum ordine.

Secundum monachorum ordinem anachoretæ constituunt. Quando aliquis opibus abundat, & interim in cœnobio vivere nequit, is certam pecuniæ summam, ut domicilium aliquod commodum nancisci possit, monachis numerat; pro quâ etiam monachi domum quandam amplam, uno, duobus vel tribus etiam à monasterio milliaribus distantem, ipsi concedunt. Atque ita ille duobus vel tribus pauperibus sociis ibidem vivit, similem prorsus ad modum quo cœnobitæ in monasterio vitam suam transigunt. Domus verò hæc contiguam quoque habet ecclesiam sive templum, ut & vineam, nec non oleas, similiter nucas, amygdalas, cerasa & alia necessaria, quæ vitæ illorum sustentandæ abundè sufficiunt. Atque hic est secundus Basilii magni ordo.

CAPUT XXXII.

DE

Tertio monachorum ordine.

Tertius ordo venit nomine ascetarum, qui & eremitæ audiunt. Hi; utpote in virtutis stadio valdè egregiè exercitati, unde & ascetarum, hoc est, exercitorum appellationem nacti, supra modum duriter vivunt, parvis domunculis aut spelæis solum contenti, neque vineas, neque agros possident. Possunt quidem nonnulli illorum etiam aliquando palmites, eosque non exiguos possidere; hos tamen non ad conficiendum vinum, sed ut cibum, botros videlicet inde petant, adhibent; eandem ob causam & ficus, & similia plantant soventque: ex his quippe, ut & aliis ejusdem generis, fabis scilicet, tostis cerasis,

I 3

pomis,

ἐκλείνειν τὰς χεῖρας πρὸς πικρὸν πρᾶγμα, ἢ τύπην, ἢ πιεῖν. Ἰστέ
 ἕνεκα ἔ ἐν τῷ τὰ Φω τυλίπῃσι μὲ χλαινῶν, σημαίνοντες, ὅτι ἔζησαν
 ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν, ὡς μὴ ἔχοντες χεῖρας πρὸς τὸ καθοποιῆσαι τι, ἀλλὰ
 τῷ προαιρετικῷ θανάτῳ ἔθνησκον ζῶντες.

ΚΕΦΑΛ. ΛΑ.

Περὶ τῆς δευτέρας τάξεως τῶν μοναχῶν.

Η Δεύτερα τάξις τῶν μοναχῶν καλεῖται ἀναχωρητικὴ, ἰστέτι, τυγ-
 χάνει τις πλῆσι, καὶ εἰ δύναται ζῆν ἐν τῷ κοινοβίῳ, τότε δι-
 δωσι τοῖς μοναχοῖς χρήματα, ἀρκούντος ἕνεκα οἴκου Ἰνός, ἔ οἱ μονα-
 χοὶ δίδουσι ἐκείνῳ οἶκόν τινα μέγαν ἔξω τῶν μοναστηρίων ἢ ἐν μιλιάρῳ,
 ἢ δύο, ἢ τρία, ἔ ἔτω κατοικεῖ ἐκεῖν ἐκεῖ, σὺν ἄλλοις δύο ἢ τρισί-
 πτωχοῖς. ἔ σὺν αὐτοῖς ζῆ κατὰ ζῶσιν οἱ κοινοβιᾶται ἐν τῷ μοναστηρίῳ,
 καὶ πάντα ὁμοίως ἐκείνοις. ὁ δὲ οἶκος ἐκεῖν συνεχεῖ ἑαυτῷ ἐκκλη-
 σίαν, ὁμοίως ἔ ἀμπελῶνα, καὶ ἔλαια, ἔ καρίας, καὶ ἀμυγδαλαίας,
 ἔ κερσίας, ἔ ἔτερα ἀναγκαῖα πρᾶγματα ἀρκούντως πρὸς τὸ ζῆν
 ἐκείνης. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ δευτέρα τάξις τῶν μεγάλου Βασιλείου.

ΚΕΦΑΛ. ΛΒ.

Περὶ τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν.

Η Τρίτη τάξις καλεῖται ἀσκητικὴ, ἢ καλεῖται καὶ ἐρημιτικὴ,
 ἰστέτι ἐξησκημένοι ἐν τῇ ἀρετῇ σφόδρα. ζῶσιν ἔτι πάντοτε σκληρῶς.
 ἔχουσι μόνον οἰκίσκους μικροὺς, ἢ σπήλαια ἔτε ἀμπελῶνας, ἔτε ἀ-
 ργῆρας ἔχουσι. ἀλλ' ἐπιτότε ἴνες ἐξ αὐτῶν δύνανται ἔχειν κλήματα τινα
 μεγάλα, καὶ εἰ ποιοῦσιν οἶνον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐδίδειν μόνον βότρυας, ὁμοί-
 ως καὶ σύκις, καὶ τσιαῦτα. καὶ ζῶσιν ἐξ ἐκείνων καὶ ἑτέρων πινῶν, ὡς μὲν
 κυάμων, μὲν κερσίων ἐξηρημένων, καὶ μήλων, καὶ κασανίων, καὶ μὲν
 ἄρτε

aliquod malum extendere, ut sunt verbera, aut alia aliqua vitiosa operatio. Hac de causâ etiam in sepulchris lænis eas obvolvunt, notantes eos, quod vitâ suâ vixerint, ac si manus ad malè agendum non habuissent, sed morte voluntariâ viventes etiam jam pridem mortui fuerint.

CAPUT XXXI.

DE

Secundo monachorum ordine.

Secundum monachorum ordinem anachoretæ constituunt. Quando aliquis opibus abundat, & interim in cœnobio vivere nequit, is certam pecuniæ summam, ut domicilium aliquod commodum nancisci possit, monachis numerat; pro quâ etiam monachi domum quandam amplam, uno, duobus vel tribus etiam à monasterio milliaribus distantem, ipsi concedunt. Atque ita ille duobus vel tribus pauperibus sociis ibidem vivit, similem prorsus ad modum quo cœnobitæ in monasterio vitam suam transigunt. Domus verò hæc contiguam quoque habet ecclesiam sive templum, ut & vineam, nec non oleas, similiter nucas, amygdalas, cerasa & alia necessaria, quæ vitæ illorum sustentandæ abundè sufficiunt. Atque hic est secundus Basilii magni ordo.

CAPUT XXXII.

DE

Tertio monachorum ordine.

Tertius ordo venit nomine ascetarum, qui & eremitæ audiunt. Hi; utpote in virtutis stadio valdè egregiè exercitati, unde & ascetarum, hoc est, exercitorum appellationem nacti, supra modum duriter vivunt, parvis domunculis aut spelæis solum contenti, neque vineas, neque agros possident. Possunt quidem nonnulli illorum etiam aliquando palmites, eosque non exiguos possidere; hos tamen non ad conficiendum vinum, sed ut cibum, botros videlicet inde petant, adhibent; eandem ob causam & ficus, & similia plantant soventque: ex his quippe, ut & aliis ejusdem generis, fabis scilicet, tostis cerasis,

I 3

pomis,

ἄρτα διψαίτω ἐν τῷ κλιβάνῳ. Συλλέγασθαι γὰρ ἐν τῷ θέρει μήλα, καὶ
 ἄπα, ἢ σύκα, καὶ κεράπα, καὶ κόπρασιν εἰς μέλη, καὶ ξηραίνουσιν ἐν
 τῷ ἡλίῳ, καὶ ἐν τῷ λοιπῷ μερεὶ ἔχρονος κοχλάζουσιν ἐκείνα, ἢ
 ἐοπίσθαι μὲν ἄρτα διψαίτω, ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἅπαξ τὴν ἡμέραν, ἐν δὲ
 ταῖς ἐορταῖς δις, πέντε δὲ καὶ ἴσπερ ἅπαξ. Ζῶσι δὲ ἔστι ἐκ τῶν ἰδίων κό-
 πρων, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία εὐσυχωρεῖ μοναχοὺς τε καὶ ἐρημί-
 τας ζητεῖν ἐλεημοσύνας, διὰ τὸ μνημονεύειν τῶν Παύλου λέγοντος, Ὁ
 μὴ ἐργαζόμενος, μὴ ἐσθιέτω. Ἐνίστη ἕντες ἐκ τῶν πλεονέκτων Ἑλλήνων
 πέμπουσιν εἰς τὰ μοναστήρια, ἢ εἰς τὰς ἐρημίτας ἐλεημοσύνην, καὶ λαμ-
 βάνουσιν οἱ ἀπικηταί. Τὸ δὲ ἔργον αὐτῶν ἐστὶ τοιοῦτον. Ὁ μὲν πλέκει σει-
 ράδας ἐκ τριχῶν προβάτων, καὶ ἔριον, ὃ πηθεῖσιν οἱ μοναχοὶ ἀμφὶ
 τὰ ἄκρα τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν. Ὁ δὲ σκιάδιον ἐκ ψιδίου, ὃ δὲ ξύλι-
 να κοχλιάριον, ἢ λαβίδαξ ξύλινος, ὃ δὲ γράφει βιβλία. καὶ ταῦτα
 τὰ ἐργόχειρα πάντα διδάσκει τοῖς κατοικῆσιν ἐν τοῖς μοναστηρίοις, καὶ
 κείνοι διδάσκει πάντα τὰ ἀναγκαῖα τοῖς ἐρημίταις. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ τρί-
 τη τάξις τῶν ἐρημιτῶν μοναχῶν. Ταῦτα μὲν ἐγὼ γράφω, διὰ τὸ
 εἶδέναι με καλῶς, καὶ ἀσφαλῶς, καὶ ὀφθαλμοειδῶς, πολυῶς γράφειν
 καὶ λέγειν. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ τρίτη τάξις τῶν μεγάλων βασιλέων τῶν μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛ. ΛΓ.

Περὶ ἀρετῆς τῶν ἀσκητῶν.

Ὅτι οἱ ἀσκηταὶ ἔχουσιν ἕνα πᾶσι βιβλία ἕνα, ἃ διδάσκουσιν αὐτοὺς, πῶς δὲ ὑπομῆναι
 τὰς κακίας, λέγουσιν ἕτως. Ἐὰν μὴ ἔλθωμεν εἰς τὰ μέτρα Μωϋσεως,
 καὶ Δαβὶδ, εὐδυνάμεθα σώζεσθαι. Ἰστέστιν, ὡσπερ ὁ Μωϋσῆς ὄνειδιζό-
 μενος ἀπὸ Δαθὰν καὶ Ἀβιρών λεγόντων τῷ Μωϋσῆ. Εἰς πᾶσι
 σὺ μόνος κυριεύεις, καὶ ἡμεῖς υἱοὶ ἔσμεν ἔξ Ἰακώβ. ὅσῳ ἠθέλη-
 σεν ἀντιλέγειν, ἔπε ὀργίζεσθαι ἐκείνοις ὁ Μωϋσῆς, ἀλλ' ἀπεκρίθη
 ἐκείνοις λέγων. Ἐρωτήσω τὸν θεόν, καὶ ποιήτω ὡς θέλει. Καὶ ὁ Δαβὶδ,
 βασι-

pomis, castaneis, adhibito pane bis cocto sese sustentant. Æstivo enim tempore poma, pira, ficus & cerasa colligunt, inque frustra secta Solis fervori exposita torrent; & reliquo tempore his eduliis, pane bis cocto adhibito, vescuntur, & quidem per integrum annum de die non nisi semel; exceptis diebus festis, quibus aliqui bis de die, aliqui tamen etiam tùm nonnisi semel comedunt. Et hi quidem monachi propriis laboribus hunc victum sibi acquirere habent necesse; ratio hæc est, quia ecclesia Græca, illud Pauli: Qui non laborat, non manducet; memori mente observans, non permittit, ut monachi & eremitæ stipem & eleemosynas mendicent. Interdum tamen ditiorum Græcorum nonnulli, tùm illis qui in monasteriis, tùm qui in eremis degunt, eleemosynas mittunt; quæ ascetis hic etiam cedunt. Labores verò, quibus isti aliàs occupantur, hi sunt: Hic è pilis ovium funiculos netit, ut & lanam coactam, quam monachi loco fimbriarum vestimentorum extremitatibus assuunt. Ille parat umbracula è juncis, iste cochlearia aut manubria lignea, alius scribit libros. Atque hæc omnia, postquam absoluta & perfecta sunt, eremitæ monachis, qui monasteria incolunt, exhibent; à quibus vicissim cuncta, quæ vitæ usus exigit, mercedis loco recipiunt. Et hic est tertius ordo monachorum, scilicet Eremitarum. Quæ quidem ego, quia omnium optimè & certò sum gnarus, ut qui cuncta oculis meis usurpavi, audacter scribo dicoque. Et hic est tertius ordo monachorum magni Basilii.

CAPUT XXXIII.

DE

Virtute ascetarum.

Ascetæ hi ab antiquis eremitis acceperunt quæque traditiones nonnullas, hoc est, libros aliquos informantes eos, quomodo malos perferre debeant; in quibus hoc legitur: Nisi Moyses & Davidis perfectionem attigerimus, salvari nullo modo possumus. hoc est, Quemadmodum Moyses contumeliâ & opprobrio conspurcatus à Dathan & Abiram, dicentibus: Quando tandem tu solus imperium in nos exercere desines? Nos quoque è filiorum Jacobi sumus numero: nec contradicere, nec irâ accendi, sed hac responsione eos dimittere voluit: Consulam ego super hac re Deum; faciat ille, quod ipsi visum fuerit. Et

sicuti

ἄρτα διψαίτω ἐν τῷ κλιβάνῳ. Συλλέγασθαι γὰρ ἐν τῷ θέρει μήλα, καὶ
 ἄπα, ἢ σύκα, καὶ κεράπα, καὶ κόπτουσιν εἰς μέλη, καὶ ξηραίνουσιν ἐν
 τῷ ἡλίῳ, καὶ ἐν τῷ λοιπῷ μερεῖ ἔχρονος κοχλάζουσιν ἐκείνα, ἢ
 ἐοπίσθαι μὲν ἄρτα διψαίτω, ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἅπασι τῆς ἡμέρας, ἐν δὲ
 ταῖς ἐορταῖς δὲ, πένες δὲ καὶ ἴοτε ἅπασι. Ζῶσι δὲ ἔτι ἐκ τῶν ἰδίων κό-
 πων, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία εὐσυχωρεῖ μοναχοὺς τε καὶ ἐρημί-
 τας ζητεῖν ἐλεημοσύνας, διὰ τὸ μνημονεύειν τῶν Παύλου λέγοντος, Ὁ
 μὴ ἐργαζόμενος, μὴ ἐσθιέτω. Ἐνίοτε ἕνεις ἐκ τῶν πλεονέκτων Ἑλλήνων
 πέμπουσιν εἰς τὰ μοναστήρια, ἢ εἰς τὰς ἐρημίτας ἐλεημοσύνην, καὶ λαμ-
 βάνουσιν οἱ ἀπικηταί. Τὸ δὲ ἔργον αὐτῶν ἐστὶ τοιοῦτον. Ὁ μὲν πλέκει σει-
 ράδας ἐκ τριχῶν προβάτων, καὶ ἔριον, ὃ πηθεῖσιν οἱ μοναχοὶ ἀμφὶ
 τὰ ἄκρα τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν. Ὁ δὲ σκιάδιον ἐκ ψιδίου, ὃ δὲ ξύλι-
 να κοχλιάριον, ἢ λαβίδαξ ξύλινος, ὃ δὲ γράφει βιβλία. καὶ ταῦτα
 τὰ ἐργόχειρα πάντα διδάσκει τοῖς κατοικῆσιν ἐν τοῖς μοναστηρίοις, καὶ
 κείνοι διδάσκει πάντα τὰ ἀναγκαῖα τοῖς ἐρημίταις. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ τρί-
 τη τάξις τῶν ἐρημιτῶν μοναχῶν. Ταῦτα μὲν ἔγωγε γράφω, διὰ τὸ
 εἶδέναι με καλῶς, καὶ ἀσφαλῶς, καὶ ὀφθαλμοειδῶς, πολυῶς γράφειν
 καὶ λέγειν. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ τρίτη τάξις τῶν μεγάλων βασιλέων τῶν μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛ. ΛΓ.

Περὶ ἀρετῆς τῶν ἀσκητῶν.

Ὅτι οἱ ἀσκηταὶ ἔχουσιν ἕνας πρῶτους διὰ τῶν παλαιῶν ἐρημιτῶν,
 Ἰακώβου, βιβλία ἕνα, ἃ διδάσκουσιν αὐτοὺς, πῶς δεῖ ὑπομῆναι
 τὰς κακίας, λέγοντες ἕτως. Ἐὰν μὴ ἔλθωμεν εἰς τὰ μέτρα Μαυσέως,
 καὶ Δαβὶδ, εὐδυνάμεθα σώζεσθαι. Ἰακώβου, ὡς περὶ ὁ Μαυσῆς ὄνειδιζό-
 μενος ἀπὸ Δαθὰν καὶ Ἀβιρών λεγόντων τῷ Μαυσῆ. Εἰς πῶς πνῆσθαι
 σὺ μόνος κυριεύεις, καὶ ἡμεῖς υἱοὶ ἔσμεν ἔξ Ἰακώβου. ὅσα ἠθέλη-
 σεν ἀντιλέγειν, ἔπει ὀργίζεσθαι ἐκείνοισι ὁ Μαυσῆς, ἀλλ' ἀπεκρίθη
 ἐκείνοισι λέγων. Ἐρωτήσω τὸν θεόν, καὶ ποιήτω ὡς θέλει. Καὶ ὁ Δαβὶδ,
 βασι-

pomis, castaneis, adhibito pane bis cocto sese sustentant. Æstivo enim tempore poma, pira, ficus & cerasa colligunt, inque frustra secta Solis fervori exposita torrent; & reliquo tempore his eduliis, pane bis cocto adhibito, vescuntur, & quidem per integrum annum de die non nisi semel; exceptis diebus festis, quibus aliqui bis de die, aliqui tamen etiam tùm nonnisi semel comedunt. Et hi quidem monachi propriis laboribus hunc victum sibi acquirere habent necesse; ratio hæc est, quia ecclesia Græca, illud Pauli: Qui non laborat, non manducet; memori mente observans, non permittit, ut monachi & eremitæ stipem & eleemosynas mendicent. Interdum tamen ditiorum Græcorum nonnulli, tùm illis qui in monasteriis, tùm qui in eremis degunt, eleemosynas mittunt; quæ ascetis hic etiam cedunt. Labores verò, quibus isti aliàs occupantur, hi sunt: Hic è pilis ovium funiculos netit, ut & lanam coactam, quam monachi loco simbriarum vestimentorum extremitatibus assuunt. Ille parat umbracula è juncis, iste cochlearia aut manubria lignea, alius scribit libros. Atque hæc omnia, postquam absoluta & perfecta sunt, eremitæ monachis, qui monasteria incolunt, exhibent; à quibus vicissim cuncta, quæ vitæ usus exigit, mercedis loco recipiunt. Et hic est tertius ordo monachorum, scilicet Eremitarum. Quæ quidem ego, quia omnium optimè & certò sum gnarus, ut qui cuncta oculis meis usurpavi, audacter scribo dicoque. Et hic est tertius ordo monachorum magni Basilii.

CAPUT XXXIII.

DE

Virtute ascetarum.

Ascetæ hi ab antiquis eremitis acceperunt quæque traditiones nonnullas, hoc est, libros aliquos informantes eos, quomodo malos perferre debeant; in quibus hoc legitur: Nisi Moyses & Davidis perfectionem attigerimus, salvari nullo modo possumus. hoc est, Quemadmodum Moyses contumeliâ & opprobrio conspurcatus à Dathan & Abiram, dicentibus: Quando tandem tu solus imperium in nos exercere desines? Nos quoque è filiorum Jacobi sumus numero: nec contradicere, nec irâ accendi, sed hac responsione eos dimittere voluit: Consulam ego super hac re Deum; faciat ille, quod ipsi visum fuerit. Et sicuti

Βασιλεύς ὢν καὶ περὶ τῆς μέγας, ὅταν ὑβρίζητο διὰ τὸ εἶ κακίης Σι-
 μεί, καὶ τὸ ὑπερέψαι εἰς τὴν βασιλείαν αὐτῆς, ὅτι ἠθέλησεν ἀπο-
 κτείνει τὸν κακίον ἐκεῖνον ὑβριστὴν αὐτῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον
 καὶ ἔτι οἱ ἀγκυρῆ ζωσι, διὰ τὸ μνηστῆραι αὐτῆς ἰσχυρῶς τῆς περὶ
 θείων ἀνδρῶν. καὶ ὅταν τις ὑβριστῆς ὑβρίσῃ αὐτῆς, εἴ θέλωσιν ἀντι-
 λέγειν, ἀλλ' αὐτῆς μέμνηται τῆς Δαβὶδ, καὶ τῆς Ἰωάννη λέγοντι
 ἐν ἀποκαλύψει κεφ. ις. Καὶ εἶδον ἐκ τῆς σῶματι τῆς δράκοντι, καὶ ἐκ
 τῆς σῶματι τῆς θηρίας, καὶ ἐκ τῆς σῶματι τῆς ψεύδοσιν περὶ τῆς
 τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βασιλείαις. καὶ ἐκ τῆς σῶματι τῆς βασιλείας τῆς
 γῆς, σωμαργεῖν αὐτῆς εἰς πόλεμον. οἵπνεσιν εἰσι δαιμόνια παραχῆς.
 ἔτα καὶ οἱ ὑβριστῆς ἀκάθαρτα δαιμόνια ὑβριστῆς εἰς τῆς παραχῆς ἔχουσιν ἐν
 ἑαυτοῖς, ὡς φησὶν ὁ Κύριος. Τὰ γὰρ κακὰ ἐξ ἀκαθάρτων σωματῶν ἐξέρ-
 χεται. καὶ ἴσως ἕνεκα θέλωσιν ὑβρίσῃ τῆς ἀνθρώπων, ἢ ἕτερας ἀδικίας
 φέρειν, ὡς φησὶν καὶ ὁ Παῦλος. Πολλοὶ ἀπίστοι εἰς τὸν κόσμον ἐλη-
 λύθησιν. Ἐπεὶ κλέπτης, ἔπε λούδαρος, καὶ τὰ ἐξῆς, βασιλείαν
 θεῶν εἴ κληρονομήσασιν. Καὶ ἴσως ἕνεκα καταφρονεῖντες ἐκείνων, εἴ
 θέλωσιν ἀντιλέγειν, ἀλλὰ μέμνηται τῆς Παύλου λέγοντος. Ἐάν τις
 ἀδελφός ἐξ ὑμῶν πέσῃ ἐν πνι ψευδῶν ματαίω, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ
 καταπορίζετε τὸν τοῦτον ἐν πνι ματαίω, σκοπῶν σαυτὸν, μὴ
 εἴ σὺ περὶ αὐτοῦ, θέλωσιν νοθεύειν τοὺς ἀτάκτους μετ' εἰρήνης.

ΚΕΦΑΛ. ΛΔ.

Περὶ νηστείας τῆς πρώτης τάξεως, καὶ δευτέρας τῶν
 μοναχῶν.

Ἡ Νηστεία τῆς πρώτης τάξεως, καὶ τῆς δευτέρας, τρεῖσι, τῆς μονα-
 στακῶν, καὶ τῆς ἡγεμονῶν, ἐστὶν τοιαύτη. Νηστεύουσιν ἐν ὅλῳ
 τῶ ἑνιαυτῶ καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα τρεῖς ἡμέρας· ἡμέραν τῆς σελήνης, ἡμέ-
 ραν Ἐρμῆ, ἡμέραν Ἀφροδίτης. Ἡμέραν τῆς σελήνης ἡσυχάζουσιν, ὅτι τῆ
 ἡμέραν τῆς Κρόνου, καὶ ἡμέραν τῆς ἡλίου διὰ εὐδίσχιστον τῆς ἡμέρας, εἰς εὐδίσχιστον
 ἐχθρῶν, καὶ βύττον, καὶ ὄσιν, καὶ γάλα, εἰς τυρὸν, καὶ ἔλαιον, εἰς οἶνον.
 ἴνα

sicuti regio non solum diademate, sed prophetiæ etiam dono valdè inclutus David, à bipedum scelestissimo illo Simæi virulentâ linguâ consputus, postquam regium solium occupavit, nequaquam scelus illud, calumniatorem, morte mulctavit. Idem ad exemplar & hi ascetæ vitam suam instituunt, eò quod jam commemoratorum viro- rum minimè ex oculis & animis removeant imagines. Quod si igitur calumniator aliquis calumniis eos impetat, verbis eos nequaquam vo- lunt protelare, sed statim recordantur Mosis, Davidis, & Johannis in Apocalypsi, cap. xvi ita loquentis: Et vidi ex ore draconis & ex ore illius bestię & ex ore pseudopphetæ illius tres impuros spiritus ranis similes; qui abeunt ad reges terræ, ut congregent eos ad prælium. Hi sunt dæmonia seditionis & tumultus. Pari modo & con- viciatores hi impuros contumeliæ & turbarum spiritus in animo suo nutriunt, secundum pronunciatum Domini: Mala enim ex ore impuro procedunt: & hinc aut homines contumeliis maculare, aut alia damna illis inferre student. Cui & Paulus concinit, dicens: Antichristi multi mundum hunc intrarunt. Item: Nec fur, nec conviciator, nec qui consequenter ordine commemorantur, regni Dei hæreditate potiri poterunt. Et hæc cogitantes solo contemptu illos refutant, ne verbo quidem illis sese opposcentes. Pauli verò considerantes dictum illud: Si fratrum vestrorum aliquis forte in aliquo lapsus fuerit; vos, qui spi- rituales estis, hunc rursus spiritu lenitatis in semitam rectam deducite, cogitantes & vos fortè in tentationem aliquam incidere posse; inordi- natè viventes adhibita mansuetudine student corrigere.

CAPUT XXXIV.

DE

Jejunio Monachorum primi & se-
cundi ordinis.

CUm jejunio primi & secundi ordinis monachorum, hoc est, tum monasteriacorum, tum superiorum, ita est comparatum. Jeju- nant illi per integrum annum septimanis singulis tres dies, ut die Lunæ, Mercurii & Veneris. Diem Lunæ quidem jejuni ideò transigunt, quia diebus Saturni & Solis bis de die, & quidem piscibus, butyro, ovis, lacte, caseis, oleo vinoque fruuntur. Ne igitur cupiditates hinc robur

K

aliquod

Βασιλεύς ὢν καὶ περὶ τῆς μέγας, ὅταν ὑβρίζητο διὰ τῆς κακίας Σι-
 μεί, καὶ τὸ ὑπερέψαι εἰς τὴν βασιλείαν αὐτῆς, ὅτι ἠθέλησεν ἀπο-
 κτείνει τὸν κακίον ἐκείνον ὑβριστὴν αὐτῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον
 καὶ ἔτι οἱ ἀκηχῆ Ζῶσι, διὰ τὸ μνηστῆσαι αὐτῆς τῶν τῶν περὶ
 θέντων ἀνδρῶν. καὶ ὅταν τις ὑβριστῆς ὑβρίσῃ αὐτῆς, ἢ θέλῃσιν ἀντι-
 λέγειν, ἀλλ' αὐτίκα μέμνηται τῆς Δαβὶδ, καὶ τῆς Ἰωάννης λέγοντι
 ἐν ἀποκαλύψει κεφ. ις. Καὶ εἶδον ἐκ τῆς σῶματι τῆς δράκοντι, καὶ ἐκ
 τῆς σῶματι τῆς θηρίας, καὶ ἐκ τῆς σῶματι τῆς ψεύδοπερφήτης πνύματα
 τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βατραχίαις. καὶ ἐπείσθη ἡ τῆς βασιλείας τῆς
 γῆς, σωμαργεῖν αὐτῆς εἰς πόλεμον. οἵπνες εἰσι δαιμόνια παραχῆς.
 ἔτα καὶ οἱ ὑβριστῆς ἀκάθαρτα δαιμόνια ὑβρεως ἐ παραχῆς ἔχουσιν ἐν
 ἑαυτοῖς, ὡς φησὶν ὁ Κύριος. Τὰ γὰρ κακὰ ἐξ ἀκαθάρτων σωματῶν ἐξέρ-
 χεται. καὶ ἴτε ἕνεκα θέλῃσιν ὑβρίσῃ τῆς ἀνθρώπων, ἢ ἑτέρας ἀδικίας
 φέρειν, ὡς φησὶν καὶ ὁ Παῦλος. Πολλοὶ ἀπίχριστοι εἰς τὸν κόσμον ἐλη-
 λύθησι. Ἐπε κλέπτης, ἔπε λούδαρος, καὶ τὰ ἐξῆς, βασιλείαν
 θεῶν ἢ κληρονομήσασσι. Καὶ ἴτε ἕνεκα καταφρονῶντες ἐκείνων, ἢ
 θέλουσιν ἀντιλέγειν, ἀλλὰ μέμνηται τῆς Παυλου λέγοντος. Ἐάν τις
 ἀδελφός ἐξ ὑμῶν πέσῃ ἐν πνύματι πρῶτον, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ
 ἔσσι περὶ αὐτοῦ, θέλωτι νοσητεῖν τοὺς ἀτάκτους μετ' εἰρήνης.

ΚΕΦΑΛ. ΛΔ.

Περὶ νηστείας τῆς πρώτης τάξεως, καὶ δευτέρας τῶν
 μοναχῶν.

Ἡ Νηστεία τῆς πρώτης τάξεως, καὶ τῆς δευτέρας, τέττις, τῆς μονα-
 στακῶν, καὶ τῆς ἡγεμονῶν, ἐστὶ τοιαύτη. Νηστεύουσιν ἐν ὅλῳ
 τῶ ἑνιαυτῶ καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα τρεῖς ἡμέρας ἡμέρας τῆς σελήνης, ἡμέ-
 ρα Ἐρμῆ, ἡμέρα Ἀφροδίτης. Ἡμέρα τῆς σελήνης ἡσθῶσιν, ὅτι τῆ
 ἡμέρα τῆς Κρόνου, καὶ ἡμέρα τῆς ἡλίας δις ἐπίσσι τῆς ἡμέρας, Ἐπίσσι
 ἔχθρας, καὶ βύττον, καὶ ὄα, καὶ γάλα, Ἐ τυρὸν, καὶ ἔλασον, Ἐ οἶνον.

ἴνα

sicuti regio non solum diademate, sed prophetiæ etiam dono valdè inclutus David, à bipedum scelestissimo illo Simæi virulentâ linguâ consputus, postquam regium solium occupavit, nequaquam scelus illud, calumniatorem, morte mulctavit. Idem ad exemplar & hi ascetæ vitam suam instituunt, eò quod jam commemoratorum viro- rum minimè ex oculis & animis removeant imagines. Quod si igitur calumniator aliquis calumniis eos impetat, verbis eos nequaquam vo- lunt protelare, sed statim recordantur Mosis, Davidis, & Johannis in Apocalypsi, cap. xvi ita loquentis: Et vidi ex ore draconis & ex ore illius bestię & ex ore pseudopphetæ illius tres impuros spiritus ranis similes; qui abeunt ad reges terræ, ut congregent eos ad prælium. Hi sunt dæmonia seditionis & tumultus. Pari modo & con- viciatores hi impuros contumeliæ & turbarum spiritus in animo suo nutriunt, secundum pronunciatum Domini: Mala enim ex ore impuro procedunt: & hinc aut homines contumeliis maculare, aut alia damna illis inferre student. Cui & Paulus concinit, dicens: Antichristi multi mundum hunc intrarunt. Item: Nec fur, nec conviciator, nec qui consequenter ordine commemorantur, regni Dei hæreditate potiri poterunt. Et hæc cogitantes solo contemptu illos refutant, ne verbo quidem illis sese opposcentes. Pauli verò considerantes dictum illud: Si fratrum vestrorum aliquis forte in aliquo lapsus fuerit; vos, qui spi- rituales estis, hunc rursus spiritu lenitatis in semitam rectam deducite, cogitantes & vos fortè in tentationem aliquam incidere posse; inordi- natè viventes adhibita mansuetudine student corrigere.

CAPUT XXXIV.

DE

Jejunio Monachorum primi & se-
cundi ordinis.

CUm jejunio primi & secundi ordinis monachorum, hoc est, tum monasteriacorum, tum superiorum, ita est comparatum. Jeju- nant illi per integrum annum septimanis singulis tres dies, ut die Lunæ, Mercurii & Veneris. Diem Lunæ quidem jejuni ideò transigunt, quia diebus Saturni & Solis bis de die, & quidem piscibus, butyro, ovis, lacte, caseis, oleo vinoque fruuntur. Ne igitur cupiditates hinc robur

K

aliquod

ἵνα δὲ μὴ αὐξάνῃ τὰ πάθη, νηστεύσιν ἢ ἡμέρα τῆς σελήνης. τῇ δὲ ἡμέ-
 ρᾳ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ ἢ ἡμέρα τῆς Διός, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρόνου, ἢ τῇ
 ἡμέρᾳ τῆς Ἡλίας δις ἐπίεισιν ἀπὸ πάντων τῶν προσληχθέντων. Τῶν τριῶν
 ἡμερῶν ἡ νηστεία ἕως ἔχει· δεύτερα ὥρα μετὰ τὴν μεσημβρίαν, προσ-
 δύχουσαι ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἐξερχόμενοι προδύοντες εἰς τὴν τραπεζάν, καὶ
 ἐπίεισιν φάβας μετὰ ζωμῶν, ἀνθ' ἐλαίας καὶ βετύρας, καὶ ἰνὰς
 χόρτας μετὰ ὄζων, ἢ κυάμων, λατύνουσαι ἐφαίμας, ἀνθ' ἐλαίας καὶ
 βετύρας, καὶ ποιάυται. τὸ δὲ ἐσπέρας εἰσέρχονται εἰς τὸν ναόν, καὶ
 μετὰ πάς προσευχὰς ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς ναῶ, καθήνουσαι ἀμφὶ τὸν ναόν,
 καὶ ἐπιέρχεται ὁ κελευστής μετὰ κοφίνων πλήρων κλασματῶν ἄρτων,
 καὶ δίδωσιν ἑκάστῳ μοναχῷ ἐν κλάσμα ἄριον, καὶ ὕδαλ' ἐν ποτήρι-
 ον. καὶ οἱ μὲν νεώτεροι λαμβάνουσαι ταῦτα, οἱ δὲ παλαιότεροι εὐδὲν
 λαμβάνουσιν, ἀλλὰ καθήνουσαι μικρὸν, καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν εἰσέρχονται
 εἰς τὸν ναόν, καὶ προσδύχουσαι ποτὲ μὲν μίαν ὥραν, ποτὲ δὲ ἡμισυ
 τῆς ὥρας. Καὶ ὅταν μέλλουσιν ἐξελεῖν, ἵσταται ὁ ἡγούμενος ἐν τῇ πύ-
 λῃ, καὶ ἑκάστῳ μοναχῷ, ὅταν θέλῃ ἐξελεῖν ἐκ τῆς πύλης, προσ-
 κυνεῖ τῷ ἡγουμένῳ λέγων, δὴ λόγησον δέσποτα, ὁ ἡγούμενος δὲ ἀπο-
 κρίνεται λέγων· Ὁ θεὸς συγχωρήσει σοὶ τέκνον. καὶ ἕως δὴ τὸς προ-
 ρεῦνθαι εἰς τὰς οἰκίους αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔξει πλεον λαλῆν τι μετὰ
 ἐτέρων. καὶ ἕως ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν ἄρχονται εὐχεσθαι κατ' ἴδιον,
 καὶ γονυπετεῖν πρὸς τὸν θεόν, καὶ δεῦναι τῷ θεῷ καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς
 ἐτέρων ἰκανὴν ὥραν, καὶ μετὰ ταῦτα καθεύδουσιν, ἕως ἄπαξ ἠχησῇ
 τὸ ὠρολόγιον, μετὰ τὸ μεσονύκτιον. καὶ τότε πάλιν ἐγείρονται εἰς τὰς
 προσδύχας ὅμῃ πάντες, καὶ ὑμῶσιν ἕως πρῶτῃ, καὶ τὸ πρῶτὸν ἐξερχό-
 μνοι ἐκ τῆς ναῶ, προρεύεται ἑκάστῳ εἰς τὸ ἴδιον ἐργασίον, καὶ ἐργά-
 ζονται ἕως ἕως τῆς δέξιας, καὶ πάλιν προρεύονται εἰς τὸν ναόν πρὸς τὴν
 ἀριστερά, καὶ ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς ναῶ προδύονται πρὸς τὸ ἄριον, ὡς ἢ
 χθές. Καὶ ὅταν μέλλουσιν ἐξελεῖν ἐκ τῆς ἀριστερᾶς, ὁ ἡγούμενος ἵστα-
 ται ἐν τῇ πύλῃ τῆς τραπεζῆς, καὶ ἐξερχόμενος ἑκάστῳ μοναχῷ προ-
 σκυνεῖ τῷ ἡγουμένῳ λέγων, δὴ λόγησον δέσποτα. Καὶ ὁ ἡγούμενος
 ἀποκρίνεται λέγων, ὁ θεὸς συγχωρήσει σοὶ τέκνον. Τῇ δὲ μεγάλῃ πτε-
 σωρακτῆ γονυπετεῖσιν ἕμπερῶν τοῦ ἡγουμένου, καὶ ἐν τῷ δέξια,

aliquod acquirant, die Lunæ cibo abstinent. Diebus verò Martis, Jovis, Saturni, & Solis omnibus enumeratis eduliis bis vescuntur. Trium horum dierum jejunium ad hunc modum instituitur. Secundâ post meridiem horâ precibus Deum compellant in templo; hinc egressi ad mensam sese conferunt, fabas cum jusculo, citra oleum tamen & butyrum, ut & herbas nonnullas, adhibito aceto, fabas, lathuria, absque butyro & oleo cocta in cibum adhibentes: vespertino verò tempore templum denuo intrant, absolutisque precibus eodem egressi, sedendo templum circumcirca cingunt, ubi cellarius cophinum panum fragmentis plenum portans circumit, monachorum cuilibet unum frustum panis unumque cyathum aquâ repletum porrigens, quod dimensum soli juniores accipiunt, seniores autem nihil quicquam accipiunt; postquam autem paululùm confederunt, rursus templum intrant, orationibus aliquando per unius, aliquando per medium tantum horæ spatium dediti. Exituris autem illis, major eorum in vestibulo consistens à quolibet monachorum, portâ egredi cupiente, venerabundè his verbis salutatur: Benedic mihi domine. Ad quod major respondet: Propitius sit tibi Deus, mi fili. Quo facto, rectâ in cellulas suas se conferunt, nec licet cuiquam amplius cum quoquam vel quicquam fari; sed soli sine ullis testibus in domunculis suis orationes suas exordiantur, flexisque coram Deo genibus, & pro se & pro aliis preces per horam integram fundunt. His finitis ad somnum sese componunt, ad signum usque horæ post mediam noctem stertentes. Hac auditâ expergesiunt, & ad preces omnes ex æquo coeunt, protrahentes eas ad ipsum tempus matutinum usque; manè verò templo excedentes, quilibet officii sui munus aggreditur, ad tempus prandii in eodem occupatus. Tùm, antequam ad prandium accedant, templum prius intrant; ex eo reversi prandio adsunt, eundem quem heri in eodem morem modumque observantes. Quando verò prandio ad finem jam perducto, à mensâ volunt surgere, senior in mensæ parte extremâ consistit; quem prætereuntes monachorum singuli ventabundo cultu & vultu salutant dicentes: Benedicito Domine. Cui ille respondet: Deus tibi, mi fili, erit propitius. Tempore verò magnæ quadragesimæ non solum post prandium, sed etiam post absolutam cœnam, in ipsâ ecclesiâ ad pedes majoris sui procidunt, eadem & proferentes, & responsi

ἢ ἐν τῷ δόξασιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡσαύτως δόξα κληρονομοῦντες. Ἐπὶ πρὸς ταῦτα, εἰάν συμ-
βῆ ἡνι τῶν μοναχῶν καθύδαι, ἢ μὴ ἐγερθῆναι ἐν τῇ δόξῃ ὅταν
ἄρχονται ὄχεσθαι, ἀλλὰ παρέλθῃ ἡ ὥρα τῆς πρώτης προσδύχης, ἢ τις
καλεῖται μεσονύκτιον, ἢ ἐγερθῆ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἐκείνῳ ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ ὅτε δρισδύει μετὰ τῶν λοιπῶν μοναχῶν, ἀλλ' ἐδιόντων τῶν
λοιπῶν μοναχῶν, ἐκείνῳ ἴσεται ἐν τῇ πύλῃ τῆς τραπεζῆς κατέναντι
πάντων τῶν ἐδιόντων, ἢ προσκυνεῖ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐδιόντων λέ-
γων, Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, καὶ τὸ μέγα ἐλεός σου, καὶ τῷ ἐξῆς, ἕως
ἐγερθῶσι πάντες ἀπὸ τῆς δρισδύει. ἢ ὅταν ἐγερθῶσι, πάντες θύλασιν ὁμῶς
ἐξέρχεσθαι, ἐκείνῳ δὲ πῖπται χαμαὶ ἵπτι τῆς γῆς καὶ κεφαλῆς, ἢ
λέγει· Εὐλογεῖτε, πατέρες ἀγιοί, τὸν ὀκνηρὸν, ὀπιήμαρτον. ἢ ἔτως
ἐκαστῷ τῶν ἀδελφῶν λέγει πρὸς ἐκείνον· Ὁ Θεὸς συγχωρήσει σοὶ ἀ-
δελφέ. ἢ ὅταν πάντες ἀπέρχονται, τότε ἐκείνῳ ἐδία. Καὶ τὸν αὐ-
τὸν τρόπον ποιῶσι ἢ οἱ πρῶτοι μοναχῶν ἢ ἐλάτινες. Τῆτο δὲ ποιῶ-
σι πάντες ὁμῶς, ἵνα ὡς δειγμα ἀγαθὸν ἔχωσι πάντες πρὸς τὸ
ἐγείρεσθαι αἰεὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρώτης προσδύχης.

ΚΕΦΑΛ. ΛΕ.

Περὶ νησείας τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν, ἢ τις
καλεῖται ἀσκητικὴ τάξις, τρίτη, τῆς τελειότερων μοναχῶν.

Ἡ Τρίτη τάξις τῶν μοναχῶν καλεῖται ἀσκητικὴ τάξις. Οὕτοι οἱ ἀσκη-
ταὶ ἐδιόσιν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀπαξ τῆς ἡμέρας, ἐκτὸς τῶν μεγά-
λων ἑορτῶν· πολλάκις ἢ τότε ἀπαξ, εἰάν δρισδύσωσι, ἢ θύλασιν δευ-
τεῖν· κατὰ πρότερον ἐδιηγήθημεν περὶ τῆς νησείας τῆς πρώτης καὶ δευτέ-
ρας τάξεως τῶν μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛ. ΛΣΤ.

Περὶ τῶν τεσσαρακοστῶν τῶν μοναχῶν.

Ἐχῶσι ἢ οἱ μοναχοὶ τεσσαρὰς τεσσαρακοσὰς, κατὰ πρὸ καὶ οἱ κοσ-
μικοὶ, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ. Ἡ πρώτη καλεῖται μεγάλη ἢ ἀγία τεσσα-
ρακοσὰ

loco accipientes verba. Et hanc rationem per totum annum observant. Quin si contingit monachorum quempiam adeo profundo somno immergi, ut non in ipso exordio, quando preces initium capiunt, expergefiat, sed demum, jam præterlapsâ horâ orationis primæ, quæ mediam noctem definit, post mediam noctem surgat, die illâ ad prandium unâ cum cæteris non admittitur, sed reliquis prandentibus in extremâ parte mensæ in conspectu omnium prandentium consistere, omnibusque ad mensam præsentibus audientibus, orando hæc ingeminare cogitur verba: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam, & quæ sequuntur; usque dum omnes à prandio surgant. A mensâ verò surgentibus, omnibusque unâ exitum parantibus, iste prono capite in terram sese projicit, dicitque: Benedicite, oro, patres sancti, homini ignavo; peccavi enim. Ad quod fratrum quilibet hoc reponit: Propitius tibi sit Deus, mi frater. Quando autem jam omnes egressi sunt, tùm ille quoque cibum capit. Et hoc ipsum non solum extremi & ultimi, sed etiam primi monachorum præstare necessum habent. Et omnes quidem non ægro & adverso, sed prompto & lubenti animo id admittunt, quo scilicet cuncti bono hoc exemplo excitati, singulis diebus tempore primæ orationis somnum excutere discant.*

CAPUT XXXV.

DE

Jejunio monachorum tertii ordinis,
qui asceticus ordo audit, hoc est, ordo monachorum perfectiorum.

Tertius monachorum ordo nominatur ordo asceticus. Hi ascetæ per totius anni decursum, non nisi semel de die cibum capiunt, exceptis festis solemnioribus; quamvis sæpiculè etiam tùm solo prandio contenti, à cœna volentes abstineant: quemadmodum supra de jejunio primi & secundi ordinis monachorum id recitavimus.

CAPUT XXXVI.

DE

Quadragesima monachorum.

Sicuti seculares, ita & monachi, quatuor in anno quadragesimas observant. Prima appellatur magna & sancta quadragesima, quia,

K 3

ut

ἢ ἐν τῷ δόποδιπνίῳ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡσαύτως δόποκρονόμοι· Ἐτέ-
 τω τῷ τρῷ πρῶτον ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ. Ἐπὶ πρῶτος τοῦτο, εἰάν συμ-
 βῆ ἡνι τῶν μοναχῶν καθύδαι, ἢ μὴ ἐγερθῆναι ἐν τῇ δρχῆ ὅταν
 ἀρχονται ὄχεσθαι, ἀλλὰ παρέλθῃ ἡ ὄρα τῆ πρώτης πρῶσδυχῆς, ἢ τις
 καλεῖται μεσονύκτιον, ἢ ἐγερθῆ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἐκείνῳ ἐν ἐκείνῃ
 τῇ ἡμέρᾳ ὅτε δρῖσδύει μετὰ τῶ λοιπῶν μοναχῶν, ἀλλ' ἐδιόντων τῶ
 λοιπῶν μοναχῶν, ἐκείνῳ ἴσεται ἐν τῇ πύλῃ τῆ τραπέζης κατέναντι
 πάντων τῶ ἐδιόντων, ἢ πρῶτον ἐνώπιον πάντων τῶ ἐδιόντων λέ-
 γων, Ἐλέησόν με ὁ Θεός, ἢ τὸ μέγα ἐλεός σε, καὶ τῷ ἐξῆς, ἕως
 ἐγερθῶσι πάντες δὸ τῶ δρῖσδύει. ἢ ὅταν ἐγερθῶσι, πάντες θύλασιν ὁμῶς
 ἐξέρχεσθαι, ἐκείνῳ δὲ πῖπται χαμαὶ ἵπτι τῆ γῆς ἢ κεφαλῆς, ἢ
 λέγει· Εὐλογεῖτε, πατέρες ἀγιοί, τὸν ὀκνηρὸν, ὀπιήμαρτον. ἢ ἔτως
 ἕκαστῳ τῶ ἀδελφῶν λέγει πρῶς ἐκείνον· Ὁ Θεός συγχωρήσει σοι ἀ-
 δελφέ. ἢ ὅταν πάντες ἀπέρχονται, τότε ἐκείνῳ ἐδίει. Καὶ τὸν αὐ-
 τὸν τρῶτον πρῶσι ἢ οἱ πρῶτοι μοναχῶν ἢ ἐλάτινες. Τῆτο δὲ πρῶ-
 σι πάντες ὁμῶς, ἵνα πρῶσδειγμα ἀγαθὸν ἔχωσι πάντες πρῶς τὸ
 ἐγέρσεσθαι αἰ ἐν τῷ καιρῷ τῆ πρώτης πρῶσδυχῆς.

ΚΕΦΑΛ. ΛΕ.

Περὶ νησείας τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν, ἢ τις
 καλεῖται ἀσκητικὴ τάξις, τριτέσι, τῶ τελειότερων μοναχῶν.

Ἡ Τρίτη τάξις τῶ μοναχῶν καλεῖται ἀσκητικὴ τάξις. Οὔτι οἱ ἀσκη-
 ται ἐδίσι ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀπῆξ τῆ ἡμέρας, ἐκτὸς τῶ μεγά-
 λων ἑορτῶν· πολλάκις ἢ τότε ἀπῆξ, εἰάν δρῖσδύσωσι, ἢ θύλασιν δεπ-
 νεῖν· κατὰ πρῶτερον ἐδιηγήθημεν περὶ τῆ νησείας τῆ πρώτης καὶ δευτέ-
 ρας τάξεως τῶ μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛ. ΛΣΤ.

Περὶ τῶν τεσσαρακοστῶν τῶν μοναχῶν.

Ἐχσῖ ἢ οἱ μοναχοὶ τεσσαρσας τεσσαρακοσῆς, κατὰ πρῶ καὶ οἱ κρο-
 μικροί, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ. Ἡ πρῶτη καλεῖται μεγάλη ἢ ἀγία τεσσα-
 ρακοσῆ

loco accipientes verba. Et hanc rationem per totum annum observant. Quin si contingit monachorum quempiam adeo profundo somno immergi, ut non in ipso exordio, quando preces initium capiunt, expergefiat, sed demum, jam præterlapsâ horâ orationis primæ, quæ mediam noctem definit, post mediam noctem surgat, die illâ ad prandium unâ cum cæteris non admittitur, sed reliquis prandentibus in extremâ parte mensæ in conspectu omnium prandentium consistere, omnibusque ad mensam præsentibus audientibus, orando hæc ingeminare cogitur verba: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam, & quæ sequuntur; usque dum omnes à prandio surgant.* A mensâ verò surgentibus, omnibusque unâ exitum parantibus, iste prono capite in terram sese projicit, dicitque: *Benedicite, oro, patres sancti, homini ignavo; peccavi enim.* Ad quod fratrum quilibet hoc reponit: *Propitius tibi sit Deus, mi frater.* Quando autem jam omnes egressi sunt, tùm ille quoque cibum capit. Et hoc ipsum non solum extremi & ultimi, sed etiam primi monachorum præstare necessum habent. Et omnes quidem non ægro & adverso, sed prompto & lubenti animo id admittunt, quo scilicet cuncti bono hoc exemplo excitati, singulis diebus tempore primæ orationis somnum excutere discant.

CAPUT XXXV.

DE

Jejunio monachorum tertii ordinis,

qui asceticus ordo audit, hoc est, ordo monachorum perfectiorum.

Tertius monachorum ordo nominatur ordo asceticus. Hi ascetæ per totius anni decursum, non nisi semel de die cibum capiunt, exceptis festis solemnioribus; quamvis sæpiculè etiam tùm solo prandio contenti, à cœna volentes abstineant: quemadmodum supra de jejunio primi & secundi ordinis monachorum id recitavimus.

CAPUT XXXVI.

DE

Quadragesima monachorum.

Sicuti seculares, ita & monachi, quatuor in anno quadragesimas observant. Prima appellatur magna & sancta quadragesima, quia,

K 3

ut

ἢ ἐν τῷ δόξασιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡσαύτως δόξα κληρονομοῦντες. Ἐπὶ πρὸς ταῦτα, εἰάν συμ-
βῆ ἡνι τῶν μοναχῶν καθύδαι, ἢ μὴ ἐγερθῆναι ἐν τῇ δόξῃ ὅταν
ἄρχονται ὄχεσθαι, ἀλλὰ παρέλθῃ ἡ ὥρα τῆ πρώτης προσδύχης, ἢ τις
καλεῖται μεσονύκτιον, ἢ ἐγερθῆ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἐκείνῳ ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ ὅτε δρισδύει μετὰ τῶ λοιπῶν μοναχῶν, ἀλλ' ἐδιόντων τῶ
λοιπῶν μοναχῶν, ἐκείνῳ ἴσταται ἐν τῇ πύλῃ τῆ τραπέζης κατέναντι
πάντων τῶ ἐδιόντων, ἢ προσκυνεῖ ἐνώπιον πάντων τῶ ἐδιόντων λέ-
γων, Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, καὶ τὸ μέγα ἐλεός σου, καὶ τῶ ἐξῆς, ἕως
ἐγερθῶσι πάντες ἀπὸ τῆ δρισδύει. ἢ ὅταν ἐγερθῶσι, πάντες θύλασιν ὁμῶς
ἐξέρχεσθαι, ἐκείνῳ δὲ πίπτει χαμαὶ ἵπτι τῆ γῆς καὶ κεφαλῆς, ἢ
λέγει· Εὐλογεῖτε, πατέρες ἀγιοί, τὸν ὀκνηρὸν, ὀπιήμαρτον. ἢ ἔτως
ἐκαστῶ τῶ ἀδελφῶν λέγει πρὸς ἐκείνον· Ὁ Θεὸς συγχωρήσει σοι ἀ-
δελφέ. ἢ ὅταν πάντες ἀπέρχονται, τότε ἐκείνῳ ἐδίαται. Καὶ τὸν αὐ-
τὸν τρόπον ποιῶσι ἢ οἱ πρῶτοι μοναχῶν ἢ ἐλάτινες. Τῆτο δὲ ποιῶ-
σι πάντες ὁμῶς, ἵνα ὡς δειγμα ἀγαθὸν ἔχωσι πάντες πρὸς τὸ
ἐγείρεσθαι αἰεὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆ πρώτης προσδύχης.

ΚΕΦΑΛ. ΛΕ.

Περὶ νησείας τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν, ἢ τις
καλεῖται ἀσκητικὴ τάξις, τρίτη, τῆ τελειότερων μοναχῶν.

Ἡ Τρίτη τάξις τῶν μοναχῶν καλεῖται ἀσκητικὴ τάξις. Οὕτοι οἱ ἀσκη-
ταὶ ἐδιόσιν ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀπαξ τῆ ἡμέρας, ἐκτὸς τῶν μεγά-
λων ἑορτῶν· πολλάκις ἢ τότε ἀπαξ, εἰάν δρισδύσωσιν, ἢ θύλασιν δευ-
τεῖν· κατὰ πρότερον ἐδιηγήθημεν περὶ τῆ νησείας τῆ πρώτης καὶ δευτέ-
ρας τάξεως τῶν μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛ. ΛΣΤ.

Περὶ τῶν τεσσαρακοστῶν τῶν μοναχῶν.

Ἐχῶσι ἢ οἱ μοναχοὶ τεσσαρὰς τεσσαρακοσὰς, κατὰ πρὸ καὶ οἱ κοσ-
μικοὶ, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ. Ἡ πρώτη καλεῖται μεγάλη ἢ ἀγία τεσσα-
ρακοσὰ

loco accipientes verba. Et hanc rationem per totum annum observant. Quin si contingit monachorum quempiam adeo profundo somno immergi, ut non in ipso exordio, quando preces initium capiunt, expergefiat, sed demum, jam præterlapsâ horâ orationis primæ, quæ mediam noctem definit, post mediam noctem surgat, die illâ ad prandium unâ cum cæteris non admittitur, sed reliquis prandentibus in extremâ parte mensæ in conspectu omnium prandentium consistere, omnibusque ad mensam præsentibus audientibus, orando hæc ingeminare cogitur verba: *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam, & quæ sequuntur; usque dum omnes à prandio surgant.* A mensâ verò surgentibus, omnibusque unâ exitum parantibus, iste prono capite in terram sese projicit, dicitque: *Benedicite, oro, patres sancti, homini ignavo; peccavi enim.* Ad quod fratrum quilibet hoc reponit: *Propitius tibi sit Deus, mi frater.* Quando autem jam omnes egressi sunt, tùm ille quoque cibum capit. Et hoc ipsum non solum extremi & ultimi, sed etiam primi monachorum præstare necessum habent. Et omnes quidem non ægro & adverso, sed prompto & lubenti animo id admittunt, quo scilicet cuncti bono hoc exemplo excitati, singulis diebus tempore primæ orationis somnum excutere discant.

CAPUT XXXV.

DE

Jejunio monachorum tertii ordinis,
qui asceticus ordo audit, hoc est, ordo monachorum perfectiorum.

Tertius monachorum ordo nominatur ordo asceticus. Hi ascetæ per totius anni decursum, non nisi semel de die cibum capiunt, exceptis festis solemnioribus; quamvis sæpiculè etiam tùm solo prandio contenti, à cœna volentes abstineant: quemadmodum supra de jejunio primi & secundi ordinis monachorum id recitavimus.

CAPUT XXXVI.

DE

Quadragesima monachorum.

Sicuti seculares, ita & monachi, quatuor in anno quadragesimas observant. Prima appellatur magna & sancta quadragesima, quia,

K 3

ut

ρακοῦ, κατὰ προείποντο, ὅτι ἐστὶ δεκατισμὸς τῆ ψυχῆς ἕννιαυτῶν,
 ὡς περ προείποντο, ὅτι τῆ ὀγδόῃ ἐβδομάδι οἱ κοσμικοὶ συγχωρεῖσι τὰ
 ἀμαρτήματα τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἐξομολογῶνται, ἕτοιμαζόν-
 ται, ἵνα, ὅταν ἔλθῃ ἡ ἀγία τεσσαρακοῦσῃ, ὡς καθαροὶ τῆ καρδίας,
 καὶ τότε δέξονται τὸ θεῶν πρὸς τὰ ἀμαρτιῶν αὐτῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον ἔτι οἱ μοναχοὶ ἕως τῆ ἐβδόμης ἐβδομάδος πρὸς τὸ πᾶσα, συγ-
 χωρεῖσιν ἀλλήλοις τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, ἕτοιμαζόνται καὶ αὐτοὶ,
 ἵνα ὡς καθαροὶ τῆ ψυχῆ. Ἀρχάνται δὲ νηστῆσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς
 σελήνης, τετάρτη, τῆ ἐβδόμης ἐβδομάδι πρὸς τὸ πᾶσα ἀρχονται νηστῆ-
 σαι ἡμέρα σελήνης, τῆ ἡμέρα τῆς Ἄρεως, τῆ δὲ ἡμέρα τῆς Ἑρμῆς μόνον
 ἐπίειν. ταῖς δὲ δύο ἡμέραις μηδὲν ἐπίειν. Ἰνὲς δὲ τῆ ἡμέρα τῆς
 Ἄρεως πρὸς ἐσπέραν ἐπίειν ἐν κλάσμα ἄρτε μὲν ὕδατος. Καὶ με-
 τὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἑρμῆς, ἀρχονται καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαξ ἐπίειν,
 ἕως τῆς ἡμέρας τῆς Κρόνου. ἐν δὲ τῇ ἡμέρα τῆς Κρόνου, καὶ τῇ ἡμέρα τῆς
 ἡλίας, ταύταις δυσὶν ἡμέραις ἕως τῆς πᾶσα ἐπίειν ἔλαιον, καὶ πίνεσιν
 καὶ οἶνον. ἐν δὲ ταῖς πεντε ἡμέραις ταῖς λοιπαῖς τῆς ἐβδομάδος ἐπίει-
 σιν ἀπαξ, καὶ ἐπίειν μῆλα ἐξηραμύρα καὶ ὄσπρια ἔπρα ὄπωρα προ-
 εἶποντο, ὅτι ἐπίεισιν οἱ ἀσκηταί, τὰ αὐτὰ ἐπίεισιν καὶ οἱ μοναχοὶ ἐν
 τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοῦσῃ. Τινὲς δὲ ἐκ τῶν ἀσκητῶν, ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσα-
 ρακοῦσῃ, πολλάκις ἐν τρισὶν ἡμέραισιν ἐπίεισιν ἀπαξ. Τῇ δὲ μεγάλῃ
 ἁμαρτιῶν, ἐν ἣ ἐσαυρώθη ὁ Χριστὸς, πάντες οἱ μοναχοὶ νηστῆ-
 σαι πανημέριοι, ἕξ δαμῶς ἀρτερεύουσιν, ἀλλ' ἐπίεισιν μόνον τῇ ἡμέρα τῆς
 Κρόνου ἐσπέραν, ἕτοιμαζόντες καὶ οἶνον μετρίως, ἵνα δύνασθαι εἶναι ἐν τῇ ἐπι-
 κλη-
 σία, διότι ἀγρυπνεῖσιν ὅλην τὴν νύκτα ψάλλοντες, διὰ τὸ χαρὰν τῆς ἀνα-
 στήσεως τῆς Χριστοῦ.

ΚΕΦΑΛ. ΛΖ.

Περὶ τῆς ἀγρυπνίας τῶν ἑορτῶν ὅλας τῆς ἑνιαυτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ἐστὶ πρὸς ταῖς μοναχοῖς τῶν Ἑλλήνων, ἵνα καθ' ἑκάστην νύκτα
 ἐγείρωσθαι πρὸς τὸν πρὸς δούχας, ἀφ' ἧς παρέλθῃ, μετὰ τὸ μεσο-
 νύκτου

ut jam ante indicatum est, hac ipsâ annua animæ decimatio instituitur. Quemadmodum etiam seculares, sicut id itidem supra exposuimus, septimanâ octavâ, datâ inimicis suis omnium offensarum veniâ, peccatorum suorum confessionem edunt, atque, quo sanctum illud festum quadragesimæ purâ mente celebrare, & à Deo remissionem peccatorum suorum impetrare possint, hac ratione sese præparant: ita & monachi usque ad septimam ante festum Paschatos septimanam, mutuam noxarum condonationem exercent, seseque ad consequendam animi puritatem præparant. Jejunii verò initium ab ipso die Lunæ capiunt, hoc est, septimâ septimanâ ante Pascha jejunare incipiunt die Lunæ & Martis; comedentes solùm die Mercurii; per duos priores illos dies verò, scilicet Lunæ & Martis, omnem cibi usum prorsus sibi interdicentes; nisi quod quidam tamen & die Martis circa vesperam buccellam panis & aquam sumunt. Diebus verò qui diem Mercurii insequuntur, usque ad diem Saturni, semel tantùm de die cibum capiunt. Diebus autem Saturni & Solis, usque ad festum Paschatos, oleum cibi vinumque potûs loco adhibent; at reliquis quinque septimanæ diebus semel tantùm, & quidem poma arefacta, aliosque fructus autumnales, quibus ascetas victitare supra retulimus, in magnâ hac quadragesimâ monachi hi comedunt. Quin aliqui è monachis, & ascetis his, in magnâ hac quadragesimâ, sæpiùs intra dies tres semel tantùm cibo vescuntur. Parasceue verò illâ magnâ, quâ Christus cruci affixus est, omnes monachi per integrum diem ab omni edulio sibi temperant, ne quidem die Saturni prandentes, sed vesperâ solùm illius diei edentes bibentesque, & vinum quidem etiam, sed non neglectâ moderatione; idque idèd, ut, quandoquidem totam noctem ob gaudium e Christi resurrectione exortum, hymnos cantando insomnem traducere solent, in ecclesiâ stando perdurare valeant.

CAPUT XXXVII.

DE

Vigiliis, quæ in festis per annum integrum observantur.

Monachis Græcis canone certo injunctum est, ut elapso post medianam noctem sesquihorio, singulis noctibus; diebus Dominicis autem

ρακοῦ, κατὰ προείποντο, ὅτι ἐστὶ δεκατισμὸς τῆ ψυχῆς ἕννιαυτῶν,
 ὡς περ προείποντο, ὅτι τῆ ὀγδόῃ ἐβδομάδι οἱ κοσμικοὶ συγχωρεῖσι τὰ
 ἀμαρτήματα τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἐξομολογῶνται, ἕτοιμαζόν-
 ται, ἵνα, ὅταν ἔλθῃ ἡ ἀγία τεσσαρακοῦσῃ, ὡς καθαροὶ τῆ καρδίας,
 καὶ τότε δέξονται τὸ θεῖον πνεῦμα τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον ἕτοιμαζόνται οἱ μοναχοὶ ἕως τῆ ἐβδόμης ἐβδομάδος πρὸς τὸ πάχος, συγ-
 χωρεῖσιν ἀλλήλοις τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, ἕτοιμαζόνται καὶ αὐτοὶ,
 ἵνα ὡς καθαροὶ τῆ ψυχῆ. Ἀρχάνται δὲ νηστῆσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς
 σελήνης, τετάρτη, τῆ ἐβδόμης ἐβδομάδος πρὸς τὸ πάχος ἀρχοῦνται νηστῆ-
 σαι ἡμέρα σελήνης, τῆ ἡμέρα τῆς Ἄρεως, τῆ δὲ ἡμέρα τῆς Ἑρμῆς μόνον
 ἐορταστέον. ταῖς δὲ δύο ἡμέραις μηδὲν ἐορτάσκειν. Ἰνὸς δὲ τῆ ἡμέρα τῆς
 Ἄρεως πρὸς ἐσπέραν ἐορτάσκειν ἐν κλάσμα ἄρτε μὲν ὕδατος. καὶ με-
 τὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἑρμῆς, ἀρχοῦνται κατ' ἐκάστην ἡμέραν ἀπαξ ἐορτάσκειν,
 ἕως τῆς ἡμέρας τῆς Κρόνου. ἐν δὲ τῇ ἡμέρα τῆς Κρόνου, καὶ τῇ ἡμέρα τῆς
 ἡλίας, ταύταις δυσὶν ἡμέραις ἕως τῆς πάχος ἐορτάσκειν ἔλαιον, καὶ πίνεσθαι
 καὶ οἶνον. ἐν δὲ ταῖς πεντε ἡμέραις ταῖς λοιπαῖς τῆς ἐβδομάδος ἐορτά-
 σκειν ἀπαξ, καὶ ἐορτάσκειν μήλα ἐξηραμμένα καὶ ὄσπρια ἔπρα ὄπωρα προ-
 εἶποντο, ὅτι ἐορτάσκειν οἱ ἀσκηταί, τὰ αὐτὰ ἐορτάσκειν καὶ οἱ μοναχοὶ ἐν
 τῇ μεγάλῃ τεσσαρακοῦσῃ. Τινὲς δὲ ὅτι τῶν ἀσκητῶν, ἐν τῇ μεγάλῃ τεσσα-
 ρακοῦσῃ, πολλάκις ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐορτάσκειν ἀπαξ. Τῆ δὲ μεγάλῃ
 ἁμαρτιῶν, ἐν ἣ ἐσαυρώθη ὁ Χριστὸς, πάντες οἱ μοναχοὶ νηστῆ-
 σαι πανημέριοι, ἕτοιμαζόντες ἀρετεύουσιν, ἀλλ' ἐορτάσκειν μόνον τῆ ἡμέρα τῆς
 Κρόνου ἐσπέρας, ἕτοιμαζόντες καὶ οἶνον μετρίως, ἵνα δύνασθαι εἶναι ἐν τῇ ἐκκλη-
 σίᾳ, διότι ἀγρυπνεῖσιν ὅλην τὴν νύκτα ψάλλοντες, διὰ τὸ χαρὰν τῆς ἀνα-
 στήσεως τῆς Χριστοῦ.

ΚΕΦΑΛ. ΛΖ.

Περὶ τῆς ἀγρυπνίας τῶν ἐορτῶν ὅλας τῆς ἑνιαυτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ἐστὶ πρὸς τοῖς μοναχοῖς τῶν Ἑλλήνων, ἵνα κατ' ἐκάστην νύκτα
 ἐγείρωσθαι πρὸς τὸν πρὸς δούχας, ἀφ' ἧς παρέλθῃ, μετὰ τὸ μεσο-
 νύκτου

ut jam ante indicatum est, hac ipsâ annua animæ decimatio instituitur. Quemadmodum etiam seculares, sicut id itidem supra exposuimus, septimanâ octavâ, datâ inimicis suis omnium offensarum veniâ, peccatorum suorum confessionem edunt, atque, quo sanctum illud festum quadragesimæ purâ mente celebrare, & à Deo remissionem peccatorum suorum impetrare possint, hac ratione sese præparant: ita & monachi usque ad septimam ante festum Paschatos septimanam, mutuam noxarum condonationem exercent, seseque ad consequendam animi puritatem præparant. Jejunii verò initium ab ipso die Lunæ capiunt, hoc est, septimâ septimanâ ante Pascha jejunare incipiunt die Lunæ & Martis; comedentes solùm die Mercurii; per duos priores illos dies verò, scilicet Lunæ & Martis, omnem cibi usum prorsus sibi interdicientes; nisi quod quidam tamen & die Martis circa vesperam buccellam panis & aquam sumunt. Diebus verò qui diem Mercurii insequuntur, usque ad diem Saturni, semel tantùm de die cibum capiunt. Diebus autem Saturni & Solis, usque ad festum Paschatos, oleum cibi vinumque potûs loco adhibent; at reliquis quinque septimanæ diebus semel tantùm, & quidem poma arefacta, aliosque fructus autumnales, quibus ascetas victitare supra retulimus, in magnâ hac quadragesimâ monachi hi comedunt. Quin aliqui è monachis, & ascetis his, in magnâ hac quadragesimâ, sæpiùs intra dies tres semel tantùm cibo vescuntur. Parasceue verò illâ magnâ, quâ Christus cruci affixus est, omnes monachi per integrum diem ab omni edulio sibi temperant, ne quidem die Saturni prandentes, sed vesperâ solùm illius diei edentes bibentesque, & vinum quidem etiam, sed non neglectâ moderatione; idque idèd, ut, quandoquidem totam noctem ob gaudium e Christi resurrectione exortum, hymnos cantando insomnem traducere solent, in ecclesiâ stando perdurare valeant.

CAPUT XXXVII.

DE

Vigiliis, quæ in festis per annum integrum observantur.

Monachis Græcis canone certo injunctum est, ut elapso post medianâ noctem sesquihorio, singulis noctibus; diebus Dominicis autem

νύκτιον μία ὥρα καὶ ἡμίση, ἐν δὲ ταῖς κυριακαῖς ἡμέραισιν ἐγείρονται,
 ἀφ' ἧς παρέλθῃ μία ὥρα μόνον, ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ. Ἀγρυπνῶσι δὲ ἔ
 ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῶν ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς
 τῶν μεγάλων αἰγίων, Ἰαπέριν, ἐν τῇ νυκτὶ τῆς ἀναστάσεως, ἐν τῇ νυκτὶ τῆς
 Ἰωάννου τῆς βαπτιστῆς, τῇ εἰκοστῇ πεντάτη ἡμέρᾳ τῆς Ἰαννίου μηνός, ἐν τῇ
 εἰκοστῇ ἐνωατῇ τῆς Ἰαννίου μηνός, ἐν τῇ ἑορτῇ Πέτρου καὶ Παύλου. καὶ ἐν
 τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ τῆς Σεβαστῆς, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀγασιν ἑορτὴν μερά-
 λην, διὰ τὸ μεταμορφωθῆναι τὸν Χριστὸν ἐν τῷ Θαβωρίῳ ὄρει. Καλεῖ-
 ται δὲ ἑορτὴ τῆς μεταμορφώσεως τῆς Χριστῆς. Ἐπι ἀγασιν ἑορτὴν μερά-
 λην καὶ παννύχιον ἀγρυπνίαν πλάσιοι καὶ πτωχοὶ, τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ
 ἡμέρᾳ τῆς Σεβαστῆς, διότι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Θεομήτωρ, ἔ παρθε-
 νον, μετέστη ἀπὸ τῶν γυναικῶν εἰς τὰ ἁγία. Καὶ ἔτω ἔ ἐν ἄλλαις ἑορ-
 ταῖς, ὡς ἔ ἐν τῇ γεννήσει τῆς Χριστῆς. Καὶ ταῦτα περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἑλλή-
 νων, ἔ Ἰωάν Ἑλληνικῶν μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛΑΗ.

Περὶ τῆς πῶς γίνονται οἱ μοναχοὶ.

Ἐπειδὴ ἐστὶ ὡρα τῶν μοναχοῖς τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, ὅταν θέλῃ τις μονα-
 χὸς γενέσθαι, πρωῶν ἔρχεται εἰς τὸ μοναστήριον, ἔ ἐρωτᾷ ἐκείνον
 ὁ ἡγούμενος, τί θέλει; ὁ δὲ ἀποκρίνεται, λέγων, θέλω γενέσθαι
 μοναχός. τότε λέγει ἐκείνῳ ὁ ἡγούμενος· Ἐθελῶ ἐστὶ μένειν ἐν τῷ μονα-
 στηρίῳ τρία ἔτη, ἵνα δοκιμάσῃ ἑαυτὸν, καὶ μετὰ τρία ἔτη, εἰάν ἀρέσκῃ
 ἐκείνῳ γενέσθαι μοναχός, καλῶς ἔχει· εἰάν δὲ μὴ, ἔξεισιν ἐκείνῳ ἀπελ-
 θεῖν καὶ γομεῖν. Ἐάν δὲ ἀρέσκῃ ἐκείνῳ γενέσθαι μοναχός, τότε λαμβά-
 νει ἐκείνῳ ὁ ἡγούμενος, καὶ πορεύεται εἰς τὸν ναδόν, καὶ λέγει ἐκείνῳ.
 Ὁρα, ἀγαθὸν κυρία παρίσταται λαβεῖν τὴν ὁμολογίαν σου. Καὶ περὶ
 χε, μήπως ἦλθες, καὶ θέλεις γενέσθαι μοναχός ἕνεκα θλίψεως ἡντινῶν,
 Ἰαπέρι

etiam primâ tantum horâ post mediam noctem auditâ, per totum annum ad preces surgant. Quin ab ipsâ vesperâ ad ipsum tempus matutinum vigilant, quando præcipua festa & memoriæ præcipuorum sanctorum celebrantur. Ita insomnem ducunt noctem in festo ascensionis, Pentecostæ, in festo Johannis Baptistæ, quod in diem vigesimam quartam Junii incidit, in festo Petri & Pauli, quod die vigesima nona ejusdem mensis instituitur, ut & die sexta mensis Augusti; tùm enim solemne aliquod festum celebrant, eò quod Christus in monte Thabor transformatus est; unde & nomen à transfiguratione Christi obtinet. Celebrant adhæc die decima quinta Augusti maximè solenne festum, totamque noctem non solum pauperes, sed & divites vigilando transmittunt; quia hac die simul deipara, virgo tamen simul, ex hoc terrestri in cœleste tabernaculum est translata. Id quod & aliis festis, ut tempore nativitatis Christi observare solent. Et hæc sunt, quæ de Græcorum Græcanicorumque monachorum vitæ ratione dicere habuimus.

CAPUT XXXVIII.

Qua ratione monachi in sacrum ordinem adoptantur.

USitatum est apud monachos Græcos, ut quilibet monachorum ordini initiari desiderans, primò omnium in monasterium se conferat, ex quo illico præpositus, sive major monachorum, quidnam expetat? sciscitatur. Respondente illo, se monacho commutari velle; senior his eum affatur verbis: Moris est, ut quilibet hoc mentis proposito adveniens, constantiæ animi sui penitus explorandæ ergò, triennium in monasterio commoretur. Quod si his annis superatis, monachorum ordini adscribi adhuc desiderat, patet illi janua; sin minus, liberum illi est & monasterio rursus exire & uxorem ducere. Sin verò vita monastica ipsi arriserit, tum manu prehensum præpositus in templum deducit, & eum hoc sermone alloquitur: Ecce angelus Domini hic adstat, excepturus professionem tuam; cave ergò, ne pœnæ & animadversionis alicujus effugiendæ causâ huc accesseris, & idèò monachorum sacris consecrari expetas, hoc est, num quem etiam è vita sustulisti, & occultandi causa te jam huc recipis? anse verò parentes etiam tui tristitia & ægitudine aliqua te affecerunt? Num quid autem, quod fortè carnalibus aliquibus cupiditatibus pro voto animum

L

tuum

νύκτιον μία ὥρα καὶ ἡμίση, ἐν δὲ ταῖς κυριακαῖς ἡμέραισιν ἐγείρονται,
 ἀφ' ἧς παρέλθῃ μία ὥρα μόνον, ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ. Ἀγρυπνῶσι δὲ ἔ
 ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῶ ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς
 τῶν μεγάλων αἰγίων, Ἰαπέριν, ἐν τῇ νυκτὶ τῆς ἀναστάσεως, ἐν τῇ νυκτὶ τῆς
 Ἰωάννου τῆς βαπτιστῆς, τῇ εἰκοστῇ πεντάτη ἡμέρᾳ τῆς Ἰαννίου μηνός, ἐν τῇ
 εἰκοστῇ ἐνωατῇ τῆς Ἰαννίου μηνός, ἐν τῇ ἑορτῇ Πέτρου καὶ Παύλου. καὶ ἐν
 τῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ τῆς Σεβαστῆς, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀγασιν ἑορτὴν μερά-
 λην, διὰ τὸ μεταμορφωθῆναι τὸν Χριστὸν ἐν τῷ Θαβωρίῳ ὄρει. Καλεῖ-
 ται δὲ ἑορτὴ τῆς μεταμορφώσεως τῆς Χριστῆς. Ἐπι ἀγασιν ἑορτὴν μερά-
 λην καὶ παννύχιον ἀγρυπνίαν πλάσιοι καὶ πῶχοι, τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ
 ἡμέρᾳ τῆς Σεβαστῆς, διότι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Θεομήτωρ, ἔ παρθε-
 νον, μετέστη ἀπὸ τῶν γυναικῶν εἰς τὰ ἁγία. Καὶ ἔτω ἔ ἐν ἄλλαις ἑορ-
 ταῖς, ὡς ἔ ἐν τῇ γεννήσει τῆς Χριστῆς. Καὶ ταῦτα περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἑλλή-
 νων, ἔ Ἰωάν Ἑλληνικῶν μοναχῶν.

ΚΕΦΑΛΑΗ.

Περὶ τῆς πῶς γίνονται οἱ μοναχοί.

Ἐπειδὴ ἐστὶ ὡρα τῶν μοναχοῦ τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, ὅταν θέλῃ τις μονα-
 χὸς γενέσθαι, πρωῶν ἔρχεται εἰς τὸ μοναστήριον, ἔ ἐρωτᾷ ἐκείνον
 ὁ ἡγούμενος, τί θέλει; ὁ δὲ ἀποκρίνεται, λέγων, θέλω γενέσθαι
 μοναχός. τότε λέγει ἐκείνῳ ὁ ἡγούμενος· Ἐθελῶ ἐστὶ μένειν ἐν τῷ μονα-
 στηρίῳ τρία ἔτη, ἵνα δοκιμάσῃ ἑαυτὸν, καὶ μετὰ τρία ἔτη, εἰάν ἀρέσκῃ
 ἐκείνῳ γενέσθαι μοναχός, καλῶς ἔχει· εἰ δὲ μὴ, ἔξεισιν ἐκείνῳ ἀπελ-
 θεῖν καὶ γομεῖν. Ἐάν δὲ ἀρέσκῃ ἐκείνῳ γενέσθαι μοναχός, τότε λαμβά-
 νει ἐκείνῳ ὁ ἡγούμενος, καὶ πορεύεται εἰς τὸν ναδόν, καὶ λέγει ἐκείνῳ.
 Ὁρα, ἀγαθὸν κυρία παρίσταται λαβεῖν τὴν ὁμολογίαν σου. Καὶ περὶ
 χε, μήπως ἤλθης, καὶ θέλεις γενέσθαι μοναχός ἐνεκα θλίψεως ἡμεῶν,
 Ἰαπέρι

etiam primâ tantum horâ post mediam noctem auditâ, per totum annum ad preces surgant. Quin ab ipsâ vesperâ ad ipsum tempus matutinum vigilant, quando præcipua festa & memoriæ præcipuorum sanctorum celebrantur. Ita insomnem ducunt noctem in festo ascensionis, Pentecostæ, in festo Johannis Baptistæ, quod in diem vigesimam quartam Junii incidit, in festo Petri & Pauli, quod die vigesima nona ejusdem mensis instituitur, ut & die sexta mensis Augusti; tùm enim solemne aliquod festum celebrant, eò quod Christus in monte Thabor transformatus est; unde & nomen à transfiguratione Christi obtinet. Celebrant adhæc die decima quinta Augusti maximè solenne festum, totamque noctem non solum pauperes, sed & divites vigilando transmittunt; quia hac die simul deipara, virgo tamen simul, ex hoc terrestri in cœleste tabernaculum est translata. Id quod & aliis festis, ut tempore nativitatis Christi observare solent. Et hæc sunt, quæ de Græcorum Græcanicorumque monachorum vitæ ratione dicere habuimus.

CAPUT XXXVIII.

Qua ratione monachi in sacrum ordinem adoptantur.

USitatum est apud monachos Græcos, ut quilibet monachorum ordini initiari desiderans, primò omnium in monasterium se conferat, ex quo illico præpositus, sive major monachorum, quidnam expetat? sciscitatur. Respondente illo, se monacho commutari velle; senior his eum affatur verbis: Moris est, ut quilibet hoc mentis proposito adveniens, constantiæ animi sui penitus explorandæ ergò, triennium in monasterio commoretur. Quod si his annis superatis, monachorum ordini adscribi adhuc desiderat, patet illi janua; sin minus, liberum illi est & monasterio rursus exire & uxorem ducere. Sin verò vita monastica ipsi arriserit, tum manu prehensum præpositus in templum deducit, & eum hoc sermone alloquitur: Ecce angelus Domini hic adstat, excepturus professionem tuam; cave ergò, ne pœnæ & animadversionis alicujus effugiendæ causâ huc accesseris, & idèò monachorum sacris consecrari expetas, hoc est, num quem etiam è vita sustulisti, & occultandi causa te jam huc recipis? anne verò parentes etiam tui tristitia & ægitudine aliqua te affecerunt? Num quid autem, quod fortè carnalibus aliquibus cupiditatibus pro voto animum

L

tuum

tuum explere non potuisti, cruciaris, & hujus, non Dei amoris gratiâ, vitam monasticam exambis? His addit ejusdem commatis quaestiones plures.

Huic autem futurus ille monachus ita respondet: Minimè omnium, venerande pater, sed illud unicè quæro affectoque, vitam ut tranquillam, pacatam, mundanarum perturbationum, & vanarum seculi hujus curarum immunem vivere, & jejuniis, vigiliis, precibusque ad Deum fundendis citra impedimentum commodè vacare possim.

Tum pergit major ex illo quærere: Sedet ne firmiter animo tuo, propter amorem Dei mundo mundanisque rebus nuncium remittere? Respondet futurus ille monachus: Sedet utique, reverende pater, Dei auxiliante gratia. Decretum constitutumque tibi est, Christi amore patri, matri, fratribus, nuptiis, mundique hujus gaudiis & voluptatibus planè valedicere, secundum verba Christi: Quicumque reliquerit patrem & matrem, & quæ sequuntur. Cui ille: Etiam hoc, reverende pater, Dei adjutus præsidio, spondeo, promitto, recipio: hisque verbis omnes interrogationes excipit. Dehinc prior ille monachali habitu ipsum induit, precibus & hîc quoque non intermissis, postea forseculâ aliqua capillos aliquot de capite illius refecat, ceræque ab apibus confectæ commixtos parietis conflexo alicui rectum angulum describenti, propè altare sacrum (hoc est, proximè locum, ubi sacerdos sacrificat) infigit, significans eopse, quod Deo jam devotus consecratusque corporis sui potestatem ad nuptias contrahendas amplius non obtineat; idque propter pronunciatum illud Christi: Nemo manum suam aratro admovens, & pone se respiciens, ad regnum Dei idoneus est. Simili ratione & hic monachus, si desertâ virginali continentia, nuptias contrahat, Deo minime placere potest: sicut agricola retrò oculos conjiciens, rectos nequit sulcos ducere. Et secundum aliud ejusdem: Vigilate, ne in tentationem incidatis. De his ipsis Paulus in epistolâ suâ ad Timotheum v, 11. ita loquitur: Postquam enim lascivierunt adversus Christum, nubere volunt: damnandæ, quod primam fidem rejecerint, hoc est voti & promissi, quo, explicante Chrysofomo, perpetuam virginitatem promiserunt, desertores sint; quo admissio simul etiam jejunia, vigiliis & peces procul à se amandant, nec gloriâ mundanâ, ut quidem receperant, semel valedere jussu, simul in perpetuum sese eidem valedixisse vel valedicere debere, amplius existimant.

Ἐρώτησις· εἰ ἔξεισι ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ;

Ἀπόκρισις· Ἐξέσι πῶς θέλωσι ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ, καὶ τὸν Ἰωάννην ἐν ἀποκαλύψει κεφ. ιδ. Καὶ Φωνὴν ἤκουσεν κηρυκῶν κηρυκίζόντων ἐν ταῖς κηθάραις αὐτῶν καὶ ἄδουσιν ὡς ᾠδὴν κλημένην ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν ποταμῶν ζῶντων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ εἶπεν ἡ δύναμις μαθεῖν τὴν ᾠδὴν. τρεῖσι τὴν ἀργυρῆν, τὴν σικτερὴν περσοῦχην, τὴν νηθείαν, τὴν ἀκακίαν ἐκείνων τῶν ἐκατὸν πεσορῶν τε τριακονταχιλιάδων, τῶν ἡγορασιμῶν ἀπὸ τῆς γῆς, τρεῖσι, τῶν ἀφιερωσάντων τῷ Θεῷ, ἀπὸ τῶν γονέων, καὶ συγγενῶν. γῆ γὰρ νοεῖται γῆνα πρᾶγματα, τρεῖσιν, ἀπὸ τῶν γῆναι πρᾶγματων ἀφιερωσάντων τῷ Θεῷ. Οὗτοι εἰσιν, οἱ μὲν γυναικῶν ὅσα ἐμολύνθησαν· παρθενοὶ γὰρ εἰσιν ἕτοιμα εἰς τὴν ἐξῆς. Παῦλος· ζητεῖτε τὰ κρείττονα χαρίσματα. Τὸ παρθενοῦ εἶναι εἰς κρείττον χαρίσμα, ὡς φησὶν πάλιν ὁ Παῦλος· Ὁ γὰρ γαμήσιος καλῶς ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ γαμήσιος, κρείττον ποιεῖ. Ὅτι ὁ γαμήσιος τὰ ἐκ κόσμου φρονεῖ, ὁ δὲ μὴ γαμήσιος τὰ ἐκ Θεοῦ φρονεῖ. Ἄρα ἔξεισι ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ ἀνδρῶν ὅρα, διὰ τὸ λέγειν τὸν Κύριον, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν ἔρρον μήτε τὴν γῆν, ἀλλὰ διὰ περσοῦχης ἀφιεροῦσθαι τῷ Θεῷ, ὡς περ διηγήθημεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ.

Ἐὰν συμβῇ μοναχῶ ἀμαρτῆσαι, τί ἔσεται τὸ τέλος; ἀπόκρισις.

Ἐὰν συμβῇ μοναχῶ ἀμαρτῆσαι, μετανοεῖτω, ἔστω πλεῖον ὠδραδῶτω ἑαυτὸν ταῖς νηθείαις, ταῖς ἀργυρῆναις, καὶ ταῖς δάκρυσι, καὶ τὸν περσοφῆτην Ἰωάννην καὶ σῆτω ἐν τῇ ἰδίᾳ μοναχικῇ ἄξει, διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἐγείρε ὁ καθύδων, ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ θηριφάσεις σοι ὁ Χριστός. Καὶ πάλιν, διὰ τὸ λέγειν τὸν Χριστόν, τὸν ἐρχόμενον πρὸς με εἰ μὴ ἐκβαλέτω ἔξω· καὶ εἰ ἀμαρτῆσῃ ὁ ἀδελφός μου ἕως ἑσπέραις τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ἐξῆς. Καὶ τὸν Παῦλον· ἀδελφοί, εἰάν τις περιληφθῆ ἀσθενῶσα ἐν ἡμῖν ὡδραπλάσματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν ποιῶτον ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ περιωδῆς. Ταῦτα λέγει ἡ ἀγία καὶ ἀπικερδικὴ πρώτη σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις ἠθροίσθη καὶ τῶν πνευματομάχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Quæstio: An Deo sese consecrare liceat?

Licitum utique est iis qui se totos Deo volunt dedere, propter Johannem in Apocalypsi cap. xiv ita dicentem: Et audiui vocem citharædorum pulsantium citharas suas. Et ecce canunt quasi canticum novum ante thronum, & ante quatuor animalia & seniores, neque quisquam poterat discere canticum illud (hoc est, vigiliis, intentas orationes, jejunium & sanctitatem centum quadraginta quatuor millium illorum emptorum de terra: id est, parentibus & consanguineis posthabitis, Deo consecratorum. Per terram enim terrestres intelliguntur, ut sit sensus: Rebus terrestribus neglectis, Deo se dicarunt. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt, vide reliqua. Paulus: Contendite, ut possideatis dona præstantissima, Perpetuam castitatem sectari, est, eodem Paulo dicente, donum præstantius. Qui enim uxorem ducit, bene agit; qui vero non ducit, melius facit; quia ille quæ mundi sunt, hic vero, quæ Dei sunt, cogitat. Licitum itaque est, sese Deo consecrare, sed sine juramento, propter dictum illud Christi: Nolite jurare neque per cælum, neque per terram, tantum per preces, uti jam ante à nobis recensitum est.

CAPVT XXXIX.

DE

Pœna monachorum exorbitantium.

Quod si monachus aliquando exorbitet, pœnitentiam agat, diutius quàm antehac factum jejundet, diutius vigilet, plures lacrymas fundat, secundum monitum Prophetæ Joëlis; inque regulam monasticam, quam semel professus est, perseveret. Hoc enim Paulus requirit, dicens: Expergiscere qui dormis, & surge ex mortuis, & illuminabit te Christus. Cui consonat Christus: Quicumque, inquit, venerit ad me, nequaquam ejicietur à me. Item: Si frater meus de die vel septies peccaverit, &c. Et Paulus ait: Fratres, si aliquis lapsu aliquo præoccupatus fuerit, vos, qui spirituales estis, spiritu lenitatis & mansuetudinis eum in viam rectam reducite, memores vestri ipsorum, ne & vos in tentationem aliquam incidatis. Hæc habet sanctum & Oecumenicum Constantinopolitanum Concilium primum, quod contra Pneumatomachos celebratum est.

L 3

CAPUT

Ἐρώτησις· εἰ ἔξεισι ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ;

Ἀπόκρισις· Ἐξέσι πῶς θέλωσι ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ, καὶ τὸν Ἰωάννην ἐν ἀποκαλύψει κεφ. ιδ. Καὶ Φωνὴν ἤκουσεν κηρυξάντων κηρυξάντων ἐν ταῖς κηρύξεσιν αὐτῶν καὶ ἀδύνασιν ὡς ἀδύνατον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνώπιον τῶν ποταμῶν ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἑδραίων ἡδύνατο μαθεῖν τὴν ἀδύνατον. τρεῖσι τὴν ἀργυρίαν, τὴν σκεπτικὴν περσοῦ, τὴν νησίαν, τὴν ἀκακίαν ἐκείνων τῶν ἐκατὸν περσοῦ, τρεῖσι χιλιάδων, τῶν ἡγορασιδῶν ἀπὸ τῆς γῆς, τρεῖσι, τῶν ἀφιερωσάντων τῷ Θεῷ, ἀπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ συγγενῶν. γῆ γὰρ νοεῖται γῆνα πρᾶγματα, τρεῖσι, ἀπὸ τῶν γῆνων πρᾶγμάτων ἀφιερωσάντων τῷ Θεῷ. Οὐτοὶ εἰσιν, οἱ μὲν γυναικῶν ἐκ ἐμολύνθησαν· παρθενοὶ γὰρ εἰσιν ἔτι, ἔτι τῆς ἐξῆς. Παῦλος· ζητεῖτε τὰ κρείττονα χαρίσματα. Τὸ παρθενοῦ εἶναι ἐστὶ κρείττον χαρίσμα, ὡς φησὶν πάλιν ὁ Παῦλος· Ὁ γὰρ γαμήσιος καλῶς ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ γαμήσιος, κρείττον ποιεῖ. Ὅτι ὁ γαμήσιος τὰ ἐκ κόσμου φρονεῖ, ὁ δὲ μὴ γαμήσιος τὰ ἐκ Θεοῦ φρονεῖ. Ἄρα ἔξεισι ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ ἀνδρῶν ὅρκων, ἀλλὰ τὸ λέγειν τὸν Κύριον, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν ἕρπον, μήτε τὴν γῆν, ἀλλὰ διὰ περσοῦ καὶ ἀφιεροῦσθ τῷ Θεῷ, ὡς περ διηγήθημεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ.

Ἐὰν συμβῇ μοναχῷ ἀμαρτῆσαι, τί ἔσεται τὸ τέλος; ἀπόκρισις.

Ἐὰν συμβῇ μοναχῷ ἀμαρτῆσαι, μετανοεῖτω, ἔτι πλεον ὡς ἀδύνατον ἑαυτὸν ταῖς νησίαις, ταῖς ἀργυρίαις, καὶ ταῖς δάκρυσι, καὶ τὸν περσοῦ φησὶν Ἰωάννης καὶ εἶπεν ἐν τῇ ἰδίᾳ μοναχικῇ ἰστορίᾳ, ἀλλὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἐγειρε ὁ καθόδων, ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ σπυριταῖσι σοι ὁ Χριστός. Καὶ πάλιν, ἀλλὰ τὸ λέγειν τὸν Χριστόν, τὸν ἐρχόμενον πρὸς με καὶ μὴ ἐκβάλλω ἐξω· καὶ εἰ ἀμαρτῆσῃ ὁ ἀδελφός μου ἕως ἑσπέραις τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς ἐξῆς. Καὶ τὸν Παῦλον· ἀδελφοί, εἰάν τις περιληφθῇ ἀσθενῶσα ἐν ἡμῖν ὡς ἀσθενῶσα, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν ποιῶτα ἐν πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ περιωδῆς. Ταῦτα λέγει ἡ ἀγία καὶ ἀποστολικὴ πρῶτη σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις ἠθροίσθη καὶ τῶν πνευματομάχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Quæstio: An Deo sese consecrare liceat?

Licitum utique est iis qui se totos Deo volunt dedere, propter Johannem in Apocalypsi cap. xiv ita dicentem: Et audivi vocem citharædorum pulsantium citharas suas. Et ecce canunt quasi canticum novum ante thronum, & ante quatuor animalia & seniores, neque quisquam poterat discere canticum illud (hoc est, vigiliis, intentas orationes, jejunium & sanctitatem centum quadraginta quatuor millium illorum emptorum de terra: id est, parentibus & consanguineis posthabitis, Deo consecratorum. Per terram enim terrestres intelliguntur, ut sit sensus: Rebus terrestribus neglectis, Deo se dicarunt. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines enim sunt, vide reliqua. Paulus: Contendite, ut possideatis dona præstantissima, Perpetuam castitatem sectari, est, eodem Paulo dicente, donum præstantius. Qui enim uxorem ducit, bene agit; qui vero non ducit, melius facit; quia ille quæ mundi sunt, hic vero, quæ Dei sunt, cogitat. Licitum itaque est, sese Deo consecrare, sed sine juramento, propter dictum illud Christi: Nolite jurare neque per cælum, neque per terram, tantum per preces, uti jam ante à nobis recensitum est.

CAPVT XXXIX.

DE

Pœna monachorum exorbitantium.

Quod si monachus aliquando exorbitet, pœnitentiam agat, diutius quàm antehac factum jejundet, diutius vigilet, plures lacrymas fundat, secundum monitum Prophetæ Joëlis; inque regulam monasticam, quam semel professus est, perseveret. Hoc enim Paulus requirit, dicens: Expergiscere qui dormis, & surge ex mortuis, & illuminabit te Christus. Cui consonat Christus: Quicumque, inquit, venerit ad me, nequaquam ejicietur à me. Item: Si frater meus de die vel septies peccaverit, &c. Et Paulus ait: Fratres, si aliquis lapsu aliquo præoccupatus fuerit, vos, qui spirituales estis, spiritu lenitatis & mansuetudinis eum in viam rectam reducite, memores vestri ipsorum, ne & vos in tentationem aliquam incidatis. Hæc habet sanctum & Oecumenicum Constantinopolitanum Concilium primum, quod contra Pneumatomachos celebratum est.

L 3

CAPUT

Περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν μοναχῶν, τυχέσσι, ποτὲ
ἤρξατο ἡ μοναχικὴ πολιτεία.

Διακόσια πενήκοντα ἔτη σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἀναστάσεως Ἰησοῦ, ἐγένετο ἀνὴρ πρὸς Ὀσσεβείαν ὁ Χριστιανὸς, Ἰνόμομα Παῦλος, ἕνεκα τῆς Ὀσσεβείας τε καὶ ἀγνωστῆς πίστεως Ἰησοῦ, διὰ τὸ τότε τυράνων Φυλάκας ὄχετο πρὸς τὴν ἔρημον· ὅστις ἐβίωσε ἕως ἰσχυρῶν Κωνσταντίνου, καὶ παρῆν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ τῆς Νικαίας ὡς δὲ εἰσκέπη ἐν ταῖς ἰσχυραῖς ἔβουλεύετο Ἰουλίανος καὶ Παμφίλου, ὅπως ἔτι ὁ ἄγιος Παῦλος, διὰ τὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ ποσαῦτα ἔτη, πολλὰ κεν ἐώρακεν αἰγέλου Θεοῦ, καὶ συλλαλήσασθαι πρὸς πολλῶν τῶν ἀγγέλων Θεοῦ. Ὡσαύτως εὐρίσκειται καὶ ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ γεγραμμένον, ὅτι διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τὰ ἀναγκαῖα σίτα ἔκρετο, περιερχομένου ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡδίστην χόρτον ἐκλεκτῆς, ὡς περὶ αὐτὸν, μὴ ὄφρα τῶν πεταγμύρας ὄρας, ποτὲ δὲ ἐδίειν, ἔπειτα δὲ. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἀγγέλου Κυρίου ἐφάνη αὐτῷ, ὄφρα τῶν ἀγγέλων συλλέγειν τὰς ἀγαθὰς χόρτους ἐν τῷ τόπῳ, ἔτι τρίτῃ ὥρᾳ μὲν τὴν μεσημβρίαν ὁ Χριστιανὸς τῷ Θεῷ πρῶτον, ἔπειτα δὲ λόγῳ τὰς χόρτας, ἔπειτα ἐδίειν, καὶ μὲν τὸ ἐδίειν πάλιν εὐχάριστη τῷ Θεῷ, ὅτι καὶ οἱ ἄγγελοι ἐν τῷ ἔργῳ ἔχουσι πεταγμύρας ὄρας εἰς τὸ ὑμνεῖν τὸν Θεόν, καὶ τὴν περικλίαν τῶν ἀσμάτων αὐτῶν. Ὁμοίως καὶ ἄλλοτε ἐφάνη ἐκείνῳ ἀγγέλου Θεοῦ, φέρων χημᾶν, ὃ καλεῖται κικυλίον, ὃ καλύπτει τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ ἀποθνήσκοντος, καὶ κρέματα ὅπουθεν καὶ ἔμπροσθεν ἕως ζώνης, πλήρεις σαυρῶν, ἐκκεντημάτων, καὶ ἀναμεταξύ τῶν σαυρῶν γραμμὰς κεκεντηθῆναι, ἰαπέστιν, ὃ ὡν Ἰησοῦς Χριστὸς νικᾷ. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ ἀγίῳ ἀνδρὶ, λάβε τὸ τὸ χημᾶν, καὶ ἐν τῷ τόπῳ τῶν χημᾶν πᾶσαι σάρκες σωθήσονται· ἐστὶ γὰρ ὄπλον ἰσχυρώτατον Ἰουλιανῶν καὶ Ἰουλιανῶν. Καὶ ἔτι ὁ ἄγιος λαβὼν τὸ χημᾶν ἐκείνο ἔφερεν αἰεὶ, καὶ ἔδειξε καὶ τοῖς ἄλλοις ἐρημίταις· καὶ φέρονσιν οἱ ἐρημίταις ἕως τῆς σήμερον, ὅταν περσεύχοντα,

καὶ

CAPUT XL.

D E

Origine monachorum, hoc est, quo
tempore vita monastica sumserit initium.

DUcenti ferè & quinquaginta à resurrectione Christi elapsi sunt anni, quando vir quidam pientissimus, quà professionem Christianus, quà nomen Paulus, propter religiosissimam sanctissimamque fidem Christianam, tyrannorum persecutione pressus, in eremum concessit; qui usque ad tempora Constantini Magni in vivis, ipsique concilio primo & oecumenico Nicææ congregato interfuit. Sicut & in historiâ Eusebii Pamphili legitur, sanctum hunc Paulum tot annos in deserto consumentem, angelum Dei sapius conspexisse, & cum angelo familiari colloquio de variis argumentis contulisse. Refert quoque liber de vita ejus conscriptus, qui eum, cum ita in eremo constitutus, nec pane, nec vino, necessariis illis vitæ præsiidiis instructus, hinc inde vagaretur, selectasque aliquas herbas, ovis ad instar; temporis, quando, aut quando non esset edendum, respectu nullo habito comederet, die quadam angelum Domini sibi habuisse conspicuum, hortatoremque, ut collectas salubres herbas in certum locum comportaret, & tertiâ demum post meridiem horâ, gratiarum actione ad Deum, herbarumque benedictione præmissa, iisdem vesceretur; eoque finito, rursus grates diceret; addito, & angelos in cœlis, pro variis cantionum suarum generibus, definitas & canonicas quasdam Deum hymnis celebrandi horas habere. Neque non & alio tempore angelus Dei certo vestitu, quem cucullum appellamus, indutus, sese illi videndum exhibuit (habitus autem ille, cuculli nomine designatus, caput hominis tegens antrorsum & retrorsum, usque ad cingulum dependet, plenus crucibus, aculeis, insperis que inter cruces illas his acuminatis literis: Qui existit, JESUS CHRISTUS, vincit) sanctumque illum virum hunc in modum est allocutus: Accipe vestitum hunc, in hoc enim habitu omnis caro salvabitur. præstat quippe hoc vestimenti genus pio Christiano homini fortissimum aliquod contra diabolum præsidium. Atque hac occasione, accepta hac veste, sanctus ille semper usus est, eamque aliis eremitis ostendit, Qui etiam in hodiernum usque diem, quando orant,

καὶ ὅταν ἐργάζονται, εἰς μνήμην Ἐσαυρωθέντων Χριστῶν, ὅπως ὁρῶν-
 τες τήτους τὰς σαυρὰς, νομίζειν ἑαυτὰς Ἐσαυρωμένους εἶναι, καὶ νεκρὰς
 ὡς τῶν κηρυκτικῶν πάθων, ὡς περὶ ὁ Χριστὸς νεκρὸς ἦν ἐν τῷ Ἐσαυρῷ,
 ὡς φησὶν ὁ Δαβὶδ· προσορώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ πάντοτε ὅτι
 ἐκ δεξιῶν μου ἔστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. Καὶ ἐκ τῆς ἡρώσεως γενέσθαι ἐρη-
 μίται· ἐξ ὧν ἐγένετο καὶ ὁ μέγας Ὀνάφρα, ἔσ' ὁ μέγας Ἀντώνιος.
 Ἐκ τῶν ὁμοίων ἐρημιτῶν πολλοὶ παρήσαν ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ τῆς Νικαίας,
 ἔξεστιν ἀναγινώσκειν τὴν πρώτῃν σύνοδον τῆς Νικαίας, καὶ κεῖ ἕψαθη πᾶ-
 σαν τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν ἐρημιτῶν. καὶ δὲ τὴν πρώτῃν σύνοδον τῆς
 Νικαίας ἐγένετο ἀνὴρ ἱεὺς ἀγιώτατος ἐρημίτης, Ἰνόμα ἀγιῶτατος Σάββας,
 κρηνοβιάρχης. εἶχε δὲ πολλὰς μαθητὰς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμε-
 ρῶν συνεβλάσθητο τοῖς μαθηταῖς, ὅπως ἐκλέξουσιν ἀνδρας ἵνας πρὸς
 τὸ ψαίνειν τὰ ἐδέσματα, καὶ μὴ πάντας παρεστέλλειν τὸ ψαίνειν τὰ
 ἐδέσματα, καὶ ἤρουν ὁ λόγος πᾶσι, καὶ ἐποίησαν, ὡς παρεπέχθη-
 σαν. Ἐξ ἧτος ἔφερον ἕκαστος τὸ ἴδιον ὀψώνιον, ὁ μὲν κυάμους, ὁ δὲ
 φαίνας, ὁ δὲ κάρια, ὁ δὲ κερύσια ἐξηραμμένα, ὁ δὲ σῦκα, ὁ δὲ ἄρ-
 τας, ὁ δὲ σαφίδας, ἔπειρα ὅσα εἰώθησαν οἱ ἐρημίται ἐσθίειν καὶ πᾶν-
 τος εἰρήνησον. μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἶπον ἐκείνοις, ποιήσωμεν οἰκίσκους
 μικρὰς ἐγγὺς ἀλλήλων ὡς χωρίον. καὶ ἤρουν ὁ λόγος πᾶσι, ἔσ' αὐ-
 τως ἐποίησαν. Ἐ τότε πάλιν λέγει ἐκείνοις, ἵνα ποιήσωσι μικρὸν τει-
 χεῖον ἐκ πλίνθων, καὶ ἐποίησαν. καὶ τότε ἐγένετο μάνδρα, καὶ πάντες
 κατεκλείοντο ἔσω. εἰδότες δὲ οἱ πλῆστοι, καὶ οἱ βασιλεῖς, ὅτι καλῶς
 διαγὰσι, περὶ εἰρήσεως τὴν μάνδραν ἰσχυρωτάτοις ἰσχύσει, καὶ πύργοις
 ἔδωκαν δὲ καὶ ἀρὰς καὶ ἀμπέλωνας, καὶ ἔπειρα ἀναγκαῖα, καὶ ἐπενό-
 μωσαν τὴν μάνδραν μοναστήριον. μετὰ δὲ ταῦτα αἱ μερικαὶ σύνοδοι διέ-
 τρεξαν καὶ τάξιν τῶν μοναχῶν, ἰστέστιν, ὅσις θέλει γινέσθαι μοναχὸς, πρῶ-
 τον ποιῆσαι ἐν τῷ μοναστηρίῳ τρεῖς ἔτη, ἵνα δοκιμάσῃ ἑαυτὸν καὶ μετὰ
 τρεῖς ἔτη, εἰάν θέλῃ γενέσθαι μοναχὸς, καλῶς ἔξῃ· εἰάν δὲ ἐπιλήσῃ,
 ἔξεστιν ἐκείνῳ ἀπελθεῖν. καὶ μετὰ ταῦτα αἱ σύνοδοι αἱ οἰκουμενικαὶ
 ἐνομοθέτησαν νόμους, καὶ ἱεὺς κανόνας τῶν μερικῶν συνόδων, περὶ τῶν
 μοναχῶν, ἐβεβαίωσαν. καὶ ἔτις ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας βύρισκεται ἡ
 μοναχικὴ πολιτεία, ὡς παρερήθη.

orant, quando laborant, eadem amicti incedunt, in memoriam ac recordationem crucifixi Christi, ut, conspectis crucibus his, existiment se quoque crucifixos & mortuos esse mundanis his cupiditatibus, sicut Christus in cruce mortuus fuit, quo de David etiam loquitur: In conspectu meo Dominum meum semper habui, quia à dextris meis est, & non commovebor. Atque hæc sunt incunabula eremitarum; quorum è numero etiam fuit magnus ille Onuphrius, & magnus ille Antonius. Hujus generis eremitarum quoque plurimi synodo primæ Nicææ celebratæ, interfuere; quâ de re synodus Nicæa prima legi, & omnis de eremitis hisce historiarum veritas peti potest. Post primam verò Nicænam synodum extitit eremita quidam sanctissimus, nomine sanctus Saba, cœnobiarcha. Habuit verò hic in eremo hoc plurimos discipulos, quibus die quapiam hoc inspiravit consilium; eligerent viros aliquos, qui, ne omnes eò distrahi necessum esset, eduliorum coquendorum curam susciperent; placuitque hoc consilium omnibus, prout inter eos convenerat, quilibet proprium edulium, hic fabas, ille nuces, alius cerasa tosta, alius ficus, alius panes, alius passas, alius alia, quæ eremitæ in cibum adhibere solent, comportabat, singulis interim quiescentibus. Post elapsam aliquod temporis intervallum, aliud rursus proposuit: Exstruamus, inquit, nobis domicilia aliqua parva continuâ serie sibi succedentia, instar pagi alicujus; probatumque hoc consilii est cunctis, idemque etiam secuti sunt. Hoc expleto, denuo illis suadet, ut murum aliquem exiguum è lateribus educerent. Dictum factum; exstructaque est caula aliqua, quâ omnes concludebantur. Ditioribus verò & regibus honestam illos inibi vitam agere inaudientibus, muro fortissimo caulam illam circumdederunt, turribus ornarunt, agros, vineas, & alia necessaria ad eam contulerunt, ultimoque caulam illam monasterii nomine insigniverunt. Post illa tempora particulares synodi etiam vitam monasticam certis legibus adstrinxerunt, hoc est, ut quilibet monachorum regulæ adscribi desiderans triennium prius in monasterio conficiat; & siquidem, elapso hoc triennio, hoc genus vitæ constanter exambierit, admittatur; sin minus, excedere inde ipsi concessum sit. Postea non solum ipsa oecumenica concilia certas monachis præscripserunt leges, verum etiam decretos jam à particularibus synodis monachorum ordinem concernentes canones approbarunt. Et hisce auspiciis & natalibus monachorum politia enata, hodiernum secundum eam, quam delineavimus, formam invenitur.

M

Quâ

Τὰ τὰ ἑνεκα καὶ ἡ οἰκουμενικὴ σύνοδος, ἡ ἐν καλλικηδῶνι δ. ἐν
κανῶνι ζ λέγει περὶ τῶν μοναχῶν.

Τὰς ἀπέχουσι ἐν κλήρω κατελεγμένους, καὶ μονάσαντας, ὠρίσασ-
αντες μὴτε ἐπιτραπέζιαν, μὴτε ἐπιτάξιαν κοσμικὴν ἐρχεσθαι. ἢ ἴατα
πολυμῶντας, καὶ μὴ μετὰ μελετημένους, ὡς ἐπιτρέψαι ἐπιτάξιον ὁ Διό-
θεὸς περὶ προεῖλοντο, ἀναθεματίζουσι.

Σύνοδος ἑκτὴ οἰκουμενικὴ. Κανῶν ιε.

Ἐπειδὴ τῷ Θεῷ καλλιάου, Διότ' ἐν τῷ βίῳ θορύβων ἀνα-
χαρήσεως, λίαν ἐστὶ σωτήριον, καὶ μὴ ἀνεξεπέσως ἡμῶν τῶν κα-
ρῶν ἴατα τὸν μονήρη βίον ἀπανηρημένους περσίουσι, ἀλλὰ τὸν τῶν ὁδο-
θέντων ἡμῖν τῶν πατέρων ὄρον, καὶ ἐν αὐταῖς φυλάττειν ὡς τῆ
ὁμολογίαν τῆς ἐκ Θεοῦ βίαι, τότε προσέρχεται δεῖ, ὡς ἡδὴ βεβαίαν,
καὶ διὰ γνώσεως καὶ κείσεως, γενομένην, μετὰ τὴν τῶν λόγων συμπλήρω-
σιν. Ἐσὼ πίνυν, ὁ μέλλον τὸν μοναχικὸν ὑπερῆχεσθαι ζυγόν, ἐκ ἡπίων
ἢ δεκαεθῆς, καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὁ δὲ μέγας Βασιλεὺς σαφάκιων, λέγει, δεκαεπτετην
δεῖ εἶναι τὸν μέλλοντα εἰσεῖν εἰς τὴν μοναχικὴν πολιτείαν, ἐν τοῖς κα-
νόσι τῶν ἀσκητικῶν.

Ἄλλ' ἐρδύνησωμεν, ἄρα δρέσκει τῷ Θεῷ μονα-
χος γενέσθαι, ἢ οὐ;

Κατὰ Ματθαίου κεφ. ιθ. σιχ. ιε.

Καὶ εἰσιν δυνάχοι, οἵτινες δυνάχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν
τῶν ἡρανῶν.

Ἰωάννης ἐν ἀποκαλύψει κεφ. ιδ. σιχ. γ.

Καὶ εἶδες ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ὥδην, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν πεσσοῦ-
κοντα πένταρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. Οὗτοι εἰσιν οἱ μὲν
γονατικῶν ἀπομόλυνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. ἔτι εἰσιν οἱ ἀκαθάρτοι
τῷ δέντρῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ· ἔτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρ-
χή τῷ Θεῷ ἐν τῷ δέντρῳ. Ἐν σῶματι αὐτῶν ἐκ δένδρου δόλου. ἕμαιμοι
γάρ εἰσιν ὄντιον τῶν θρόνων τῶν Θεῶν. Ἐξή-

*Quâ de causâ concilium œcumenicum Chalcedonense quartum,
canone VII. de monachis ait :*

Decretum à nobis est, ut, qui semel clerici facti vitam solitariam elegerunt, neque bellum, neque mundanam dignitatem aliam amplius amplectatur. Quod si vero aliqui hoc ausi, nec commissi pœnitentia ducti, ad vitæ institutum, quod antea Deo autore arripuerant, reversi fuerint, illis anathema dicimus.

Synodus sexta œcumenica, canone XL.

Quandoquidem Deo per desertionem hujus vitæ tumultuariæ adhærere, valde salutare est, non sine ullo prævio examine, nec sine ullâ ætatis habitâ ratione, solitariam vitam ea gentes admittendi sunt; sed definitus nobis à majoribus nostris ætatis terminus strictè observandus est; vitæ itaque hujus divinæ professio non debet fieri, nisi ab ætate, cognitione, judicio, & prudentiâ per omnia firmatâ, ac ritè formatâ. Ster igitur hæc sententia: Quicumque jugo monachali collum suum cupit submittere, non sit minor annis decem, & quæ sequuntur.

Basiliius magnus verò, vir profectò sapientissimus, in canonicis ascetarum, illum, qui monachalem vitæ rationem inire amat, septendecim jam vult implese annos.

*Sed inquiremus jam, an Deo etiam placeat, ut aliqui
evadant monachi, an verò secus?*

Matthæi XIX, 12.

Et eunuchi sunt, qui se ipsos propter regnum cælorum castrarunt.

Johannes in Apocalypsi XIV, 3.

Neque quisquam poterat discere canticum illud nisi illa centum quadraginta quatuor millia, jî videlicet qui empti sunt è terrâ: Hi sunt qui cum mulieribus non sunt inquinati: virgines enim sunt. hi sequuntur Agnum quocumque ierit: hi empti sunt ex hominibus, primitiæ Deo & Agno sacræ. Et in quorum ore non est inventus dolus; sunt enim inculpato ante thronum Dei.

Ἐξήγησις.

Ἦγορθεθησαν δὲ τῷ ἀνθρώπων, τέττιν, ἀφιερώθησαν τῷ
 Θεῷ δὲ τῷ γονέων καὶ συγγενῶν αὐτῶν. ζῶντες ἐν τῇ γῆ, ὡς ἔ
 Ζαχαρίας πάλαι ἀφιεῖντο τῷ Θεῷ δὲ τῷ γονέων ἐκείνων. τὸ δὲ λέγειν,
 οἱ μετὰ γυναικῶν σὺν ἐμολύθησαν, παρθένοι γὰρ εἰσι, σημαίνει, ὅτι
 ἐδαμῶς ἐμίγησαν μετὰ γυναικῶν, ἀμωμοὶ γὰρ εἰσι, ἰχτέτιν, ἀμέτω-
 χοι δὲ τὸ γνῶσιως γυναικῶς.

Ματθαῖο κεφ. ιθ. σιχ. κθ.

Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφῶς, ἢ πατέρα, ἢ γυναῖ-
 κα, ἢ τὰ ἐξῆς, ἕνεκα ἔ
 ονόματός μου, ἕκατον ἔ
 πωλασίονα λήψεται, ἢ
 ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει.

Ματθ. κεφ. ι. σιχ. λη.

Καὶ ὃς ἐ
 λαμβάνει τὸν σαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου,
 σὺν ἔτι μου ἄξιον. Τετῆσι, τὸν προσωρεπτικὸν θάνατον. Ὡς φησιν ἢ
 ο Παῦλον. Μὴ προσωριαν ποιῆτε τὸ σαρκὸς ὑμῶν. Καὶ πάλιν. Ὁ γὰρ
 ραμῆσις, καλῶς ποιῆ. ὁ δὲ μὴ ραμῆσις, κρεῖττον ποιῆ.

Ὁ κανὼν ἢ τῶν ἀγίων ἀποστόλων λέγει.

Γάμων, ἢ κρεῶν, ἢ οἴνου, ἐ
 δι ἄσκησιν, ἀλλὰ διὰ βδελυρί-
 ου ἀπέχετα.

Τὸ λέγειν, γάμων ἔ
 κρεῶν ἔ
 οἴνου ἀπέχετα. ἀντίθετα ὅτι ἐν
 τοῖς χρόνοις τῶν ἀγίων ἀποστόλων, ἱνὲς ἀπέχοντο δὲ τὸ γάμος, ἔ
 δὲ τὸ κρέ-
 ατ, ἔ
 δὲ τὸ οἶνον, ὡς φαίνεται ἐν Τιμόθεῳ λέγοντ. ἔ
 Παύλου.
 ὀλίγον οἶνον χρῶ διὰ τὰς πυκνάς σα
 ἀδενείας. Εἰ μὲν ὁ Τιμόθεος σὺν
 ἀπέχετο ἔ
 οἶνον, ἐ
 καὶ ὁ Παῦλος ἐνεθῆκε τὸν Τιμόθεον πίνειν οἶνον ἐν
 ἡ ἀνάγκη.

Ὁρῶμεν ἔ
 τὸν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἀπέχετο δὲ τὸ γάμος, ἢ
 κρέατος, ἀσκήσιως ἕνεκα.

Καὶ ὅρα, πῶς αὐτὸν μακαρίζει ὁ Κύριος, λέγων. σὺν ἐξήγη-
 τα ἐκ γενετῆς γυναικῶν μείζων Ἰωάννης ἔ
 βαπτιστῆς. Ἐστὶ γὰρ ὁ Ἰωάν-
 νης δεξιστράτηγος ἔ
 στρατόμαχός ἔ
 Χριστῆς. Ὁ δὲ Χριστὸς βασι-
 λεὺς ἢ πρῶτος ἀρχιστράτηγος, ὡς φησιν ὁ Ἠσαίας πρὸς ἔ
 πρῶτόν μου.
 Ἰδὲ ἐγὼ ἀποπέμψω τὸν ἀγγελόν μου πρὸς πρῶτόν σου, ὃς ἔ
 πρῶτόν σου.

E X P L I C A T I O.

Empti sunt ex hominibus, hoc est, & parentum & cognatorum relicto consortio, Deo dicati consecratique sunt, viventes in terrâ ad exemplum Nazaræorum, qui olim à parentibus suis Deo dicabantur. Quod verò dicitur, qui cum mulieribus non sunt contaminati, virgines enim sunt, significat, quod nullatenus cum mulieribus rem habuerint, inculpati enim sunt, hoc est, mulierem nunquam cognoverunt.

Matthæus XIX, 29.

Et quicumque domos, fratres, patrem, uxorem, & quæ sequuntur, propter nomen meum reliquerit, centuplum accipiet, vitæque hæreditatem æternæ cernet.

Matth. X, 38.

Quisquis non acceperit crucem suam, & secutus fuerit me, non est me dignus, (quæ verba mortem voluntariam innunt,) sicut & Paulus ait: Nolite carnis curam agere.

Et alibi: Qui enim uxorem ducit, benè facit; qui verò non ducit, melius agit.

CANON L. SANCTORUM APOSTOLORUM AIT.

Nuptiis, carnibus, & vino non propter exercitium aliquod, sed propter abominationem abstinentes damnantur.

Quando dicitur, à nuptiis, carnibus & vino sibi temperat, innuitur, quod sanctorum Apostolorum temporibus nonnulli à nuptiis, carne & vino abstinerint, uti apparet ex epistolâ ad Timotheum, ubi Paulus ait: Utere vini modico propter crebras infirmitates tuas. Nisi enim Timotheus vino abstinisset, non jussisset Paulus vinum, urgente necessitate bibere.

Contemplemur etiam Johannem Baptistam: Temperavit is sibi sanè à nuptiis & carne exercitii causâ.

Et considera, quæso, quibus elogiis ipsum efferat Dominus: Johanne Baptistâ inter mulieres major surrexit nemo. Est enim Johannes summus dux Christi exercitus. Christus verò est rex, & summorum ducum dux superminuentissimus; sicut Esaias ait de antambulone: Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Quemadmodum enim summus militiæ præfectus milites

σει τὴν ὁδὸν σε, ἔμπεροθέν σε. Ὡσπερ ὁ ἀρχιστρατήγος Ἰᾶς στρατιώτας αὐτῶν ὁπλίξει, ἔνευξε πῶς ἐν τῷ πολέμῳ δεῖ φέρεσθαι Ἰᾶς στρατιώτας· αὐτῶν καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε Ἰᾶς στρατιώτας ἔχειν κρείττονα δρετὴν, παρηνόων, νητεύων, ἔδιδάσκων σὺν τῷ ᾠραδείματι τῆς νηθείας καὶ παρηνείας. Ὡς αὐτὸς ὁ Ἰωάννης φησὶν· Ἐγὼ εἰμι φωνὴ βοῶντων ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπιμαίσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. φωνὴ μὲν ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁ Ἰωάννης ἐστὶ, βοῶντων δὲ ἡ φωνὴ ἔχειν ἐστὶ. Πότε ἐδόθησεν ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔλεγον, ὁ δὲ ψῶν ἐρχέσθω πρὸς με, καὶ πινέτω, καὶ ἐσθίτω τὸσδε. Τὰς ἐνεκα δεκεῖ ἀσκήσεως ἐνεκα ἐκ πάλαι ἐδόθη τῇ ἐκκλησίᾳ, νητεία καὶ ἀποχή γάμου, καὶ κρεῶν, καὶ οἴνου.

Περὶ Κρέατος.

Παῦλος πρὸς Κορινθ. α. κεφ. η.

βρώμα δὲ ἡμῶν ἐπὶ περιέσσει τῷ Θεῷ· οὔτε ἐὰν γὰρ φάγωμεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑπερέμεθα.

Πρὸς Κορινθίους α. κεφ. ι.

πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' ἐπὶ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' ἐπὶ πάντα οὐκ οἰκοδομῶ.

Πρὸς Κορινθ. α. κεφ. ε.

πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' ἐπὶ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὔκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. τὰ βρώματα τῆς κοιλίας, ἢ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς ἔσται καὶ ταῦτα καθαρῶς.

Κορινθ. β. κεφ. δ.

πάντοτε τὴν νέκρωσιν ἔχειν Ἰησοῦς ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ ἔχειν Ἰησοῦς ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.

συχ. ιε.

διὸ ὅσοι ἐκκακῶμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἀνθρώπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινίζεται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.

Κορινθ. α. κεφ. ιε. συχ. ν.

τὰς δὲ φημι ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσατε· οὐ δύναται, ἐπεὶ δε φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ.

suos armis instituit, quique se in conflictu gerere debeant, informat: Ita & Johannes, in virginitate & jejunio vitam agens, militiae Christi adscriptos, potiore virtutem non solis verbis, sed proprio etiam virginitatis & jejunii exemplo docuit. Sicut is ipse Johannes testatur: Ego sum vox clamantis in deserto, complanate viam Domini, rectas facite semitas ejus. Vox quidem in deserto Johannes est, at clamantis vox est ipsius Christi. Quando autem clamavit Christus? cum dixit: Qui sitit, veniat ad me & bibat; & quotiescunque similia protulit. Ex his apparet, jejunium & abstinentiam à connubio, carne, & vino, exercitii causâ ecclesiæ olim injuncta esse.

DE CARNE.

Paulus I. ad Corinth. c. VIII.

Cibus nos Deo non commendat; neque enim si ederimus, abundabimus: neque si abstinuerimus, egebimus.

I Corinth. c. X.

Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt: omnia mihi licent, sed non omnia ædificant.

I Corinth. c. VI.

Omnia mihi licent, sed non omnia conducunt: omnia mihi permisa sunt, sed ego in nullius me patiar redigi potestatem. Escaventri, & venter esæ: Deus verò & hanc & illum destruet.

II. Corinth. c. IV.

Mortificationem Domini Jesu semper in corpore nostro circumferamus, ut etiam vita Jesu in corpore nostro manifestetur.

Vers. xvi.

Propterea non deficimus; sed, quamvis exterior noster homo corrumpatur, interior tamen indes renovatur.

I. Corinth. XV, 50.

Hoc verò dico, fratres, quod caro & sanguis regnum Dei hæreditare non possunt: nec corruptio incorruptibilitatem hæreditario jure adit.

Et

Καὶ πάλιν ἐν σοιχ. νη.

Ἐδραΐσι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, πεισσοῦντες ἐν τῷ ἔργῳ τῷ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κῆπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Κορινθ. β. κεφ. ζ. σοιχ. θ.

Νῦν χαίρω, ἔχ' ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν. ἐλυπήθητε γὰρ κτ' Θεόν. ἡ γὰρ κτ' Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν κατεργάζεται.

Κορινθ. α. κεφ. ι. σοιχ. ζ.

Ἐκάθεσεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πίνειν, καὶ ἀνέστησαν παίζιν. μηδὲ γυμνάζετε, καθὼς καὶ ἴτες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τῷ ὀλοθροῦ. Ταῦτα δὲ πάντα ἴπποι συνέβαινον ἐκείνοις. ἐγράφη δὲ πρὸς νεφεσίαν ἡμῶν, εἰς ἧς τὰ τέλη τῶν αἰῶνων κατήνησεν, καθὼς κακῆνοι ἐπεθυμῆσαν, καὶ ἀπώλοντο.

σοιχ. ιγ.

Πιστὸς δὲ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπερὸ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἐκβάσιν, ἵνα δύνασθῃ ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.

Κορινθ. α. κεφ. ι. σοιχ. κε.

Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐγκρατεύεται. Ἰεπέτι, πάντοτε καὶ ἐκ πάντων τῶν ἐπιθυμιῶν ἐγκρατεύεται. Τίττε ἕνεκα, ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ γυναῖκας οὐκ ἔχουσιν, ἔξεσιν αὐτοῖς ἀπέχεσθαι ἐκ τῆς κρέας, ὡσπερ ἔξεσιν αὐτοῖς ἀπέχεσθαι καὶ ἐκ τῆς γυναίκης, ἵνα μὴ ἡ λάρυγξ αὐτῶν πάνυ ἐφραίνεται. Ἐ ἔτω πληρῆται ἐν ἐκείνοις τὸ, πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐγκρατεύεται.

ὑποτάξω με τὸ σῶμα ἐκ δελαραγαῶ μῆπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένομαι. σημαίνει δὲ τὸ, ὑποτάξω με τὸ σῶμα, ὅτι ἐφόδρα ἐνήσθην ὁ Παῦλος, ἐ ἐδάμαζε τὴν σάρκα ἐκ τῆς νηθείας.

Σύνοδος ἐν τῇ Γάγγρα. κανὼν θ.

Ἐ ἵς παρθενοῖς, ἢ ἐγκρατεύοιτο, ὡς αὐτὸς ἐδελεύων τῶν γάμων ἀναχωρήσας, ἐ μὴ διατῆ, τὸ καλὸν ἐ ἄγιον τῆ παρθενοῖς, ἀνάθεμα ἔστω.

Τῆς

Et denuo v. 58.

Firmi estote, immoti, abundantes in opere Domini semper, scientes, quod labor vester non est inanis in Domino.

II Corinth. VII, 9.

Nunc gaudeo, non quia tristitia affecti fueritis, sed quia tristitia affecti fueritis ad recipiscentiam. Secundum Deum enim contristati estis. Dolor autem qui secundum Deum est, poenitentiam ad salutem operatur.

I Corinth. X, 7.

Sedit populus ad edendum & bibendum, & surrexerunt ad ludendum. Neque murmurate, sicut nonnulli eorum murmurarunt, & extincti sunt ab exterminatore. Hæc autem typi loco acciderunt illis: scripta verò sunt ad nostri admonitionem, in quos fines seculorum occurrerunt, quemadmodum & illi concupiverunt, & interierunt.

Vers. 13.

Fidelis verò est Deus, qui non parietur vos tentari ultra vires vestras, sed tentationibus imponet finem, ut sufferre possitis.

I Corinth. IX, 25.

Quicumque certat, is ab omnibus abstinet; hoc est, & semper & ab omnibus noxiis sibi temperat. Hac de causâ, quandoquidem monachi uxores non habent, licet illis & à carne abstinere, quemadmodum ipsis licitum est & à mulieribus abstinere, ne omnino vel aliquam delectationem gula illorum sentiat. atque ita impletur in illis illud: Omnis certans ab omnibus abstinet.

Contundo corpus meum, & in servitatem illud redigo: ne quomodo, quum ne aliis prædicarim, ipse reprobus fiam. Illud verò: Contundo corpus meum, significat, quod Paulus valde jejunaverit, & carnem jejuniis domuerit.

Synodus Gangrensis Canone IX.

Quicumque virginitatem custodiens, aut continentia studeas, velut abhorrens nuptias secedat, velut non ideo, quòd bonum & sanctum sit nomen virginitatis, anathema sit.

N

Ejus-

Τῆς αὐτῆς συνόδου κανὼν ιθ'.

Εἰ τις τῶν ἀπικλημένων χωρὶς σαματικῆς ἀνάγκης ὑπερηφανώσῃτο, καὶ τὰς ὡρθόδοξου νηθείας εἰς τὸ κενὸν, καὶ Φυλασομίας ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ὡς φλύσι, ἀποκυρῆνται ἐν ἑαυτῷ ἰελεῖς λογισμὸς, ἀνάθεμα ἔστω.

Κανὼν τῆς αὐτῆς συνόδου ι.

Εἰ τις τῶν παρθενούτων διὰ τὸν Κύριον, κατεπαίροιο τῆς γαμητέων, ἀνάθεμα ἔστω.

Οἰκουμενικὴ σύνοδος Χαλκηδῶν.

Κανὼν α.

Τὰς ὡρὰς τῶν ἁγίων πατέρων καθ' ἑκάστην σύνοδον, ἀχρὶ τῶν ἑκπεφύτων κανόνων κρατεῖν ἐδικαιώσαμεν.

Ἀσκητικὰ ἔξι μεγάλα βασιλεία,

κεφ. κε.

Ἄλλὰ καὶ τὸ προσέφημα τῆς περιχρῆστῆς, τὸ ὡρὰ τῶν ἁγίων πατέρων κρατεῖν, ἀλλ' ἄλλα ἰνὸς δετόματα ἐλαχίστα πῆς βρώμασιν ἐπιβάλλεσθαι, συμπεπελεγμένον τῷ λοιπῷ ἐδέσματι ἔξι ὕδατος, ἢ τῶν λαχάνων ὑπάρχει, μὴ περφάσει δῆθεν κενοδοξίᾳ ἐφελοδλαβείας, ὡς κρέα ὡρῆται ἀπὸ. Ὅρα τί λέγει; ὡς κρέα ὡρῆται ἀπὸ. τῆς τοῦ θεοῦ λέγει, ὅτι ἐστὶ εὐλογον ἢ ἐν τῆς χρόνοις ἔξι μεγάλα βασιλεία, ἀπέχεσθαι ἀπὸ κρέατος πῆς μοναχοῖς.

Παῦλος πρὸς Ῥωμαίους κεφ. ιδ.

Ὁ ἐοδίων, τῆς μὴ ἐοδίου μὴ ἐξυφενέτω καὶ ὁ μὴ ἐοδίων, τῆς ἐοδίου μὴ κενέτω. Ὁ ἐοδίων, κυρίῳ ἐοδίου εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ καὶ ὁ μὴ ἐοδίων, κυρίῳ ὅπου ἐοδίου, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία ἔξι Θεῶ βρώσις καὶ πίσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, ἔξι χαρῆ, ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Ὁ γὰρ ἐστὶ τούτοις δεχθῶν τῷ Χριστῷ, εὐάρεστον τῷ Θεῷ καὶ δόκιμον πῆς ἀνθρώποις.

Παῦλος Κορινθ. α. κεφ. ε.

Πάντα μοι ἔξεσιν, ἀλλ' ἔξι πάντα συμφέροι πάντα μοι ἔξεσιν, ἀλλ' ὅπου ἐγὼ ἐξασιαθήσομαι ὑπὸ πῆς. τὰ βρώματα τῆς κηλίας, ἔξι ἡ κηλία πῆς βρώμασιν ὁ δὲ Θεὸς καὶ τούτην καὶ ταῦτα καθ' ἑρῆσει.

Ὅτι

Ejusdem Synodi Canon XIX.

Si quis eorum, qui continentia student, absque corporea necessitate, tradita in commune & ab ecclesia observata jejunia, superbiendo & perfecta solidaque ratione destitutus negligit, anathema sit.

Canon ejusdem Synodi X.

Si quis virginitatem servans propter Dominum, supra conjugatos se efferat, anathema sit.

*Concilium oecumenicum Chalcedonense.**Canon I.*

Canones qui à sanctis patribus in unaquaque synodo hucusque constituti sunt, observari æquum censuimus.

*Asceſtica magni Basilij,**Cap. XXV.*

Verum si additum edulium hoc sale conditum, quod à sanctis patribus alicujus condimenti loco cibis superaddere constitutum est, reliquis edulis aqueis aut herbaceis admixtum fuerit, non prætextu scilicet vanæ & electivæ pietatis, ut carnem fugiens. Considera, quid dicat? ut carnem fugiens: hoc nimirum vult innuere, tempore magni Basili monachis peculiarem morem fuisse, à carnibus abstinere.

Paulus ad Romanos, XIV.

Qui edit, eum non debet despiciere qui non edit: & qui non edit, comedentem ne judicet. Qui edit, Domino edit; gratias enim agit Deo: et qui non edit, Domino non edit, & gratias agit Deo. Non enim regnum Dei cælorum consistit in cibo aut potu, sed in justitiâ, pace, & gaudio in Spiritu sancto. Qui enim in his Christo servit, is placet Deo, & probatur hominibus.

Paulus I. Corinth. VI.

Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt: omnia mihi licent, sed ego in nullius redigar potestatem. Escæ ventri, & venter escæ; Deus autem & hunc & illas destruet.

N 2

Quod

Ὅτι δὲ τὸν μοναχὸν ἐπὶ τὸ ἐπαγγέλμα ζομεῖν.

Σύνοδος οἰκουμενικὴ ἕκτη κανὼν δ.

Μοναχὸς ἴπὶ πορνείᾳ ἀλλὰς, ἢ πρὸς γάμους κωνομίαν καὶ συμβίωσιν γυναῖκα ἀγορεύει, τοῖς τ' ἐπιβύοντων ἁπλησίμοις καὶ τὰς κοινότητας ὑποβληθήσεται.

Σύνοδος ἐν τῇ Γάγγραι. κανὼν ιη.

Εἴ τις τῶν ἀσκητῶν, χωρὶς σωματικῆς ἀνάγκης ὑπερηφανεύοιτο, καὶ τὰς ὡραδεδομίας νηστείας εἰς τὸ κοινὸν, καὶ φυλασομίας ὑπὸ τ' ἐκκλησίας, ὡραλῦοι, ἀκυρεῖται ἐν ἑαυτῷ τελεία λογισμῷ, ἀνάθημα ἔστω.

Οὗτος ὁ κανὼν λαμβάνει περὶ τῶν ἀσκητῶν καὶ μοναχῶν τ' ὅσοι ἐοδιότων κρείας, καὶ περὶ τῶν κοσμητῶν. καὶ δύο πρώτους δεῖ νοεῖν, ὅτι οὐ φείλοισιν οἱ κοσμητὲς φυλάττειν τὰς ὡραδεδομίας νηστείας διὰ τῆς ἐκκλησίας. Ὁμοίως οὐ φείλοισι καὶ οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ ἀσκηταὶ φυλάττειν τὰς αὐτὰς νηστείας, καὶ ἀπέχεσθαι καὶ διὰ τῆς κρείας, ὅτι δεδοται τοῖς μοναχοῖς μὴ ἐοδίειν κρείας διὰ τῶν ἀγίων συνόδων, ὡς περὶ δεδοται καὶ τοῖς κοσμητοῖς τὸ νηστεύειν ταῖς ποσαρχακαῖς. καὶ τὰς ἐνεκα, ἐὰν μοναχὸς φάγη κρείας ἐν ταῦταις ταῖς νηστείαις, ἔχει δις τὸ ἀνάθημα ἐν ἀνάθημα, ὅτι τῶν νόμων τῶν πατέρων κατεφρόνισεν· δεύτερον, ὅτι ἴσως νόμος τῆς ἐκκλησίας καταπατεῖ. καὶ διὰ τῶν τῶν παρελεχθέντων δοκεῖ δρέσκων τῷ Θεῷ, μοναχὸς γενέσθαι, ἔστω ἀπέχεσθαι διὰ κρείας τῶν μοναχῶν. ἵνα ἴστω τῷ πρώτῳ διὰ θνήσκωσι τῷ πνευματικῷ θανάτῳ. νηστεύοντες, ἀγρυπνεῖντες, προσευχόμενοι καὶ κλαίοντες διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὸν προσφῆτην Ἰαήλ, λέγονται. Ἐνὺν λέγει Κύριε, ἁπλοῦς φητε πρὸς με ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐν νηστείᾳ, καὶ ἐν σάκκῳ, καὶ ἐν κλαυθμῷ, ἔν κοπιᾷ, καὶ ἀσφαλίᾳ πρὸς τὴν καρδίαν ὑμῶν. καὶ πάλιν ἀγγέλου νηστείας. ἵνα μὴ θηλείηται ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἐπιβύοντων ἐπὶ τῶν ἀσκητῶν καὶ μοναχῶν.

Quod monachum, edita semel hac vita professione, matrimonium contrahere non oporteat. Synodus oecumenica VI. Canon XV.

Monachus in scortatione deprehensus, aut mulierem in matrimonium vitæque societatem ducens, pœnis, quas canones scortatoribus definivere, subjiciendus est.

Synodus Gangrensis. Canon XIX.

Si quis eorum, qui continentiae student, tradita in commune & ab Ecclesiâ observata jejuniâ, absque necessitate corporea, superbiendo, solida ratione destitutus, dissolvit, anathema sit.

Hic canon loquitur de ascetis & monachis, carne non vescentibus, ut & de secularibus. Duplici verò modo est intelligendus, & quod seculares injuncta ab ecclesiâ jejuniâ oporteat servare; & quod similiter monachi & ascetæ ea ipsa jejuniâ servare, carniisque esum sibi interdicereteneantur. Sicut enim secularibus jejunium tempore quadragesimali; ita à sanctis synodis monachis abstinentia à carnibus injuncta est. Et hac de causa monachus, si hoc jejuniâ tempore carnem attigerit, duplici nomine anathematis reus est: altero, quod Patrum leges contemptui habuit; altero, quod sanctiones & statuta ecclesiæ violavit. Et ex his, quæ hæcenus à nobis prolata sunt, liquidò constat, minimè omnium displicere, imò placere Deo, quod monachi fiant, & à carne abstineant; ut scilicet hac ratione mortem spontaneam subeant, jejunando, vigilando, orando, & pro peccatis suis lacrymas fundendo, idque juxta dictum Joëlis, quod ita sonat: Et jam dicit Dominus; Convertimini ad me ex toto corde vestro, in jejniis, in sacco, in fletu & in lamentatione, & lacerate corda vestra. Et denuo: Sanctificate jejunium. ne insolescant animæ illorum; quando enim carnis cupiditatibus anima sæpè morem gerit, tandem & ipsa effetatur, nec amplius quæ Dei sunt curat, sed in mandatorum Dei oppugnatione carni, ut bestia aliqua, belli sociam sese præbet.

Ἄλλ' ἵσως τις θέλει λέγειν, νηστεύειν καὶ τὰ ἐξῆς λέγει ὁ Ἰω-
 ἤλ' ὁ πρῶτος, γινέσθαι ταῦτα, ὅταν ἐστὶ κίνδυνος ἐν τοῖς αἰθράτοις,
 καὶ σὺκ' αἰ. Ἀποκρίσις. ὁ διάβολος, ὁ ἐγκαλιῶν ἡμᾶς νυκτὶ καὶ ἡ-
 μέρα, ἐγκαλεῖ ἡμᾶς πρὸς τὸ θεῖον, καὶ σὺκ' ἐπίοτε μόνον. Ἰωάννης ἐν
 ἀποκαλύψ. κεφ. ιβ'. Ὅτι κατεβλήθη ὁ κατηγορῶν τὰ ἀδελφῶν ἡμῶν
 ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς. Ἐάν δέ τις
 εἴπῃ, ὁ Ἰωάννης ταῦτα λέγει ὑπερβολικῶς, ἀκυσάτω τὴν λέγειν ὁ Κύ-
 ριος καὶ Μαρκ. κεφ. ιδ. σσιχ. λη. Γρηγορεῖτε καὶ περιστέχεσθε, ἵνα
 μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Καὶ πάλιν, ἐν κεφ. Ματθ. κδ. σσιχ. μβ.
 Γρηγορεῖτε ἔτι, ὅτι σὺκ' οἶδατε ποῖα ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν ἐρχήσεται.

Καὶ ταῦτα μὲν εἴρηται περὶ τῶν μοναχῶν, ὅτι ὀφείλουσι οἱ μονα-
 χοὶ, ὡς περ' ἀπέχουσιν ἀπὸ τῶν γυναικῶν, ἀπέχουσιν καὶ ἀπὸ τῶν κρέατων,
 ἵνα μὴ τὰ πάθη περαίσῃ αὐτοὺς, ἀλλ' ἀποθήσειεν αὐτοὺς τῷ πρῶ-
 ρετικῷ θανάτῳ, καθὰ προείπαμεν. Τὸ δὲ ὑβρίζει τὸν Παῦλον τὰς δι-
 δάσκοντας, ἀπέχεσθαι ἀπὸ γυναικῶν καὶ κρέατων, σημαίνει περὶ τῶν Μα-
 κηρίων. Οἵτινες ἀπέχοντο ἀπὸ γυναικῶν, λέγοντες, ὅτι ἀκάθαρτος
 ἐστὶν ὁ γάμος, καὶ τὸ κρέας· οἱ μοναχοὶ δὲ εἰς λέγουσιν εἶναι ἀκάθαρτος,
 ἀλλ' εἶναι δρετήν, ὡς περ' Ἰωάννης ὁ πρῶτος ἀπέχετο ἀπὸ γυναι-
 κῶν, ἀπὸ κρέατων, δρετῆς ἕνεκα. Καὶ πάλιν ἡ θεία γραφὴ λέγει
 τίς ἐζήτησεν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν ταῦτα λέγει ἡ θεία γραφὴ ταῦτα,
 πρὸς κατηγορίαν τῶν Ἑβραίων, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐνήσδιον καὶ θυσιὰς
 ἔφερον τῷ Θεῷ, ἀλλ' ἰσχυρῶς πολλὰ ἔπρα κακὰ ἐπέησαν. τὰτα ἕνεκα
 κατηγορεῖ ἐκείνων ὁ Θεός, ὅτι ἡ νηστεία σὺν ἀμαρτίᾳ εἰδὲν ὀφελεί.
 Καλὴ μὲν καὶ ἀγία ἐστὶν, εἰ μὴ ἀμαρτάνῃ ὁ αἰθρωπῶν, καὶ ἀπέχεσθαι
 ἀπὸ κρέατων ἵνα μὴ ὀφραίνηται ὁ λαὸς ἐκείνος, καὶ ἔλθῃ εἰς πει-
 ρασμόν.

ΚΕΦΑΛ. ΜΑ.

Περὶ τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ.

Π εἴδοιτο οἱ Ἕλληνες καὶ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ πᾶν ὀφραίνωσιν, ἀλλὰ τὸ
 λέγειν τὸν κύριον ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν, συγχωρεῖται τὰς
 ἀμαρ-

Sed dixerit fortè aliquis: Propheta Joël, dum de jejuniis & reliquis loquitur, non semper, sed tùm solum, quando periculum aliquod cervicibus nostris imminet, à nobis id observari vult. Responsio. Diabolus, qui interdum nos accusat, nocte ab accusatione sua cecitate non desistit, neque tantum interdum id peragit. Johannes in Apocalypsi cap. xii. Quia dejectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat eos ante conspectum Dei nostri die ac nocte. Quod si verò quis objecerit, Johannem hic hyperbolicam locutionem uti, audiat is, quid Dominus dicat, Marci xiv, 38. Vigilate & orate, ne in tentationem introeatis. Et rursus Matthæi xxiv, 42. Vigilate itaque, nescitis enim quâ horâ Dominus vester venturus sit.

Atque hæc dicta sunt de monachis, quod scilicet, sicut ab usu mulierum, ita quoque ab esu carniū abstinere necesse habeant, ne ab affectibus pravis tententur, sed morte voluntariâ, ut antea dictum est, moriantur. Quod vero Paulus in illos qui dicunt, abstinendum esse à muliere, ut & à carne, graviter invehitur, de Manichæis illi sermonem esse probè observandum est. Hi enim mulieris usum sibi ipsis interdicebant, quod statuerent, conjugium & carnem res sua natura impuras esse: monachi verò non statuunt propter impuritatem naturalem hæc abominanda esse, sed eximie virtutis exercitium hoc esse judicant, quemadmodum Johannes præcursor à muliere & carne virtutis amore abstinit. At alibi tamen sacra dicunt pandectæ: Quis requisivit hæc de manibus vestris? Dum sacra scriptura in hæc verba erumpit, Hebræos notat, qui quidem jejunare & sacrificia Deo offerre, nihilominus tamen peccata plurima simul committere; & hanc ob causam illos Deus increpat. Jejunia enim peccatis commaculata nihil profunt. Bona verò & sancta ea sunt, si homo prius à peccatis, postea à carnibus abstineat; ne, dum gula ipsius effusius latur, ipse totus in tentationem incidat.

CAPUT XLI.

DE

Lege Dei.

LEgi divinæ quoque Græci summo studio morem gerunt, quin religiosam hujus observantiam ducti, quia Dominus dicit: Remittite

✠

Ἄλλ' ἵσως τις θέλει λέγειν, νηστεύειν καὶ τὰ ἐξῆς λέγει ὁ Ἰω-
 ἤλ' ὁ πνευμάτιος, γενέσθαι ταῦτα, ὅταν ἐστὶ κίνδυνος ἐν τοῖς ἀνθρώποις,
 καὶ σὺκ' αἰ. Ἀποκρίσις. ὁ διάβολος, ὁ ἐγκαλιῶν ἡμᾶς νυκτὶ καὶ ἡ-
 μέρα, ἐγκαλεῖ ἡμᾶς πρὸς τὸ θεῖον, καὶ σὺκ' ἐπίοτε μόνον. Ἰωάννης ἐν
 ἀποκαλύψ. κεφ. ιβ'. Ὅτι κατεβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν
 ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς. Ἐάν δέ τις
 εἴπῃ, ὁ Ἰωάννης ταῦτα λέγει ὑπερβολικῶς, ἀκυσάτω τὴν λέγειν ὁ Κύ-
 ριος καὶ Μαρκ. κεφ. ιδ. σσιχ. λη. Γρηγορεῖτε καὶ περιστέχεσθε, ἵνα
 μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Καὶ πάλιν, ἐν κεφ. Ματθ. κδ. σσιχ. μβ.
 Γρηγορεῖτε ἔτι, ὅτι σὺκ' οἶδατε πῶς ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν ἐρχέσθαι.

Καὶ ταῦτα μὲν εἴρηται περὶ τῶν μοναχῶν, ὅτι ὀφείλουσι οἱ μονα-
 χοὶ, ὡς περ' ἀπέχουσιν ἀπὸ τῶν γυναικῶν, ἀπέχουσιν καὶ ἀπὸ τῶν κρέατων,
 ἵνα μὴ τὰ πάθη περιελάττωσιν αὐτὰς, ἀλλ' ἀποθήσειεν αὐτὰς τῷ πνευ-
 ματικῷ θανάτῳ, καθὰ προείπαμεν. Τὸ δὲ ὑβρίζει τὸν Παῦλον τὰς δι-
 δάσκοντας, ἀπέχεσθαι ἀπὸ γυναικῶν καὶ κρέατων, σημαίνει περὶ τῶν Μα-
 κηρίων. Οἵτινες ἀπέχοντο ἀπὸ γυναικῶν, λέγοντες, ὅτι ἀκάθαρτος
 ἐστὶν ὁ γάμος, καὶ τὸ κρέας· οἱ μοναχοὶ δὲ εἰς λέγουσιν εἶναι ἀκάθαρτος,
 ἀλλ' εἶναι δρετήν, ὡς περ' Ἰωάννης ὁ πνευματικός ἀπέχετο ἀπὸ γυναι-
 κῶν, ἀπὸ κρέατων, δρετῆς ἕνεκα. Καὶ πάλιν ἡ θεία γραφή λέγει
 τίς ἐζήτησεν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν ταῦτα λέγει ἡ θεία γραφή ταῦτα,
 πρὸς κατηγορίαν τῶν Ἑβραίων, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐνήσδιον καὶ θυσιὰς
 ἔφερον τῷ Θεῷ, ἀλλ' ἰσχυρῶς πολλὰ ἔπρα κακὰ ἐπέησαν. τὰς ἕνεκα
 κατηγορεῖ ἐκείνων ὁ Θεός, ὅτι ἡ νηστεία σὺν ἀμαρτίᾳ εἰδὲν ὀφελεί.
 Καλὴ μὲν καὶ ἀγία ἐστὶν, εἰ μὴ ἀμαρτάνῃ ὁ ἀνθρώπος, καὶ ἀπέχεσθαι
 ἀπὸ κρέατων ἵνα μὴ ὀφραίνηται ὁ λαὸς ἐκείνος, καὶ ἔλθῃ εἰς πει-
 ρασμόν.

ΚΕΦΑΛ. ΜΑ.

Περὶ τῶν νόμων τοῦ Θεοῦ.

Π εἴδοιτο οἱ Ἕλληνες καὶ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ πᾶν ὀφραίνωσιν, ἀλλὰ τὸ
 λέγειν τὸν κύριον ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν, συγχωρεῖται τὰς
 ἀμαρ-

Sed dixerit fortè aliquis: Propheta Joël, dum de jejuniis & reliquis loquitur, non semper, sed tùm solum, quando periculum aliquod cervicibus nostris imminet, à nobis id observari vult. Responsio. Diabolus, qui interdum nos accusat, nocte ab accusatione sua cecitate non desistit, neque tantum interdum id peragit. Johannes in Apocalypsi cap. xii. Quia dejectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat eos ante conspectum Dei nostri die ac nocte. Quod si verò quis objecerit, Johannem hic hyperbolicam locutionem uti, audiat is, quid Dominus dicat, Marci xiv, 38. Vigilate & orate, ne in tentationem introeatis. Et rursus Matthæi xxiv, 42. Vigilate itaque, nescitis enim quâ horâ Dominus vester venturus sit.

Atque hæc dicta sunt de monachis, quod scilicet, sicut ab usu mulierum, ita quoque ab esu carniū abstinere necesse habeant, ne ab affectibus pravis tententur, sed morte voluntariâ, ut antea dictum est, moriantur. Quod vero Paulus in illos qui dicunt, abstinendum esse à muliere, ut & à carne, graviter invehitur, de Manichæis illi sermonem esse probè observandum est. Hi enim mulieris usum sibi ipsis interdicebant, quod statuerent, conjugium & carnem res sua natura impuras esse: monachi verò non statuunt propter impuritatem naturalem hæc abominanda esse, sed eximie virtutis exercitium hoc esse judicant, quemadmodum Johannes præcursor à muliere & carne virtutis amore abstinit. At alibi tamen sacra dicunt pandectæ: Quis requisivit hæc de manibus vestris? Dum sacra scriptura in hæc verba erumpit, Hebræos notat, qui quidem jejunare & sacrificia Deo offerre, nihilominus tamen peccata plurima simul committere; & hanc ob causam illos Deus increpat. Jejunia enim peccatis commaculata nihil profunt. Bona verò & sancta ea sunt, si homo prius à peccatis, postea à carnibus abstineat; ne, dum gula ipsius effusius latur, ipse totus in tentationem incidat.

CAPUT XLI.

DE

Lege Dei.

LEgi divinæ quoque Græci summo studio morem gerunt, quin religiosam hujus observantiam ducti, quia Dominus dicit: Remittite

✠

ἀμαρτίας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, λέγοντες ἐν ἑαυτοῖς ἕκαστος, Συγχαρήσω
 πῶς ἀδικίας τῶν ἐχθρῶν μου, ἵνα ὁ Θεὸς συγχαρήσῃ ἐν ἐμοὶ ἀμαρτή-
 ματα. Πείθονται καὶ τοῖς νόμοις τῶν ἀγίων ἀποστόλων, διὰ τὸ λέγειν τὸν
 Παῦλον πρὸς Ῥωμαίους ιγ. πᾶσαι ψυχὴ ἐξουσίας ὑπερεχούσας ὑπο-
 πασσέσθω. ἔτι γὰρ ἐστὶν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ. Πείθονται καὶ τοῖς δόγ-
 μασι τῶν πατέρων ἀκριβῶς, τοῖς καὶ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ ὡραδιδεδομητοῖς,
 διὰ τὸ λέγειν τὸν Κύριον πρὸς τὰς Ἑβραίους. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἐτή-
 ρησαν πρὸς ὡραδόσεις τῶν πατέρων, πλεον ἢ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. ὃ δὲ
 φαίνεται, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐκατηγορεῖ τῶν Ἑβραίων, ὅτι πρὸς ὡραδόσεις
 τῶν πατέρων ἐφύλαξαν, ἀλλ' ὅτι οὐ νόμον τοῦ Θεοῦ κατεφρόνησαν, καὶ
 μόνον πρὸς ὡραδόσεις τῶν πατέρων ἐφύλαξαν. Καὶ πάλιν διὰ τὸ λέ-
 γειν τὸν Παῦλον, πρὸς Τίτιον. Τύττε χάριν κατέλιπον σε ἐν Κρήτῃ ἵνα
 ἐν λείποντα ὑπεδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃ καὶ πόλιν πρεσβυτέρους. Καὶ
 πάλιν συναχθέντων ἐμῶν καὶ τῶν ὑμῶν πνεύματος ὡραδοῦτε τὸν τοιοῦτον
 τῷ Σατανᾷ. Καὶ πάλιν ἐλεγχε δαστόμως. Ἐὐπιοὶ αὐτῶν τῶν πατέρων τῶν
 διαδόχων τῶν ἀγίων ἀποστόλων εἰσὶν οἱ Ἕλληες, καὶ ἵνα μὴ ἔξωσι τὴν κα-
 τάραν τὴν λέγουσαν. ὁ καθολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτω τελευτάτω,
 ὡραδῶς φέρονται πρὸς τὰς πατέρας. καὶ ἔτι πείθονται δυσὶ νόμοις, ἴσ-
 τέστι, τῷ πρῶτῳ καὶ θανάτῳ καὶ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, πρὸ ὧν πρῶτον
 μὲν. τῷ δὲ Θεῷ χάρις.

ΚΕΦΑΛ. ΜΒ.

Περὶ τῶν, ποτὲ ἀγχοῖ τὸ πάσχα οἱ Ἕλληες.

Οἱ Ἕλληες ἀγχοῖ τὸ πάσχα καὶ παλαιὸν νενοσητημένον, πολλῶν αἰτιῶν
 ἕνεκα. Τὸ μὲν, ἵνα μὴ συνεορτάσωσι μετὰ τῶν Ἑβραίων, ἔτι πρὸ τῆς εορτῆς
 αὐτῶν τῶν Ἑβραίων παρῶσσι, καὶ τὸ νέον πάσχα συμβαίνει ἐπίστε
 γενέσθαι πρὸ τῶν Ἑβραίων, ἀλλοθε δ' ὁ μὴ μετὰ τῶν Ἑβραίων παρῶ-
 σαι. Δεύτερα δὲ αἰτία, ὅτι ἡ ἀγία σύνοδος πρῶτη καὶ οἰκουμένη Νι-
 καίας λέγει. εἴ τις πρὸς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων παρῶσει, ἢ μετὰ τῶν
 Ἰουδαίων συνεορτάσῃ, ἀφορμίζεσθω. Τρίτη αἰτία, ὅτι σημεῖον μέγας
 γίνεται ἐγγιστὸς τῆς Νείας τῆς πόλεως, καὶ τῆς Καίρας, διὰ τὸ τὴν γῆν ἐνε-
 κρεσθῆναι.

& remittetur vobis, omnes offensas inimicis suis condonant, hoc apud animum suum volentes: Remittam ego iniquitates inimicis meis, quò & Deus peccatorum meorum veniam mihi concedere dignetur. Obediunt etiam legibus sancitis à sanctis Apostolis, propter Paulum in epistola ad Romanos c. 13. dicentem: Omnis anima potestati- bus supereminentibus subdita sit. Non enim est potestas, nisi à Deo. Accuratam itidem decretorum à patribus traditorum rationem habent, sed in tantum, quantum illa divinæ legis regulæ sunt conformia, quia Dominus ad Judæos dicit: Patres vestri traditiones patrum, majori quam legem Dei observarunt zelo. Unde apparet, Christum Judæos non objurgare quod traditionum majorum suorum studiosi fuerint, sed quod, spretâ lege Dei, solis patrum præceptis operam dederint. Et iterum, quia Paulus dicit ad Titum: Hujus rei gratiâ relinqui te in Cretâ ut quæ reliqua sunt corrigas & constituas in omnibus civitatibus presbyteros. Et iterum: Congregatis vobis & spiritu meo, tradite hunc Sathanæ. Rursus: Corripe illos severè. Et quandoquidem Græci hi illorum patrum, qui ipsorum Apostolorum successores fuere, filii sunt, ideò magna observantia patres prosequuntur, ne maledictio illa in eos cadat: Quisquis patri aut matri maledixerit, morte morietur. Atque hoc pacto Græci duabus legibus obsequium præstant, hoc est, morti spontaneæ, & legi ab ipso Deo latæ. De quibus jam à nobis actum est. Deo vero sit laus.

CAPUT XLII.

DE

Tempore, quo pascha celebrant
Græci.

Paschatos festum Græci, juxta constitutionem antiquam, plurimis de causis celebrant. Prima causa est, ne festum hoc uno eodemque cum Judæis tempore celebrent, neve prius quam Judæi Paschatos festivitatem agitent; quemadmodum quidem recens definitum Paschatos festum aliquando festum Judæorum præcedit, aliquando in ipsum eorum Pascha incidit. Secunda ratio est, quia sanctum & oecumenicum
 ○ concii-

ἀμαρτίας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, λέγοντες ἐν ἑαυτοῖς ἕκαστος, Συγχαρήσω
 πῶς ἀδικίας τῶν ἐχθρῶν μου, ἵνα ὁ Θεὸς συγχαρήσῃ ἐν ἐμοὶ ἀμαρτή-
 ματα. Πείθονται καὶ τοῖς νόμοις τῶν ἀγίων ἀποστόλων, διὰ τὸ λέγειν τὸν
 Παῦλον πρὸς Ῥωμαίους ιγ. πᾶσαι ψυχὴ ἐξουσίας ὑπερεχούσας ὑπο-
 πασσέσθω. ἔτι γὰρ ἐστὶν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ. Πείθονται καὶ τοῖς δόγ-
 μασι τῶν πατέρων ἀκριβῶς, τοῖς καὶ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ ὡραδιδεδομητοῖς,
 διὰ τὸ λέγειν τὸν Κύριον πρὸς τὰς Ἑβραίους. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἐτή-
 ρησαν πρὸς ὡραδόσεις τῶν πατέρων, πλεον ἢ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. ὃ δὲ
 φαίνεται, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐκατηγόρει τῶν Ἑβραίων, ὅτι πρὸς ὡραδόσεις
 τῶν πατέρων ἐφύλαξαν, ἀλλ' ὅτι τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ κατεφρόνησαν, καὶ
 μόνον πρὸς ὡραδόσεις τῶν πατέρων ἐφύλαξαν. Καὶ πάλιν διὰ τὸ λέ-
 γειν τὸν Παῦλον, πρὸς Τίτιον. Τύττε χάριν κατέλιπον σε ἐν Κρήτῃ ἵνα
 ἐν λείποντα ὑπεδιορθώσῃ, καὶ κατασῆσῃς καὶ πόλιν πρεσβυτέρους. Καὶ
 πάλιν συναχθέντων ἐμῶν καὶ τῶν ὑμῶν πνεύματος ὡραδοῦτε τὸν τοιοῦτον
 τῷ Σατανᾷ. Καὶ πάλιν ἐλεγχε δαστόμως. Ἐὐπιοὶ αὐτῶν τῶν πατέρων τῶν
 διαδόχων τῶν ἀγίων ἀποστόλων εἰσὶν οἱ Ἕλληνες, καὶ ἵνα μὴ ἔξωσι τὴν κα-
 τάραν τὴν λέγουσαν ὁ καθολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτω τελευτάτω,
 βίλαβῶς φέρονται πρὸς τὰς πατέρας. καὶ ἔτι πείθονται δυσὶ νόμοις, ἴσ-
 τέστι, τῷ πρῶτῳ καὶ θανάτῳ καὶ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, πρὸ ὧν πρῶτον
 μὲν. τῷ δὲ Θεῷ χάρις.

ΚΕΦΑΛ. ΜΒ.

Περὶ τῶν, ποτὲ ἀγνοοῦσι τὸ πάσχα οἱ Ἕλληνες.

Οἱ Ἕλληνες ἀγνοοῦσι τὸ πάσχα καὶ παλαιὸν νενοσητημένον, πολλῶν αἰτιῶν
 ἕνεκα. Τὸ μὲν, ἵνα μὴ συνεορτάσωσι μετὰ τῶν Ἑβραίων, ἕτερον τὸ ἑορτῆς
 αὐτῶν τῶν Ἑβραίων παραύσωσι, καὶ τὸ νέον πάσχα συμβαίνει ἐπίστε
 γενέσθαι πρὸ τῶν Ἑβραίων, ἀλλοθι δ' ὁ μὴ μετὰ τῶν Ἑβραίων παραύ-
 σαι. Δεύτερον δὲ αἰτία, ὅτι ἡ ἀγία σύνοδος πρῶτη καὶ οἰκουμένη Νι-
 καίας λέγει· εἴ τις πρὸς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων παραύσῃ, ἢ μετὰ τῶν
 Ἰουδαίων συνεορτάσῃ, ἀφορμίζεσθω. Τρίτη αἰτία, ὅτι σημεῖον μέγας
 γίνεται ἕνεκα τοῦ Νείλου καὶ τοῦ Καίρου, διὰ τὸ τὴν γῆν ἐνε-
 κρεσθῆναι.

& remittetur vobis, omnes offensas inimicis suis condonant, hoc apud animum suum volentes: Remittam ego iniquitates inimicis meis, quò & Deus peccatorum meorum veniam mihi concedere dignetur. Obediunt etiam legibus sancitis à sanctis Apostolis, propter Paulum in epistola ad Romanos c. 13. dicentem: Omnis anima potestati- bus supereminentibus subdita sit. Non enim est potestas, nisi à Deo. Accuratam itidem decretorum à patribus traditorum rationem habent, sed in tantum, quantum illa divinæ legis regulæ sunt conformia, quia Dominus ad Judæos dicit: Patres vestri traditiones patrum, majori quam legem Dei observarunt zelo. Unde apparet, Christum Judæos non objurgare quod traditionum majorum suorum studiosi fuerint, sed quod, spretâ lege Dei, solis patrum præceptis operam dederint. Et iterum, quia Paulus dicit ad Titum: Hujus rei gratiâ relinqui te in Cretâ ut quæ reliqua sunt corrigas & constituas in omnibus civitatibus presbyteros. Et iterum: Congregatis vobis & spiritu meo, tradite hunc Sathanæ. Rursus: Corripe illos severè. Et quandoquidem Græci hi illorum patrum, qui ipsorum Apostolorum successores fuere, filii sunt, ideò magna observantia patres prosequuntur, ne maledictio illa in eos cadat: Quisquis patri aut matri maledixerit, morte morietur. Atque hoc pacto Græci duabus legibus obsequium præstant, hoc est, morti spontaneæ, & legi ab ipso Deo latæ. De quibus jam à nobis actum est. Deo vero sit laus.

CAPUT XLII.

DE

Tempore, quo pascha celebrant
Græci.

Paschatos festum Græci, juxta constitutionem antiquam, plurimis de causis celebrant. Prima causa est, ne festum hoc uno eodemque cum Judæis tempore celebrent, neve prius quam Judæi Paschatos festivitatem agitent; quemadmodum quidem recens definitum Paschatos festum aliquando festum Judæorum præcedit, aliquando in ipsum eorum Pascha incidit. Secunda ratio est, quia sanctum & oecumenicum
 O
 conci-

καὶ σώματα ἀνάγειν. ἄρχεται δὲ ἡ γῆ ἐκείνη ἀναπέμπειν τὰ νεκρὰ
σώματα διὰ τῆς μεγάλης πέμπτης, Ἰατέτιν, διὰ τῆς ἡμέρας ἐν ἧ ὁ Χριστὸς
ἐποίησε τὸ δαίπνον τὸ μυστικόν. Ἐκαθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐκβάλλει τὰ νεκρὰ
σώματα, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως, τατέτιν, ἕως τῆς ἡμέρας, ἐν ἧ ὁ Χρι-
στὸς ἀνέβη εἰς Ἰερουσαλὴμ, ἢ λέγειν, ἕως τεσσαράκοντα ἡμερῶν μετὰ τὸ πάχα,
Ἐ μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἔπαχα ὅτε ἐκ ἐξέρχεται.

Τὰτο δὲ τὸ θαῦμα Τερκοῖ Ἐ Ἕλληνας διηγούνται, οἱ ἴνες πρὸς
ἐκείνας τὰς τόπας πορεύονται. ὡπαύτως καὶ οἱ προσκυνηταὶ πορεύονται
διὰ Ἱερουσαλὴμ ἕως ἐκείνας τὰς τόπας, εἰδέν τὸ θαῦμα, καὶ καὶ ἐξ αὐ-
τῶν τῆ προσκυνητῶν ἀκρέται. Γίνεται δὲ τὸ θαῦμα αἰετ καὶ τὸν δριθ-
μὸν ἔ παλαιῶ πάχα, καὶ ἔδαμῶς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶ νέον πά-
χα. Ἐδοκίμασαν οἱ Ἕλληνας ποτε, διὰ τῆ νῦν εἰκοσι ἔτη, πρὸ-
τερον ποιῆσαι τὸ πάχα, καὶ τὸν νέον δριθμὸν ἀλλ' ἔδαμῶς ἐξήρχετο
τὰ νεκρὰ σώματα, καὶ τὸν νέον ἀριθμὸν. Καὶ ἄλλως, τὸ ἄγιον
Φῶς ὅτε ἦλθε καὶ τὸν νέον δριθμὸν, ὡς ἔθ' ἐστὶν ἐρχομα καὶ ἔ-
τ' ὅτι τῆ ἀγία πύξ Ἰε Χριστῆ, καὶ Ἰὸν παλαιὸν δριθμὸν τῆ πά-
χα. Τότε οἱ Ἕλληνας πειόμεναν ἕως Ἰε παλαιῶ δριθμῆ τῆ πά-
χα καὶ δὲ τὸν παλαιὸν ἀριθμὸν τῆ πάχα ἦλθε καὶ τὸ ἄγιον Φῶς.
ὁμοίως Ἐ ἡ γῆ ἀνέδωκε Ἐ ἐκβαλε τὰ νεκρὰ σώματα, ὡς εἶπτε καὶ
ἔτ'. Καὶ Ἰότε οἱ Ἕλληνας ἐποίησαν τὸ πάχα, λέγοντες· ἰδὲ ὁ Θεὸς
δείκνυσιν ἡμῶν τὸ ἀληθινὸν πάχα, καὶ ἔ μέλει ἡμῶν πρὸς σοφίας αἰ-
θρώπων. Περὶ δὲ Ἰε σαυρῆ, καὶ Ἰε ἀγία Φωτὸς, Ἐ τῶν νεκρῶν σω-
μάτων, ὁ Ἡσαίας καλῶς πρὸς εἶπεν ἐν κεφαλῇ ἔς. λέγων· Καρῶ
ἐρχομα συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἔξισι καὶ
ἔψοντα Ἰὴν δόξαν με. Ποῖαν δόξαν ὀψοντα τὰ ἔθνη; ὁ γὰρ Χριστὸς αὐ-
τίκα μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἰερουσαλὴμ. πάντως πρὸς Ἰε
πνεύματ' ἔ ἀγία ἐν Ἰη πεντηκοστῇ, καὶ πρὸς ἔ ἀγία Φωτὸς, Ἐ
πρὸς πρὸς σαυρῆ λέγει ὁ πρὸς Φήτης, Ἰε ἐρχομα Φωτὸς καὶ ἔτ' ὅτι
τῆ ἀγία πύξ τῆ Χριστῆ, καὶ τῆ ὀρεθῆντα σαυρῆ ἐν Ἱερουσαλὴμ.
Περὶ ἰδρ Ἰε σαυρῆ λέγει· καὶ καταλείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖον. Ἰατέ-
σι, Ἰὸν Ἰε Κυρία σαυρὸν Ἰὸν ὀρεθῆντα ἐν Ἱερουσαλὴμ. Περὶ ἔ λέγει
ὁ Δαβὶδ· Προσκυνεῖτε Ἰῶ ὀποποδῶ τῆ ποδῶν αὐτῆ, ὅτι ἀγιός ἐστι.

Μαυ-

concilium Nicænum primum ait: Si quis Paschatos festum, vel antequam Judæi, vel quando Judæi id observant, celebrat, is ab ecclesiæ consortio removendus est. Tertia, quia ingens prodigium propè fluvium Nilum & Cayrum contingit, ubi terra corpora mortua protrudit. Incipit verò terra illa cadavera ejicere die quintâ, quæ magna vocari solet, hoc est, in quâ Christus cœnam mysticam instituit; & cadavera illa singulis diebus quidem ejicit, usque ad ipsum diem assumptionis, hoc est, usque ad diem qua Christus in cœlos ascendit, vel usque ad quadragesimum diem post Pascha, quo elapsoterra quoque eadavera protrudere desinit.

Miraculi verò hujus conscientiam debemus commemorationi Turcorum & Græcorum, qui loca illa frequentant; nec non adoratoribus, qui miraculi hujus spectandi gratiâ, ab ipsis Hierosolymis ad hæc loca sese conferunt. Observatum autem est, miraculosum hunc actum semper eo tempore contingere, quo Pascha secundum antiquam, minime autem, quo secundum noviter introductam consuetudinem celebratur. Decrêrant quidem Græci aliquando, ante viginti puta annos, Pascha celebrare, tempore recens approbato, verùm tùm nulla corpora mortua terram protrudere animadvertabant. Adhæc, nec sacra illa lux, quæ tempore Paschatos à veteribus constituto, circa sepulchrum Christi sese conspiciendam præbere assolet, tùm lucere voluit. Græci itaque antiquum Paschatos tempus præstolabantur; quo adventante, & lux sacra fulsit, & terra, solito annuatim more, corpora produxit. His visis, Græci Pascha suum illo ipso tempore observarunt, dicentes: En videte, ipse Deus, intento quasi digito verum Pascha nobis designat. Nequaquam igitur, quod humana dicitur sapientia, magno perè curabimus. De cruce verò, sacra hac luce, & cadaveribus bene vaticinatus est Esaias, cap. LXVI. dicens: Ego venio, ut colligam omnes gentes & linguas, & possidebunt videbuntque gloriam meam. Quæ verò est gloria illa, quam gentes visuri sunt? Christus enim, quadraginta diebus elapsis, illic cœlos occupavit. Propheta itaque omninò de Spiritu Sancto tempore Pentecostes effuso, de luce sacra circa tumulum Christi fulgente, & de cruce quæ Hierosolymis inventa est, loquitur. De cruce ait: Et relinquam apud illos signum, hoc est, crucein Domini Hierosolymis repertam. Qua de ita David fatur: Orate ad scabellum pedum illius, quia sanctus est. Moses & Aaron invocabant Dominum, & Dominus locutus est illis in colum-

Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν Ἰπικαλῶντο τὸν Κύριον, καὶ ὁ Κύριος ἐλάλει
 αὐτοῖς ἐν σύλῳ νεφέλης. ὅτι ὁ Θεὸς ἐλάλει ἐν νεφέλῃ, ὡς ὁ Χρι-
 στὸς ἀγάζει ἡμᾶς σὺν τῷ σαυρῶ αὐτῷ. Ὡς Φησιν ὁ Δαβὶδ· Ποίησον μετ'
 ἐμῆ σημεῖον εἰς ἀγαθόν, καὶ εἰδέτωσαν οἱ μισῶντες με, καὶ αἰχμητή-
 τωσαν. Ἰστέτι, οἱ δαίμονες. Καὶ ἐν σοφίᾳ Σολομῶντος κεΦ. ιδ. εὐ-
 λογῆσαι ξύλον, δι' ἧς γίνεται δικαιοσύνη. Καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας κεΦ.
 ζ. δείκνυσιν ἐκ ποίων ξύλων ἦν ὁ σαυρὸς, λέγων· καὶ ἡ δόξα τῆς Λι-
 βάνης πρὸς σε ἦξει, ἐν κυπέριασιν καὶ πεύκῃ καὶ κέδρω ἅμα· δοξάσω
 τὸν τόπον τὸν ἁγίόν μου. Ἰστέτι, τὸν ἅγιον τόπον καὶ ἐκείνην ἐκκλησίαν.
 Καὶ πάλιν· Ἐδοκίμας σημεῖωσιν πῖς Φοβεσμένοις τὸ ὄνομά σου, τῆς Φυ-
 γεῖν ἀπὸ περσῶνα τῆς, τῆς, τῆς, αἱ παγίδες τῆς Διαβόλου·
 σημεῖωσις, ὁ σαυρὸς. Ἐπὶ πρὸς ταῦτα, εἰ ἔξει, διηγήσεται μικρὸν
 πρὸ τῆς γνώμης τῆς σήμερον Ἑλλήνων. Οἱ Ἕλληνες λέγουσιν, εἶναι τὸν σαυ-
 ρὸν σκῆπτρον καὶ μάχαιραν δίσκον τῆς Χριστοῦ. Καὶ ὡς περ ὁ μαχη-
 τῆς μετὰ μάχαιρας μάχηται, καὶ νικᾷ τὸν ἐχθρὸν αὐτῷ· οὕτως καὶ ὁ
 Χριστὸς, διὰ τὸ σαυρωθῆναι αὐτὸν, ἐνίκησε τὸν Διαβόλον. ἐδύνατο
 καὶ αὐτὸς τὸν σαυρωθῆναι σῶσαι τὸν ἄνθρωπον, καὶ νικῆσαι τὸν Διαβό-
 λον, ἀλλ' ὅτι ἠέλησεν, ὅτι ἔως ἤρῃσεν αὐτῷ. Καὶ ὡς περ, ὅταν τις
 μέγας βασιλεὺς προεὔεται εἰς τὸν πόλεμον, προπέμπει τὸ σκῆπτρον
 αὐτῷ, καὶ ὁπλίξει τὰς στρατιὰς αὐτῷ ὅπλα ἰσχυρὰ, ἵνα δύναιται
 μάχεσθαι μετὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἵνα ὁ λαὸς γνώσῃται, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐρ-
 χεται. Πρὸ τῆς φάται τὸν βασιλέα εἰς τὸν τόπον τῆς σκῆπτρου, δοξά-
 ζεται ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς λαῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ὁ Κύ-
 ριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ποιεῖ, ὁπλίξει ἡμᾶς τῆς Χριστιανῶν σὺν τῷ
 σαυρῶ αὐτῷ. Ὡς τις σαυρὸς σημαίνει τὸ πάθος τῆς Χριστοῦ, καὶ ὅπως
 φαίνεται ὁ σαυρὸς, ἔχων χαρακτῆρας, λέγοντας· Ἰησοῦς Χριστὸς νι-
 κᾷ, κηρύττει καὶ δοξάζει ὁ Χριστὸς. Οὐ πᾶς σαυρὸς λέγεται σαυ-
 ρὸς τῆς Χριστοῦ, ἢ σαυροειδὲς ἢ περῶμα, ἀλλ' ὁ ἔχων τὰ χαρακτηρισ-
 τῆρας, Ἰησοῦς Χριστὸς νικᾷ, ἐκεῖνος λέγεται ὁ σαυρὸς τῆς Χριστοῦ, καὶ
 ἢ ἐξ ἀργύρου, καὶ ἐξ μεταλλῶν, καὶ ἐξ ξύλων. Ταῦτα τὰ χαρακτηρισ-
 τῆρας ἀφιερεῖ ἐκεῖνον τὸν σαυρὸν τῷ Χριστῷ, σημαίνοντα ἐκεῖνον τὸν σαυρὸν,
 ὅτι ὁ Χριστὸς ἐσαυρώθη διὰ πᾶς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἐνίκησε τὸν ἐχ-
 θρὸν.

na nubis. Ibi Deus in nube locutus est, hic Christus nos sanctificat cruce sua, quemadmodum David canit: Constitue me signum benignitatis tuæ, & cognoscant illud odio prosequentes me, & pudore afficiantur. hoc est, dæmones. Et in sapientia Salomonis cap. xiv. benedicitur ligno, per quod nobis justitia contigit. Et denuò cap. lx. ostendit Esaias, ex quibus lignis crux fabricata fuerit, dicens: Et gloria Libani ad te veniet, in cypresso larice & cedro simul; glorificabo locum sanctum meum. hoc est, tumultum sanctum & unquamque Ecclesiam. Et rursus: Dedisti timentibus nomen tuum signum, ut contactum jaculi queamus evadere. jaculum, hoc est, retia diaboli; signum verò crucem designat. Recensebo jam quoque bonâ cum veniâ nonnihil de sententiâ modernorum Græcorum, quam illi de cruce fovent. Dicunt illi, crucem esse sceptrum & gladium Christi ancipitem. Et quemadmodum miles gladio decertat, ac hostem suum superat: ita & Christus per crucifixionem suam diabolum devicit. Potuisset equidem & citra crucifixionem hominem salvare, ac de diabolo victoriam reportare; verum noluit. Hæc enim ratio atque via ipsi placuit. Et quemadmodum magnus aliquis rex in bellum profecturus, sceptrum suum præmittere, & milites suos armis validis instruere solet: ut illi quidem cum hoste congredi possint; populus verò, conspecto sceptro, regem ipsum adventare intelligat. Priusquam rex ad locum, ubi sceptrum regium præmissum asservatur, pertingat, jam à populo præconiis ac votivis acclamationibus celebratur. Eundem modum & dominus noster Jesus Christus observat; nos Christianos cruce suâ, quæ passionem Christi notat, armat. Et ubicunque crux cum hac inscriptione, **JESUS CHRISTUS VINCIT**, conspicitur, ibi Christus laudatur & glorificatur. Non autem quævis crux, aut quælibet res crucis figuram ostentans, crux Christi dicitur; sed quæ hanc habet inscriptionem, **JESUS CHRISTUS VINCIT**, illa crux Christi dicitur; sive ea ex argento, sive metallo, sive è lignis sit fabricata. Solæ hæc literæ crucem hanc Christo consecrant, significantes illam crucem in quâ Christus propter peccata crucifixus, de hoste victoriam reportavit.

O 3

Hinc

θρόν. Τάτα ἕνεκα λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ· Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψώ-
 μετα φῶς. φῶς ἔστι πατήρ, ὁ υἱὸς φῶς ἔστι υἱός, ὁ σαυρὸς, ὡς ἐρη-
 νῶσαι ὁ θεὸς χρυσόμορφος ἐν τῇ διδαχῇ τῆ περὶ σαυροπροσκυνήσε-
 ως. Ἄλλ' ἵπτι τὸ περικείμενον ἐπανελέθωμεν. Κατὰ ὁ Μωϋσῆς σὺν
 ῥάβδῳ ἐποίησε πάντα τὰ θεύματα (ἐδύνατο ὁ θεὸς ἀνὰ ῥάβδου ποιεῖν
 πάντα τὰ θεύματα, ἀλλ' ὅσοι ἠβελήθη) ἔτω καὶ ὁ Χριστὸς ἔδωκε
 τοῖς Χριστιανοῖς τὸν σαυρὸν ἀντὶ τῆ ῥάβδου ἔστι Μωϋσέως. Καὶ ὡσπερ
 οἱ Ἑβραῖοι ἐβλεπον τὸ ὄφιν, καὶ ἰατρούοντο, ἔτω καὶ οἱ Χριστιανοὶ
 βλέποντες τὸν σαυρὸν, ὅστις ἀνιήται τὸν ἑσαυρωμένον Χριστὸν, ἢ ποιῶν-
 τες τὸ χῆμα ἔστι σαυρὸς ἐν τῷ μετώπῳ αὐτῶν (κατὰ περ ἐρμηνεύσαιμεν
 ἐν κεφ. κα. πρῶτον εἰπῶντες· ὅταν πορεύονται οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν
 ἐκκλησίαν, καὶ ἐγγίξουσιν πρὸς τὰς ἐσέσεις αὐτῶν, συναγάσιν τὰς τρεῖς
 δακτύλους, καὶ τὰ ἔξῃς) φεύγει ὁ Διάβολος ἀφ' ἡμῶν. Καὶ ὁ Ἐλι-
 σαῖος μὲν τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Ἡλίαν, ἐσέφη εἰς τὸν Ἰορδάνην δι-
 ελθεῖν, καὶ ἐδεήθη ἔστι θεὸς ῥαγῆναι τὸν Ἰορδάνην, ἔστι ἔρραγι. Τότε
 ἔτυψε τὸν Ἰορδάνην μὲν τῆς μηλωτῆς τῆς Ἡλίας, λέγων πᾶς ἔστι ὁ θε-
 ὸς Ἡλίας τῆς πατρός μου; καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔρραγι ὁ Ἰορδάνης. Ἄρα
 πᾶς ἀνὰ τῆς μηλωτῆς πρῶτον ἐδεήθη τῆς θεῶς, καὶ ὅσοι ἠκασεν ἐκείνους
 ὁ θεός, ἀλλὰ μὲν τῆς μηλωτῆς ἠκασεν ἐκείνους ὁ θεός, καὶ ἔρραγι ὁ
 Ἰορδάνης. Οὕτω καὶ τῆς πικνύων τὸ χῆμα τῆς σαυρῆς, ἀκασε ὁ θεός.
 Καὶ ἵτα ἕνεκα, καὶ βαπτίζουσι, καὶ ἀγιάζουσι, καὶ προσδύχουσι,
 εἰς τὸν τῶ σαυρῶ, καὶ σὺν τῷ χῆματι τῆς σαυρῆς ποῖσι πάντα, ὅσα
 αὐτοὶ ποῖσιν. ὡσπερ οἱ σήμερον εὐρισκόμενοι μοναχοὶ ὁρῶσι μυστήριον, ὅταν
 ποῖσι τὸ χῆμα ἔστι σαυροῦ. Ἐχουσι ἔστι οἱ ἐχέφρονες μοναχοὶ, καὶ
 ὅταν ὁ Διάβολος βάλῃ εἰς αὐτοὺς κακοὺς λογισμοὺς, ἢ κατὰ δύν-
 των, ἢ περὶ πλούτων, ἢ ἑσαυμένων αὐτῶν, ἢ ἕνεκα πορνείας, ἢ ἐτέρων
 κακῶν ἐνθυμήσεων, αὐτοὶ ποιοῦσι τὸ χῆμα τοῦ σαυροῦ, λέγοντες·
 Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἦε καὶ λόγε τοῦ θεοῦ, λύτρωσά με ἐκ τούτου
 τοῦ πειρασμοῦ. ἐὰν μὲν πίστεως ποιῆ καὶ λέγη, ὡς φησὶν λαοθά-
 νεται τὸ κακὸν λογισμὸν ἐκείνου, καὶ σρέφεται ὁ νοῦς ἐκείνου εἰς ἀγαθὰ
 πράγματα. Ἐι μὲν ἐστὶ σπουδαῖος, σρέφεται ὁ νοῦς ἐκείνου εἰς θεο-
 λογίαν, ἢ εἰς θεῖα πράγματα. καὶ οὕτως ἐλευθεροῦνται ἐκ τοῦ Διαβο-

Hinc & David ait: Domine, in lumine tuo videbimus lumen. Lumen Patris Filius, Filij verò crux est; quemadmodum divus Chrysostomus in tractatu de adoratione crucis illud explicat. Sed revertamur ad propositum. Sicut Moses adhibitâ virgâ omnia miracula designavit, (potuisset equidem Deus & absque virgâ adminiculo omnia miracula edere, sed aliud ipsi visum fuit) ita & Christus Christianis, loco virgæ Mosaicæ, crucem concessit. Et quemadmodum Judæi, conspecto serpente, sanabantur, sic quoque & Christicolæ crucem, quæ Christum crucifixum notat, intuentes, aut figuram crucis in frontibus suis efformantes, diabolum à sese propellere & fugare possunt. Quod ipsum explicatius proposuimus cap. XXI, cujus hæc sunt verba initialia: Quando Græci ecclesiam frequentant, & ad stationes suas appropinquant, tres digitos complicant, & quæ sequuntur. Et Elifæus sublato Elia, ad Jordanem reversus, ipsum permeare voluit, ideoque Deum, ut Jordanis in utramque scissus, siccam terram transituro relinqueret, oravit. Jordanis tamen non dividebatur. Illicò igitur Jordanem tunicâ Eliæ percussit, dicens: Quo recessit Deus Eliæ patris mei? Hoc dicto, ætutum Jordanis in duas partes dilapsus est. Contemplare mihi quæso, quî accidat, quod absque tunicâ Eliæ Deum invocans, à Deo non exaudiatur; quàm primum autem pallium illud adhibet, votis ejus Deus illico annuat, Jordanusque dividatur? Ita quoque cruce se signantes Deus audit. Et hac causâ sive baptizent, sive consecrent, sive orent, sive quodcunque tandem aliud moliantur, semper crucis effigiationem præmittunt. Imò hodierni monachi mysterium etiam aliquod in crucis efformatione deprehenderunt. Consuetum habent monachi prudentiores, ut diabolo, ipsis vel dormientibus, vel deambulantibus, vel stantibus, etiam malas aliquas cogitationes de scortatione, vel aliis pravis cupiditatibus insusurrante, crucis imaginem effigient, dicentes: Domine Jesu Christe, Fili & verbum Dei, libera me à tentatione hac. Quod si quis verâ fide crucem designarit, & verba hæc protulerit, ætutum mala illa cogitatione profligata, animus illius ad seria negotia redit convertiturque, siquidem rerum egregiarum virtutumque studiosus extiterit, ad theologiam, aut alia divina opera impetum aliquem singularem persentiscit. Atque hac ratione à diabolicis illis cogitationibus liberatur. Quod

λικῆ συλλογισμῶν. Ἐκὸ δὲ ἐ ψελήση ποιῆν τὸ χηῖμα ἔ σαυρῶ, νο-
 μίζων ὅπ ἐδὲν ὀφελεί ὁ σταυρὸς, αἰὲ πειράζετα κακὰ συλλογισμῶν. Θ.
 Τῶτα ἕνεκα ὀρθῶς λέγει ὁ Ἡπαίης· εγκρατελεύσω σημεῖον ἐπ αὐτῶν.
 Ἰστέτι, τὸν σταυρὸν εἶασεν Ἰησὺ τὸν δόποσλων, καὶ Ἰησὺ τὸν πρισφόντων τὸ
 Κύριον ἡμῶν Ἰησὺν Χριστὸν. Ὡς Φησιν καὶ ὁ Δαβὶδ· ἔδωκας σημεῖ-
 ωσιν τοῖς φοβεράμοις τὸ ὄνομά σε, ἔ Φυγεῖν δὸπὸ πωρσῶπα τῶξ.
 Ἰστέτιν, δὸπὸ ἔ κακῆ συλλογισμῶν ἔ Δαβόλῶ. Ἀλλὰ λέξη λῆς, τὸν
 Μανασῆ τὸ βασιλέα Ἰων Εβραίων, ὅπαι οἱ Βαβυλώνιοι εἰσέβαλον δε-
 δεωμόν χεῖρας καὶ πόδας, ἔσω ἔ χαλκίνας βόδες, μὴ δυναμὶξ γου-
 πετῆν, πῶς ὁ Θεὸς ἠκκοσι ἐκείνῶ; Ἀπέκρισις. ἀκκοσίτω ἔ Παύλῶ
 λέγοιτΘ.· εἰάν πῆ εἶπη, εἰδωλόθυτὸν ἐστὶ, μὴ ἐδία δι ἐκείνον τὸ μη-
 νύσαντα. Οὐίω καὶ πῆ ἔ χηῖμαΘ. ἔ σαυρῶ. πῶ ἔ κηρυχθῆναι τὸ
 σταυρὸν δὸπὸ τὸ ἐκκλησίας, ὅκ ἦν ἀνάγκη χηῖμα σταυρῶ ποιῆν, ἔτε
 σταυρὸν ποιῆσαι. ἀλλὰ μὴ τὸ κηρυχθῆναι δὸπὸ τὸ ἀγίας ἐκκλησίας,
 ἀνάγκη ἐστὶ σταυρὸν καὶ χηῖμα σταυρῶ ποιῆν, Διὰ τὸ εἶναι τὸ σταυρὸν
 ὅπαι ἔ Χριστῶ, σὺν τῶ ὀπῆ ὀπῆ ἐκίκησε τὸν Δαβόλον, καὶ ὀπῆσε καὶ
 ἡμᾶς σὺν τῶ τῶ σταυρῶ. καὶ τοιαύτην γνῶπιν ἐχασιν οἱ Ἐλληνας πῆ
 ἔ σαυρῶ. Εἰ ταῦτα καλὰ ἐστὶν, εἰ μὴ, δὲ κέρειεν τὰς πεπαιδευμένους.
 Περὶ δὲ τὸ δόποσλων λέγει· καὶ ἐξαποσελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωτωμένους εἰς
 τὰ ἔθνη. Ἀσφαλῶς λέγει πῆ τὰ ἀγίας Φωτὸς, καὶ πῆ τὰ σταυρῶ
 τὰ ὀρεθῆνΘ. ἐν Ἰερουσαλήμ, λέγων· ἠξεί πᾶπαι σαρξ τὰ πωρσκυνη-
 σαι ἐνώπιον ἐμῶ ἐν Ἰερουσαλήμ, εἶπε ΚύριΘ.. Ἐαὺ πῆ λέξη, πῆ
 τὸ ἔθνων, τὸ ἐν Ἰη Πεντηθῆσῆ συναθροισθέντων, λέγει ὁ πωρφήτης.
 Τα ἔθνη ἐν τῶ καιρῶ τὸ Πεντηθῆσῆ ὅκ ἦλθε πωρσκυνησαι ἐν Ἰε-
 ρουσαλήμ, ἀλλὰ Φυλαχθῆναι δὸπὸ τὰ πλέμα, ὡς Φαίνεσαι ἐν τῶ Ἰσραήλ.
 Ἐνεκα δὲ πωρσκυνησεως τὰ ἀγίας σταυρῶ, καὶ ὀψεως τὰ ἀγίας Φωτὸς, καὶ τὰ
 ἀγίας πᾶφῶ τὰ Χριστῶ λέγει· ἠξεί πᾶπαι σαρξ τὰ πωρσκυνησαι ἐνώπιον
 ἐμῶ. Ἐκεῖνοι μὲν πῆ τὸ Φυγεῖν τὸν πόλεμον ἦλθον εἰς τὴν Ἰερουσαλήμ,
 ἔτοι δὲ πῆ τὸ πωρσκυνησαι τῶ Χριστῶ. Περὶ δὲ τὸ ὀψεως τὸ νεκρῶν
 λέγει· καὶ ἐξελεύσονται καὶ ὀψονται πᾶ κῶλα τὸ ἀθρώπων, τὸ πῶραβε-
 βηκότων ἐν ἐμοῖ. Ὁ γὰρ σκῶληξ αὐτῶν ἐ πέλθῆσει, καὶ τὸ πῶρ
 αὐτῶν ἐ σβεδῆσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὄρασιν πᾶσῶ σαρκῶ.

si verò formam crucis pingere noluerit, cogitans apud sese crucem hanc nihil quicquam prodesse, continuò sine intermissione malis illis cogitationibus affligitur. Hac de causa optimè ait Elaias: Relinquam signum inter illos, hoc est, Apostolis, uti & credentibus in nomen Domini nostri Jesu Christi, crucem suam reliquit. Simili modo & David loquitur: Dedisti signum timentibus nomen tuum, ut evadere possimus ictum jaculi, hoc est, vitiosas à diabolo inspiratas ratiocinationes. Sed dixerit aliquis: Quomodo autem Ebræorum regem Manassen, quando eum Babylonii manibus pedibusque constrictum, bovi ex ære fuso incluserunt, audivit, cùm tamen genua sua coram Deo flectere non posset? Responsio. Audiatur Paulum dicentem: Si quis dixerit, idolis hoc est sacrificatum, esca illa non comeditur, ideò quòd iste idolo eam consecratam esse indicaverit: ita etiam cum crucis efformatione comparatum est. Cùm nondum de ea in ecclesià prædicatum esset, non erat necessarium schema crucis pingere, vel crucem designare: at postquam à sancta ecclesia crux cæpit prædicari, crucem & crucis formam effigiare omninò tenemur, quia crux vice armorum à Christo ad victoriam de diabolo reportatam adhibita est, & nos ab ipso eadem armati sumus. Hæc est mens sententiaque quam Græci de cruce fovent. An verò hæc omnia album calculum mereantur, an secus, eruditorum id permissum esto iudicio. De Apostolis verò ait: Et emittam ex illis salvatos ad gentes. Verissimè loquitur de luce sacra, & cruce Hierosolymis repertâ, quando ait: Veniet omnis caro, & adorabit ante me Hierosolymis, dixit Dominus. Dixerit quidem fortè aliquis, Prophetæ sermonem esse de gentibus tempore Pentecostes congregatis. Verum gentes tempore Pentecostes non orandi causa Hierosolymis convenerunt, sed ut belli calamitate erepti, facti tectique viverent, uti id nos historiæ apertè docent. At sanctæ crucis venerationem, & sacri luminis, divinæque sepulturæ Christi visionem, mente suâ complexus Propheta, hæc profert verba: Veniet omnis caro, ut oret coram me. Illi quidem propter evitanda belli pericula: hi verò propter adorationem Christi Hierosolymas acceperunt. De apparitione autem mortuorum hunc in sonum loquitur: Et egredientur & videbunt membra hominum, qui contra me prævaricati sunt, & iniquitatem patrarunt. Vermis enim eorum non morietur, & ignis eorum non extinguetur, & spectaculo erunt universæ carni.

Περὶ τῆς ζωῆς τῶν ἀρχιερέων τε καὶ ἱερέων
τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὴν καὶ πῶν σήμερον ἡμέραν ἔχει ὑπὸ αὐτῷ ἑβδομήκοντα τέσσαρες μητροπόλεις. εἰσὶ δὲ πλείονες ἢ τετράκοντα ἐκ Ἰστών, οἱ πινες σὺν ἔχουσιν ὑπὸ αὐτῶν ἑπισκόπους. Ἐκ τῶν ἐχόντων δὲ ἑπισκόπους, ὁ μὲν ἔχει ἕνα, ὁ δὲ δύο, ὁ δὲ τρεῖς. εἰσὶ πάντες οἱ ἑπισκοπικὲς ἑβδομήκοντα δύο ἢ ἑβδομήκοντα τρεῖς. γίνονται πάντες οἱ ἑπισκοπικοὶ, καὶ οἱ μητροπολίται, ἑκατοντηκοντα μόλις. Πάλιν ὁ πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔχει ἐφορείαν ἰδίαν, τῆς Κωνσταντινουπόλεως μόνον· ἔχει δὲ πρὸς ζωοτροφίαν ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως ἕν χρυσίον ἐξ ἑκάστης γάμψ. καὶ ἐκ πάσης τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς ἄπαξ ἐν τρισὶν ἔτεσι δυοκαίδεκα δηνάρια ἐξ ἑκάστης οἴκῃ, (Ἰσπίσι, ἐξ ἑκάστης ἐπαρχίας τῆς Ἰσποτισσουδρῶν αὐτῶν μητροπολιτῶν.) ὁμοίως ἔχει τὴν μικρὸν δῶρον ἐκ τῶν Ἱεροδικόνων καὶ ἱερέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅταν χειροτονῇ αὐτούς. Ὅμοίως καὶ ἕκαστος ἱερεὺς τῆς αὐτῆς πόλεως ἐν ἑκάστῳ ἐνιαυτῷ ἕν χρυσίον δίδωσι τῷ Πατριάρχῃ. Ἐν καὶ ὅταν διποθνήσκωσιν οἱ πλείστοι τῶν Χριστιανῶν, εἰσὶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Πατριάρχῃ ὁ μὲν οἴκῃς, ὁ δὲ ἀγρῶς, ὁ δὲ πρὸς βῆτα, ὁ δὲ χρῆματά, καὶ ἕτερα πταῦτα. καὶ πάλιν, ἕκαστος μητροπολίτης ἢ ἀρχιεπίσκοπος, ὅταν χειροτονεῖται διὰ τῆς Πατριάρχῃς, δαρίζει μικρὸν τι δῶρον τῷ Πατριάρχῃ· αὐτοῖς ἕκαστος μητροπολίτης ἐν ἑκάστῳ ἐνιαυτῷ δίδωσι τῷ Πατριάρχῃ, ὁ μὲν εἴκοσι μνᾶς, ὁ δὲ τετράκοντα, ὁ δὲ εἴκοσι πέντε, ἀλλὰ τὸ φέρον τῆς βασιλείας. ἐξ ὧν χρημάτων ὁ Πατριάρχης δίδωσι τῷ βασιλεῖ ἐξ ἑκατάδας χρυσία καὶ ἔτος, πρὸ πάντων τῶν ἀρχιερέων, ἵνα εὐργὴ ὁ βασιλεὺς τῶν Τερκῶν μείνῃ Πατριάρχῃ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ μητροπόλει, καὶ ἀρχιεπισκόπος, καὶ ἑπισκόπος ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτῆς τῶν Τερκῶν, ἕνεκα τῆς εὐσεβείας τῶν Ἑλλήνων. οἱ ὑπηρετοὶ δὲ τῆς Πατριάρχῃς, καὶ πάντων τῶν ἀρχιερέων, μοναχοὶ εἰσιν, οἳ σὺν ἕξει κοσμικῶν ὑπηρετῶν ἀρχιερέων. Ἐπίσης δὲ τὸ ἄρπιν

Vita tum summorum, tum aliorum Græcorum sacerdotum.

Patriarcha Constantinopolitanus septuaginta quatuor hodiè præest Metropolitæ. Ex hisce autem plures quam triginta inveniuntur, qui nullis sibi subiectis gaudent Episcopis. Inter illos autem qui habent Episcopos, hic quidem unum, iste duos, alius tres numerat: omnes Episcopi autem sunt septuaginta duo, aut septuaginta tres; quibus additi Metropolitæ, in univèrsum centum quinquaginta vix efficiunt. Porro Patriarcha Constantinopolitanus solam Constantinopolin propriæ inspectioni commissam habet. Ad victum autem ex eadem urbe à quibuslibet nuptiis unum aureum; & è qualibet provincia (hoc est e qualibet parochia subiectorum sibi Metropolitanarum) intra triennium semel è domo quâlibet duodecim denaria accipit. Diaconi & sacerdotes Constantinopolitani adhæc munusculum aliquod ipsi offerunt, quando ordinationis ritû sacro ministerio initiantur. Similiter quoque singuli urbis illius sacerdotes Patriarchæ unum aureum pendunt. Deinde, quando locupletiorum Christianorum aliquis moritur, tum certa aliqua bona, qualia sunt domus, agri, oves, opes, aliaque hujus generis, ecclesiæ illi, cui Patriarcha est præpositus, solet legare. Porro quilibet Metropolita aut Archiepiscopus, quando à Patriarcha inauguratur, dono aliquo Patriarcham honorat. Tandem etiam à quovis Metropolita propter tributum regium solvendum, ab hoc quidem minæ viginti, ab illo triginta, ab alio quinquaginta quinque numerantur. Ex hac pecunia Patriarcha Regi sex aureorum millia pro omnibus sacerdotibus solvit; & eum quidem in finem, ut Turcarum Rex Patriarchæ in urbe Constantinopolitana, Metropolitæ vero, Archiepiscopis & Episcopis in reliquis regni sui ditionibus, pietatis & cultus divini apud Græcos exercendi gratia, tutam & liberam habitationem permittat. Qui verò Patriarchæ, aliisque sacerdotibus apparituram faciunt, sunt monachi, non permititur enim, ut secularis sacerdoti sit à famulatio. Sacerdotibus autem & apparituræ vacantibus monachis hisce, qui cum illis juncti septendecim sunt numero, ipse Patriarcha victum suppeditat, qui his funguntur muniis.

Ὁ Πατριάρχης, ὡς δεκαεπτὰ, ἱερεῖς τε καὶ ὑπηρέται. Ἐχει ἰδίῃ δύο ἑφημερίδας, δύο ἱεροδιακόνους, οἰκονόμον, σακελλάριον, ἱατέτη, φύλακα τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, καὶ ἑτέρων Ἐκκλησιαστικῶν πρᾶγματων, δύο ψάλτας, ἓνα πυλωρὸν, ἓνα αὐθροπὸν ὑπόφορον. Καὶ ἐκ τῶν δύο ἑφημερίων, γίνεται καὶ μέγας πρωτοσύγκελλος, καὶ δεύτερος, ἱατέτης, οἵπνες φυλάττει τὴν σφραγίδα τοῦ Πατριάρχου. Καὶ ἱερεῖς ἢ πένταρες, οἵ πινες ἄγασσι ἰσὺς αὐθροπας εἰς τὴν κρήνην τοῦ Πατριάρχου. Ἐπι καθ' ἑκάστην ἡμέραν δαπαῖα ὁ Πατριάρχης πολὺν εἶον, ἕνεκα τῶν δέχοντων τοῦ βασιλέως, περὶ ὧν δαπανῶν εἰς δύναμιν δεξιθμεν.

ΚΕΦ ΑΛ. ΜΔ.

Περὶ μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων.

Ὁ Σαύτως ἕκαστος μητροπολίτης, καὶ ἀρχιεπίσκοπος ἔχει ἰδίαν πόλιν. λαμβάνουσι δὲ καὶ αὐτοὶ μικρὸν δῶρον ἐκ τῆς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων, ὁμοίως καὶ κατ' ἕτος λαμβάνουσιν ἐξ ἑκάστης ἐπισκόπου ἢ εἴκοσι ἢ πεντεκάδεκα ἢ δέκα μνας. Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν ἱερέων δωρεῖται μικρὸν τι, ὅταν χειροτονῶσιν ἐκείνης. Ὁσαύτως καὶ κατ' ἕτος δίδωσιν ἕκαστος τῶν ἱερέων ἓν χρυσίον τῷ ἀρχιεπισκόπῳ. Ὅμοίως λαμβάνουσι καὶ ἐκ τῶν γάμων ἓν χρυσίον, καὶ ἐλεημοσύνας ἐκ τῶν πενηθῶν, ὡς περὶ πάλαι περὶ τοῦ Πατριάρχου. Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν πάντων τῶν οἰκων τῆς πόλεως αὐτῶν μόνον λαμβάνουσιν ἓν μόδιον σίτου, ὡσαύτως καὶ οἶνον καὶ ἔλαινον, καὶ σιρίκιον, καὶ ἕτερα πιαῦτα. καὶ ἐκ τῶν πάντων ζῶσιν μητροπολίτη.

ΚΕΦ ΑΛ. ΜΕ.

Περὶ ἐπισκόπων.

Ὁ Σαύτως καὶ οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι μικρὸν δῶρον ἐκ τῶν ἱεροδιακόνων ἐν τῇ χειροτονίᾳ αὐτῶν. Ὅμοίως καὶ ἕτος λαμβάνουσιν ἐξ ἑκάστης ἱερέως ἓν χρυσίον. Ὁσαύτως καὶ ἐκ τῶν γάμων ἓν χρυσίον λαμβάνουσιν, ἐκ πάσης τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν. Ἐνὶ κατ' ἕτος λαμβάνουσι

βά-

Duo sunt ephemerii sive diurni, hoc est, diurnas vices explentes vicarii, bini diaconi sacri, oeconomus, sacellarius sive ædituus, hoc est, vestimentorum sacris usibus destinatorum, aliorumque ecclesiasticorum negotiorum custos & curator, duo sunt cantores, unus ostiarius, unus equiso sive auriga. Ex duobus verò illis ephemeris constituitur etiam magnus Protosyncellus, ut & secundus, hoc est, qui figilli Patriarchalis curam gerunt. Præter quos adhuc tres seu quatuor alios alit, qui homines ad tribunal Patriarchale convocant. Ultra recensita verò omnia, Patriarcha adhuc in cibum, propter præfectos regios singulis diebus ingentes sumptus facere cogitur, quorum sumptuum inire rationem nequeo.

[CAPUT XLIV.

DE

Metropolitæ & Archiepiscopi.

Simili modo quilibet Metropolita & Archiepiscopus propriam habet civitatem. Redit verò & ad hos è creatione Episcoporum munusculum aliquod; & quotannis itidem ab unoquoque Episcopo viginti quindecim vel decem minas expectare habent. Confertur ipsis quoque nonnihil à diaconis sacris & sacerdotibus, quando ordinantur. Quin singulis annis quilibet sacerdos unum aureum Metropolitæ aut Archiepiscopo donat. E nuptiis etiam unus aureus, ut & eleemosynæ è defunctis ipsis offeruntur; quemadmodum supra de Patriarcha retulimus. Tandem & ultimò ex omnibus civitatis suæ inspectioni commissæ domiciliis, annis singulis frumenti modio uno, vino oleo & siccio ditiores redduntur. Atque ex his vivunt Metropolitæ.

CAPUT XLV.

DE

Episcopis.

Episcopi, quando diaconos sacros initiant, munusculum aliquod ab ipsis accipiunt. Annuatim verò à quolibet sacerdote unum aureum; è nuptiis itidem unum. Episcopus verò è qualibet domo subje-

P 3

ctæ sibi

Ὁ Πατριάρχης, ὡς δεκαεπτὰ, ἱερεῖς τε καὶ ὑπηρέται. Ἔχει ἰδίῳ δύο ἑφημερίδας, δύο ἱεροδιακόνους, οἰκονόμον, σακελλάριον, ἱατέτη, φύλακα τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, καὶ ἑτέρων ἐκκλησιαστικῶν πρᾶγματων, δύο ψάλτας, ἓνα πυλωρὸν, ἓνα αὐθροπον ὑπόφορον. Καὶ ἐκ τῶν δύο ἑφημερίων, γίνεται καὶ μέγας πρωτοσύγκελλος, καὶ δεύτερος, ἱατέτη, οἵπνες φυλάττει τὴν σφραγίδα τοῦ Πατριάρχου. Καὶ ἱερεῖς ἢ πένταρες, οἵ πινες ἄγασσι ἰὲς αὐθροπος εἰς τὴν κρῖσιν τοῦ Πατριάρχου. Ἐπι καθ' ἑκάστην ἡμέραν δαπανᾷ ὁ Πατριάρχης πολὺν εἶον, ἕνεκα τῶν δέχοντων τὴν βασιλείαν, περὶ τῶν δαπανῶν ἔχει δύναμιν διεξίμεν.

ΚΕΦ ΑΛ. ΜΔ.

Περὶ μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων.

Ὁ Σαύτως ἕκαστος μητροπολίτης, καὶ ἀρχιεπίσκοπος ἔχει ἰδίαν πόλιν. λαμβάνουσι δὲ καὶ αὐτοὶ μικρὸν δῶρον ἐκ τῆς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων, ὁμοίως καὶ κατ' ἕτος λαμβάνουσιν ἐξ ἑκάστης ἐπισκόπου ἢ εἴκοσι ἢ πεντεκάδεκα ἢ δέκα μνας. Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν ἱερέων δωρεῖται μικρὸν τι, ὅταν χειροτονῶσιν ἐκείνης. Ὁσαύτως καὶ κατ' ἕτος δίδωσιν ἕκαστος τῶν ἱερέων ἓν χρυσίον τῷ ἀρχιεπισκόπῳ. Ὅμοίως λαμβάνουσι καὶ ἐκ τῶν γάμων ἓν χρυσίον, καὶ ἐλεημοσύνας ἐκ τῶν πενηθῶν, ὡς περὶ πάλαι περὶ τοῦ Πατριάρχου. Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν πάντων τῶν οἰκων τῆς πόλεως αὐτῶν μόνον λαμβάνουσιν ἓν μόδιον σίτου, ὡσαύτως καὶ οἶνον καὶ ἔλαινον, καὶ σιρίκιον, καὶ ἕτερα πιαῦτα. καὶ ἐκ τῶν πάντων ζῶσιν μητροπολίτη.

ΚΕΦ ΑΛ. ΜΕ.

Περὶ ἐπισκόπων.

Ὁ Σαύτως καὶ οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι μικρὸν δῶρον ἐκ τῶν ἱεροδιακόνων ἐν τῇ χειροτονίᾳ αὐτῶν. Ὅμοίως καὶ ἕτος λαμβάνουσιν ἐξ ἑκάστης ἱερέως ἓν χρυσίον. Ὁσαύτως καὶ ἐκ τῶν γάμων ἓν χρυσίον λαμβάνουσιν, ἐκ πάσης τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν. Ἐνὶ κατ' ἕτος λαμβάνουσι

βά-

Duo sunt ephemerii sive diurni, hoc est, diurnas vices explentes vicarii, bini diaconi sacri, oeconomus, sacellarius sive ædituus, hoc est, vestimentorum sacris usibus destinatorum, aliorumque ecclesiasticorum negotiorum custos & curator, duo sunt cantores, unus ostiarius, unus equiso sive auriga. Ex duobus verò illis ephemeris constituitur etiam magnus Protosyncellus, ut & secundus, hoc est, qui figilli Patriarchalis curam gerunt. Præter quos adhuc tres seu quatuor alios alit, qui homines ad tribunal Patriarchale convocant. Ultra recensita verò omnia, Patriarcha adhuc in cibum, propter præfectos regios singulis diebus ingentes sumptus facere cogitur, quorum sumptuum inire rationem nequeo.

[CAPUT XLIV.

DE

Metropolitæ & Archiepiscopi.

Simili modo quilibet Metropolita & Archiepiscopus propriam habet civitatem. Redit verò & ad hos è creatione Episcoporum munusculum aliquod; & quotannis itidem ab unoquoque Episcopo viginti quindecim vel decem minas expectare habent. Confertur ipsis quoque nonnihil à diaconis sacris & sacerdotibus, quando ordinantur. Quin singulis annis quilibet sacerdos unum aureum Metropolitæ aut Archiepiscopo donat. E nuptiis etiam unus aureus, ut & eleemosynæ è defunctis ipsis offeruntur; quemadmodum supra de Patriarcha retulimus. Tandem & ultimò ex omnibus civitatis suæ inspectioni commissæ domiciliis, annis singulis frumenti modio uno, vino oleo & siccio ditiores redduntur. Atque ex his vivunt Metropolitæ.

CAPUT XLV.

DE

Episcopis.

Episcopi, quando diaconos sacros initiant, munusculum aliquod ab ipsis accipiunt. Annuatim verò à quolibet sacerdote unum aureum; è nuptiis itidem unum. Episcopus verò è qualibet domo subje-

P 3

ctæ sibi

Ὁ Πατριάρχης, ὡς δεκαεπτὰ, ἱερεῖς τε καὶ ὑπηρέται. Ἐχει ἰδίῃ δύο ἑφημερίδας, δύο ἱεροδιακόνους, οἰκονόμον, σακελλάριον, ἱατέτη, φύλακα τῶν ἱερῶν ἐνδυμάτων, καὶ ἑτέρων Ἐκκλησιαστικῶν πρᾶγματων, δύο ψάλτας, ἓνα πυλωρὸν, ἓνα ἀφθρωπὸν ὑπόφορον. Καὶ ἐκ τῶν δύο ἑφημερίων, γίνεται καὶ μέγας πρωτοσύγκελλος, καὶ δεύτερος, ἱατέτη, οἵπνες φυλάττει τὴν σφραγίδα τοῦ Πατριάρχου. Καὶ ἱερεῖς ἢ πένταρες, οἵ πινες ἄγασσι ἰσὺς ἀφθρωπας εἰς τὴν κρήνην τοῦ Πατριάρχου. Ἐπι καθ' ἑκάστην ἡμέραν δαπανᾷ ὁ Πατριάρχης πολὺν εἶον, ἕνεκα τῶν δέχοντων τὴν βασιλείαν, περὶ ἧν δαπανῶν ἔχει δύναμις δεξιθμεῖν.

ΚΕΦ ΑΛ. ΜΔ.

Περὶ μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων.

Ὁ Σαύτως ἕκαστος μητροπολίτης, καὶ ἀρχιεπίσκοπος ἔχει ἰδίαν πόλιν. λαμβάνουσι δὲ καὶ αὐτοὶ μικρὸν δῶρον ἐκ τῆς χειροτονίας τῶν ἐπισκόπων, ὁμοίως καὶ κατ' ἕτος λαμβάνουσιν ἐξ ἑκάστης ἐπισκόπου ἢ εἴκοσι ἢ πεντεκάδεκα ἢ δέκα μνας. Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν ἱερέων δωρεῖται μικρὸν τι, ὅταν χειροτονῶσιν ἐκείνης. Ὁσαύτως καὶ κατ' ἕτος δίδωσιν ἕκαστος τῶν ἱερέων ἓν χρυσίον τῷ ἀρχιεπισκόπῳ. Ὅμοίως λαμβάνουσι καὶ ἐκ τῶν γάμων ἓν χρυσίον, καὶ ἐλεημοσύνας ἐκ τῶν πενηκῶν, ὡς περὶ πρῶτον περὶ τοῦ Πατριάρχου. Ὅμοίως καὶ ἐκ τῶν πάντων τῶν οἰκων τῆς πόλεως αὐτῶν μόνον λαμβάνουσιν ἓν μόδιον σίτου, ὡσαύτως καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, καὶ σιρίκιον, καὶ ἕτερα πιαῦτα. καὶ ἐκ τῶν πάντων ζῶσιν μητροπολίτη.

ΚΕΦ ΑΛ. ΜΕ.

Περὶ ἐπισκόπων.

Ὁ Σαύτως καὶ οἱ ἐπίσκοποι λαμβάνουσι μικρὸν δῶρον ἐκ τῶν ἱεροδιακόνων ἐν τῇ χειροτονίᾳ αὐτῶν. Ὅμοίως καὶ ἕτος λαμβάνουσιν ἐξ ἑκάστης ἱερέως ἓν χρυσίον. Ὁσαύτως καὶ ἐκ τῶν γάμων ἓν χρυσίον λαμβάνουσιν, ἐκ πάσης τῆς ἐπαρχίας αὐτῶν. Ἐνὶ κατ' ἕτος λαμβάνουσι

βά-

Duo sunt ephemerii sive diurni, hoc est, diurnas vices explentes vicarii, bini diaconi sacri, oeconomus, sacellarius sive ædituus, hoc est, vestimentorum sacris usibus destinatorum, aliorumque ecclesiasticorum negotiorum custos & curator, duo sunt cantores, unus ostiarius, unus equiso sive auriga. Ex duobus verò illis ephemeris constituitur etiam magnus Protosyncellus, ut & secundus, hoc est, qui figilli Patriarchalis curam gerunt. Præter quos adhuc tres seu quatuor alios alit, qui homines ad tribunal Patriarchale convocant. Ultra recensita verò omnia, Patriarcha adhuc in cibum, propter præfectos regios singulis diebus ingentes sumptus facere cogitur, quorum sumptuum inire rationem nequeo.

[CAPUT XLIV.

DE

Metropolitæ & Archiepiscopi.

Simili modo quilibet Metropolita & Archiepiscopus propriam habet civitatem. Redit verò & ad hos è creatione Episcoporum munusculum aliquod; & quotannis itidem ab unoquoque Episcopo viginti quindecim vel decem minas expectare habent. Confertur ipsis quoque nonnihil à diaconis sacris & sacerdotibus, quando ordinantur. Quin singulis annis quilibet sacerdos unum aureum Metropolitæ aut Archiepiscopo donat. E nuptiis etiam unus aureus, ut & eleemosynæ è defunctis ipsis offeruntur; quemadmodum supra de Patriarcha retulimus. Tandem & ultimò ex omnibus civitatis suæ inspectioni commissæ domiciliis, annis singulis frumenti modio uno, vino oleo & siccio ditiores redduntur. Atque ex his vivunt Metropolitæ.

CAPUT XLV.

DE

Episcopis.

Episcopi, quando diaconos sacros initiant, munusculum aliquod ab ipsis accipiunt. Annuatim verò à quolibet sacerdote unum aureum; è nuptiis itidem unum. Episcopus verò è qualibet domo subje-

P 3

ctæ sibi

βαίνει ὁ Ἐπίσκοπος ἐν μύδιον σίτου, καὶ μέριον ἡ οἴνου, καὶ ἐλαίας,
καὶ σελικίας ἐξ ἑκάστη οἴκου διπλοῦ πάσης τῆ ἐπαρχίας αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛ. ΜΓ.

Περὶ τῶν ἱερέων.

ΟΙ ἱερεῖς δὲ ζῶσι, πνὲς ἀπὸ ὅκων τῶν πεισιπῶν τῶν ἐκκλησιῶν, ἰαπέτι,
πνὲς αἱ ἐκκλησίαι ἔχουσιν ἀγροὺς καὶ ἀμπελώνας, οἴκους καὶ ἕτεροι
πιαύτα. καὶ ἐξ ἐκείνων ζῶσιν οἱ ἱερεῖς. Ὅπως δὲ αἱ ἐκκλησίαι σκεῖται
σι πεισιπῶν, οἱ ἱερεῖς λαμβάνουσιν ἐν μύδιον σίτου καὶ ἕτ. ἐξ ἑκάστη
οἴκου, Τοῦ μύδιον συνέχει τὸ τρίτον μέριον τῆ Φορτίου ἐνδὸς ἵππου. Καὶ
ἄλλως οἱ Ἕλληνας ἔχουσιν ἐορτὰς τρεῖς τριάκοντα ἐξ. δυοκαίδεκα κα-
λαῦται δεσποτικῆ, τετέστιν, τῆ Χριστοῦ καὶ τῆ παρθένου αἱ δὲ λοιπαὶ εἴ-
κοσι πέντε εἰσι τῆ περὶ τὸν ἁγίου, καὶ τῶν ἀγίων διποσῶν, καὶ τῶν μεγά-
λων μαρτύρων. Ἐν πάσι ταύταις ταῖς ἐορταῖς, καὶ ἐν ἐκάστη κυριακῇ,
ὁφείλει ὁ ἱερεὺς τυπάζειν, καὶ ἑκάστη οἴκου δίδωσι τῷ ἱερεῖ δύο δηνά-
ρια, καὶ ὄχι κατὰ μερικῶς πρὸς ἑκάστη τῶν διδόντων αὐτῷ πρὸ χρημάτων πρὸ
τῆ ἀρχιεπισκοπῆς τυπάζειν. Ἐν ἐν ταύταις ταῖς ἐορταῖς οἱ Ἕλληνας ποιῶσι με-
γάλας ξενίας, ἐνίοτε ἐν ἐνὶ χωρίῳ ποιῶσι πέντε ἢ ἐξ ἑξενίας, καὶ ὁ ἱερεὺς
ὁφείλει προεῦδαι πρὸς ἑκάστη ξενίαν εὐλογεῖν τὰ ὄρατιφάδρα, ἔ-
γω δίδωσι τῷ ἱερεῖ ἀρτους καὶ κρέατα καὶ οἶνον ἕτερον πνα, καὶ χρημά-
τα, ὥστε ἀρκεῖται ὅλη τῷ οἴκῳ αὐτῷ ἑκα μίας ἐβδομάδου. Καὶ ἐν
τῶν πιαύτων ἐστὶν ἡ τροφή τῶν ἱερέων.

ΚΕΦΑΛ. ΜΔ.

Περὶ ἱεροδιακόνων.

ΟΙ ἐν ταῖς πόλεσι ἑκχωρητοὶ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἑλκεσι γενέσθαι
ἱεροδιακόνου, πρῶτον ἀγροὺς γυναῖκας, καὶ τότε οἱ ἐπίσκοποι χειρο-
τονῶσιν ἐκείνας ἱεροδιακόνους. Ἐὰν δὲ θέλει τις μὴ ἀγειν γυναῖκα, δεῖ
αὐτὸν πρῶτον γενέσθαι μοναχόν, καὶ τότε χειροτονῶσιν ἐκεῖνον ἱεροδιακόνον, ἔ-
μὲν ταῦτα ὅσα ἐξέστιν ἐκείνῳ γαμεῖν, ὅτι ἀφορίζουσιν ἐκεῖνον οἱ ἐπίσκοποι.

ΚΕΦΑΛ

Et sibi diocesanos frumenti modium unum, nec non portionem aliquam vini, olei, siccii anno quovis colligit.

CAPUT XLVI.

DE

Sacerdotibus.

Sacerdotes ex ecclesie redditibus vitam suam sustentant, hoc est, nonnullae ecclesie agros, vineas, domos, familiaeque plura possident, & inde sacerdotes vitae subsidia accipiunt. Ubi vero ecclesie nullis redditibus gaudent, ibi sacerdotibus e domibus singulis, singulis annis, modius unus frumenti cedit. Continet autem modius tertiam partem oneris, cui ferendo equus sufficit. Insuper Graeci quolibet anno triginta sex celebrant festa. Duodecim sunt summa & solemnissima, utpote quae Christo & Virgini sunt dedicata; reliqua vero viginti quatuor in honorem praecursoris, S. S. Apostolorum, & magnorum martyrum instituta sunt. Diebus hisce festis omnibus, ut & qualibet dominica, sacrificare tenetur sacerdos, ubi quavis domus sacerdoti duo denaria offert, & sacerdos vicissim pro singulis, qui dona sua, antequam sacrificare inciperet, obtulerunt, nominatim apud Deum intercedit. His festis Graeci splendida convivia instruunt, & aliquando etiam in pago quinque, quin sex. Horum quodvis sacerdos invisere, & appositis benedictionem impertiri tenetur. Pro quo praestito officio panes, carnes, vinum aliaque nonnulla, ut & pecuniam inde reportat sacerdos, ita ut & toti familiae per unam septimanam sustentandae sufficiat. Et ex his constat sacerdotum victus.

CAPUT XLVII.

DE

Diaconis sacris.

Graeci in urbibus & pagis habitantes, si diaconorum in ordinem cooptari desiderant, primo ducunt uxores; hoc facto, sacros diaconos ipsos creant Episcopi. Qui vero matrimonium inire recusat, illum cucullum prius induere oportet, ac tum demum designatur diaconus sacer. Postmodum vero conjugio sese consecrare amplius nequit, nisi excommunicationis poenam velit incurrere.

CAPUT

βαίνει ὁ Ἐπίσκοπος ἐν μύδιον σίτου, καὶ μέριον ἡ οἴνου, καὶ ἐλαίας,
καὶ σελικίας ἐξ ἑκάστη οἴκου διπλοῦ πάσης τῆ ἐπαρχίας αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛ. ΜΣ.

Περὶ τῶν ἱερέων.

ΟΙ ἱερεῖς δὲ ζῶσι, πνὲς ἰδίᾳ ἐκ τῶν πεισιπῶν τῶν ἐκκλησιῶν, ἰαπέτι,
πνὲς αἱ ἐκκλησίαι ἔχουσιν ἀγροὺς καὶ ἀμπελώνας, οἴκους καὶ ἕτεροι
πιαύτα. καὶ ἐξ ἐκείνων ζῶσιν οἱ ἱερεῖς. Ὅπως δὲ αἱ ἐκκλησίαι σκεῖται
σι πεισιπῶν, οἱ ἱερεῖς λαμβάνουσιν ἐν μύδιον σίτου καὶ ἕτ. ἐξ ἑκάστη
οἴκου, Τοῦ μύδιον συνέχει τὸ τρίτον μέριον τῆ Φορτίου ἐνδὸς ἵππου. Καὶ
ἄλλως οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ἐορτὰς τῆς ἐνιαυτοῦ τριάκοντα ἕξ. δυοκαίδεκα κα-
λεῖται δεσποτικῆ, τετέστιν, τῆ Χριστοῦ καὶ τῆ παρθένου· αἱ δὲ λοιπαὶ εἴ-
κοσι πέντε εἰσι τῆς περὶ τῶν ἀγίων διποσῶν, καὶ τῶν μεγά-
λων μαρτύρων. Ἐν πάσι ταύταις ταῖς ἐορταῖς, καὶ ἐν ἐκάστη κυριακῇ,
ὁφείλει ὁ ἱερεὺς τυπάζειν, καὶ ἑκάστη οἴκου δίδωσι τῷ ἱερεὶ δύο δηνά-
ρια, καὶ ὄχιτα μερικῶς πρὸς ἑκάστη τῶν διδόντων αὐτῷ πρὸ χρημάτων πρὸ
τῆ ἀρχιεπισκοπῆς τυπάζειν. Ἐν ἐν ταύταις ταῖς ἐορταῖς οἱ Ἕλληνες ποιεῖσι με-
γάλας ξενίας, ἐνίοτε ἐν ἐνὶ χωρίῳ ποιεῖσι πέντε ἢ ἕξ ξενίας, καὶ ὁ ἱερεὺς
ὁφείλει πορεύεσθαι πρὸς ἑκάστη ξενίαν εὐλογεῖν τὰ ὄρασιφάρα, καὶ
ἔτι δίδουσι τῷ ἱερεὶ ἀρτους καὶ κρέατα καὶ οἶνον καὶ ἕτεροι πνα, καὶ χρημά-
τα, ὥστε ἀρκεῖται ὅλη τῷ οἴκῳ αὐτῷ ἑκατα μίας ἐβδομάδος. Καὶ ἐν
τῶν πιαύτων ἐστὶν ἡ τροφή τῶν ἱερέων.

ΚΕΦΑΛ. ΜΖ.

Περὶ ἱεροδιακόνων.

ΟΙ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ χωρίοις κατακείμενοι Ἕλληνες, εἰ θέλωσι γενέσθαι
ἱεροδιακόνους, πρῶτον ἀγασσι γυναῖκας, καὶ τότε οἱ ἐπίσκοποι χειρο-
τονῶσιν ἐκείνους ἱεροδιακόνους. Ἐὰν δὲ θέλει τις μὴ ἀγειν γυναῖκα, δεῖ
αὐτὸν πρῶτον γενέσθαι μοναχόν, καὶ τότε χειροτονῶσιν ἐκεῖνον ἱεροδιακόνον, καὶ
μετὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἐκεῖνον γαμεῖν, ὅτι ἀφορίζουσιν ἐκεῖνον οἱ ἐπίσκοποι.

ΚΕΦΑΛ

Et sibi diocesanos frumenti modium unum, nec non portionem aliquam vini, olei, siccii anno quovis colligit.

CAPUT XLVI.

DE

Sacerdotibus.

Sacerdotes ex ecclesie redditibus vitam suam sustentant, hoc est, nonnullæ ecclesie agros, vineas, domos, familiaque plura possident, & inde sacerdotes vitæ subsidia accipiunt. Ubi vero ecclesie nullis redditibus gaudent, ibi sacerdotibus è domibus singulis, singulis annis, modius unus frumenti cedit. Continet autem modius tertiam partem oneris, cui ferendo equus sufficit. Insuper Græci quolibet anno triginta sex celebrant festa. Duodecim sunt summa & solemnissima, utpote quæ Christo & Virgini sunt dedicata; reliqua verò viginti quatuor in honorem præcursoris, S. S. Apostolorum, & magnorum martyrum instituta sunt. Diebus hisce festis omnibus, ut & qualibet dominicâ, sacrificare tenetur sacerdos, ubi quævis domus sacerdoti duo denaria offert, & sacerdos vicissim pro singulis, qui dona sua, antequam sacrificare inciperet, obtulerunt, nominatim apud Deum intercedit. His festis Græci splendida convivia instruunt, & aliquando etiam in pago quinque, quin sex. Horum quodvis sacerdos invisere, & appositis benedictionem impertiri tenetur. Pro quo præstito officio panes, carnes, vinum aliaque nonnulla, ut & pecuniam inde reportat sacerdos, ita ut & toti familie per unam septimanam sustentandæ sufficiat. Et ex his constat sacerdotum victus.

CAPUT XLVII.

DE

Diaconis sacris.

Græci in urbibus & pagis habitantes, si diaconorum in ordinem cooptari desiderant, primò ducunt uxores; hoc facto, sacros diaconos ipsos creant Episcopi. Qui verò matrimonium inire recusat, illum cucullum prius induere oportet, ac tùm demum designatur diaconus sacer. Postmodum verò conjugio sese consecrare amplius nequit, nisi excommunicationis pœnam velit incurrere.

CAPUT

βαίνει ὁ Ἐπίσκοπος ἐν μύδιον σίτου, καὶ μέριον ἡ οἴνου, καὶ ἐλαίας,
καὶ σελικίας ἐξ ἑκάστη οἴκου διπλοῦ πάσης τῆ ἐπαρχίας αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛ. ΜΓ.

Περὶ τῶν ἱερέων.

Ο ἱερεῖς δὲ ζῶσι, πνὲς ἡδὲ ἐκ τῶν πεισιπῶν τῶν ἐκκλησιῶν, ἰαπέρι,
πνὲς αἱ ἐκκλησίαι ἔχουσιν ἀγροὺς καὶ ἀμπελώνας, οἴκους καὶ ἕτεροι
πιαύτα. καὶ ἐξ ἐκείνων ζῶσιν οἱ ἱερεῖς. Ὅπως δὲ αἱ ἐκκλησίαι σκεῖται
σι πεισιπῶν, οἱ ἱερεῖς λαμβάνουσιν ἐν μύδιον σίτου καὶ ἑπταμέριον
οἴκου, Τοῦ μύδιον συνέχει τὸ τρίτον μέριον τῆ Φορτίου ἐνδὸς ἵππου. Καὶ
ἄλλως οἱ Ἕλληνας ἔχουσιν ἐορτὰς τρεῖς καὶ τριάκοντα ἐξ. δυοκαίδεκα κα-
λεῖται δεσποτικῆ, τετέστιν, τῆ Χριστοῦ καὶ τῆ παρθένου· αἱ δὲ λοιπαὶ εἰ-
κοσι πέντε εἰσι τῆ περὶ τῶν ἀγίων διποσῶν, καὶ τῶν μεγά-
λων μαρτύρων. Ἐν πάσαις ταύταις ταῖς ἐορταῖς, καὶ ἐν ἐκάστῃ κυριακῇ,
ὁφείλει ὁ ἱερεὺς τυπάζειν, καὶ ἑκάστη οἴκου δίδωσι τῷ ἱερεὶ δύο δηνά-
ρια, καὶ ὄχι κατὰ μερικῶς πρὸς ἑκάστη τῶν διδόντων αὐτῷ πρὸ χρημάτων πρὸ
τῆ ἀρχιερατικῆ τυπάζειν. Ἐν ἐν ταύταις ταῖς ἐορταῖς οἱ Ἕλληνας ποιῶσι με-
γάλας ξενίας, ἐνίοτε ἐν ἐνὶ χωρίῳ ποιῶσι πέντε ἢ ἕξ ξενίας, καὶ ὁ ἱερεὺς
ὁφείλει προεῦδαι πρὸς ἐκάστην ξενίαν εὐλογεῖν τὰ ὄρασι θεῶν, ἔ-
πειτα διδάσκει τῷ ἱερεὶ ἀρτους καὶ κρέατα καὶ οἶνον ἕτερον πρὸς πρὸς, καὶ χρημά-
τα, ὥστε ἀρκεῖται ὅλη τῷ οἴκῳ αὐτῷ ἑκαταμίας ἑβδομαδίῳ. Καὶ ἐν
τῶν πιαύτων ἐστὶν ἡ τροφή τῶν ἱερέων.

ΚΕΦΑΛ. ΜΔ.

Περὶ ἱεροδιακόνων.

Ο ἱεροδιακόνων ἐν ταῖς πόλεσι ἑκαστοῖς κατὰ κῆρας Ἕλληνας, εἰ θέλει γενέσθαι
ἱεροδιακόνος, πρῶτον ἀγασθῆναι γυναῖκα, καὶ τότε οἱ ἐπίσκοποι χειρο-
τονῶσιν ἐκείνους ἱεροδιακόνους. Ἐὰν δὲ θέλει ἡσυχάζειν καὶ μὴ ἀγειν γυναῖκα, δεῖ
αὐτὸν πρῶτον γενέσθαι μοναχόν, καὶ τότε χειροτονῶσιν ἐκείνον ἱεροδιακόνον, ἔ-
πειτα αὐτὸν ὡς ἐξέστιν ἐκείνῳ γαμεῖν, ὅτι ἀφορίζουσιν ἐκείνον οἱ ἐπίσκοποι.

ΚΕΦΑΛ

Et sibi diocesanos frumenti modium unum, nec non portionem aliquam vini, olei, siccii anno quovis colligit.

CAPUT XLVI.

DE

Sacerdotibus.

Sacerdotes ex ecclesie redditibus vitam suam sustentant, hoc est, nonnullae ecclesie agros, vineas, domos, familiaeque plura possident, & inde sacerdotes vitae subsidia accipiunt. Ubi vero ecclesie nullis redditibus gaudent, ibi sacerdotibus e domibus singulis, singulis annis, modius unus frumenti cedit. Continet autem modius tertiam partem oneris, cui ferendo equus sufficit. Insuper Graeci quolibet anno triginta sex celebrant festa. Duodecim sunt summa & solemnissima, utpote quae Christo & Virgini sunt dedicata; reliqua vero viginti quatuor in honorem praecursoris, S. S. Apostolorum, & magnorum martyrum instituta sunt. Diebus hisce festis omnibus, ut & qualibet dominica, sacrificare tenetur sacerdos, ubi quavis domus sacerdoti duo denaria offert, & sacerdos vicissim pro singulis, qui dona sua, antequam sacrificare inciperet, obtulerunt, nominatim apud Deum intercedit. His festis Graeci splendida convivia instruunt, & aliquando etiam in pago quinque, quin sex. Horum quodvis sacerdos invisere, & appositis benedictionem impertiri tenetur. Pro quo praestito officio panes, carnes, vinum aliaque nonnulla, ut & pecuniam inde reportat sacerdos, ita ut & toti familiae per unam septimanam sustentandae sufficiat. Et ex his constat sacerdotum victus.

CAPUT XLVII.

DE

Diaconis sacris.

Graeci in urbibus & pagis habitantes, si diaconorum in ordinem cooptari desiderant, primo ducunt uxores; hoc facto, sacros diaconos ipsos creant Episcopi. Qui vero matrimonium inire recusat, illum cucullum prius induere oportet, ac tum demum designatur diaconus sacer. Postmodum vero conjugio sese consecrare amplius nequit, nisi excommunicationis poenam velit incurrere.

CAPUT

Περὶ ε', πῶς κλητεύουσιν οἱ μοναχοὶ.

Ἐτι οἱ μοναχοὶ αἰεὶ ἔζωσ' ἄνθρωποι καθ' ὅδισι σὺν χιτῶνι, ὡσαύτως καὶ οἱ κοσμικοὶ σὺν ταῖς γυναῖξιν αὐτῶν μετ' ἑλπίων αἰεὶ, διὰ τὸ λέγειν ὁ Παυλὸν· θέλω καὶ τὰς ἔχοντας γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντας εἶναι.

Περὶ τοῦ, πῶς οἱ ἱερεῖς ἐφυγαδεύσαντο δαιμόνια.

Ἐπειδὴ αξιοπιστότερα ἐστὶν ἡ μαρτυρία εἰς ὄφθαλμοειδῆς ἀπὸ εἰσο-
λογραφείας, ἵσταν ἕνεκα ἐκρίνα διηγήσασθαι ἡ, ὃ ἰδίως ὄφθαλ-
μοῖς εἶδον περὶ τριάκοντα πέντε ἐτῶν. Ἐγένετό τις Χριστιανὸς δαιμονιζο-
μενος ἐν πνιχωρῶν τῷ ἑλλάδῳ, ἐγγὺς δὲ εἰς χωρίον ἦν μέγα μονα-
στήριον. οἱ δὲ συγγενεῖς εἰς δαιμονιζομένον ἤγαγον τὸν πειραζόμενον εἰς τὸ
μοναστήριον. οἱ ἱερεῖς δὲ τὰ μοναστηριακά ἐδέσμευσαν ἐκεῖνον ἕσω τῆς ἐκκλησί-
ας ἐγγὺς τῷ ἁγίῳ Βήματι, ἀλύσει σιδηροῖς ἐν ἑνὶ μεγάλῳ καὶ ἀσα-
λεύτῳ σύλῳ, καὶ ἀνέγνωσαν τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια, ἕσπερ ἐνδεδυ-
μένοι τὰ ἱερὰ ἐνδύματα ἐμπροσθεν τοῦ δαιμονιζομένου, ἀνα ἕξ ὥρας,
πρότερον νηστεύσαντες, ἵσταν, ὅψε σὺν ἐδείπνησαν, καὶ σήμερον σὺν
δρισεύσαντες, ἕτε δειπνήσαντες, ἀλλ' αὐριον μόνον δειπνήσαντες, διὰ
τὸ ὀφείλειν ἐκεῖνος ἀναγνώσκειν τὰ ἅγια εὐαγγέλια, νηστεύοντας σή-
μερον εἰς αὐριον. Ματθ. κεφαλ. ιζ' σιχ. κα. ὡς φησὶν ὁ Κύριος. τοῦ-
το δὲ τὸ γένος σὺν ἐκπορεύει, εἰ μὴ ἐν πειρασμῷ καὶ νηστείᾳ. Τῇ
δὲ ἐπαύριον ἕτεροι ἱερεῖς νηστεύουσιν, ἵνα ἀρξόνται μετ' τὴν μεσημέριαν ἀνα-
γνώσκειν τὰ λοιπὰ μέρη τῶν εὐαγγελίων αὐριον, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ διὰ μό-
λις τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τελείωσι τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια. Ἐγώ γε δὲ παρῆν ἰσά-
μενος σὺν ἐκείνοις εἶδαι τὸ μέλλον. Ὁ δὲ μαγιστὸς ἐκραζέε, βλασφημιῶν
τὸ θεὸν καὶ ἀνθρώπους ποικίλως, ὡς βλασφημίας ἔπολμῶ λέγειν, διὰ τὸ
μὴ κατηγορεῖν εἰς θεόν. Τὸ δὲ σῶμα αὐτῷ ἐγένετο λοξὸν καὶ μέγα, καὶ
φοβε.

CAPUT XLVIII,

Quomodo monachi dormiant.

Monachi cingulis cincti & tunicis induti dormiunt. Similiter & seculares uxoribus suis tunicis amicti semper accumbunt, idque ob dictum Pauli: *Voio ut illi qui habent uxores, ita vivant quasi illas non haberent.*

CAPUT XLIX.

D E

Modo, quem in ejiciendis dæmoniis observant sacerdotes.

Quandoquidem pluris fit testimonium oculati quàm historiographi, constitui ego rem aliquam gestam, quam ante annos triginta quinque hisce oculis meis conspexi, recensere. Christianus quidam in pago aliquo Græciæ (cui monasterium aliquod magnum propè adiacebat) à dæmonio correptus divexabatur. Hominis hujus consanguinei obsessum hunc in monasterium deducunt. Monasterii sacerdotes in ipso templo propè sacrum bema, ubi scilicet sacra peraguntur, catenis ferreis energumenum hunc magnæ alicui & immobili columnæ alligant, ipsique vestibus sacris ornati in conspectu dæmoniaci stantes, quatuor euangelia per sex horarum intervalla legunt; lectioni autem huic præmissum est jejunium, hoc est, in vesperâ diei præcedentis non cœnarunt, & præsentē hac die nec prandent nec cœnant, sequenti die solum cœnaturi, idque ideò, quia sacra euangelia præsentē, uti & subsequē die, non nisi jejuni debent legere, secundum verbum Domini, *Matth. xvii, 21.* Hoc genus non expellitur, nisi per preces & jejunia. Postridiè verò & cæteri jejulant sacerdotes, ut à meridie restantes euangeliorum partes die sequenti, ut & tertiâ, legere possint. Vix enim vel die tertiâ quatuor euangelia legendo pervolvere queunt. Ego verò, rei eventum spectaturus, unâ cum illis adstabam. Insaniâ autem correptus ille homo interim vociferabatur, maledicta multifariam & in Deum & in homines eructans; quæ nec egomet ipse, ne Deum accusare videar, proferre audeo. Os verò ejus distortum, magnoperè disten-

P

Περὶ ε', πῶς κητεύουσιν οἱ μοναχοὶ.

Ἐτι οἱ μοναχοὶ αἰεὶ ἔζωσ' ἄνθρωποι καθ' ὄψιν σὺν χιτῶνι, ὡσαύτως καὶ οἱ κοσμικοὶ σὺν ταῖς γυναῖξιν αὐτῶν μετ' χιτῶνων αἰεὶ, διὰ τὸ λέγειν ὁ Παυλὸν· θέλω καὶ τὰς ἔχοντας γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντας εἶναι.

Περὶ τοῦ, πῶς οἱ ἱερεῖς ἐφυγαδεύσαντο δαιμόνια.

Ἐπειδὴ αξιοπιστότερα ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ ὀφθαλμοειδῆς ἀπὸ τοῦ ἱστοριογράφου, ἴσως ἕνεκα ἐκρίνα διηγήσασθαι ἡ, ὃ ἰδίως ὀφθαλμοῖς εἶδον περὶ τριάκοντα πέντε ἐτῶν. Ἐγένετο τις Χριστιανὸς δαιμονιζόμενος ἐν πνιχωρῶ τῷ Ἐλλάδου, ἐγγὺς δὲ τοῦ χωρίου ἦν μέγα μοναστήριον. οἱ δὲ συγγενεῖς τοῦ δαιμονιζομένου ἤγαγον τὸν περὶ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ μοναστήριον. οἱ ἱερεῖς δὲ τὰ μοναστηριακά ἐδέσμευσαν ἐκεῖνον ἕσω τῆς ἐκκλησίας ἐγγὺς τῆς ἀγίας Βήμας, ἀλύσει σιδηροῖς ἐν ἑνὶ μεγάλῳ καὶ ἀσπλευτῷ σύλῳ, καὶ ἀνέγνωσαν τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια, ἕσπερ ἐνδεδυμένοι τὰ ἱερὰ ἐνδύματα ἐμπροσθεν τοῦ δαιμονιζομένου, ἀναῖξ' ὡραίας, πρῶτον νηστύσαντες, ἰστέτιν, ὅψι σὺν ἐδείπνησαν, καὶ σήμερον σὺν δρισεύτσιν, ἔτε δειπνήσασιν, ἀλλ' ἄυριον μόνον δειπνήσασιν, διὰ τὸ ὀφείλειν ἐκεῖνος ἀναγνώσκειν τὰ ἅγια εὐαγγέλια, νηστεύοντας σήμερον ἔ ἄυριον. Ματθ. κεφαλ. ιζ' σιχ. κα. ὡς φησιν ὁ Κύριος. τοῦτο δὲ τὸ γένος σὺν ἐκπορεύει, εἰ μὴ ἐν πρῶτῳ καὶ νηστεία. Τῇ δὲ ἑπαύριον ἕτεροι ἱερεῖς νηστεύουσιν, ἵνα ἀρξόνται μετ' τὴν μεσημέριαν ἀναγνώσκειν τὰ λοιπὰ μέρη τῶν εὐαγγελίων ἄυριον, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ διὰ μόλις τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τελείωσι τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια. Ἐγώ γε δὲ παρῆν ἱστάμενος σὺν ἐκείνοις εἰδὲν τὸ μέλλον. Ὁ δὲ μαγιστὸς ἐκραζέ, βλασφημιῶν τὸ θεὸν καὶ ἀνθρώπους ποικίλως, ὡς βλασφημίας ἔ πολλὰ λέγειν, διὰ τὸ μὴ κατηγορεῖν τὸ θεόν. Τὸ δὲ σῶμα αὐτῷ ἐγένετο λοξὸν καὶ μέγα, καὶ φοβε.

CAPUT XLVIII,

Quomodo monachi dormiant.

Monachi cingulis cincti & tunicis induti dormiunt. Similiter & seculares uxoribus suis tunicis amicti semper accumbunt, idque ob dictum Pauli: *Voio ut illi qui habent uxores, ita vivant quasi illas non haberent.*

CAPUT XLIX.

D E

Modo, quem in ejiciendis dæmoniis observant sacerdotes.

Quandoquidem pluris fit testimonium oculati quàm historiographi, constitui ego rem aliquam gestam, quam ante annos triginta quinque hisce oculis meis conspexi, recensere. Christianus quidam in pago aliquo Græciæ (cui monasterium aliquod magnum propè adiacebat) à dæmonio correptus divexabatur. Hominis hujus consanguinei obsessum hunc in monasterium deducunt. Monasterii sacerdotes in ipso templo propè sacrum bema, ubi scilicet sacra peraguntur, catenis ferreis energumenum hunc magnæ alicui & immobili columnæ alligant, ipsique vestibus sacris ornati in conspectu dæmoniaci stantes, quatuor euangelia per sex horarum intervalla legunt; lectioni autem huic præmissum est jejunium, hoc est, in vesperâ diei præcedentis non cœnarunt, & præsentē hac die nec prandent nec cœnant, sequenti die solum cœnaturi, idque ideò, quia sacra euangelia præsentē, uti & subsequē die, non nisi jejuni debent legere, secundum verbum Domini, *Matth. xvii, 21.* Hoc genus non expellitur, nisi per preces & jejunia. Postridiè verò & cæteri jejulant sacerdotes, ut à meridie restantes euangeliorum partes die sequenti, ut & tertiâ, legere possint. Vix enim vel die tertiâ quatuor euangelia legendo pervolvere queunt. Ego verò, rei eventum spectaturus, unâ cum illis adstabam. Insaniâ autem correptus ille homo interim vociferabatur, *maledicta multifariam & in Deum & in homines eructans; quæ nec egomet ipse, ne Deum accusare videar, proferre audeo. Os verò ejus distortum, magnoperè disten-*

P

φοβερόν, ὥστε παῖν με φύγειν. Ὅι δὲ ἱερεῖς ἀνεγίνωσκον τὰ δ' αὐ-
 γέλιον μηδὲν ἀποκρινόμενοι, ἕως ἔ' ἀνέγνωσαν καὶ τὰ πηλαρα δ' αὐ-
 γέλια, ἕκαστ' ἑμέρι' ἔ' διαβηλίκ, καὶ ἐν τῷ ἀναγνώσκων τὸν ἐνα-
 μέρι' π, ἔρχεται ἐπερ' ἱερεὺς, καὶ ἤρπαζε τ' φωνὴν ἐκ ἔ' σόμαλ' ἔ'
 ἔ' πρώτῃ ἱερέως, ἢ τότε ὁ πρώτ' ἱερεὺς ἀνεχώριζε, καὶ ἔτω καθ'
 ἔξῃς. Ὅταν δὲ ἐτέλεσαν τὰ πηλαρα εὐαγγέλια, τότε κοινὴ βελῆ' παρ-
 σέ' αἶξαν ἕνα ἀπλῆτερον ἱερέα, (ἰδέτεσιν ἐναρετότερον καὶ ἀπλῆν ἱερέα)
 ἀναγνώσκων ἴσ' ἐξορκισμὸς ἔ' μεγάλα βαπτεία. Ὁ δὲ δαιμονιζό-
 υδρ' ὑβριζε τ' ἱερέα, ὁ δὲ ἱερεὺς ἐπετίμησε τὰ δαιμόνια ἐξελθεῖν,
 καὶ τωρῆξαι τὸν αὐθροπὸν ἐξῆλθεν, ἐάσαντες ἐκείνον ὡς νεκρόν. Τό-
 τε ἔδωκαν ἐκείνῳ οἱ ἱερεῖς ἄρτον καὶ ὕδωρ, καὶ ἔφαγε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς
 τὸν ἴδιον οἶκον. Ὅν ἔγωγε μὲν τὸ ἀπελθεῖν ἐκείνον ἀπὸ ἔ' μονα-
 στήρις ἐκείνῃς αὐθροπὸν εἶδον ὕμν' καὶ φρόνιμον, ὡς καὶ τὸ πρῶτον ἐγέ-
 νετο, καὶ ἀπὸ πάντων μαρτυρέωμεν ἀγαθὸν ἀνδρᾶ ὄντα. Τάτῃ ἐνεκα
 ἠναγκάσθη γράψαι, καὶ κοινωῆσαι ἰσ' λόγῳ πῆς ἐμοῖς κυρίοις.

Ἐν πρῶτῳ ταῦτα, ἐὰν τύχη θανεῖν ἱερέως γονὴν, ἔξεσι λαβεῖν
 ἑτέραν γοναῖκα, ἐὰν θέλη μὴ ἱεργεῖν. Ἐὰν δὲ λήψεται, ὅτε ἐν ἱε-
 ρεργεῖ, ἀλλὰ ἡμῶς ὡς λαϊκός.

Κοσμικὸς αὐθροπ' ἐὰν λήψεται ἰετέρτην γοναῖκα, ἀφωρῆξαι
 ἐκείνον ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. δεῖ γὰρ ἐκείνον ἢ μῦειν ἀγαμον, ἢ μονα-
 χὸν γενέσθαι.

Εἰ μὲν π' σφαλερόν εἶρηται, σύγγνωπε, ὡ' ἱεραὶ κεφαλαί, ἐπεὶ
 σοφίας ἔπω ἀκροῖς χεῖλεσιν ἐγδύσαίμην.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ

distentum & terrificum reddebatur, ita ut & me ipsum in fugam con-
jiceret. Sacerdotes interea legunt euangelium, nihil quicquam res-
pondentes, quoad omnia quatuor ad finem percurrere, quilibet eo-
rum partem aliquam, ita ut altero legente adhuc, alius jam, adesset,
vocem ex ore prioris quasi excipiens rapiensque, ac tùm demum pri-
mus sacerdos secessit, & sic consequenter. Absolutis verò quatuor illis
euangeliis, communi consilio simpliciorum quendam sacerdotem
(hoc est, virtutis & simplicitatis studiosum) exorcismos magni Basilii
legere jubent. Dæmoniacus autem sacerdotem contumeliosus afficere;
sacerdos contra Dæmones increpare, illisque exitum imperare. Tan-
dem tamen hominem exagitantes, concutientesque deseruere, mor-
tuo quam vivo similiorem cum relinquentes; quem ideo sacerdotes illi-
cò pane & aqua refecerunt, ita ut sumpto cibo in domum suam se
recipere potuerit. Hunc ego quoque non solum, cùm è monasterio ab-
iret, sanum, sed postea etiam, quò corpus, quò animum, uti antea, vegetum
valentemque, omniumque testimonio virum probum conspexi. Quam
ob causam quin & scripto hoc memoriæ commendarem, & vestræ,
Dominorum meorum, notitiæ insinuarem, nullatenus potui intermit-
tere.

Adhæc, si sacerdotis uxor diem fortè obierit, permittitur qui-
dem ipsi, ut aliam ducat; at eâ cautione, ne sacra administret am-
plius. Quod si enim duxerit, sacro ministerio jam vacare nequit, sed
laici personam induit.

Quod si homo secularis quantum matrimonium contraxerit, ab
ecclesiæ communione removetur. Oportet enim trigamum ejusmodi
aut cœlibem manere, aut cucullum induere.

Sicubi in dictione à me aberratum est, date veniam, oro, viri
reverendi; quandoquidem sapientiam vix summis labris degustavi.

F I N I S.

Q 2

I N D E X

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

- α Περι τῆς κατὰ τὴν ἑσπέρην ἐπισημοῦ ἐπισκοποῦντων Ἑλλήνων,
 β Περι τῆς Φόρου.
 γ Περι τῆς δικαιοσύνης τῶν παιδῶν.
 δ Περι τῆς ποσειδωνοῦσης τῆς πάσης.
 ε Περι τῆς δουλοπρεπείας ποσειδωνοῦσης, τῆς Χειρῶν γεννήσεως.
 ς Περι τῆς τρίτης ποσειδωνοῦσης, Πίτρου καὶ Παύλου.
 ζ Περι τῆς πέμπτης ποσειδωνοῦσης, τῆς Ἰσομήτηρος.
 η Περι τῆς Διοφορέως τῆς τριων νησιῶν.
 θ Περι τῆς, πῶς ἄρχονται νησίδων ἐν τῇ μεγάλῃ ποσειδωνοῦσῃ.
 ι Περι τῆς ἐνάτης κυριακῆς, πῶς τῆς πάσης.
 ια Περι τῆς ὀγδόης κυριακῆς, πῶς τῆς πάσης.
 ιβ Περι πετρεῶδων καὶ ὁμοειδῶν ὄλων τῆς ἐνιαυτοῦ.
 ιγ Περι τῆς ἀποστασίας ὄλων τῆς ἐνιαυτοῦ.
 ιδ Περι τῆς ἀγίας ἀρτύ.
 ιε Περι τῆς ἀφύρων νησιῶν.
 ις Περι τῆς ἐνησιῶν ἡμερῶν.
 ιζ Περι τῆς ἀρξίβερξτ.
 ιη Περι τῆς ἀνεκκλινησιμῶν ἡμερῶν.
 ιθ Περι πινθηροῦσης.
 κ Περι χειροῦσιν τῆς ἱερῶν.
 κα Περι τῆς, πῶς ἀποστέλλονται οἱ Ἑλληνες.
 κβ Περι τῆς, πῶς ἐξομολογῶνται.
 κγ Περι τῆς, πῶς ἔρχονται μετὰ λαοῦ τῆς ἀγίας.
 κδ Περι βαπτισμοῦ.
 κε Περι ἀφορισμοῦ.
 κς Περι τῆς μετὰ τὴν ἑσπέρην ὄρων ἱερῶν.
 κζ Περι μοναχῶν.
 κη Περι τῆς πρώτης τάξεως τῶν μοναχῶν.
 κθ Περι ἡγίμων.
 λ Περι ἀποκριτικῶν ἡμερῶν.
 λα Περι δευτέρας τάξεως τῶν μοναχῶν.
 λβ Περι τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν.
 λγ Περι ἀρετῆς τῶν ἀσκητῶν.
 λδ ἀπὸ νησιῶν τῆς πρώτης τάξεως, καὶ δουλοπρεπείας τῶν μοναχῶν.
 λε ἀπὸ νησιῶν τῆς τρίτης τάξεως τῶν μοναχῶν.
 λς ἀπὸ τῆς ποσειδωνοῦσῶν τῶν μοναχῶν.
 λζ ἀπὸ ἀγρυπνίας.
 λη ἀπὸ τῆς, πῶς γίνονται οἱ μοναχοί.
 λθ Ἐὰν συμβῇ μοναχῷ ἀμαρτήσασθαι, τί ἔσται τῷ πάλῳ.
 μ ἀπὸ τῆς εὐρείσεως τῶν μοναχῶν.
 μα ἀπὸ τῆς νόμου τῆς οἰκίας.
 μβ ἀπὸ τῆς, πῶς ἀγνοοῦσι τὸ πάχος.
 μγ ἀπὸ ζώης τῶν ἀρχιερέων.
 μδ ἀπὸ μητροπολιτῶν.
 με ἀπὸ ἐπισκοπῶν.
 μς ἀπὸ τῆς ἱερῶν.
 μζ ἀπὸ ἱεροδραμοῦ.
 μη ἀπὸ τῆς, πῶς κηρύσσονται οἱ μοναχοί.
 μθ ἀπὸ τῆς, πῶς οἱ ἱερεῖς ἐφυγαδύσαντο δαμόνιον.

INDEX CAPITUM.

- 1 De cōstitutione hodiernorum Græcorum.
- 2 De censu.
- 3 De puerorum decimatione.
- 4 De quadragesima Paschali.
- 5 De secunda quadragesima natiuitatis Christi.
- 6 De tertia quadragesima, Petri & Pauli.
- 7 De quarta quadragesima, Deiparæ.
- 8 De differentia trium jejuniorum.
- 9 De modo exordiendi jejunium magnæ quadragesimæ.
- 10 De dominica nona ante Pascha.
- 11 De dominica octava ante Pascha.
- 12 De quaternarijs & præparationibus totius anni.
- 13 De orationibus totius anni.
- 14 De pane sacro.
- 15 De diuersis jejunij speciebus.
- 16 De diebus quibus non solent jejunare.
- 17 De arzeiburzt.
- 18 De diebus renovationis.
- 19 De festo Penrecostes.
- 20 De ordinatione sacerdotum.
- 21 De modo orandi apud Græcos.
- 22 De Græcorum confessione.
- 23 De usu sacræ cœnæ.
- 24 De baptismo.
- 25 De excommunicatione Græcorum.
- 26 De monte e loco uno in alium translato, relatio.
- 27 De monachis.
- 28 De prima monachorum secta;
- 29 De vestita.
- 30 De morte spontanea.
- 31 De secunda monachorum tribu.
- 32 De tertia monachorum specie.
- 33 De virtutibus ascetarum.
- 34 De jejunio monachorum primi & secundi ordinis.
- 35 De jejunio monachorum tertiæ tribus.
- 36 De quadragesimis monachorum.
- 37 De vigiliis.
- 38 De modo initiandi monachos.
- 39 De poenitentia monachorum peccantium.
- 40 De origine monachorum.
- 41 De lege Dei.
- 42 De modo celebrandi Pascha.
- 43 De vita summorum sacerdotum.
- 44 De metropolitibus.
- 45 De episcopis.
- 46 De sacerdotibus.
- 47 De diaconis sacris.
- 48 De ratione, quam monachi in dormiendo observant.
- 49 De exorcismo.

EST

*Errata in Philippo Cyprio commissæ, sic
emendabis, mi lector.*

<i>Pag.</i>	<i>Vers.</i>	<i>Errata.</i>	<i>Sic corrigenda.</i>
2	6	συγκλήτε	συγκλήτε
6	16	Συλαίοῦ	Συλαίε
7	18	μοναχός	μοναχός
8	17	λογόμυθον	λεγομύθον
11	21	Παννονίος	παννονικός
15	9	Σίλβερσον	Σίλβησον
17	ult.	ἀρχιεπισκοπία	ἀρχιεπισκοπῶν
19	10	θεός	θεῶν
20	15	Χερσούπολις	Χερσούπολις
23	8	ὑποκλήματα	ὑποκλήματα
	ult.	ὁ Ἄρ-	ὁ Ἐρ-

In versione Latina.

8	11	Theophylactus	Theophylactus
13	10	post abdicatus est	se patriarchatu abdicavit
	11	Pannonicus	a confessionibus audiendis
	27	abdicatus est	munere se abdicavit
14	7	Serbus, peregrinus	Servius, lingua barbarus
	25	vinculam a communione se- creverat	a communione se creverat, etiamnum vin- ctam &c.
15	11	abdicatus est	se abdicavit
	18	tegulis aureis	Chrysocerami tegulis contegi
	19	Huic, post unum Patriarcha- tus sui annum, Sultanus Pag. tributum donavit.	Post ejusdem primum Patriarchatus an- num, Sultanus Pagiazetes diem obit.
16	12	& quæ erat	quæ erant
	13	redemit	a discrimine liberavit
	19	risti	rixæ seu beatissimæ virginis
	23	cui in patriarchæ domo, p. b. a. f. c. p.	cui, propter bina abs se in Patriarchæ domo condita &c.
	ult.	repudiatus est	munus suum repudiavit
21	13	descendit	descendit
25	10	deductum	deductam

Sphal-

*Sphalmata typographica in C. Angelo
sic corrigentur.*

<i>Pag. Vers. Errata.</i>	<i>Sic corrigenda.</i>	<i>Pag. Vers. Errata.</i>	<i>Sic corrigenda.</i>
2 ult. Δυνης	Δειης	64 18 σθ. ως	σθ., ως
5 27 Angelus, qui	Angelus Græcus, qui	66 7 έργων	εργων
8 10 ἀνθρώποι	ἀνθρώποι	15 πνευστοιχη	πνευστοιχη
30 φησιν	φησιν	71 26 traditiones	traditiones
12 5 πνευμάτων	πνευμάτων	30 Quemadm.	quemadm.
13 30 affectibus	affectibus	74 19 αὐτῶν	αὐτῶν
16 7 πρὸς α	πρὸς α	ib. ἔξει	ἔξει
16 16 οἱ δὲ	οἱ δὲ	25 ἐργόχειρον	ἐργόχειρον
18 20 οἶκων χείρ	οἶκων, χείρ	28 χθές	χθές
20 8 αὐτῶν	αὐτῶν	76 pen. κηθώπερ	κηθώπερ
21 24 singulis	singulis	77 12 benedicite	benedicite
24 15 τυτέσην	τυτέση	78 3 ἐχθρῶν	ἐχθρῶν
26 8 μεγαλή	μεγάλη	11 ἐδίειν	ἐδίειν
25 κελιακῆς	κελιακῆς	13 ἀρχοντα	ἀρχοντα
28 1 Χερσῶν	Χερσῶν	21 ἡ	ἡ
17 βούτρου	βούτρου	80 10 τη	τῆ
18 ἀλείμματα	ἀλείμματα	pen. ὄρε	ὄρε
20 πάρα.	πάρα.	82 1 κουβήνα	κουβήνα
22 κελιακῆς	κελιακῆς	10 Θε	Θε
24 ἀλείμματα	ἀλείμματα	26 εὐθ, πρὸς	αὐτῆ πρὸς
29 20 alci matibus	alcimmatibus	83 34 peces	preces
22 vocatur.	vocatur. *	84 21 ὠδύδωτα	ὠδύδωτα
28 alemmatibus	aleimmatibus	85 2 volunr	volunt
30 19 λάζουσι	χλάζουσι	6 illud hoc	illud, hoc
31 6 Et	&	ult. celebrautum	celebratum
37 8 Jannuarii	Januarii	86 21 Θε	Θε
13 Jannuarii	Januarii	12 αὐτῆ	αὐτῆ
40 26 ἐπισκοπῶν	ἐπισκοπῶν	88 16 κήρια	κήρια
41 17 VIII	IX	89 9 brata, int.	brata int.
41 1 IA	KA	23 factnm	factum
ult. κηθηδρία	κηθηδρία	90 14 ὑπερχεαδ	ὑπερχεαδ
45 12 diens	dicens	17 ἑλίπαιον	πολιτεία
54 13 Μάρεθ. κσφ	Μάρεθ. κσφ	91 11 ea gentes	eligentes
29 λοιπον	λοιπόν	92 6 ἀμείτοχοι	ἀμείτοχοι
56 4 ταῦτε	καὶ ταῦτα	31 πρὸς αε	πρὸς αε
10 Ἐβραῖοι	Ἐβραῖοι	93 33 supermin.	superemin.
57 18 magia, pr.	magia pr.	96 2 Ἐδραῖσι	Ἐδραῖσι
60 5 H'	H'	4 Κορμθ, β	Κορμθ. β
9 τῆς	τῆς	9 Ἐκρίθισεν	Ἐκρίθισεν
61 33 monachi, qui	monachi, qui	13 ἐπεθύμε.	ἐπεθύμε.
62 6 τῆς ἑλξ.	τῆς πρώτης τῆς.	24 Ὑποπ.	Ὑποπ. sic Ὁ lin. 25.
12 ἀνθρώπων	ἀνθρώπων	25 τῆ	τῆ

Pag.

Pag.	Vers.	Errata.	Sic corrigenda.
96	ult.	Δὲ Ε. π	Δὲ Ε τὸ
97	6	recip.	recip.
98	18	κενοδόξια	κενοδόξια
100	1	Οη	Οη
104	17	θανάτοι	θανάτοι
106	7	Τῆς	Τῆς
107	15	tempere	tempore
	22	quo	quo

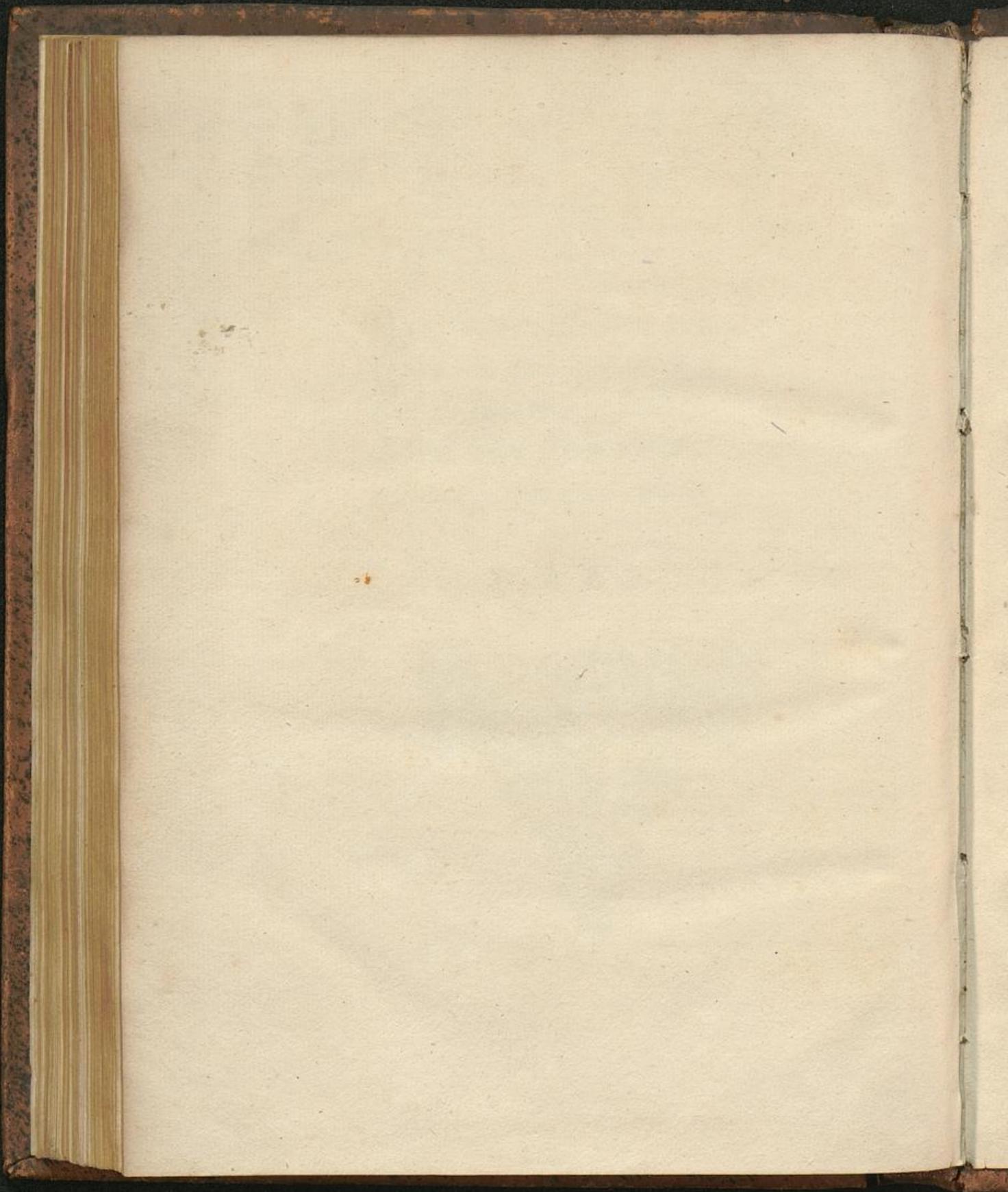
Pag.	Vers.	Errata.	Sic corrigenda.
112	10	ηκουσεν	ἠκουσεν
	16	ὁπλο	ὁπλο
114	7	ἐπισκόσ.	ἐπισκόσ.
	8	ἐπισ.	ἐπισ.
118	1	βαίνε	βαίνε
120	4	ο	οι
	24	ἐναγγελίων	εὐαγγελίων

*Quæ præter esse non puto,
 Quod tiro quis non corrigat,
 Vel doctiorem postulet.
 Meus labor si non placet,
 Amice, fac quid cultius.*

V A L E.

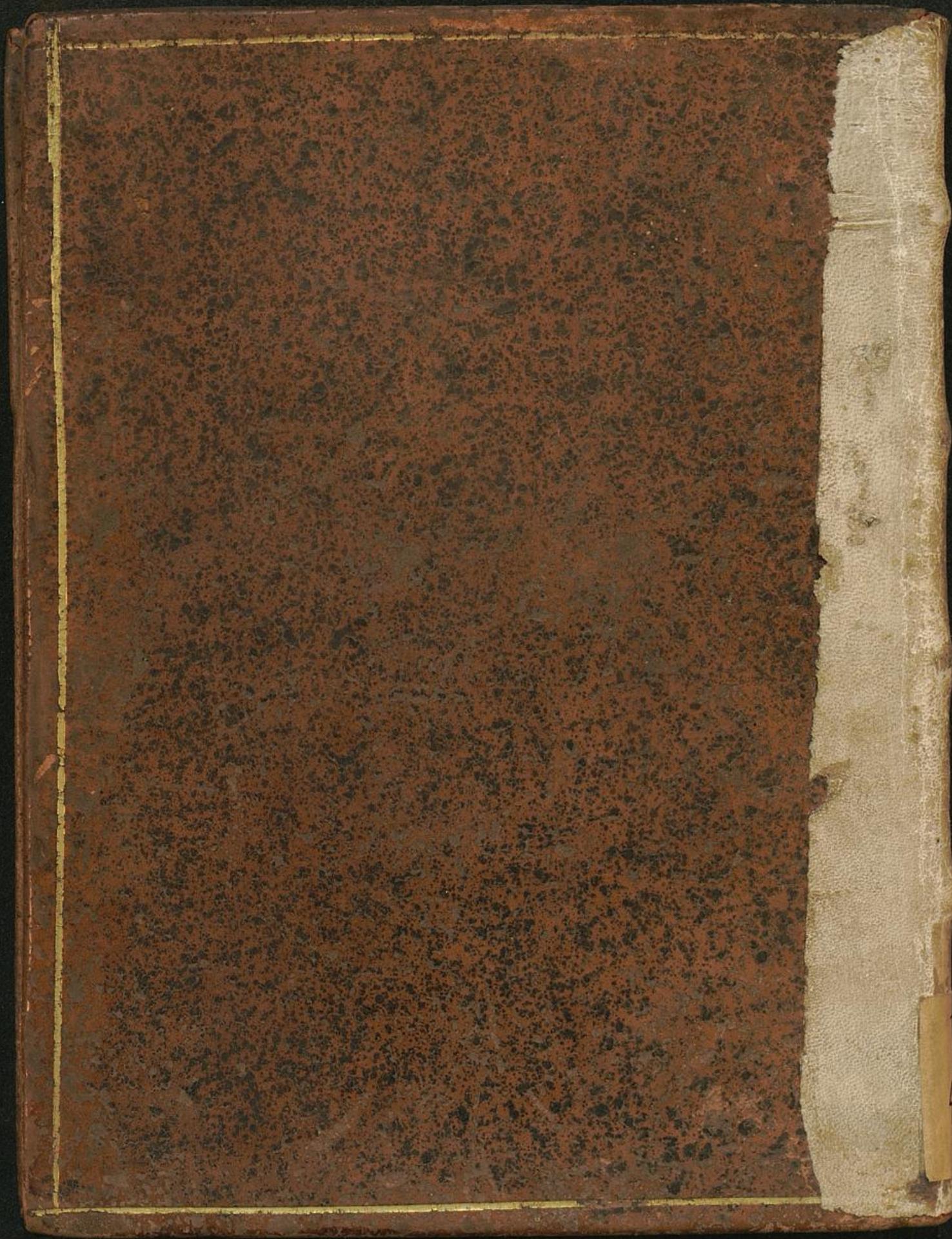

957

Th

4887